

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાવલિ પુસ્તક નં. ૪૧

ગાંધી સાહિત્ય સૂચિ

GANDHIANA

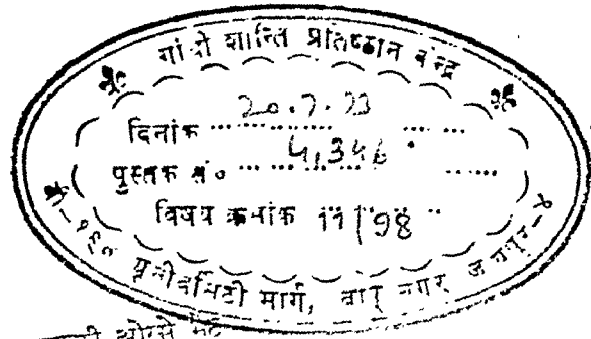
(A Bibliography of Gandhian Literature)

સંયોજક

પાંડુરંગ ગણેશ દેશપાંદે

Compiled by

P. G. DESHPANDE

પ્રકાશકની ઓફિસ મેલ

NAVAJIVAN PUBLISHING HOUSE.
AHMEDABAD

OTHER BOOKS
OF
GENERAL INTEREST

The Story of Bardoli	2 8 0
Constructive Programme — Some Suggestions	0 8 0
Practical Non-violence	0 12 0
A Discipline for Non-violence	0 10 0
Economics of Khaddar	2 0 0
Clive to Keynes	0 12 0
Practice and Precepts of Jesus	1 8 0
Christianity — Its Economy & Way of Life	1 8 0
<i>A Survey of Matar Taluka</i>	2 0 0
To Women	0 6 0
Selection from Gandhi	4 0 0
Gandhi's Challenge to Christianity	1 8 0
The Gospel of Selfless Action	
or	
The Gita According to Gandhi	4 0 0
The Epic of Travancore	
The Power of Non-violence	
Public Finance and Our Poverty	
Status of Indian Princes	
The Epic Fast	
Cow Protection	
Glances at Islam	
Seven Months with Mahatma Gandhi	

NAVAJIVAN PUBLISHING HOUSE
AHMEDABAD

अनुक्रमणिका

CONTENTS

प्रकाशकका निवेदन	५
Publisher's Note	ix
हिन्दी पुस्तकें	१
Hindi Books	1
गुजराती पुस्तकें	२५
Gujarati Books	25
मराठी पुस्तकें	५७
Marathi Books	57
बंगाली पुस्तकें	७५
Bengali Books	75
शुर्द पुस्तकें	८०
Urdu Books	80
कन्नड़ पुस्तकें	८३
Kannad Books	83
संस्कृत पुस्तकें	८५
Sanskrit Books	85
सिन्धी पुस्तकें	८६
Sindhi Books	86
अंग्रेजी पुस्तकें	८७
English Books	87
पूर्ति	१८८
Supplement	188
ग्रंथनाम सूचि	१९१
Title Index	191

BOOKS BY GANDHIJI

An Autobiography	7 0 0
Satyagraha in South Africa	4 8 0
Hind Swaraj	0 8 0
Cent Per Cent Swadeshi	2 0 0
Constructive Programme — Its Meaning & Place	0 6 0
Non-violence in Peace and War Vol. I	7 0 0
Women & Social Injustice	3 0 0
Gandhiji's Correspondence with the Government (1942-44)	2 8 0
From Yeravda Mandir	0 8 0
Self-Restraint v. Self-Indulgence	2 0 0
Delhi Diary	3 0 0
The Nation's Voice	3 0 0
Key to Health	0 10 0
Christian Missions — Their Place in India	
Economics of Khadi	
Indian States' Problem	

NAVAJIVAN PUBLISHING HOUSE
AHMEDABAD

हिन्दी पुस्तकें

१. गांधी-चरित्र

- ✓ अग्रवाल, रुद्रनारायण और व्यास, दीनानाथ - टॉलस्टॉय और गांधी (संसारके दो महापुरुषोंकी तुलनात्मक आलोचना) दिल्ली, साहित्य मण्डल, रु. २-८-०, ३-०-०, १९३६, पृ. ८ + ३८१. वि
- ✓ अरोड़ा, नारायणप्रसाद - मेरे गुरुजन. कानपुर, भीष्म अँड बदर्से, रु. १-०-०, १९४५, पृ. १२८. वि
- बिसमें दिये हुअे कुल १२ भारतीय महापुरुषोंके चरित्रमें गांधीजीका चरित्र पृ. ११२ से १२८ तक है।
- सुपाध्याय, हरिभाबू और वाण्येय, चन्द्रगुप्त - विश्वकी विभूतियाँ. प्रयाग, हिन्दी मन्दिर, रु. १-८-०, १९४५, पृ. ४ + १४९. वि
- बिसमें कुल १६ चरित्र हैं। गांधीजीका चरित्र पृ. १ से ८ तक।
- ✓ कन्हैयालाल, बाबू - सत्याग्रही महात्मा गांधी. पटना
- ✓ खंडेलवाल, दामोदरदास - बापूकी बात. चिरगांव (झांसी), साहित्य सदन, रु. १-०-०, सं. २००४, पृ. ४ + ९६. वि
- गांधी, प्रभुदास छ. - महात्मा गांधी क्या हैं? क्या कहते हैं? क्या चाहते हैं? आसफपुर (बदायूँ), गांधी सेवा सदन, आधा आना, १९३७, पृ. २२
- धी, मोहनदास कं. - (अनु. हरिभाबू सुपाध्याय) - आत्मकथा खण्ड १, २. जमेर, सत्ता साहित्य मण्डल। खण्ड १ - ० आने, १ आ. १९२८, पृ. ४१३ + ३; खण्ड २ - रु. १-४-०, १ आ. १९२८, पृ. ६ + ५०९. वि
- दोनों खण्ड अेक जिल्दमें रु. १-१२-०, ७ आ. १९४६, पृ. १६ + ५७७। दिल्लीसे प्रकाशित। बिसका दूसरा नाम 'सत्यके प्रयोग अथवा आत्मकथा' भी है।
- ✓ भारतके प्राण महात्मा गांधीकी जीवन-कथा (आत्मकथाका संपूर्ण सारांश). बिलाहाबाद, राममोहनलाल, १२ आने, १९३१, पृ. ८ + २२० (गुटका). वि
- मेरा जीवन. देखो विभाग २ अ.
- ✓ मेरे जेलके अनुभव. कानपुर, १९३९
- (सं. महादेव देसायी और हरिभाबू सुपाध्याय) - संक्षिप्त आत्मकथा [महात्मा गांधीकी आत्मकथाका संक्षिप्त विवरण]. दिल्ली, सत्ता साहित्य, ८ आने, १ आ. १९३९, पृ. ८ + २४८. वि
- सत्यके प्रयोग अथवा आत्मकथा. देखो श्रृपर 'आत्मकथा.'
- ✓ गांधी साहित्य संग्रह (प्र.) - गांधीजीके फोटोग्राफ (आल्बम). सावरमती, गां. सा. संग्रह, रु. १४०-०-०, मर्यादित आवृत्ति
- गुप्त, सियारामशरण - बापू (काव्य). चिरगांव (झांसी), साहित्य सदन, ८ आने, २ आ. १९३९, पृ. ८ + ७३. वि
- गोयल, हनुमानप्रसाद - संसारके चुने हुअे रत्न. बनारस सिटी, भार्गव पुस्तकालय, रु. २-८-०, १९३८, पृ. ८ + ४०८
- ✓ त्रिपाठी, कमलापति शास्त्री - बापू और भारत [गांधीका व्यक्तित्वदर्शन और भारत-

मुद्रक और प्रकाशक
जीवणजी डाह्याभाभी देसायी
नवजीवन मुद्रणालय, कालुपुर, अहमदाबाद

पहली बार, प्रति ५,०००

दो गांधीभक्त
महादेवभायी देसायी
और
जयशंकर पी. त्रिवेदीसाहब को
जिन्होंने मेरे जिस काममें काफी दिलचस्पी ली

TO
MAHADEV DESAI
AND
JAYSHANKAR P. TRIVEDI
Two *Bhaktas* of Gandhiji who took keen
interest in this my work

प्रकाशकका निवेदन

हमें इस बातकी बड़ी खुशी है कि गांधी साहित्य सूचिकी यह आवृत्ति हम प्रकाशित कर रहे हैं। इस सूचिका कुछ संक्षिप्त इतिहास पाठकोंको बता देना अचित्त होगा। गांधीजीके हीरकमहोत्सवके अवसर पर गुजरात विद्यापीठने अेक खादी प्रदर्शन किया था। उसमें अेक विभाग गांधीसाहित्यका था। उस विभागमें गांधीजीकी अपनी लिखी हुअी, और उनके जीवन और कार्यसे संबंध रखनेवाली अन्य लेखकोंकी पुस्तकें अिकट्ठी की गयी थीं। उन सब पुस्तकोंकी यादी लगभग आठ पृष्ठकी बनी थी। वह इस सूचिकी अेक छोटीसी शुरुआत ही कही जायगी। इसके बाद गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालयके ग्रंथपाल श्री पांडुरंग गणेश देशपांडेने गांधीसाहित्यकी संपूर्ण सूचि तैयार करनेका काम विशेष रूपसे अपना लिया। और तबसे वे इसमें बड़ी लगनसे जुटे रहे हैं।

१९४१में अहमदाबादमें गुजरात पुस्तकालय सम्मेलन हुआ। उसके संचालकोंने गांधीसाहित्यकी अेक प्रदर्शनी भरना चाहा और साथ ही गुजरात विद्यापीठ ग्रंथालयके ग्रंथपालकी सहायता और सहयोगसे उस साहित्यकी अेक पूरी सूचि प्रकाशित करना चाही। विद्यापीठने उनका यह प्रस्ताव स्वीकार किया और श्री देशपांडे तथा पुस्तकालय सम्मेलनके एक मंत्री श्री कीकुभाई देसायी, जिन दोनोंके नामसे तब तकके गांधी साहित्यकी पूरी सूचि प्रकाशित की गयी। वह सूचि हमारी अपेक्षासे बहुत जल्दी विक गयी और तबसे उसकी माँग बराबर चली आ रही है। यह देखकर श्री देशपांडेको अपने काममें उत्साह मिला और दूसरे महायुद्धके कठिन समयके बावजूद उन्होंने अपना काम जारी रक्खा। यह सूचि उनकी उस मेहनतका फल है। इस संस्करणमें हिन्दुस्तानकी भाषाओंमेंसे हिन्दी, गुजराती, मराठी, बंगला, उर्दू, कन्नड़, संस्कृत और सिन्धी तथा अंग्रेज़ीकी अब तककी सब किताबें दर्ज करनेकी पूरी कोशिश की गयी है।

यहाँ इस सूचिकी पुस्तकोंके बारेमें भी कुछ कह देना जरूरी है। इस सूचिमें गांधीजीका अपना प्रकाशित किया हुआ साहित्य तथा उनके जीवन, कार्य और तत्त्वज्ञान सम्बन्धी पुस्तकें तो हैं ही; साथ ही इसमें ऐसी पुस्तकें भी दी गयी हैं जिनसे उनके व्यक्तित्व, जीवन, कार्य और तत्त्वज्ञानको

समझनेमें सहायता मिलती है । जिस तरह पाठक देखेंगे कि टॉलस्टॉय, रस्किन, थोरो, श्रीमद् राजचन्द्र, वगैरह लेखकोंकी पुस्तकें जिसमें हैं । देशकी आज़ादीके आन्दोलन और उसकी वर्तमान समस्याओं सम्बन्धी पुस्तकें भी इसमें शामिल की गयी हैं । राष्ट्रीय महासभा, गांधीसेवा संघ और जिस प्रकारकी अन्य संस्थाओंकी रिपोर्टें, जिन्डियन ऐन्थुअल रजिस्टर और जिण्डिया जैसे वार्षिक और दूसरे कुछ सामायिक भी जिसमें लिये गये हैं ।

पुस्तकें भाषावार दी गयी हैं और उनका वर्गीकरण जिस तरहसे किया गया है :

१. गांधी चरित्र	६. अर्थशास्त्र
२. सत्याग्रह, अहिंसा, गांधीवाद इत्यादि	अ. खादी
अ. सत्याग्रहोंका इतिहास	आ. प्रामोद्योग
३. धर्म और नीति	७. शिक्षण
४. समाज विषयक प्रश्न (सामान्य)	८. राष्ट्रभाषा
अ. अस्पृश्यता-निवारण	९. आरोग्य
आ. क्रीमी अेकता	१०. साहित्य
५. राजनीति	११ आधुनिक इतिहास
	१२. सामयिक और संग्रह

अिरादा तो यह था कि दक्षिणकी चारों भाषाओंकी किताबें जिस आवृत्तिमें शामिल की जायें । किन्तु संयोजकको अफसोस है कि कन्नड़की कुछ किताबोंके नाम देनेके सिवा जिस दिशामें अधिक कुछ नहीं किया जा सका । दक्षिणके कुछ मित्रोंसे जिस सम्बन्धमें प्रार्थना की भी थी कि वे अपनी अपनी भाषाओंके गांधीसाहित्यकी सूचियाँ भेज दें, लेकिन अभी तक वहाँसे कुछ भी नहीं मिल पाया । हम तो अभी भी दक्षिणके गांधी प्रेमियोंसे प्रार्थना करते हैं कि वे अपनी अपनी भाषाओंके गांधी साहित्यकी पुस्तकोंके नाम भेज दें, जिससे हम जिस पुस्तककी बादकी आवृत्तिमें उन्हें शामिल कर दें ।

जिस किस्मके संग्रहके सम्बन्धमें यह दावा करना कि वह पूर्ण है, अगर असम्भव नहीं, तो मुश्किल ज़रूर है । लेकिन फिर भी हम यह कह सकते हैं कि श्री देशपांडेजीकी पूरी कोशिश रही है कि यह सूचि जहाँ तक हो सके पूर्ण हो । और जिस दिशामें जो कोभी भी उनकी सहायता करेगा उसे वे कृतज्ञतापूर्वक स्वीकार करेंगे ।

संयोजकने किताबोंके लेखक और प्रकाशकोंके नाम, प्रकाशनका स्थान और समय, पृष्ठोंकी संख्या, कीमत वगैरह दी है । वे चाहते थे कि पाठककी जानकारीके लिये हर किताबका थोड़ा विवरण दिया जाय । लेकिन मित्रोंकी सहायता और

काफी अवकाश मिलने पर ही हमारे लिये यह काम करना सम्भव था। दूसरे, अगर हम अितना करने जाते तो यह सूचि, जिसकी माँग दिन पर दिन बढ़ती ही जा रही है, प्रकाशित करनेमें और भी देर हो जाती। गांधीजीके चले जानेके बाद देश-विदेशकी अिस माँगकी ओर लापरवाह रह कर हम अपने अरमान पूरे करनेमें लगे रहते तो निश्चित था कि हम अव्यावहारिक अुत्साहके दोषके पात्र बन जाते। अिसी वजहसे संयोजकके पास जो कुछ सामग्री तैयार थी वह देकर हमने मनको तसल्ली दे ली है। शेष किताबोंके लिये पाठकोंको दूसरी आवृत्तिका अिन्तजार करना होगा। गांधीजीके साहित्यके अभ्यासियोंसे प्रार्थना है कि वे शेष किताबों पर नोट भेजकर हमारी सहायता करें।

बहुतसी भारतीय भाषाओंकी किताबोंके अन्तमें 'वि' निशान किया है और अंग्रेजी किताबोंके अन्तमें 'V' निशान किया है। अिन निशानियोंका मतलब यह है कि ये किताबें गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालयमें मौजूद हैं। अिस सूचिमें दी हुअी किताबोंकी कुल संख्या २८००के करीब है। वह भाषावार अिस तरहसे है : हिन्दी ४१२, गुजराती ५००, मराठी २८७, बंगला ११७, अुर्दू ५४, कन्नड़ ५६, संस्कृत १२, सिन्धी ४ और अंग्रेजी करीब १४००। गांधीजीके विषयमें यह अेक काफी बड़ा संग्रह है। और जैसे जैसे समय बीतता जायगा, वैसे वैसे हमें विश्वास है कि यह संग्रह और भी कभी तरहसे विकास करेगा। अेक खास महत्त्वकी दिशा, जिधर संग्रहकर्ता ध्यान नहीं दे सके, या यों कहें कि वे अकेले हिम्मत ही नहीं कर सकते हैं, वह है देश-विदेशके कभी सामयिकोंमें समय समय पर लिखा गया गांधीजी-विषयक साहित्य। यह साहित्य तितर-बितर बिखरा पड़ा है और साथही लोगोंकी पहुँचके बाहर है। अिसकी भी सूचि तो बनाअी जा सकती है, लेकिन हालमें वह अेक आदमीकी ताकतके बाहर है। अिस साहित्यमेंसे खास महत्त्वका भाग तो कभी न कभी पुस्तक रूपमें प्रकाशित हो ही जायगा और तब अुसे अिस तरहकी सूचिमें लेना मुश्किल नहीं होगा। गांधीसाहित्यकी दृष्टिसे कुछ महत्त्वके सामयिकोंके नाम तो अिस सूचिमें भी ले लिये गये हैं।

हमें विश्वास है कि गांधीजी जैसे महापुरुषके जीवन और कार्यसे सम्बन्ध रखनेवाली यह सूचि प्रकाशित करके हम अेक बहुत बड़ी कमीकी पूर्ति कर रहे हैं। अिससे हमारी सिर्फ अितनी ही अुम्मीद है कि जो शान्ति, प्रेम और मेलजोलका सन्देश लेकर आये थे, अुनके साहित्यके अभ्यासियोंके लिए यह सूचि बहुत कामकी साबित होगी। और साथही अुनमें अुन्हीं अुसूलोंकी प्रेरणा करेगी जिनके लिए गांधीजी जीये और मरे।

२-११-४८

अहमदाबाद

PUBLISHER'S NOTE

It is with very great pleasure that we issue this edition of the Bibliography of Gandhian Literature. The story of its compilation may be briefly noted here. The Gujarat Vidyapith had organized a Khadi Exhibition on the occasion of the Diamond Jubilee of Gandhiji. One of the sections in the Exhibition was Gandhian Literature. Books by, on or about Gandhiji and related to or having a bearing on his life and work, were collected together in that section. A list recording all these books covered about 8 foolscap pages. This may be said to be the modest beginning of the present edition of the bibliography. Since then Shri Pandurang Deshpande, the Librarian of the Gujarat Vidyapith Granthalaya, has made the work of the compilation of the Gandhian Bibliography his own and has assiduously worked at it all these years.

In 1941 the Gujarat Library Conference met in Ahmedabad. They desired to hold an exhibition of Gandhian Literature and publish its full bibliography with the co-operation and help of the Librarian of the Gujarat Vidyapith. The Vidyapith accepted their proposal and an uptodate bibliography was published in 1941 under the joint names of Shri Deshpande and Shri Kikubhai Desai, who was one of the secretaries of the Library Conference, as compilers. To our surprise, the edition sold out more rapidly than expected; and there has been a persistent demand since then. This enthused Shri Deshpande to continue his work, and in spite of the troubled years of the second World War, he has devotedly worked at it. The present edition is the result. It brings the list uptodate and includes books in Hindi, Gujarati, Marathi, Bengali, Urdu, Kannad, Sanskrit and Sindhi among the Indian languages as also in English.

A few words regarding the contents of the bibliography. The published writings of Gandhiji, together with books dealing with or bearing on his life, work and philosophy have, of course, been included in this catalogue. Such books as are useful or necessary to understand Gandhiji's personality, his life, work and philosophy have also been included in this bibliography. Thus books by Tolstoy, Ruskin, Thoreau, Shrimad Rajachandra and such others find a place here. Literature concerning the Indian freedom movement and current Indian problems has also been included. Reports of institutions like the Indian National Congress, the Gandhi Seva Sangh, annuals like the Indian Annual Register and India (1919 To 1934-35) and some important periodicals and journals have also been noted.

The books are arranged language-wise and are classified under the following chief heads:

1. Biography.	7. Education. <i>ಶಿಕ್ಷಣ</i>
2. Satyagraha, Pacifism, etc.	8. The National Language, <i>ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ</i>
2A. Satyagraha Struggles.	9. Health and Dietetics <i>ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಹಾರ</i>
3. Religion.	10. Literature. <i>ಛಂದಸ್ಸು</i>
3A. Social Ethics.	11. Current History. <i>ಪ್ರಸ್ತುತ ಇತಿಹಾಸ</i>
4. Sociology.	12. Collections (General) of Gandhiji's Writings and Speeches.
4A. Removal of Untouchability.	13. Journals and Periodicals. <i>ಪತ್ರಿಕೆ</i>
4B. The Communal Problem.	14. Reference and Allied Books. —
5. Politics. <i>ರಾಜಕೀಯ</i>	
6. Economics.	
6A. Labour.	
6B. Khadi.	
6C. Village Industries.	

It was proposed to include books in the four South Indian languages also. But the compiler is sorry to report that barring a few entries in Kannad nothing more could be accomplished in that direction. Some South Indian friends were approached to supply us with the lists; but till now we have not been able to get them. The request still stands and South Indian lovers of Gandhiji may give the lists even now, so that they may find their due place in the bibliography later on.

In a compilation like this it is difficult, if not impossible, to claim exhaustiveness. This may however be said that Shri Deshpande has tried his very best to be as exhaustive as one can be in a work of this nature. And he would very much appreciate and welcome all help in that direction.

The compiler notes the names of the author and the publishers, date and place of publication, number of pages, price, etc. of books entered here. He had wished to give short notes also to introduce every book to the reader. That could be done with the help of friends and provided there was sufficient time for work. That would have meant more delay in the publication which has been in so great a demand for years now. With Gandhiji away from us, this demand, both in our country and from abroad, cannot be ignored without being charged with impractical over-zealousness. The compiler has, therefore, been content with giving the notes that were ready with him. For the remaining ones readers will have to wait till the new edition; and all students of Gandhiji who can help us by sending such notes on the remaining books are hereby invited to do so.

Most of the entries are followed by वि in the case of books in the Indian languages, and by V in the case of those in English; they indicate that those books are available in the Gujarat Vidyapith Granthalaya.

The total number of books listed in this bibliography is about 2800. Taken language-wise they are as follows: Hindi—412, Gujarati—500, Marathi—287, Bengali—117, Urdu—54, Kannad—56, Sanskrit—12, Sindhi—4 and English—about 1400. This is a fairly large library on Gandhiji, and as years go by, we are sure, it is going to increase in many more ways than hitherto. One noteworthy branch of literature in which the compiler could not, and we may say, he alone dares not, go is the great mass of periodical literature on Gandhiji that lies scattered and buried in various journals here and abroad. This may also be catalogued; but for the present it should be taken as beyond the competence of a single individual. The more important of it may be expected to go into

sooner or later. It will then easily find its place in such a compilation as this. Some at least of the most important of the journals from the point of view of Gandhian literature have already been included here.

We believe, in publishing this bibliography about the life and work of a man like Gandhiji, we are meeting a very great need. Our only hope is that it may help the readers to study this great and unique man of peace and love and concord on earth, and inspire them to live the life that he stood and died for.

2-11-'48

Ahmedabad

को बापूकी देन] बनारस, सरस्वती मन्दिर,
रु. ४-८-०, १९४५, पृ. ८ + ३८०. वि
-बापू और मानवता. बनारस, सरस्वती मन्दिर,
रु. ४-८-०, १९४५, पृ. ८ + ४१०. वि
त्रिपाठी, रामनरेश-गांधीजी कौन हैं ?
प्रयाग, १९२१

त्रिपाठी, सुन्दरलाल - लंदन में लंगोटीवाला.
बम्बई, सुन्दरलाल त्रिपाठी, ५ आना,
१९३२, पृ. ५०

दूसरी राशुण्ड टेबल कॉन्फरन्सके वक्त
गांधीजी लंदन गये भुत यात्राका बयान
दवे, जुगताराम (अनु: काशिनाथ त्रिवेदी)
- गांधीजी अहमदाबाद, नवजीवन,
८ आना, १ आ. १९४१, पृ. ७ + १५६. वि
देसायी, महादेवभायी (अनु: शंकरलाल
वर्मा) - अँग्लैंड में महात्माजी. अजमेर
सस्ता साहित्य, रु. १-०-०, १ आ.
सं. १८८९, पृ. ६ + ३१७. वि

‘नेशनल् वॉमिन्स’ के भुतरार्धका
हिन्दी अनुवाद। पूर्वार्ध ‘राष्ट्रवाणी’ के
नामसे अनुवादित और प्रकाशित हुआ है।

द्विवेदी, सोहनलाल (सं) - गांधी
अभिनंदन ग्रंथ [महात्मा गांधीजीके
संबंध में लिखित अनेक भाषाओंके प्रतिनिधि
कवियोंका काव्यसंग्रह]। लखनभू, गांधी
अभिनंदन ग्रंथ कार्यालय - अवध पब्लिशिंग
हाउस, रु. १०-०-०, १ आ. १९४४,
पृ. १० + १६७ + ५७ सचित्र, श्री सर्वपल्ली
राधाकृष्णन लिखित भूमिका सहित। वि
परोख, वनमाला और नय्यर, सुशीला
(अनु: काशिनाथ त्रिवेदी) - हमारी बा
(भुनकी जीवन-कहानी). अहमदाबाद,
नवजीवन; रु. २-०-०; १९४६; पृ.
७ + २१३. वि

महात्मा गांधीजीकी प्रस्तावना सहित।
पाण्डेय, छविनाथ (सं) - संसारका सर्वश्रेष्ठ
पुरुष. कलकत्ता, १९२३

फड़के, कृष्ण विनायक - बालदर्शन. कानपुर,
भीष्म अण्ड ब्रदर्स; रु. १-०-०; १९४६;
पृ. १२८. वि

‘वक्त्रोंके गांधीजी’ पृ. ९७-१०१.

फिशर, लुथी (अनु: सुदर्शन और कुलभूपग)
- गांधीजीके साथ सात दिन. बम्बई
वीरा अण्ड कंपनी; रु. २-०-०; १९४५;
पृ. ४ + १३०. वि

बाघेलाल, महाबलिसिंह - गांधी गौरव.
पनासी, १९३०

बिड़ला, घनश्यामदास - डायरीके कुछ
पन्ने (दूसरी गोलमेज परिषद्में गांधीजीके
साथ). नयी दिल्ली; सस्ता साहित्य,
श्री आर्चुति, श्यामलाल भैम. अ. (प्र).
रु. १-८-०. पृ. १२ + १३४; २ आवृत्ति;
१२ आने; १९४१; पृ. १६०. वि

- बापू. दिल्ली, सस्ता साहित्य मण्डल; रु.
१-८-०; १ आ. १९४०; पृ. १८ +
२०३। १३ चित्र. श्री महादेव देसायीके
‘आदिबचन’ सहित। वि

२० प्रकरणमें गांधीजीके जीवनके कुछ
प्रसंग, चरित्रनिष्पन्न और भुनके विचारोंका
विवरण और कवित्व समालोचना।

भण्डारी, सुखसंपत्तिराय - महात्मा गांधी.
अमरौर, १९१८. वि

भवानीदयाल - सत्याग्रही महात्मा गांधी.
प्रयाग, १९१९

भावे, विनीता - गांधीजीको श्रद्धाञ्जलि.
नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, ६ आने,
१९४८, पृ. ४८. वि

मालवीय, पं. राधाकिशोर - महात्मा
गांधीकी नोआखाली-यात्रा. अलाहाबाद,
आदर्श हिन्दी पुस्तकालय; रु. ३-०-०,
१ सं. १९४७, पृ. ८ + २१८, सचित्र. वि

राधाकृष्णन्, सर्वपल्ली (सं.) (अनुवाद-
सम्पादक - श्री जैनेन्द्र कुमार) - महात्मा
गांधी: अभिनंदन ग्रंथ [७१वें जन्म

- दिवसको भेटे]. दिल्ली, सस्ता साहित्य; रु. १-८-०, १९३९, पृ. १२ + २७०. वि
- श्री राधाकृष्णन् अित्यादि करीब ६०के अपुर हिन्दी और परदेशी विख्यात व्यक्तियोंके गांधीजीके जीवन, कार्य और फिलसुफीके बारेमें लिखे हुये लेखोंका संग्रह ।
- ✓ **रामचन्द्रन्, जी. - गांधी-नाथा.** बम्बयी, हिन्दू किताबज, रु. १-०-०, १९४८, पृ. ८ + ४९. राजगोपालाचार्यकी प्रस्तावना ।
- रामनाथ 'सुमन' - गांधीवादकी रूपरेखा.** देखो विभाग २में ।
- **महात्मा गांधी** [जीवनकी शौक्तियाँ और चरित्रचित्रन]. दिल्ली, सस्ता साहित्य; ६ आने; १ आ. १९३९, पृ. २ + १५४. वि
- ✓ **युगधारा गांधी** [जीवनचरित्र, जीवनका अध्ययन तथा संस्मरण]. अिलाहाबाद, साधनासदन, रु. २-०-०, १९४७, पृ. ८ + १८०. वि
- **हमारे राष्ट्रनिर्माता** [जीवन, अध्ययन और शौक्तियाँ]. अजमेर, सस्ता साहित्य; रु. २-८-०; १९३३; पृ. ६६४. वि
- अिसमें तिलक, नेहरू (पिता-पुत्र), गांधीजी, अित्यादि १० नेताओंके चरित्र दिये हैं । गांधीजीका चरित्र पृ. २७७ से ४३० तक । सहायक सामग्रीकी सूचि और 'भारतीय राष्ट्रीयताका विकास' सहित ।
- ✓ **रोली, रोमी - महात्मा गांधी :** विश्वके अद्वितीय पुरुष. अिलाहाबाद, सेंट्रल बुक डीपी; रु. २-०-०, १९४७, पृ. ४ + १०३. वि
- अंधेजीसे अनुवादित.
- लोस्टर, म्यूरिअल - गांधीजीकी यूरोप-यात्रा.** बम्बयी, वीरा अॅन्ड कं., रु. २-४-०
- ✓ **चर्मा, मुकुन्दलाल - कर्मवीर गांधी.** प्रयाग - श्रद्धास्पद मोहनदास कर्मचन्द गांधीका जीवनचरित्र. प्रयाग, अभ्युदय प्रेस; ८ आने; पृ. १० + १६०
- ✓ **चर्मा, रामचन्द्र - महात्मा गांधी** [जीवन और व्याख्यान]. बम्बयी, १९२२
- ✓ **विद्यार्थी, प्रभुदयाल - गांधीजी**
- ✓ **विद्याल भारत-गांधी अंक** अक्तूबर १९३८. कलकत्ता, प्रवासी प्रेस; रु. १-०-०; १९३८; पृ. ३७७ से ४९६. सचित्र. वि
- गांधीजीके जीवन और विविध प्रवृत्तियों और विचारसृष्टि-विषयक मूल्यांकन और समालोचना करते हुये लेखोंका अच्छा संग्रह अिस अंकमें मिलता है ।
- **शर्मा, गोकुलचन्द्र - गांधी गौरव.** कानपूर, १९२१
- शर्मा, विश्वभरप्रसाद - राष्ट्रमाता कस्तूरबा.** नागपुर, नवयुग प्रकाशन; रु. १-८-०; ३ सं. १९४६; पृ. १२८
- शुक्ल, चन्द्रशंकर प्रा. (सं.)** (अनुवादक: दर्शन) - **गांधीजीके संपर्कमें.** बम्बयी, वीरा अॅन्ड कंपनी; रु. ३-४-०; १९४०; पृ. २२४. वि
- ✓ **शुक्ल, विद्या भास्कर - जगमगाते हीरे.** प्रयाग
- ✓ **सत्यदेव विद्यालंकार - हमारे राष्ट्रपति** [सन १८८५ से १९३६ तकके काँग्रेस सभापतिओंके जीवन-परिचय]. दिल्ली, सस्ता साहित्य; रु. १-०-०; १९३६; पृ. ३८१; वि
- प्रस्तावना वाटू राजेन्द्रप्रसाद । गांधीजीका चरित्र पृ. २३९ से २८० तक.
- संतराम वी. अ. - भारतके महापुरुष** लाहौर, हिन्दी भवन रु. १-४-०; १९४६; पृ. ६ + १५७. वि
- अिसमें कुल १२ भारतीय महापुरुषोंके चरित्र हैं । गांधीजीका चरित्र पृ. १३९ से १५७ तक
- ✓ **साहित्य मन्दिर (प्र.) - महात्मा गांधीका** विश्वव्यापी प्रभाव. प्रयाग; १० आने; पृ. १५८. वि

बिस्के ३ भागोंमें क्रमशः गांधीजीकी जीवनी, अनुके संस्मरण और विचार दिये गये हैं।

हाइटन, बर्नार्ड - दुनियामें सबसे अच्छे आदमी महात्मा गांधी. काशी, १९२१

२. सत्याग्रह, अहिंसा, गांधीवाद अि.

कालेलकर, द. वा. (सं) - गांधीवाद :

समाजवाद [दोनों विचारधाराओंके विचारकों द्वारा तुलनात्मक विवेचन].

दिल्ली, सस्ता साहित्य; १२ आने;

२ आ. १९३९, पृ. ८ + २४८. वि

राजेन्द्रबाबूकी प्रस्तावना और काका-साहेबकी शुपसंहार 'संघर्ष या सहयोग ?'

कृपलानी, आचार्य - अहिंसक क्रान्ति.

जिलाहाबाद, साधना सदन; १० आने;

१९४०, पृ. ५५. वि

- गांधी-मार्ग. जिलाहाबाद, साधना सदन;

रु. २-८-०

गांधी, मोहनदास क. - खूनका बदला

खूनसे नहीं. बनारस, काशी पुस्तक भण्डार;

रु. १-८-०

-(अनु: कृष्णलाल वर्मा) - गांधीजीका ध्यान

या सत्याग्रह हीमांसा. बम्बयी, ग्रंथभण्डार;

८ आने; १ आ. १९२२, पृ. ८०. वि

पञ्चवके मामलेकी जाँच करनेके लिये

नियुक्त इंटर कमेटीके आगे महात्मा

गांधीका दिया हुआ बयान।

/(सं. ल. ना. गर्दे) - गांधी सिद्धान्त.

कलकत्ता, १९२१

युद्ध और अहिंसा. नयी दिल्ली, सस्ता

साहित्य; १२ आने, १९४०, पृ. ६ + २२०.

वि

- सत्याग्रह : क्यों, कब और कैसे ? (सत्या-

ग्रहके बारेमें गांधीजीके विचार). दिल्ली, सस्ता

साहित्य; ३ आने, १९४०, पृ. ४ + ५५. वि

सत्याग्रह विषयक गांधीजीके ताले

लेखोंका संग्रह। परिशिष्टमें पं. जवाहर-

लालजीका सत्याग्रहसंबंधी भेक लेख भी

दिया है।

- सत्याग्रह युद्ध [सैनिकोंके लिये जानने

योग्य बातें]. अहमदाबाद, नवजीवन; १

आना, १ आ. १९३०; पृ. ६४. वि

दांडीमार्चके कुछ रोज पहले महात्मा

गांधीजीका वाक्सरोंयको लिखा हुआ पत्र,

लाहौर काँग्रेसका स्वराज्यका प्रस्ताव और

स्वातंत्र्यदिनकी प्रतिज्ञा अित्यादि भिस्

पुस्तकमें छपे हैं।

गांधी सेवा संघ - संघके वार्षिक कार्य

विवरण. वर्षा, मंत्री, गांधी सेवा संघ

१९३६ - पृ. ३८, १९३७, ४ आने. वि

१९३७ - पृ. २२, १९३८, ४ आने. वि

१९३८ - पृ. २२, १९३९, ४ आने. वि

१९३९ - पृ. २२, १९४०, ४ आने. वि

- द्वितीय वार्षिक संमेलन सावली, १९३६,

रु. १-०-०, पृ. १६ + ९३. वि

- तृतीय वार्षिक संमेलन हुदली, १९३७,

रु. १-०-०, पृ. ६ + ७२ + ३५. वि

- चतुर्थ वार्षिक संमेलन डेलांग, १९३८,

रु. १-०-०, पृ. ४ + ९२ + २८. वि

- पञ्चम वार्षिक संमेलन वृन्दावन, १९३९,

रु. १-०-०, पृ. ४ + ९२ + २०. वि

- छठा अधिवेशन मलिकन्दा, १९४०,

रु. १-०-०, पृ. ४ + ७२ + १२. वि

- गांधी सेवासंघका विधान तथा नियम

२ आने, १९३५, पृ. २२. वि

ग्रेग, रिचर्ड बी. - अहिंसाकी शक्ति ['पावर

ऑफ़ नॉन वायोलन्स' का रूपान्तर]. नयी

दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-८-०,

१९४२, पृ. ६ + १७२. वि

चतुरसेन शास्त्री, आयुर्वेदाचार्य पं.

]- सत्याग्रह और असहयोग [वर्तमान

आन्दोलन पर नयी कल्पना, नये विचार

द्वारा अपूर्व प्रकाश डालनेवाला, बड़ी ओजस्वी भाषामें लिखा हुआ मौलिक ग्रंथ]।
 दम्बशी, गांधी हिन्दी-पुस्तक भण्डार,
 रु. १-१२-०, २-४-०, १ आवृत्ति सं.
 १९७८, पृ. १२ + २६३. वि
 तिवारी, पंडित रामदयाल - गांधी मीमांसा
 [महात्मा गांधीके व्यक्तित्व, जीवनसिद्धान्त
 तथा सार्वजनिक कार्यपर एक आलोचनात्मक
 दृष्टि] प्रयाग, भिन्डियन प्रेस, रु. ३-०-०,
 १९४१, पृ. १८ + ८५०. वि
 नगर, नरोत्तमप्रसाद - एक-माता-व्रत
 [गांधीवादका मनोवैज्ञानिक विश्लेषण].
 प्रयाग, शुक्ल प्रकाशन, रु. १-८-०,
 १९३९, पृ. १८८. वि
 पालीवाल, श्रीकृष्णदत्त - गांधीवाद और
 मावसेवाद. आगरा, शिवलाल अग्रवाल,
 रु. ३-०-०, पृ. २६२. वि
 फिशर, लुगी - गांधी और स्टालिन
 [लड़खड़ाती दुनियाके दो मार्गदर्शक]
 दिल्ली, राजकमल पब्लिकेशन्स, रु. ३-४-०,
 १९४७, पृ. ६ + २०९. वि
 मशरुवाला, किशोरलाल घ. - अहिंसा
 विवेचन नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य,
 ८ आने, १ आ. १९४२, पृ. ११८.
 वि

- गांधीविचारदोहन. अजमेर - दिल्ली, सस्ता
 साहित्य, १२ आने; १ आवृत्ति १९३०,
 पृ. ८ + २१६. वि
 जिसमें गांधीजीके विविध विषयोंके
 बारेमें विचार खंडशः अलग अलग सूत्रमय
 भाषामें दिये हैं।
 - निर्भयता. अहमदाबाद, नवजीवन, २ आने,
 १९४२, पृ. २०. वि
 यशपाल - गांधीवादकी शवपरीक्षा (सत्य
 अहिंसाकी परख) लखनऊ, त्रिप्लव कार्यालय,
 रु. १-१२-०, १९४१, पृ. १७६. वि
 रामनाथ 'सुमन' - गांधीवादकी रूपरेखा
 [महापुरुष गांधी और उनके तत्त्वज्ञानका
 विवेचन]. अिलाहाबाद, साधना सदन,
 रु. १-८-०, सं. १९४४, पृ. २००. वि
 सत्याग्रह आश्रमकी नियमावलि -
 अहमदाबाद, १९२८ पृ. २३. वि
 सदानंद भारती - गांधी वनाम साम्यवाद
 [वर्तमान भारतीय राजनैतिक रंगमंचका
 सर्वश्रेष्ठ विवेचक ग्रंथ]. काशी, भेस्. भेस्.
 महेता बैण्ड ब्रधर्स, रु. १-१२-०, २-०-०,
 १ आ. सं. १९९१, पृ. ८ + २००. वि
 महात्मा गांधीका कार्यक्रम वास्तवमें
 साम्यवादका ही क्रियात्मक रूप मात्र है
 ऐसा कर्ताका मन्तव्य है।

२. अ. सत्याग्रहोंका इतिहास

गांधी, मोहनदास क. - एक सत्यवीरकी
 कथा याने सुकरातकी सफाजी. नयी
 दिल्ली, सस्ता साहित्य, १ आना, १९४१,
 पृ. ४०. वि
 - (अनु: वैजनाथ महोदय) - दक्षिण अफ्री-
 काका सत्याग्रह. अजमेर, सस्ता साहित्य;
 पूर्वार्ध पृ. ६ + २७२; उत्तरार्ध पृ.
 २ + २२२; हेरफेर ८ आने. वि
 - (सं. पं. रवीन्द्रनाथ अग्निहोत्री) - मेरा
 जीवन या अहिंसाकी परीक्षा प्रयाग,

मातृभाषा मन्दिर; रु. १-४-०, १९४४,
 पृ. ६ + १०६. वि
 देसाजी, महादेव (अनु: काशिनाथ त्रिवेदी)
 - एक धर्मयुद्ध [अहमदाबादके मिल-
 मजदूरोंकी लड़ाईका इतिहास].
 अहमदाबाद नवजीवन; ८ आने, १९४१, पृ.
 ८ + १२७ वि
 प्रताप कार्यालय (प्र.) - चम्पारण्यकी
 जाँच अर्थात् चम्पारण्य कृषीय कमेटीकी
 रिपोर्ट. कानपुर; प्रताप, १९१८

भवानीदयाल संन्यासी, स्वामी - दक्षिण

✓ अफ्रीकाके सत्याग्रहका इतिहास
जिन्दौर, सरस्वती सदन; रु. ३-८-०,
२ आवृत्ति १९२०, पृ. ३२ + ३८४ +
३२ चित्र. वि

✓ महोदय, बैलनाथ - विजयी वारडोली
अजमेर, सस्ता साहित्य, रु. २-०-०,
१ आ. पृ. ३२ + ४८९ + ५९ चित्र. वि

✓ राजेन्द्रप्रसाद, बाबू - चम्पारण्यमें महात्मा

गांधी पटना, अनुग्रहनारायण सिंह;

रु. २-४-०, १ आ. १९२३, पृ. १४ +
३९४ सचित्र. वि

✓ ओस्टर, म्यूरियल - विनाश या मिठाज ?

(यूरोपमें सत्य और अहिंसके प्रयोग)

दिल्ली, सस्ता साहित्य; १२ आने, १९३८,

पृ. १६ + १९२ + ३. वि

✓ संपूर्णानन्द, बाबू - अकालियोंका आदर्श

सत्याग्रह. बनारस, १९२९

३. धर्म और नीति

कालेलकर, द. वा. (अनु: श्रीपाद जोशी)

- जीवनका काव्य [हमारे त्योहारोंका
परिचय]. अहमदाबाद, नवजीवन; रु.
२-०-०, १९४७, पृ. ८ + २५४. वि

खुद्योगमन्दिर (प्र.) - सत्याग्रह आश्रम

खुद्योगमन्दिरकी विविध प्रार्थनायें.

सावरमती, खुद्योगमन्दिर; १९२८. वि

खरे, पं. नारायण मो. (सं.) - आश्रम

भजनावलि अहमदाबाद, नवजीवन,

१ आ. १९२३; १५ आ. १९४७, ८ आने,

पृ. ६४ + १६२. वि

गांधीजीकी प्रस्तावनाके साथ । संस्कृत

प्रार्थनाओंका हिन्दी अनुवाद और हिन्दुस्तानी

शब्दकोश भी दिया है ।

गांधी, मोहनदास क. - अनासक्तियोग

(श्रीमद् भगवद्गीता भाषा टीका). कलकत्ता,

शुद्ध सादी भण्डार, ३ आना, १ सं. सं.

१९८७; ४ था १९९०, पृ. २४ + ३२४. वि

मूल गीताके साथ अनुवाद

- (अनु: काशिनाथ त्रिवेदी) - अनासक्ति-

योग [श्रीमद् भगवद्गीताका अनुवाद].

अजमेर - दिल्ली, सस्ता साहित्य; २ आना,

१९३१, पृ. १२ + १८ + १९१. वि

- (अनु: बाबू मयुजप्रसाद) - अनैतिकी

✓ राहपर अजमेर - दिल्ली, सस्ता साहित्य;

८ आने, १ आवृत्ति, पृ. ८ + १४४. वि

- कुत्सित जीवन और दाम्पत्यविमर्श.

बनारस सिटी, काशी पुस्तक भण्डार; १२

आने, २ आवृत्ति, सं. १९८९, पृ. १४४. वि

- गीताबोध [श्रीमद् भगवद्गीताका तात्पर्य]

दिल्ली, सस्ता साहित्य; रु. ०-१-६,

२ आ. १९३८, पृ. १० + १३६. वि

✓ - दिल्ली - डायरी [१०-९-४७ से

३०-१-४८ तकके प्रार्थना प्रवचनोंका

संग्रह]. - अहमदाबाद, नवजीवन, रु.

३-०-०, १९४८, पृ. २८ + ४१९. वि

✓ - धर्मपथ प्रयाग, १९३७

- (सं. प्रभुदास गांधी) - धर्म-पालन

[नयी दिल्लीमें दिये गये गांधीजीके प्रार्थना-

प्रवचन: १ अप्रिलसे १६ जून १९४७]

नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-८-०,

१९४७, पृ. १० + २५३. वि

✓ - धर्म-पालन भाग - २. रु. १-०-०

- (अनु: कृष्णलाल वर्मा) - नीतिधर्म अथवा

✓ धर्मनीति बन्बकी, गांधी हिन्दी पुस्तक

भण्डार; ४ आना, १ सं. १९२१, पृ.

८ + ४८. वि

मि. सॉल्टर नामके एक अंग्रेजी

लेखककी किताबके गांधीजी लिखित मुजराती

सारांशका हिन्दी अनुवाद

✓ ब्रह्मचर्य [संयम तथा ब्रह्मचर्यपर गांधीजीके

लेखोंका संग्रह]; लखनभू, सस्ता साहित्य;

८ आने, १९३९, पृ. ६ + १९५. वि
 - ब्रह्मचर्य और आत्मसंयम ['ब्रह्मचर्यके
 अनुभव'का संशोधित और परिवर्धित
 संस्करण] बनारस सिटी, अं. अं. मेहता
 अण्ड ब्रदर्स; १० आने, ३ सं. १९३८,
 पृ. ९६. वि

- ब्रह्मचर्यके अनुभव प्रयाग, साहित्य मन्दिर;
 १२ आने, १ सं. १९३२, पृ. २ + ९१. वि

- ब्रह्मचर्यपर महात्मा गांधीजीके अनुभव.
 प्रयाग, तरुण भारत ग्रंथावालि कार्यालय; ८
 आने, २ सं. १९३६, पृ. ४ + ८२. वि

- भावियों और वहिनों. (प्रार्थना सभा-
 ओमें गांधीजीके भाषण). दिल्ली, पब्लि-
 केशन्स डिविजन, मिनिस्ट्री ऑफ़ अन्फ-
 मेशन ऐन्ड प्रॉटेक्स्टिंग, गवर्मेन्ट ऑफ़
 बिण्डिया.

अंक १ - ४आने, पृ. ३२, दिल्ली,
 ता. १२-९-४७ से २१-९-४७ तक. वि

अंक २ - ४आने, पृ. ३२,
 ता. २२-९-४७ से ३०-९-४७ तक. वि

अंक ३ - ४आने, पृ. ३२,
 ता. १-१०-४७ से ७-१०-४७ तक वि

- मंगलप्रभात दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु.
 ०-१-६, २ सं. १९३८, पृ. ६ + १०५. वि
 सत्य, अहिंसा बिलादि आश्रम जीवनके
 व्रतोंके बारेमें यरवडा जेलसे गांधीजीके
 लिखे हुये पत्रोंका संग्रह। 'व्रतविचार'
 का ही यह नामान्तर है।

- यरवडा मन्दिरसे दिल्ली, १९३१

- विवाह समस्या प्रयाग, मातृभाषा मन्दिर;
 रु. १-६-०

- व्रतविचार. देखो 'मंगलप्रभात'.

-(अनु : काशिनाथ त्रिवेदी) - सप्त
 महाव्रत गोरखपुर, गीता प्रेस; १ आना,
 २ सं. १९३२, पृ. २९. वि

यरवडा कारागारसे गांधीजीके भेजे
 हुये पत्र-प्रवचनमेंसे सातका संग्रह जिसमें

है। सब प्रवचन 'मंगल प्रभात' नामसे
 प्रसिद्ध है।

-(सं. यशपाल जैन) - हृदय मंथनके पाँच
 दिन [महात्मा गांधीके उपवासके दिनोंके
 भाषणोंका संग्रह], नवी दिल्ली, सस्ता
 साहित्य, २ आने, १९४८, पृ. ६ + ५०. वि
 गांधीजीकी प्रस्तावना सहित।

दक्षिण हिन्दी प्रचार सभा (प्र.) - पूज्य
 वापूजीकी प्रार्थना मद्रास, द. भा. हिं.
 प्र. सभा, ३ आने, १९४६, (तामिल और
 तेलगू लिपि सह) वि

दिवाण, कुन्दर (सं.) - आश्रम संगीत
 नालबाड़ी-वर्षा, ग्रागसेवा-मंडल; १२ आने,
 १९४४, पृ. २० + ३३८ + २८. वि

भावे, आचार्य विनोबा (अनु : हरिभाबू
 अण्णायाय) - गीता-प्रवचन नवी दिल्ली,
 सस्ता साहित्य, रु. २-८-०, १९४७, पृ.
 ६ + ३०२. वि

मशरूवाला, कि. घ. (अनु : काशिनाथ
 त्रिवेदी) - अशु स्मिस्त अहमदाबाद, नव-
 जीवन; १४ आने, १९४६, पृ. १४ + ९२.
 वि

-(अनु : शंकरलाल वर्मा) - गीतामन्थन
 दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-८-०, १९३९,
 पृ. १२ + ४२६. वि

राजचन्द्र, श्रीमद् - श्रीमद् राजचन्द्र :
 राजचन्द्रजीके विविध लेख, पत्र, प्राविष्ट
 डायरी आदिका संग्रह। बम्बई, परमश्रुत
 प्रभावक मण्डल; रु. ६-०-०, १९३८, पृ.
 ८१ + ८७४. वि

सुंदरलाल, पं.- हजरत मुहम्मद और
 जिसलाम. बिलाहाबाद, विश्ववाणी
 कार्यालय; रु. १-८-०, १९४१,
 पृ. २२४ + ३. वि

- गीता और कुरान. बिलाहाबाद, विश्ववाणी
 कार्यालय, १९४४, पृ. ३२ + १७२. वि

४. समाजविषयक-सामान्य

कालेलकर, द. बा. (अनु: मुकुटबिहारी वर्मा) लोकजीवन दिल्ली, सत्ता साहित्य, ८ आने, १ आवृत्ति १९३८, पृ. १२+१९०. वि

ग्रामसंगठन विषयक लेखोंका संग्रह।

अनुवादमें बहुत दोष है।

कोपौटकिन, ग्रिन्स-संवर्ष या सहयोग अजमेर, सत्ता साहित्य, रु. १-८-०, १९३३, पृ. १०+४०१. वि

गांधी, मोहनदास, क. - बहनोंसे. कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार, २ पैसे, १९३१, पृ. ४+४०. वि

मद्यपाननिषेध और परदेशी कपड़ोंके बहिष्कार और पिकेटिंगके बारेमें-लिखे हुये ५ लेखोंका छोटासा संग्रह।

-(अनु: शंकरलाल वर्मा) - रचनात्मक कार्यक्रम (श्रुतका रहस्य और स्थान). नयी दिल्ली, सत्ता साहित्य, २ आने, १९४२, पृ. २२. वि

-(अनु: काशिनाथ त्रिवेदी) - रचनात्मक कार्यक्रम (श्रुतका रहस्य और स्थान). अहमदाबाद, नवजीवन, ६ आने, २ आवृत्ति, १९४६; पृ. ४४. वि

आखरी संशोधित व परिवर्धित अंग्रेजी आवृत्तिपरसे भाषांतर।

पटवर्धन, अष्पासाहेब (अनु: हरिभाबू शुभाध्वाव)-सेवाधर्म. अिलाहाबाद, साधना-सदन, रु. २-४-०, १९४७, पृ. २१२. वि
श्री मशह्वालीकी प्रस्तावना अथातो धर्मजिज्ञासा सहित।

मजूमदार, धीरन्द्र (सं. रामनाथ 'सुमन') - समग्र ग्रामसेवाकी ओर [भारतीय ग्राम जीवनकी पुन: रचनाकी समस्याएँ और उनका समाधान]. अिलाहाबाद, साधना-सदन; रु. ८-०-०; १९४७, पृ. २४+७२८. वि

आचार्य कृपलानीजीकी भूमिका सहित।
महोदय, बैननाथ - शैतानकी लकड़ी. अजमेर, सत्ता साहित्य, १४ आने, १९२८, पृ. १६+१२६+७७+६४+९८. वि

शराब अथवा मद्य, अफीम, तमाकू, चाय बियादि व्यसन और व्यभिचारकी अनिष्टताका विवेचन।

राजेन्द्रप्रसाद बाबू - रचनात्मक कार्यक्रम: कुछ सुझाव. दिल्ली, सत्ता साहित्य, ४ आने, २ सं. १९४५, पृ. ४२. वि

४ अ. अस्पृश्यतानिवारण

मानन्द कौसल्यायन, भदन्त - छूत अछूतकी माया. दिल्ली, सत्ता साहित्य, १ आना, १ सं. १९३९, पृ. २+६०. वि
गांधी, मो. क. - हमारा कलंक [अस्पृश्यतानिवारण पर महात्माजीके लेखोंका संग्रह]. अजमेर, सत्ता साहित्य, १० आने, १ आ. १९३९, पृ. १६+२८६. वि

परिशिष्टमें बरबडा जेलमें १९३२में जो प्रसिद्ध अपवास गांधीजीने किया श्रुतकी हकीकत और तत्संबंधी निवेदन भि. है।

गांधीजी और अन्य लेखक-मंदिर-प्रवेश और अस्पृश्यतानिवारण. बनारस, १९३३
जौहरी, चंपालाल - बहिष्कृत भारत. कानपुर, प्रताप कार्यालय, ४ आने, १९२२, पृ. ६+४१. वि

दीक्षित, मथुराप्रसाद - मन्दिर-प्रवेश निर्णय. अिदावा, मुद्रक: ब्रह्मप्रेस, १२ आने, १९३४, पृ. ११६. वि

भारतवर्षीय अछूतोद्धार कमिटीकी रिपोर्ट १९२४-१९२९

त्रियोगी हरि - मन्दिरप्रवेश काशी, १९३१
शर्मा, सिद्धेश्वर - अछूतोद्धार और महात्मा
गांधी. शिकारपुर

सातवलेकर, श्रीपाद द. - छूत और अछूत
औष, १९२७
हरिजन सेवक संघ, दिल्ली - संघकी रिपोर्टें.

४ आ. कौमी अेकता (प्रधानतया हिन्दू-मुस्लिम)

शुभाध्याय, हरिभाभू - स्वामीजीका
वलिदान और हमारा कर्तव्य (हिन्दू-
मुस्लिम समस्या) अजमेर, सस्ता साहित्य,
५ आने, २ आवृत्ति १९२८, पृ. १२८. वि
गांधी, मोहनदास क. - हिन्दू-मुसलमानों-
का तनाजा : शुसका कारण और शुपाय.
अहमदाबाद, नवनीवन, १ आना, १९२४,
पृ. ८ + ४०. वि

खास भूमिकामें गांधीजीने अपने
मन्तव्यका सार दिया है ।

(सं. थेन्. आर्. मेहता) - सांप्रदायिक
विद्वेषपर वापूके विचार. अलाहाबाद,
अिण्डिया पब्लिशर्स, रु. २-०-०

चन्द्रगुप्त वेदालंकार, स्वर्गीय (सं. शास्त्री,
जगन्कुमार) - अखण्ड भारत ('सिंह-
कवि' कृत 'पाकिस्तानी पच्चीसी' सहित).
देहली, साहित्य मण्डल, १२ आने; २ सं.

१९४६, पृ. ७२. वि

जिन्ना, मुहम्मद अली - स्वराज्य और
मुसलमान. प्रयाग, १९१७

दिवाकर, रघुवीरशरण - हिन्दू मुस्लिम
समस्या और पाकिस्तान. वर्धा, मानव

साहित्य सदन, रु. १-०-०, १९४३,
पृ. १२ + १०६. वि

भगवानदास, बाबू और आज़ाद सोभानी
- हिन्दू मुस्लिम अेकताका प्रश्न (सवाल)
काशी, ज्ञानमण्डल यंत्रालय; २ आने, सं.
१९८०, पृ. ८२. वि

राजेन्द्रप्रसाद, बाबू - खण्डित भारत
बनारस, ज्ञानमण्डल (पुस्तक भंडार),
लि. रु. ८-०-०, १९४६, पृ. १० +
६५४ + १२ रेखाचित्र

सुन्दरलाल, पण्डित - भारतमें अंग्रेज़ी
राज खंड १-३. अिलाहाबाद, ऑंकार प्रेस;
रु. १०-०-०, ३ सं. १९३८, पृ.
६० + १७८०. वि

अिस पुस्तककी प्रस्तावना अिस
विषयमें खास शुपयुक्त है ।

- हिन्दू-मुसलिम अेकता [चार लेक्चर
जो पण्डितजीने अक्तूबर १९४४ में
रियासत ग्वालियरमें दिये]. ग्वालियर,
सेन्ट्रल कन्वेलियेसरी बोर्ड; १२ आना,
१९४७, पृ. ९८. वि

५. राजनीति

अप्रवाल, श्रीमन्नारायण - स्वतंत्र भारतके
लिथे गांधीवादी शासन विधान.

अिन्दौर, नवयुग साहित्य मन्दिर; रु.
१-८-०, १९४६, पृ. ६ + ११२. वि

महात्मा गांधीकी भूमिका सहित.

अेक राजनीतिका विद्यार्थी - क्या कांग्रेस
नाकाम रही है? [१९१८ से १९३९

तकका अैतिहासिक विवेचन]. लाहौर, लाल
मोतीराम; ३ आने, १९४३, पृ. १००

केला, भगवानदास (सं. दवाशंकर दुवे)

- सरल नागरिक शास्त्र प्रवाग, हिन्दी
साहित्य सम्मेलन; रु. ५-०-०, १९४३,
पृ. २४ + ६६४. वि

शिक्षा और साहित्य (३०), राष्ट्रीय

आन्दोलन (३१) और राजनीतिक विकास (३२) यह तीन परिच्छेद खास बुल्लेखनीय हैं। अिनमें राष्ट्रीय महासभा और गांधी-जीके प्रभानका वयान है।

गांधी, मो. क. (अनु : कालीचरण पाण्डेय)

- आगाखौं महलसे गांधीजीका पत्र-व्यवहार आगरा, सन्देश प्रेस; १० आने, १-आ. पृ. ११२

- महात्मा गांधीजीके काँग्रेससे अलग होनेका कारण [१७ ऑगस्ट और १५ ऑक्टोबर १९३४ को प्रकाशित वक्तव्योंका अनुवाद]. दिल्ली, हिन्दुस्तान टाइम्स प्रेस; १ आना, १९३४, पृ. ४८

- स्वराज्यपर गांधीजी. बिन्दकी - फतेहपुर, लोकसंग्रह कार्यालय; २ आने, सं. १९७४, पृ. २८. वि

पहली गुजरात राजकीय परिषद गोधरामे सभापतिके नाते गांधीजीका दिया हुआ भाषण (नवंबर १९१७).

- हिन्द-स्वराज्य दिल्ली, सस्ता साहित्य; ३ आने; नबी आवृत्ति १९३८, पृ. १६ + २१६. वि

गांधी, मो. क. और पण्डित जवाहरलाल नेहरू - युरोपीय युद्ध और भारत. नबी दिल्ली, सस्ता साहित्य; ४ आने, १९४७, पृ. ४७. वि

गुप्ता, श्री प्रियबन्दादेवी - असहयोग तथा हमारी परिस्थितिका सुधार. अलीगढ़, भारतीय भण्डार, १० आने, १ आ. पृ. १० + १०१. वि

साआ, वाल्मी गोविन्द - प्रजाद्रोही

राजा घेणु. कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार; २ पैसे, १९३०, पृ. २३. वि

नय्यर, प्यारेलाल - देशी राजाओंका दर्जा. नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, ४ आने, १९४१, पृ. ४२. वि

नेहरू, जवाहरलाल - राष्ट्रीय पंचायत. नबी दिल्ली, सस्ता साहित्य; ४ आने, १९४०, पृ. ४ + ५५. वि

- हिन्दुस्तानकी समस्यायें. नबी दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-०-०, १९३९, पृ. ८ + २३६. वि

यादवेन्दु, रामनारायण - भारतीय संस्कृति और नागरिक जीवन. नबी दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-४-०, १९४२, पृ. १२ + ३१६. सहायक ग्रन्थोंकी सूचिके सहित। वि

लोहिया, राममनोहर - स्वराज्य क्या और कैसे? अलाहाबाद, राममनोहर लोहिया, २ आने, १९३६, पृ. ४ + २७. वि

वर्मा, शान्तिप्रसाद - हमारी राजनैतिक समस्यायें (वैज्ञानिक विश्लेषणकी दिशामें एक प्रयत्न). बिन्दौर, नवयुग साहित्य सदन, रु. ५-०-०, १९४६, पृ. ८ + २५१. वि

सिंहा, बद्रीप्रसाद - गांधीका मौनी राज्य ['दिल्ली किसीकी नहीं' नामक अप्रकाशित पुस्तकका अंतिम भाग]. प्रयाग, बद्रीप्रसाद सिंहा; रु. ३-०-०, १९४६, पृ. १० + २७७. वि

सुंदरलाल; पण्डित और केला, भगवानदास - विश्वसंघकी ओर अलाहाबाद, भारतीय ग्रंथमाला, रु. २-८-०, १९४४, पृ. १० + ३१०. वि

६. अर्थशास्त्र

ग्रुविल भारतीय काँग्रेस कमेटी - भारतका सरकारी ऋण. बनारस, १९३२
अहम्मद, डॉ० जैनुक (अनु. कृष्णचन्द्र विद्या-

लंकार) - अंग्रेजी राजमें हमारी आर्थिक दशा. दिल्ली, सस्ता साहित्य; ८ आना, १९३८, पृ. ६ + १५४. वि

✓ हमारे किसानोंका सवाल. [एक सरसरी निगाह] दिल्ली, सस्ता साहित्य, ४ आने, १ आ. १९३७; २ आ. १९३८, पृ. ६+१०८ वि

पं. जवाहरलालकी भूमिका।

कालेलकर, द. वा. - स्वदेशी धर्म. बम्बयी, ग्रंथभण्डार माहुंगा; ४ आने, १९२१, पृ. ६+३२. वि

कुमारप्पा, जे. सी. (अनु. ललित देवी) - नियोजित अर्थव्यवस्थाका गांधीवादी मार्ग. मुजफ्फरपुर, अ. भा. ग्रा. सु. संघ, बिहार; ५ आने

-(अनु: रामदास गौड़) - राजस्व और हमारी दरिद्रता [भारतकी वर्तमान अवस्थाके पैदा करनेमें राजस्वका भाग]. कलकत्ता, महावीरप्रसाद पोद्दार, ४ आने, १९३१, पृ. १४+१८५+४२. वि

-(अनु: रामनारायण चौधरी) - हिन्दुस्तान और ब्रिटनकी आर्थिक टैन-टैन. अहमदाबाद, नवजीवन, ८ आने, १९४८, पृ. ४८. वि

कुमारप्पा, भारतन् - पूँजीवाद, समाजवाद और ग्रामोद्योग. रु. ५-०-०

गांधी, मो. क. (अनु काशिनाथ त्रिवेदी) - गोसेवा. अहमदाबाद, नवजीवन रु. १-८ ०, १९४६, पृ. १२+१६८. वि

✓ नमक-कर. कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार, ९ पाली, १९३९, पृ. १०२. वि
बिममें दो लेख पृ. ७१ से १०२ महादेव देसायी और छगनलाल जोशीके लिखे हुये हैं।

✓ (अनु : वैजनाथ महादेव) - यन्त्रोंकी मर्यादा (यंत्रोंके विषयमें महामाजीके विचार और लेख). बिन्दौर, साहित्यसदन, ५ आने, १९४६, पृ. १६. वि

-(अनु: कृष्णलाल वर्मा) - सर्वोदय. बम्बयी,

ग्रंथ भण्डार माहुंगा; ४ आने, १ आ. पृ. ३०. वि

✓ सर्वोदय [रस्किनके 'अन्टु धिम लास्ट' का सार] दिल्ली, सस्ता साहित्य, १ आना, २. सं. १९३९, पृ. ६+७५. वि

✓ स्वदेशी और वहिष्कार कलकत्ता

गौड़, रामदास - खतरेकी घड़ी या धनवानोंको चेतावनी (नवजीवन माला १०). कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार, २ आने, पृ. १०३. वि

टॉल्स्टॉय, लीवी (अनु : क्षेमानन्द राहत) - क्या करें? खण्ड १-२. अजमेर, सस्ता साहित्य; (१) - १० आने, १९२६, पृ. २६२; (२) - रु. १-०-०, १९२९, पृ. ६+३१८. वि

-(अनु: शोभालाल गुप्त) - मालिक और मजदूर [गरीब और अमीरोंकी समस्याओंके निवर्धोंका संग्रह]. बिन्दौर, नवयुग साहित्य सदन, रु. १-०-०, १९४५, पृ. ६+११०. वि
दत्त, रमेशचन्द्र (अनु: केशवदेव सहारिया) - ब्रिटिश भारतका आर्थिक इतिहास काशी, ज्ञानमण्डल कार्यालय; रु. १-१-०, १९२३, पृ. २१६. वि

✓ देसायी, महादेव - स्वदेशीका नाश कलकत्ता देसायी, बालजीभाभी - गोरक्षाकल्पतरु. सावरमती, १९२९

नवरोजी, दादाभायी (अनु: शिवचरणलाल शर्मा) - लव अंग्रेज नहीं आये थे. अजमेर, सस्ता साहित्य, ४ आने, १९२८, पृ. ९६. वि
पारनेरकर, य. म. - वृषभ-सुधार. वर्धा, गो-सेवा-संघ, ५ आने, १९४५, पृ. ३१. वि

विनोबाकी प्रस्तावना

✓ मशरूवाला, कि. घ. - सोनेकी माथा. नबी दिल्ली, सस्ता साहित्य, १ आना, १९४१, पृ. ६१. वि

✓ मसानी, मीनू (अनु: प्रशान्त) - समाजवादका पुनर्विचार (संशोधित भेद परि-

वर्धित संस्करण। मन्दसौर, ज्योतिर्लोक; १२
आने, प्रथम हिन्दी सं. १९४५, पृ. ९६+४. वि
सैत्रेय, अक्षयकुमार (अनु: रामनाथलाल)
-जब अंग्रेज आये. अजमेर, सस्ता साहित्य,
रु. १-६-०, १९३०, पृ. ४०+२७२. वि
चर्मा, ब्रजमोहनलाल - गौरक्षा. छिन्दवाडा,
१९२७

सीतारामैया, डॉ. पट्टाभी - भारतका
आर्थिक शोषण. प्रयाग, मातृभाषा मन्दिर,
रु. १-४-०. वि
- महात्मा गांधीका समाजवाद. प्रयाग,
मातृभाषा मन्दिर, रु. २-०-०
शुद्ध खादी भण्डार (प्र.) - पैसैकी माया
कलकत्ता, शु. खा. भण्डार, पृ. ४७. वि

६ अ. अर्थशास्त्र : खादी

अखिल भारतीय खादी समाचार विभाग
(प्र.) - अ. भा. खा. स. विभागकी
पत्रिकायें १९२३ सावरमती, रु. १-८-०,
१९२४, पृ. ८+१५४. वि

अखिल भारत चरखा संघ - अ. भा. च.
संघके वार्षिक विवरण (सालाना रिपोर्ट)
१९२५-२६, १९३५, १९३६, १९३७,
१९३८, अहमदाबाद अं. भा. च. संघ
१७२५-२६ पृ. ४१. वि
१९३५ पृ. ६०. वि
१८३६ पृ. ८१. वि
१९३७ पृ. ४५. वि
१९३८ पृ. ४८. वि

१९३९ का और उसके पीछेके विवरण
सेवाग्राम-वर्षासे प्रसिद्ध हुये हैं।

- वार्षिक विवरण १९३९. वर्षा, १९४०,
पृ. ४८. वि

भिसके बादके विवरण 'खादी जगत्'
में प्रकाशित हुये हैं?

- अ. भा. च. संघ - मार्गसूचिका. वर्षा,
अ. भा. च. संघ, १९४२, भाग १ पृ.
२+७२, १० आने; भाग २ पृ. ४+
१२४, १४ आने. वि

- खादी जगत् (मासिक). देखो विभाग
सामयिकोंका।

- चरखा संघका नवसंस्करण. सेवाग्राम,
रु. १-८-०, १९४५, पृ. ६+११७. वि

- मगन चर्खा अमदावाद, अ. भा. च. संघ,
८ आने, पृ. ५८. वि

गांधी, कृष्णदास (सं.) - खादी जगत्
(मासिक). देखो सामयिकोंका विभाग।

गांधी, कृष्णदास - घरेलू कतायीकी आम
बार्ते: सवाल जवाब (कुल संख्या १२५).
सेवाग्राम, अ. भा. च. संघ, रु. १-४-०.
१९४५, पृ. ८+१२२. वि

- (सं.) - महाराष्ट्र खादी पत्रिका
(मासिक). देखो विभाग सामयिकोंका।

खादी निवास (प्र.) - खादी निवास, अनन्त
पुरकी रिपोर्ट अनन्तपुर, १९३० -

गांधी, मगनलाल खु. - चर्खाशास्त्र भाग १,
सावरमती, १९२३

गांधी, मेनमोहन पु. - विदेशी कपड़ेका
मुकाबला कैसे किया जाय? अजमेर,
सस्ता साहित्य, १० आने, १९३१ पृ.
२०+१३३. वि

गांधी, मो. क. (सं. कलु गांधी) - अहिंसक
स्वराज्यसाधना. सेवाग्राम, अ. भा.
चरखा संघ, ४ आने, १९४५, पृ. ४+३१. वि

- अकमात्र बुझोग - चर्खा. कलकत्ता, शुद्ध
खादी भण्डार

- गांधीजीके लेख [खादी जगत्में जुलाई
१९४१ से जून १९४२ तक प्रकाशित
लेखोंका संग्रह]. वर्षा, अ. भा. च. संघ, ८
आने, १९४२, पृ. २+६३. वि

गौड़, रामदास - खदर ही क्यों? कटकता,
शुद्ध खादी भण्डार, पृ. २+१४०. वि.
श्री रीचर्ड वी. ग्रेगो 'खदरका
संपत्तिशास्त्र' का सारांश

- खादी गीत. कटकता

- संभले कैसे? कटकता, शुद्ध खादी भण्डार,
पृ. १६०. वि.

- हम कैसे लुटे? कटकता, शुद्ध खादी
भण्डार, पृ. ३२. वि.

ग्रेग, रीचर्ड वी. (शुल्काकार - रामदास गौड़)

- खदरका संपत्तिशास्त्र अजमेर, सस्ता
साहित्य, १५ आने, १९२९, पृ. ८+३२३.
वि.

खदरविषयक साहित्यकी सूचि -

परिशिष्ट ३

दास्ताने, दत्तोबा - नयी तुनाजी. सेवाग्राम-
वर्षा, खादी विद्यालय, नं. १-८-०, १९४४,
पृ. ६+९८. वि.

दिवाण, प्रभाकर - किसान चरखा. सेवा-
ग्राम-वर्षा, खादी विद्यालय, नं. १-८-०,
१९४५, पृ. ८+९४. वि.

देवधर, केशव - धनुष तकुवा. सेवाग्राम,
खादी विद्यालय, ६ आने, १९४४, पृ.
४+३४. वि.

- (अनु: रामनरेशसिंह) - सरंजाम-परिचय
मधुवनी, अ. भा. च. संघ, विहारशाखा;
नं. १-२२-०, १९४५, पृ. १०+१७६
+ २. वि.

नंदा, गुलज़ारीलाल - खादीके कुछ पहलू
अहमदाबाद, अ. भा. च. संघ, ५ आने,
१९३८, पृ. ४+४३. वि.

'Some Aspects of Khadi'

का अनुवाद

- खादीका महत्त्व. दिल्ली, सस्ता साहित्य,
देद आना, १९३९, पृ. ४+९६. वि.

'Some Aspects of Khadi'

का ही यह दूसरा अनुवाद है।

पुणतावेकर, श्री. वि. और वरदाचारी,
श्रेष्ठ. अक्ष. (अनु: रामदास गौड़)
- हाथकी कताजी बुनाजी (निबन्ध).
अजमेर, सस्ता साहित्य, १० आने, १९२७,
पृ. ४+२८०, सूचि. वि.

पोदार, महावीरप्रसाद - खादी प्रदर्शक.
कटकता, शुद्ध खादी भण्डार, ४ आने,
१९२३. वि.

भगवतीसिंह - खदर शिक्षक. काशी १९२४
आने, विनोबा - खादी और गादीकी
लड़ाजी. दिल्ली, सस्ता साहित्य, २ आने,
१९३९, पृ. २+१०६. वि.

मुख्यतः खादी विषयक १० लेखोंका
संग्रह भिन्न छोटी किताबमें है।

मथुरादास पुरुषोत्तमदास - मध्यम पिंजन
अहमदाबाद, अ. भा. च. संघ, ५ आने,
१९३८, पृ. ८+८४+१० चित्र. वि.

महता, बालुभाजी - खादी मीमांसा. दिल्ली,
सस्ता साहित्य, नं. १-८-०, १९४० पृ.
६+३४३. वि.

आधारभूत ग्रंथोंका परिचय स्वतंत्र
प्रकरणमें दिया है। मराठीसे अनुवादित।

मातृभाषा मन्दिर (प्र.) - चखेंकी सुप-
योगिता. प्रयाग

मीरा बहेन - खादी और स्वराज्य. कटकता,
शुद्ध खादी भण्डार, १९३०. वि.

रजिन्द्रप्रसाद, बाबू - खादीका अर्थशास्त्र
मुजफ्फरपुर, १९२८

वरदाचारी और पुणतावेकर - हाथकी
कताजी बुनाजी (निबन्ध). देखो पुणतावे-
कर और वरदाचारी

शर्मा, गणेशदत्त - खादीका इतिहास
बनारस, १९२३

शुद्ध खादी भण्डार (प्र.) - खादी-प्रदर्शक
कटकता, ४ आने, १९२९, पृ. ८+८६
Khadi Guide का हिन्दी अनुवाद
सातवळेकर, पं. श्रीपाद द. - वेदमें चर्खा

औध, स्वाध्याय मण्डल, १९२८, पृ. ८४. वि
सीतारामदास, साधु - खादी निवास क्षेत्र-
दर्शन. अनन्तपुर, खादीनिवास, रु. ०-१-९,

१९३३, पृ. १२८. वि

मध्यहिन्दमें अनन्तपुर केन्द्रसे बुसकी
भिर्द-गिर्दमें चलते हुये खादीकार्यका वर्णन।

६ आ. अर्थशास्त्र : ग्रामोद्योग

अखिल भारतीय ग्रामोद्योग संघ - अ. भा.

ग्रा. संघकी वार्षिक रिपोर्ट या कार्य-
विवरण. वर्षा, अ. भा. ग्रा. संघ. १९३५ -

८ आने, १९३६; पृ. ३४ + १८; १९३६ -

८ आने, १९३९, पृ. ४२; १९३७ - ८

आने, १९३८, पृ. ३४; १९३८ - ८ आने,

१९३९, पृ. ५२; १९३९ - १० आने,

१९४०, पृ. ६४. वि

- चावल. वर्षा, १२ आने, १९४२ पृ. ६ +
६०. वि

- हिन्दुस्तानी खाद्य पदार्थोंका आहारतत्त्व
और सुनसे प्राप्त जीवनतत्त्व. वर्षा, ३
आने, १९४२, पृ. १५. वि

कुमारप्पा, जे. सी. - ग्राम आन्दोलनकी
आवश्यकता. वर्षा, अ. भा. ग्रा. संघ, ६
आने, २ सं. १९३८, पृ. १० + १०३. वि
(सं.) - ग्राम उद्योग पत्रिका (मासिक).
देखो विभाग सामयिकोंका।

कुमारप्पा, भारतन - ग्रामसंजीवन (ग्राम-
उद्योग तथा ग्रामपुनर्रचना). वर्षा, अ.
भा. ग्रा. संघ. २ आने, १९३५ पृ.
२ + ३४. वि

कॉन्ग्रेस सुवर्णमहोत्सव पत्रिका अनुवाद
खादी और ग्रामोद्योग प्रदर्शनी संचालक
- खादी और ग्रामोद्योग प्रदर्शनी कार्य
विवरण. हरिपुरा महासभा अधिवेशन, हरि-
पुरा खा. ग्रा. प्रदर्शनी, ८ आने, १९३८,
पृ. ४८. वि

खादी और ग्रामोद्योग प्रदर्शनी कार्य
विवरण. त्रिपुरी महासभा, त्रिपुरी, ६,
आना, १९३९, पृ. २५. वि

गांधी, मो. क. - ग्राम-सेवा [ग्रामसेवा
संघो गांधीजीके लेख]. दिल्ली, सस्ता
साहित्य, १ आना, १९३८, पृ. ७६. वि

'ग्रामदानी बहारे'का अनुवाद

- स्वदेशी और ग्रामोद्योग (गांधी साहित्य
माला १). दिल्ली, सस्ता साहित्य, ८
आने, १९३९, पृ. ६ + १७१. वि

गोसेवा संघ - नकली घी (जमाया हुआ
तेल). गोपुरी-वर्षा, ६ आने, १९४७, पृ.
६ + ४६. विनोबाकी प्रस्तावनाके साथ. वि

गोसेवा संघ - वर्षा गोसेवा कार्यका
संक्षिप्त अहवाल, जुलाबी १९४२ से
दिसंबर १९४५ तक. गोपुरी-वर्षा, गोसेवा
संघ, २ आने, १९४६ पृ. २२

गौड़, रामदास - हमारे गांवोंका सुधार
और संगठन. दिल्ली सस्ता साहित्य, ८
आने, १९३८, पृ. १६ + ३१६. वि
अन्तमें सहायक साहित्यकी सूची दी है।

- हमारे गांवोंकी कहानी दिल्ली, सस्ता
साहित्य, ८ आने, १९३८, पृ. १० + १९८
+ ५; ३ सं. १९४५, रु. १-८-०. वि

चित्रे, शांताराम मोरेश्वर - मधुमक्खी-
पालन. वर्षा, अ. भा. ग्रा. संघ, १ आवृत्ति
१९३९; २ सं. १९४१, ८ आने, पृ.
६ + ६८. वि

- मधुमक्खी-पालन. दिल्ली, सस्ता साहित्य,
२ आना, १ आवृत्ति, १९३९, पृ. ६ + ९४
+ २. वि

नये सीखनेवालोंके लिभे उपयुक्त
चौधरी, मुखतारसिंह (सं. कृष्णचंद्र विद्या-
लंकार) - हमारे गांव और किसान

दिल्ली, सस्ता साहित्य, ८ आने, १९४०,
पृ. १०+१८२. वि
जैन, बंसोधरजी - देशी रंगांग्री व छपांग्री
(६५ नमूनों के सहित). सावरमती, अ.
भा. खादी समाचार विभाग, रु. १-४-०,
१९३४, पृ. १८+१८१; रंग के नमूने
अलग वि

जोशी, के. बी. - साधुनसाजी [गृहयोग के
रूप में केवल देशी वस्तुओं के शुपयोग के]. वर्षा,
अ. भा. ग्रा. संघ, १२ आने, १ आ.
१९३९, पृ. ८+६७, सचित्र. वि
-(अनु: सी. ज़ी. गुप्त) - हाथ का गज
(गृहयोग के दृष्टि से). वर्षा, अ. भा. ग्रा.
संघ, ८ आने, १ आ. १९३८, पृ.
६+४९, सचित्र. वि

नायक, गजानन - ताड़ का गुड़. वर्षा, अ.
भा. ग्रा. संघ, २ आना, १ आ.

७. शिक्षण

आशादेवी (सं.) - नंगी तालीम (मानिक).
देखो आगे 'नंगी तालीम'
कन्हैयालाल - राष्ट्रीय शिक्षा का इतिहास
काशी, काशी विद्यापीठ, रु. २-०-०,
१९३०, पृ. ८+२९१. वि

कालेकर, दत्तात्रेय बालकृष्ण - काशी
विद्यापीठ के षष्ठ समावर्तन के अवसर पर
दिया हुआ भाषण. काशी, काशी
विद्यार्थी, १९३१, पृ. २६. वि

राष्ट्रीय शिक्षा के आदर्शों का विकास.
अहमदाबाद, गुजरात विद्यापीठ, १९३८,
पृ. २० वि

सहजीवन की समस्या [प्रयाग महिला
विद्यापीठ के शुपाधिवितरणोत्सव के अवसर
पर दिया हुआ दीक्षान्त भाषण]. बिलाहाबाद
प्रयाग महिला विद्यापीठ, १९३७, पृ. ३२.

कृपलानी, आचार्य - बुनियादी तालीम की
पद्धति और आदर्श. सेगान-वर्षा, हिन्दु-

१९३८, पृ. २+१८. वि
पटेल, झवेरभाजी पु. (संकलनकार)

- गांवों का आर्थिक सवाल. दिल्ली,
सस्ता साहित्य, ३ आना, १ सं. १९३९,
पृ. ६+१६६. वि

- तेलघानी वर्षा अ. भा. ग्रा. शु. संघ,
१ सं. १९३८; ३. सं. १९४३, रु.
१-८-०, पृ. ६+१७+९६+४२. वि

- तेलघानी की पूर्ति. वर्षा, अ. भा. ग्रा. शु.
संघ, ५ आना, १ आवृत्ति, १९३८, पृ.
१०+३०, सचित्र. वि

- सीमिष्ट ग्रामीणों की ओखली घनाने का तरीका
वर्षा, अ. भा. ग्रा. शु. संघ, २ आने, पृ. ६, वि

शुक्ल, कृष्णकुमार - भारत के देहात:
शुन का अतीत और भविष्य. कानपुर,
राष्ट्रीय प्रकाशन मन्दिर, रु. १-०-०,
१९३९, पृ. ४+१५१ वि

स्तानी तालीमी संघ, २ आने, १९३९,
पृ. २४. वि

गांधी, कृष्णदास - कतांगी गणित-प्रकरण
१: गज और तार या सूत की लंबाई के
नाप. सेवाग्राम, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ,
८ आने, २ सं. १९४०, पृ. १६+१४६.
वि

- कतांगी गणित-प्रकरण २: सूत का अंक.
सेवाग्राम, हिं. ता. संघ, ४ आने, १ आवृत्ति.
१९४०, पृ. ४+६०+२. वि

- घरेलू कतांगी की आम गिनतियाँ. सेवा-
ग्राम, अ. भा. च. संघ, १२ आने, १९४६,
पृ. ८+७८. वि

गांधी, मंगललाल और ग्रेग, रीचर्ड बी.
- तकली शिक्षक [सचित्र]. सावरमती,
शिक्षण विभाग, चर्खा संघ, ६ आने,
० १९२६. पृ. ८+७२. वि
गांधी, मो. क. (अनु: काशिनाराय विवेदी)

/ - रचनात्मक कार्यक्रम. देखो विभाग ४.

- (सं. अनंतप्रसाद विद्यार्थी) -
विद्यार्थियोंसे (सामयिक समस्याओंका
विवेचन). धुरास, सोनबानी (बलिया),
श्री गांधी अंभागार; और दिल्ली, सरस्वती
पुस्तकालय, रु. ४-०-०, १९४६,
पृ. १० + ३१२. वि

जाकिरहुसैन समिति - बुनियादी राष्ट्रीय
शिक्षा : जाकिर हुसैन समितिका कार्य-
विवरण और विस्तृत पाठ्यक्रम. सेगांव -
वर्धा, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, ८ आने,
१९३९, पृ. ४ + २४६ + २. वि

महात्मा गांधीजीकी प्रस्तावना

दिवान, कुन्दर बलवन्त - तक्रारी. सेवाग्राम-
वर्धा, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, रु. १-०-०,
१९४१, पृ. २० + २८६ + ९६ चित्र
और आकृतियाँ। वि

मराठी कितान 'वस्त्रपूर्णा' का रूपांतर।
हिन्दुस्तानी बुनियादी स्कूलोंमें शिक्षकों के
लिखे खास उपयोगी।

नयी ताळीम (मासिक) - हिन्दुस्तानी तालीमी
संघका मसुदा. देखो सामयिकोंका विभाग.

✓ परीख, नरहरि द्वी. (अनु : रामनरेश
त्रिपाठी) - जितना तो जानो. कानपुर,
सत्ती हिन्दी पुस्तकमाला कार्यालय, ५ आने,
१ सं. १९२३, पृ. ८ + १४१. वि

देशका प्रचलित राजकारण, धर्मकारण
अित्यादि प्रश्नों के बारेमें जानकारी देनेवाली
छोटीसी पुस्तक।

परीख, नरहरि और देसाजी मेहादेव -
(अनु : काशिनाथ त्रिवेदी) - सयानी
कन्यासे. अहमदाबाद, नवजोवन, ८ आने,
१ आ. १९४१, पृ. ६ + १२०. वि

भावे, विनोबा - मूल श्रुयोग कातना
(शिक्षकों के लिखे पाठ्यक्रमका सन्धीकरण).
सेगांव, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, १ रु.
१९३९, पृ. १० + ७२. वि

मिसे, शंकर रामचंद्र और पाटील ह. गो.

- खेती शिक्षा (मराठीसे अनुवादित)
सेवाग्राम, हिन्दुस्तानी ता. संघ, १२ आने,
१ सं. १९४०; २ सं. १९४१, पृ.
४ + १३०. वि

मारवाड़ी शिक्षा मण्डल (प्र.) - शिक्षामें
अहिंसक क्रान्ति [वर्षा शिक्षण परिषदके
कार्यविवरणके साथ]. वर्षा, १२ आने,
१९३७, पृ. ७६ + ११४. वि

मिसकी बादकी आवृत्ति जाकिर हुसैन
कमेटीके रिपोर्टके साथ हिन्दुस्तानी तालीमी
संघ द्वारा प्रकाशित हुयी है। देखो आगे
संघके प्रकाशनोंमें।

रघुनाथप्रसाद - भारतीय नवयुवकोंको
राष्ट्रीय सन्देश. बिन्दौर, सरस्वती सदन,
१२ आने, १ आवृत्ति १९२०, पृ.
१६ + ११५. वि

गांधीजीका विद्यार्थियोंको उपदेश. पृ.
२९ से ४१

शास्त्री, राजाराम बिल्यादि (सं.) - काशी
विद्यापीठ रजत जयन्ती अभिनन्दन
ग्रंथ काशी, काशी विद्यापीठ प्रकाशन विभाग,
रु. १५-०-०, सं. २००३, पृ. १० +
२४३ + २२ + २२० + चित्र. वि

सत्यन् - ओटना व धुनना. सेवाग्राम, हिं.
ता. संघ, ६ आने, १९४०, पृ. ४ + ९०. वि

सिंह, लक्ष्मीश्वर - गणेशका काम. सेवाग्राम,
हिं. ता. संघ, रु. १-०-०, १९४०, पृ.
८ + ९९. वि

हिन्दुस्तानी तालीमी संघ - अक कदम
आगे [पहली बुनियादी राष्ट्रीय शिक्षा
परिषद, पूना, अक्टोबर १९३९की रिपोर्ट].
सेवाग्राम, हिं. ता. संघ, रु. १-४-०,
१९४० पृ. २४ + २९०. वि

- बुनियादी तालीमके दो साल [दूसरी
बुनियादी राष्ट्रीय शिक्षण-परिषद, जमिया-
नगर, दिल्ली १९४१की रिपोर्ट]. सेवाग्राम,

हि. ता. संव. रू. १-४-०, १९४१, पृ.

४८ + २३२. वि

- शिक्षामें अहिंसक क्रान्ति. सेवाग्राम, हि.
ता. संव. २ आवृत्ति, १९४०, पृ. ६ +
१७२ + १३३ + २४८. वि

वर्षा शिक्षण पद्धति पर गांधीजीके
विचार, वर्षा शिक्षण, अखिल भारत-
शिक्षा - परिषद्का विवरण और आकिर
हुसेन कमेटीकी रिपोर्ट और बुनियादी
तालीमका विस्तृत पाठ्यक्रम।

८. राष्ट्रभाषा

कालेकलर, द. बा. - स्वराज्य-भाषा [दक्षिण
भारत हिन्दी प्रचार सभा, मद्रासके प्रथम
शुपाधिवितरणोत्सवके अवसरपर दिया हुआ
अभिभाषण]। मद्रास, हिन्दी प्रचार प्रेस,
पृ. १३. [विक्रोमें।]

- सयकी बोली (मासिक) - देखो साम-
- हिन्दुस्तानीकी नीति. वर्षा, हि. प्र. सभा,
१९४७, पृ. ८. वि

हिन्दुस्तानीके प्रचारक गांधीजी. वर्षा,
हि. प्र. सभा, २ आने, १९४८, पृ. १८. वि
गांधी, मो. क. (अनु: काशिनाथ त्रिवेदी)
- राष्ट्रभाषा हिन्दुस्तानी. अहमदाबाद,
नवजीवन, रू. १-८-०, १९४७, पृ.
१२ + २२४. वि

देसायी, मंगनभायी (सं.) - हिन्दुस्तानी-
गुजराती कोश. अहमदाबाद, नवजीवन,
रू. ४-०-०, २ आवृत्ति, १९४६, पृ.
१६ + ३७६. वि

महात्मा गांधीजीकी प्रस्तावना सहित।
हिन्दुस्तानी शब्द-नागरी और शुर्द दोनों
लिखावटमें दिये हैं। यह 'राष्ट्रभाषानो
गुजराती कोश' की ही दूसरी आवृत्ति है।
मकतबा जामिया(प्र.) - हिन्दुस्तानी. दिल्ली,
१२ आने, १९४०, पृ. ७५. वि

हिन्दुस्तानीके विषयमें डॉ. ताराचंद,
डॉ. अब्दुल इक, दाबू राजेन्द्रप्रसाद,
डॉ. जाकिर हुसेन वगैराके ओल जिल्हिया
रेडियो परसे वयान।

शर्मा, पं. पद्मसिंह - हिन्दी, शुर्द और
हिन्दुस्तानी. अिलाहाबाद, हिन्दुस्तानी
बैकडेभी, रू. १-०-०, १९३२, पृ. ८ +
१७३. वि

शर्मा, स्वामीनाथ - भारतकी भाषा.
बम्बयी, नालन्दा प्रकाशन, रू. १-४-०,
१९४७, पृ. ४५. वि

शुक्ल, रविशंकर - राष्ट्रभाषाकी समस्या
और हिन्दुस्तानी आन्दोलन. लखनशु,
गंगा पुस्तकमाला, रू. २-८-०, सं. २००२,
पृ. ८ + २४८ + ४५. वि

सुंदरलाल पंडित (सं.) - नया हिन्द.
नागरी और शुर्द लिखावटमें प्रसिद्ध
होनेवाला मासिक।

देखो सामयिकोंके विभागमें।

हिन्दुस्तानी प्रचार सभा - हिन्दुस्तानी
प्रचार क्यों? (अखिल भारत हिन्दुस्तानी
प्रचार संमेलन, १९४५ वर्षाकी रिपोर्ट)
वर्षा, हिन्दुस्तानी प्रचार. सभा, १२ आने,
१९४५, पृ. ६०. वि

९. आरोग्य

गांधी, मोहनदास क. (अनु: पं. गिरिधर
शर्मा 'नवरत्न') - आरोग्य-दिग्दर्शन.
बम्बयी, गांधी हिन्दी पुस्तक भण्डार, ७
आने, ३ सं. १९२०, पृ. १२ + १२८. वि

- आरोग्य-दिग्दर्शन. प्रयाग, १९३५

- आरोग्य-साधन. कलकत्ता, १९२२

दिवाण, मनोहर च. - कोढ़ (शुष्का
कारण और अलज्ज). नयी दिल्ली, सस्ता

साहित्य, १२ आने, १९४३, पृ. १२+१२४. वि

महेता, बालुमाजी ल. - हमारा आहार.

वर्षा, अ. भा. ग्रा. अ. संव, ८ आने, १९४०; पृ. ८+६३+४. वि

१०. साहित्य

सुपाध्याय, हरिभायू - युगधर्म. अजमेर, सस्ता साहित्य, रु. १-२-०, १९३१, पृ. ६+२९४+२. वि

- मनन. बिन्दौर, नवयुग साहित्य सदन, रु. १-४-०, १९४६, पृ. ११३. वि

- स्वतंत्रताको ओर. दिल्ली, १९३५. वि
कालेलकर, द. वा. (अनु: हर्षकिश) - कला: एक जीवनदर्शन. दिल्ली, स. सा. मंडल, ८ आने, १९३७, पृ. ४+१०८. वि

- (अनु: श्रीनिवासाचार्य द्विवेदी) - जीवन-साहित्य - खंड १, २. अजमेर स. सा. मंडल, ८ आने, ८ आने, १९२७, १९२८, पृ. २१८, २००. वि

- (अनु: श्रीपाद जोशी) - जीवनका काव्य. अहमदाबाद, नवजीवन, २ रुपये, १९४७, पृ. ८+२५४. वि

खरे, बाबू बलदेवप्रसाद - सत्याग्रही प्रह्लाद (नाटक). कलकत्ता, निहालचन्द्र अँन्ड कंपनी, रु. १-४-०, सं. १९७८, पृ. १६+१३१. वि

गांधी, मो. क. - अमृतवाणी [जीवनपथका प्रदर्शन करनेवाले ९० निजी पत्र] अिलाहाबाद, साधनासदन, रु. १-८-०, १९४४, पृ. १५६. वि

- (सं. रामनाथ सुमन) - गांधीवाणी. अिलाहाबाद, साधना सदन, रु. १-१२-०, १९४२

- तीन रत्न. बम्बयी, मेनेजर, ग्रंथमण्डार, १० आने, पृ. ४+८७. वि

जिस पुस्तकमें डॉल्स्टॉयकी तीन कथाओंका गांधीजीकृत गुजराती अनुवादका हिन्दी भाषांतर दिया है। कथायें: १.

मूरखराज, २. मनुष्य कितनी ज़मीनका मालिक हो सकता है और ३. जीवन-ढोरो

- पञ्चरत्न. बम्बयी, ग्रंथ मण्डार, रु. १-०-०, १ आवृत्ति १९७९, पृ. ८+१९९. वि

पांच रत्न यह हैं: १. पूर्व और पश्चिम; २. नीतिधर्म अथवा धर्मनीति; ३. अजिंसके महान नेता मुस्तफा कामेल पाशाकी जीवनी और अुनका महत्त्वपूर्ण व्याख्यान; ४. एक सत्यवीरकी कथा या साँकेटीसकी सफाबी; और ५. महात्मा गांधीजीका कोर्टमें दिया हुआ बयान १९२२. और कुछ महत्त्वपूर्ण निबंध भी शामिल हैं। गुजरातीसे अनुवादित.

- पूर्व और पश्चिम लेवेज डिकिन्सनकी किताब 'लेटर्स ऑफ् जॉन चायनार्मेन' (चीनकी आवाज) का यह गांधीजी लिखित सारांश है। देखो डिकिन्सन।

- (अनु: लक्ष्मीधर वाजपेयी) - महात्मा गांधीके निजी पत्र. कानपुर, सस्ती हिन्दी पुस्तकमाला ५ आने, १९२३, पृ. ६+१२२. वि

गांधीजीके अपने आलीमोंके प्रति समय समय पर लिखे हुये ८१ पत्रोंका संग्रह (१९०८-१९१७).

- महात्माजीके पत्र. जयपुर, १९३०.

- स्त्रियोंकी समस्यायें. अिलाहाबाद, साधना सदन, रु. १-४-०.

गुप्त, सियारामशरण - जय हिन्द (काव्य). चिरगांव (झाँसी), साहित्य सदन, १९४७, पृ. १६. वि

- नोआखालोमें (काव्य). चिरगांव (झाँसी),

साहित्यसदन, ८ आने, सं. २००३, पृ. ५२. वि

गुप्ता, रमेश-सावरमतीका संत तथा अन्य गीत. बम्बयी, हमारा हिन्दोस्तॉ, रु. २-०-०, १९४५, पृ. ६ + ४७. वि

गोविंददास, सेठ-पाकिस्तान नाटक [तीन अंकोंमें एक नाटक]. भिलावावाद, किताब-महल, रु. ३-०-०, १९४६, पृ. १३७. वि

गौड़, रामदास-राष्ट्रीय गायन. कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार, १ आना, १९३०, पृ. ८०. वि

‘चन्द’ त्यागी-चर्खा नाटक (नवयुग-दर्शन). अठेजा (जि. मेरठ), राजकिशोर राज, १२ आने, १९३०, पृ. २० + १७४. वि

जेनेन्द्रकुमार-जड़की घातः कुछ निबंध. प्रयाग, हिन्दी मन्दिर, रु. २-०-०, १९४६, पृ. ८ + २१५. वि

लेख २, १३ और १४ राष्ट्रीयता, अहिंसाकी बुनियाद और गांधीनोति विषयक हैं।

टिकिन्सन, लोवेज़ (अनुः वैजनाय मद्बोदय)-चीनकी आवाज़. अजमेर, सस्ता साहित्य, ५ आने, १९२७, पृ. १३३. वि

- (सारानुः मो. क. गांधी)-पूर्व और पश्चिम. देखो गांधीजीके नामपर.

द्विवेदी, सोहनलाल-सेवाग्राम (राष्ट्रीय कविताओंका संग्रह). प्रयाग, ब्रिडियन प्रेस, रु. १०-०-०, १९४६, पृ. १४ + २३१. वि

विहूला, घनश्यामदास-बिखरे विचार. दिल्ली, श्यामलाल, हरिजन कॉलोनी रु. १-८-०, १९४१, पृ. ६ + २५०. वि

पुस्तकके तीन विभागोंमेंसे दूसरा गांधीजीके विषयमें है। पृ. ६३ से १५२.

भावे, विनोबा-विचारपीथी. नालवाड़ी (वर्धा), ग्रामसेवा मंडल, रु. १-८-०, १९४६, पृ. ८ + १६०. वि

-(अनुः वियोगी हरि)-विनोबा और

शुनके विचारः नयी दिल्ली, स. सा. मण्डल, ८ आने, १ आ. १९४०, पृ. १२ + २०४. वि

- विनोबा और शुनके विचार-भाग २ रा. नयी दिल्ली, स. सा. मण्डल, रु. १-८-०, १९४६, पृ. ६ + १७२. वि

रघुवीरशरण ‘सिंह’-महापुरुष (काव्य). मेरठ, अ. भा. रा. सा. प्र. प. रु. १-०-०, १९४६, पृ. ६ + ३९. वि

‘संत गांधी’ काव्य, पृ. ३-४.

रमावल्लभसिंह (सं)-राष्ट्रीय साहित्य. खण्ड १ से ४. छेरियासराय, नवयुग ग्रंथमन्दिर, रु. १-८-०, १९२२, पृ. ३४३.

- राष्ट्रीय साहित्य-खण्ड ५-६. रु. ३-०-०, पृ. ६१६

राजगोपालाचार्य, चक्रवर्ती (अनुः शान्ति भटनागर)-कुब्जा सुंदरी और दूसरी कहानियाँ. नयी दिल्ली, स. सा. मण्डल, रु. २-०-०, १९४६, पृ. ६ + १९७. वि

-विमोचन. मद्रास, दक्षिण भारत हिन्दी प्रचार सभा, ८ आने, १९३६, पृ. ४ + ९२.

राहुल, सत्कल्यायन-दिमागी गुलामी. पटना, रामनाथ त्रिवेदी, १० आने, १९३८, पृ. ६ + ९५. वि

गांधीवाद पृ. ११ से २३. गांधीवादमें वैज्ञानिक दृष्टिका अभाव है, बुद्धिकी जड़ता है, अत्यादि मन्तव्य सब पुस्तकमें भरे हुए हैं।

विराज-आज़ाद हिंदका तिरंगा झण्डा. लाहौर, साहित्य भवन, रु. १-४-०, सं. २००३, पृ. ७९

शास्त्री, कमलरूपति और टंडन, पुरुषोत्तमदास-पत्र और पत्रकार. बनारस, ज्ञान मण्डल (पुस्तक भण्डार) लि. रु. ५-०-०, १९४४, पृ. १२ + ४५५. वि

सस्ता साहित्य मण्डल (प्र)-राष्ट्रीय गायन. दिल्ली, सस्ता साहित्य, २ आने, १९३९, पृ. २ + १२३. वि

११. आधुनिक अितहास

अखिल भारतीय महासभा समिति -
भारतीय राष्ट्रीय महासभाके अधि-
वेशनोंके कार्य विवरण.

४१वाँ अधिवेशन, गौहाटी, मद्रास,
महामंत्री, अ. भा. म. समिति, १२ आने,
१९४०, पृ. ४०. वि

५०वाँ अधिवेशन, फैजपुर, १९३६.

बिलाहाबाद, १९३७, पृ. ७२+७+xii. वि
अंड्रयूज़, सी. ओफ़. और पियर्सन, डब्ल्यू.
डब्ल्यू. (अनु: भारतीय हृदय) - फिजीमें
भारतीय प्रतिज्ञाबद्ध कुलीप्रथा. कानपुर,
प्रताप कार्यालय, रु. १-२-०, १९१९,
पृ. २४०. वि

कन्हैयालाल - कांग्रेसके प्रस्ताव (१८८५ -
१९३१). बनारस छावनी, नवयुग प्रकाशन
मन्दिर, रु. ४-०-०, १९३१, पृ.
१० + ६४५ + २४. वि

सुधाध्याय, हरिभाऊ - साधनाके पथपर
या अहिंसाके अनुभव. बिन्दौर, नवयुग
साहित्यसदन, रु. ३-०-० १९४५,
पृ. १० + २३८. वि

कालेलकर, दत्तात्रेय बालकृष्ण - ज़िन्दा
धनो. कलकत्ता, शुद्ध खादी भण्डार, १
आना, १९३०, पृ. ४ + ६८. वि

सत्याग्रह आन्दोलनके वक्तपर लोगोंसे-
खास करके युवकोंसे-अपील.

कृष्णचन्द्र विद्यालंकार - कांग्रेसका अिति-
हास (सन् १९३५ से १९३९ तक).
दिल्ली, सत्ता साहित्य, ५ आना, २ आ.
१९३९, पृ. ८ + ७६. वि

डॉ. पट्टाभि सीतारामैयाकी प्रस्तावना।

अुन्हींके लिखे हुअे अितिहासके अनुसंधानमें
यह लिखा गया है।

कृष्णदास - स्वतंत्रताके संग्रामके ९० वर्ष
१८५७-१९४७ बिलाहाबाद, बिडिया
पब्लिशर्स, रु. ४-८-०, १९४७. वि

केला, भगवानदास - भारतीय जाग्रति.
अलीगढ़, भगवानदास केला, १-०-०,
१९२०, पृ. १२ + २०२. वि

- भारतीय राष्ट्रनिर्माण. वृन्दावन, प्रेम
महाविद्यालय, १४ आने, ३ सं. १९२३,
पृ. १६ + १८४. वि

- भारतीय चिन्तन. वृन्दावन, भारतीय
ग्रंथमाला, १४ आने, १९२३, पृ.
१२ + १८८. वि

हमारी राष्ट्रीय समस्याओं. बिलाहाबाद,
भारतीय ग्रंथमाला ७, वा संस्करण, रु.
१-०-०, पृ. १३६. वि

वेवेल योजना तक.

क्षेमचन्द्र सुमन - हमारा संघर्ष [सरल
अेवं सुवीध शैलीमें लिखा हुआ अगस्त
क्रान्तिका ओजस्वी अितिहास]. देहरादून,
भास्कर प्रेस, रु. ४-०-०, पृ. १६ + ३७०

खुराना, डॉ. लक्ष्मीचन्द्र तथा कृष्णचन्द्र
विद्यालंकार - वर्तमान जगत. लहौर,
आत्माराम अॅण्ड सन्स, रु. २-४-०,
पृ. ८ + ३२९. वि

आजके युगनिर्मिताओंमेंसे गांधीजीका
चरित्र व कार्य, पृ. १४८ से १५१;
गांधीवाद, पृ. १२२ से १२५

गांधी, मो क. - पुण्य स्मृतियाँ [देशी
तथा विदेशी महात्माओंके प्रति श्रद्धाञ्जलि].
प्रयाग, छात्र हितकारी पुस्तकमाला, १२ आने,
१९३७, पृ. ४ + १२८. वि

महात्मा गांधीका व्याख्यान (११-११-१७).
मुजफ्फरपुर, तिरहुत पुस्तकभण्डार, १९१७,
पृ. ४ + ९

युद्ध यात्रामें प्रवचन. कलकत्ता, शुद्ध
खादी भण्डार, डेढ़ आना, १९३१, पृ.
४ + १००. वि

आणंदसे दाँडी तक दिये हुअे
प्रवचनोंमेंसे ८ प्रवचनोंका संग्रह

- **राष्ट्रवाणी.** दिल्ली, सस्ता साहित्य, १० आने, नवजीवन प्रकाशित 'Nation's Voice' के पूर्वाधिकार यह हिन्दी अनुवाद है। जिसमें गांधीजीके दूसरी गोलमेज परिषदमें दिये हुये भाषणोंका संग्रह है।

✓ **हिन्दुस्तानका राष्ट्रीय झण्डा.** बिन्दौर, हिन्दी साहित्य मन्दिर, रु. १-०-०, १९२१

- **हिन्दुस्तानकी समस्याओं.** बनारस, काशी पुस्तक भण्डार, रु. १-८-०.

✓ **गुप्त, मन्मथनाथ - अगस्त क्रान्ति और प्रतिक्रान्ति (समीक्षा).** प्रयाग, कल्याण साहित्य मन्दिर, रु. २-८-०, १९४६, पृ. १८७. वि

गांधीजीने क्रान्तिका विरोध और प्रतिक्रान्ति स्थापन करनेकी चेष्टा की बैसा लेखकका मन्तव्य है।

✓ **मोविंदसहाय - सन बयालीसका विद्रोह.** बिन्दौर, नवयुग साहित्य सदन, रु. ६-८-०, १९४६, पृ. १४ + ३४३. वि
जयप्रकाश नारायण लिखित भूमिका।

चितामणि, सर सी. वायू. (अनु: केशवदेव शर्मा) - भारतीय राजनीतिके अस्सी वर्ष. अिलाहाबाद, हिन्दुस्तान एकेडेमी, रु. १-०-०, १९४०, पृ. २२४. वि

जंगवहादुरसिंह - वारडोलीका सिंह. कानपुर, १९२९

जावड़ेकर, डा. द. (अनु: हरिभाबू शुभाध्याय) - आधुनिक भारत. अिलाहाबाद, हिन्दी मन्दिर, रु. ४-०-०, १९४४, पृ. ६ + ३३२. वि

मूल मराठी ग्रंथका संक्षिप्त अनुवाद।

✓ **त्रिपाठी, कमलापति - बापू और भारत.** देखो विभाग १.

- **बापू और मानवता.** देखो विभाग १.

त्रिपाठी, रामनरेश - देशकी दशा. दिल्ली, १९३०

- **सेठ जमनालाल बजाज.** प्रयाग, १९२७

✓ **देवव्रत - गणेश शंकर विद्यार्थी.** बनारस नवयुग प्रकाशन मन्दिर, रु. २-०-०-१९३१, पृ. १२ + २३३. वि

देसायी, महादेव - दो खुदायी खिदमतगार. दिल्ली, हिन्दुस्तान टाइम्स, १२ आना, १ रुपया, १९३५, पृ. ६ + ९१. वि
महात्मा गांधीजी लिखित भूमिका.

द्विवेदी, देवनारायण - देशकी बात. कलकत्ता, आदर्श हिन्दी पुस्तकालय, रु. २-८-०, १९२४, पृ. १६ + ४००. वि
पञ्चावके इत्याकाण्डसे महात्मा गांधीकी ६ सालका दंड हुआ उस समय तकका इतिहास, पृ. ३५८ से ४००.

नरेन्द्रदेव, आचार्य - भारतीय राष्ट्रीय आन्दोलनका इतिहास. बनारस छावनी, नवयुग प्रकाशन मन्दिर, ८ आने, १९३१, पृ. ८९. वि

नवजीवन प्रकाशन मन्दिर (प्र.) - लोकमान्यको श्रद्धाञ्जलि [नवजीवन और हिन्दी नवजीवनमें प्रकाशित लेखोंका संग्रह]. अहमदाबाद, नवजीवन, १९२४, पृ. ४ + १३२. वि

लोकमान्यके संबंधमें गांधीजीके दो लेख जिसमें हैं।

नेहरू, जवाहरलाल - दुनियाका रंगमंच (विश्व इतिहासकी झलककी पूर्ति). नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, ४ आने, १९३९, पृ. ३१. वि

- (अनु: शुभाध्याय) - **मेरी कहानी.** दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. २-८-०, ३ सं. १९३७, पृ. १६ + १०४५. वि

- **युद्ध संकट और भारत.** नयी दिल्ली सस्ता साहित्य, ४ आने, १९४० पृ. २ + ६८ वि

- **लड़खड़ाती दुनिया.** नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. १-८-०, ३ आ. १९४५, पृ. १० + १५०. वि

- विश्व इतिहासकी झलक - भा. १-२.
नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, रु. ८-०-०,
१९३८ पृ. १६ + १४९६ + १६. वि

दूसरा हिस्सा खास करके सुपुस्तक है.

- हम कहाँ है ? (देश और कांग्रेसकी वर्तमान
स्थितिका अवलोकन). दिल्ली, सस्ता
साहित्य, २ आने, १९३९, पृ. ४+४३. वि

- हिन्दुस्तानकी कहानी (Discovery
of India का अनुवाद). नयी दिल्ली,
सस्ता साहित्य, रु. १०-०-०, १९४८,
पृ. १८ + ७२०. वि

प्रोलक, हेनरी - स्वराज्य और साम्राज्य
प्रथम १९१७.

फिशर, लुगी - महान चुनौती. दिल्ली,
राजकमल पब्लिकेशन्स

बिड़ला, घनश्यामदास - श्री जमना-
लालजी. नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य,
६ आने, १९४२, पृ. ७५. वि

भवानीदयाल संन्यासी, स्वामी - प्रवा-
सीकी कहानी. कलकत्ता, बाल साहित्य
प्रकाशक समिति, रु. ३-०-०, १९३९,
पृ. १० + २८०. वि

स्वामीजीकी आत्मकथा। लेखक
अफ्रीकाके सत्याग्रहमें गांधीजीके अेक
साथी थे।

भारतीय हृदय, अेक - प्रवासी भारतवासी.
बिन्दौर, सरस्वती सदन, रु. ४-४-०,
१९१८, पृ. ६६ + १९१ + ३११ + ४७.
वि

- भारत भवत अेड्यूज. वन्धी, गांधी हिन्दी
पुस्तक मंडार, रु. २-१२-०, १९२३,
पृ. ३३२. वि

मिश्र, शिवनारायण (प्र.) - अकाली
दर्शन: अकाली सिक्खोंका इतिहास
तथा वर्तमान अकाली आन्दोलन. कानपुर,
१२ आने, पृ. ८ + १००. वि

मीतल, प्रभुदयाल - राष्ट्रीय आन्दोलन.
मथुरा, राष्ट्रभाषा पुस्तक मण्डार, रु. १-८-०,
सं. १९७९, पृ. १२ + ३१६. वि

राजेन्द्रप्रसाद, बाबू - आत्मकथा. पटना,
साहित्य संसार, रु. १२-०-०, १ आ.
१९४७, पृ. १४ + ६५७. वि

श्री बल्लभभार्गी पेटेलके प्राकृत्यनके
साथ। जन्मदि १९४७ तकका अपने जीव-
नका दयान अित ग्रंथमें बाबूजीने दिया है।

रामनाथ 'सुमन' - पण्डित जवाहरलाल
नेहरू. नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य, २ आने,
१९३९, पृ. ७०. वि

- हमारे राष्ट्रनिर्माता. देखो १ ला. विभाग.

राममनोहरसिंह - आज्ञादीके रोड़े. कलकत्ता,
अभिनव भारती ग्रंथमाला, रु. २-०-०,
१९४१, पृ. १४ + १७१ + २. वि

राजपतराय, लाला - तरुण भारत. बनारस,
हिन्दी साहित्य मन्दिर, रु. १-४-०,
१९२३, पृ. १७७ वि

लुणिया, जोतमल - कराचीकी कांग्रेस.
अजमेर, १९३१

सत्यदेव विद्यालंकार (सं. बिन्द्र विद्या-
वाचस्पति) - स्वामी श्रद्धानन्द [अमर
शहीद स्वामी श्रद्धानन्दजी महाराजकी
पूर्ण. प्रामाणिक और विस्तृत जीवनी]
देहली, विजय पुस्तक मंडार, रु. ३-८-०,
१९३३, पृ. २४ + ६४८, सचित्र. वि

सत्यदेव विद्यालंकार - हमारे राष्ट्रपति.
देखो विभाग १ ला.

सर्वमान्य कांग्रेसके नेतागण और विद्वान
- कांग्रेसका सचित्र (अत्यन्त उपयोगी)
सन १८८५से १९४६ तकका संपूर्ण
इतिहास. बनारस सिटी, काशी पुस्तक
मण्डार, रु. २-८-०, २ सं. १९४६, पृ.
८ + २६८. वि

सोतारामैया, डॉ. पट्टाभि - कांग्रेसका
इतिहास (१८८५-१९३५). दिल्ली,

सस्ता साहित्य, १९३६, पृ. ३४७;
४९४६, रु. ६-०-०. वि
स्वागत समिति ५१वीं हिन्दी राष्ट्रीय

१२. सामयिक और संग्रह

आजकल (बापू अंक) - सं. देवेन्द्र सत्यार्थी.
दिल्ली, मिनिस्ट्री ऑफ विन्फैमेशन अँड
बौद्धकास्मिका पब्लिकेशनस डिपार्टमेन्ट, १२
आने, १९४८, पृ. १२८, सचित्र. वि
खादी जगत् (अखिल भारत चर्चा संघका
मासिक मुखपत्र) - सं. कृष्णदास गांधी
सेवाग्राम (वर्धा), अ. मा. च. संघ. वार्षिक
चंद्रा शुरूमें दो रूपया, बादमें छे रूपया
हुआ। १९४१ के जुलाहीसे शुरू। आगस्ट
१९४२ का युद्ध शुरू होने पर बंद रहा।
फिर चालू है। वि०

ग्रामोद्योग पत्रिका (अखिल भारत ग्रामोद्योग
संघकी मासिक पत्रिका) - सं. जे. सी.
कुमारपा वि. वर्धा, अ. मा. ग्रा. यु.
संघ. वार्षिक चंद्रा शुरूमें १२ आने,
अब २ रु. है। जनवरी १९३७ से शुरू।
आगस्ट १९४२ के आंदोलन दरमियान
बंद रहा। अब फिर चालू है। वि

त्यागभूमि [जीवन, जागृति, बल और
बलिदानकी मासिक पत्रिका] - सं. हरिभायू
शुपाध्याय और क्षेमानन्द राहत। अजमेर,
सस्ता साहित्य मण्डल। वार्षिक चंद्रा ४
रुपया। पृष्ठसंख्या प्रतिवर्ष करीब ८००। शुरू
त्रिज्या दशमी सं. १९८४। १९३०-३२
का सत्याग्रह युद्ध शुरू होने पर बंद। वि

नवी तालोम (हिन्दुस्तानी तालीमी संघका
मासिक मुखपत्र) - सं. आशादेवी वि.
वर्धा, हि. ता. संघ. सालका चंद्रा रु.
१-०-० शुरूमें था। अब ४ रूपया है।
शुरू जनवरी १९३९

आगस्ट आन्दोलनके वक्त बंद रहा।
फिर चालू है। फरवरी १९४८ के अंकके
साथ पाँच वर्ष पूरे हुये। वि

महासभा - हरिपुरा अधिवेशनका
अहवाल. हरिपुरा, रु. २-४-०, १९३८,
पृ. २२८. वि

नया हिन्दू (हिन्दुस्तानी कल्चर सोसायटीका
मासिक परचा) - संपादक: पं. सुन्दरलाल,
डॉ. ताराचंद वि०। परचा नागरी और
शुर्दू दोनों लिपिमें भेकत्र निकलता है।
बिलाहाबाद, हि. क. सोसायटी. सालाना
चंद्रा छे रूपया। जुलाही १९४६ से शुरू।
प्रतिमास करीब ९६ पृष्ठ होते हैं। वि
प्रेम - सं. अमुदमल टे. गिदवानी और गंगाप्रसाद
मार्गव. वृन्दावन, प्रेम महाविद्यालय. वार्षिक
मूल्य ३ रूपये। सप्टेंबर १९२६ से शुरू।
गिदवानीजीके समयके परचे गांधी
साहित्यकी दृष्टिसे उपयोगी हैं।

महिला आश्रम पत्रिका (महिला आश्रम
वर्धाका त्रैमासिक) - सं. भवानी प्रसाद
मिश्र। वर्धा, महिलाश्रम। वार्षिक मूल्य
रु. ४-८-०। सं. २००२ की गांधी
जयंतीसे शुरू। वि

यह पत्रिका प्रायः गांधीजयंती,
स्वातंत्र्यदिन, जलियौवाला बाग दिन और
९ आगस्टकी प्रसिद्ध होती है।

योग विडिया (गांधीजीके लेखोंका संग्रह).
१९२९। खण्ड १-२. कलकत्ता,

राष्ट्रभाषा (राष्ट्रभाषा प्रचार समितिकी ओरसे
निकलता हुआ मासिक परचा) - सं.
श्रीमन्नारायण अग्रवाल. वर्धा. १५ जून,
१९४१से शुरू। वार्षिक मूल्य रु. १-०-०.
वि

राष्ट्रभाषाका स्वरूप और लिपिके
प्रश्नके कारण तीव्र मतभेद होने पर
गांधीजी, काकासाहेब बित्तादिने राष्ट्रभाषा
प्रचार समितिसे अस्तिफे दिये, तबसे यह
पत्रिका केवल देवनागरी हिन्दीका ही
प्रचार करती है।

विद्यापीठ (काशी विद्यापीठकी त्रैमासिक पत्रिका) - सं. बाबू भगवानदास और नरेन्द्रदेव. काशी. सं. १९८६के आषाढ़से शुरू ।

सवकी बोली (मासिक) - सं. काका कालेलकर और श्रीमन्नारायण अग्रवाल, वर्धा. श्री. ना. अग्रवाल. १९४०के दिसम्बरसे श्री काका-साहेब अकेले ही संपादक और प्रकाशक बने । सालाना चंद्रा रु. १-४-०, पृष्ठ-संख्या प्रतिवर्ष करीब ४००के आसपास । आक्टोबर १९३९ से शुरू हुआ । वि
राष्ट्रभाषा प्रचार समितिके आश्रयके नीचे यह राष्ट्रभाषाका प्रचार करनेवाला मासिक था । २ वर्षके बाद यह बंद किया गया ।

सर्वोदय (मासिक) - सं. काका कालेलकर और दादा धर्माधिकारी. वर्धा, दादा धर्माधिकारी. सालाना चंद्रा रु. ३-०-०, पृष्ठसंख्या प्रतिवर्ष करीब ६७२के आसपास । वि

गांधी सेवा संघके आश्रयके नीचे यह बड़ा महत्त्वका मासिक निकलता था । १९४२ आगस्टका आन्दोलन शुरू होनेके

बाद यह बंद हुआ । ४ वर्ष और १ महीना यह चला । जिसमें देशके सभ्य प्रमुख गांधीवादियोंके विचारणीय लेख मिलेंगे ।

हरिजनसेवक (साप्ताहिक) - सं. वियोगी हरि. दिल्ली, वर्ष १ से ८, १९३३-४०; वर्ष ९ वाँ, अहमदाबाद नवजीवन १९४२ । आगस्ट, १९४२का आन्दोलन शुरू होते ही जप्त हुआ । फिर चालू है । वार्षिक चंद्रा रु. ६-०-०

शुरूमें सिर्फ हरिजन सेवा, असह्यता-निवारण, और अन्य अराजनैतिक प्रश्नोंकी चर्चा ही जिस परचेमें होती थी । फिर प्रान्तोंमें कांग्रेसके सत्ताह्द, होने पर राष्ट्रीय जीवनके सभी प्रश्नोंकी चर्चा जिसमें शुरू हुयी ।

हिन्दी नवजीवन (साप्ताहिक) - अहमदाबाद, नवजीवन. नवजीवन संघ अखिलेश्वरके साथ ही यह निकलता था । १९२१-२२से १९३२ तक चालू रहा । बादमें बंद ।

हिन्दी नवजीवन (जयंती अंक) - सं. हरिभाबू शुभाध्याय। अहमदाबाद, नवजीवन, ४ अने, सं. १९७९, पृ. ४+६४. वि

ગુજરાતી પુસ્તકો

૧ ગાંધી-ચરિત્ર

કવિ, દયાશંકર - કસ્તૂરબા. સુરત, હરિહર
પુસ્તકાલય, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૪, પૃ.
૮ + ૧૩૭. વિ

કવિ, નાનાલાલ - ગુજરાતનો તપસ્વી
(કાવ્ય). મુંબઈ, સ્વામી આનંદ, ૧૯૧૯
ગાંધીજીના સુવર્ણ મહોત્સવ પ્રસંગે
કવિએ રચેલું કાવ્ય.

કુરેશી, હમીદ અને માવલંકર, પુરુષોત્તમ
ગ. (સં.) - દુનિયાની દૃષ્ટિએ. અમદાવાદ,
કુરેશી અને માવલંકર, ૬ આના, ૧૯૪૩,
પૃ. ૪૩; ૨ આ. ૧૯૪૮, ગતિ પ્રકાશન
લિ., રૂ. ૧-૦-૦. પૃ. ૬૪. વિ

કૃષ્ણમૂર્તિ, વાય. જી. - યુગપુરુષ ગાંધી.
મુંબઈ, કિશોર પ્રાણલાલ વૈવ, રૂ. ૧-૦-૦,
૧૯૪૪, પૃ. ૫૮ વિ

કેલ્કર, કેશવ સદાશિવ (અનુ: શુદયચંદ
વૈવ) - મહાત્મા ગાંધી. પૂના, કે. સ.
કેલ્કર, ૫ આના, ૧૯૩૨, પૃ. ૪૯,
ચિત્ર. વિ

ગાંધી, પ્રભુદાસ ઇ. - જીવનનું પરોઢ.
અમદાવાદ, નવજીવન પ્રકાશન મંદિર,
૧૯૪૮.

થોડા જ વખતમાં બહાર પડશે.

ગાંધી, મોહનદાસ ક. (સંક્ષેપકર્તા: જમુ
દાણી) - મારી જીવનકથા સંડ ૧૬૦.
મુંબઈ, સી. જમનાદાસની કંપની, ૧૦ આના,
૧ આ. ૧૯૩૩, પૃ. ૧૦ + ૨ + ૧૪૬
+ ૧૪. વિ

ગાંધી, મોહનદાસ ક. - આત્મકથા (દેવ-
નાગરી લિપિમાં). ૧૪ આના, ૧૯૪૦,

પૃ. ૧૪ + ૬૩૫, સૂચિ. વિ

- (સં. વા. ગો. દેસાળી) - પ્રેમપંથ યોજન

૨ (આત્મકથા : વાલકાંઠ). અમદાવાદ,
સસ્તું સાહિત્ય વ. કાર્યાલય, ૪ આના.
૧૯૪૭, પૃ. ૯૬. વિ

- પ્રેમપંથ યોજન ૨. નવજીવન પ્રકાશિત
આવૃત્તિ, ૪ આના, ૧૯૪૮, પૃ. ૮ + ૮૦
+ ૩ ચિત્રો. વિ

- મારો જેલનો અનુભવ. સુરત, ગાંધી
સાહિત્ય મંદિર, ૫ આના, ૨ આ. ૧૯૨૨,
પૃ. ૧૨ + ૧૦૦. વિ

- મારો જેલનો અનુભવ. અમદાવાદ,
રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય પ્રચારક મંડળ, ૬ આના,
૧ આ. ૧૯૨૧, પૃ. ૭૦. વિ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં મહાત્મા ગાંધીએ
ચલાવેલા સત્યાગ્રહ સમયે અનુભવેલો
જેલનો પરિચય.

- યરોડાના અનુભવ. અમદાવાદ, નવજીવન,
૧૨ આના, ૧ આ. ૧૯૨૫, પૃ. ૬ +
૧૫૬. વિ

- સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા.

અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. સંડ ૧
૧૯૨૭, ૮ આના, પૃ. ૮ + ૪૦૭; સંડ
૨, ૧૯૨૯, ૮ આના, પૃ. ૮ + ૪૦૮. વિ

વડે સંડ એક ગ્રંથમાં રૂ. ૧-૦-૦
૧૯૪૦, પૃ. ૧૬ + ૬૮૫. સૂચિ અને
ચિત્રો સાથે. નવું મુદ્રણ કિ. રૂ. ૨-૦-૦. વિ

ગુજરાત મહાવિદ્યાલયનું વિદ્યાર્થીમંડળ
(પ્ર.) - સાવરમતી (દસ્તલિખિત દૈ-
માસિક) - ગાંધી હીરકમહોત્સવ અંક.

અમદાવાદ, ૧૯૨૯, પૃ. ૧૫૨. વિ.
 ચાંપાનેરિયા, જીવળલાલ ક. (સં.) - ગુફાનું
 કમઘ. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન કાર્યાલય, ૩
 આના, ૧ આ. ૧૯૩૧, પૃ. ૬૪. વિ

૧૯૩૨માં જેલવાસી સત્યાગ્રહીઓએ
 બૂજવેલી રેડિયાવારસ પ્રસંગે લખેલા
 ગાંધીજીનાં સંસ્મરણીનો સંગ્રહ.

ચિતલિયા, કરસનદાસ મૂલજી - મહારામા
 ગાંધીજી. સુવર્ણ, ૧૯૨૭

જેફેટ, એમ્. ડી. (અનુ: ચન્દ્રકાન્ત
 મહેતા) - ગાંધીજી અને કાંગ્રેસ પ્રત્યે
 મારું ઋણ. સુવર્ણ, હમારા હિન્દોસ્તાં,
 ૮ આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૩૮. વિ

જેસલપુરા, શિવલાલ - જગદંબા કસ્તૂરવા
 ઢોક, જોસેફ જે. (અનુ: પ્રાણજીવન
 જગજીવન મહેતા) - મોહનદાસ કરમચંદ
 ગાંધી (દક્ષિણ આફ્રિકાવાળા હિન્દી
 દેશભવત)નો જન્મવૃત્તાન્ત. સુવર્ણ, ગુજરાતી
 પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, ૧૯૧૨, પૃ. ૮+૮૯+૧૨૧.
 વિ

લૉર્ડે ઍપીલનો અપોદ્ઘાત અને
 ભાષાંતરકારની વિસ્તૃત (પૃ. ૮૯) પ્રસ્તાવના
 સાથે.

તેંદુલકર, ડી. જી.; રાવ, એલ્. ચલપથી;
 સારાભાઈ, મૃદુલા; અને ફાવેરી,
 વિઠ્ઠલ (સં.) - ગાંધીજી : તેમનું જીવન
 અને કાર્ય. અમદાવાદ, લોકપ્રકાશન લિ.,
 રૂ. ૧૨-૮-૦, ૧ આ. ૧૯૪૫, પૃ. ૨૪
 + ૪૦૮ ચિત્રો સાથે. વિ

મૂઠાં એગ્રેજી ધ્રંધ પરથી અનુવાદિત.

દવે, કપિલાપ્રસાદ મહાસુખમાઝી - ઓશુ
 અને ગાંધી. અમદાવાદ, ક. મ. દવે, ૪
 આના, ૧૯૩૧, પૃ. ૨૪. (સચિત્ર, આર્ટ-
 પેપર પર છાપેલું)

- ગાંધીજીની લંડનયાત્રા. અમદાવાદ,
 ક. મ. દવે, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૩૨, પૃ. ૪૦.
 સચિત્ર, આર્ટપેપર, ઢવલ ક્રાશુન સાથીશ.

દવે, જુગતરામ - ગાંધીજી. અમદાવાદ,
 નવજીવન, સુધારેલીવધારેલી આવૃત્તિ.
 ૧૯૩૯; પુનર્મુદ્રણ ૧૯૪૭, ૭ આના, પૃ.
 ૮ + ૧૧૨. વિ

‘વાઝકોના ગાંધીજી’ની નવી સંવર્ધિત
 આવૃત્તિ.

- વાઝકોના ગાંધીજી. સુવર્ણ, સી.
 જમનાદાસ, ૨ આના, સં. ૧૯૮૫, પૃ. ૭૫. વિ

દવે, જેઠાલાલ દેવશંકર (પ્ર.) - મહાત્મા
 ગાંધી અને હિન્દના મહાન નરરત્નો.
 અમદાવાદ, ભાગ્યોદય - જે. દ. દવે, ૧૯૨૧,
 પૃ. ૨૧૯

આ પુસ્તકમાં ગાંધી, તિલક, દાસ
 વગેરે ૧૧ નેતાનાં ચરિત્રો છે ગાંધીજી
 પૃ. ૧ થી ૮૮.

દવે, નટવરલાલ માણેકલાલ (સં.)
 - ગોઠમેજીમાં ગાંધીજી (આખરી ફેસલો
 ભાગ ૪ થી) અમદાવાદ, ગુર્જર ટ્રંપરલ્ન
 કાર્યાલય, ૧૨ આના, ૧૯૩૨, પૃ.
 ૮ + ૨૧૮. વિ

ગાંધીજીએ ગોઠમેજી પરિષદમાં આપેલાં
 ભાષણો; વિલાયતથી સુવર્ણ; ના. વાઙિ-
 સરોય સાથેનો પત્ર-વ્યવહાર; કાર્યવાહક
 સંમિતિના ઠરાવો; છેવટે યરોડા મંદિરની
 દીવાલો પાછલ.

દિવેદિયા, નરસિંહ મો. - મહાત્મા ગાંધીજીનું
 જીવન રહસ્ય. સુવર્ણ, ૧૯૩૧

દેસાઝી, કનુ - ભારત પુણ્યપ્રવાસ. અમદાવાદ,
 પ્રસ્થાન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૩૧, પૃ.
 ૬ + ૧૨ ચિત્રો. વિ

દેસાઝી, ઢાહ્યામાઝી મ. - મોહનદાસ
 કરમચંદ ગાંધી. અમદાવાદ, ૧૯૧૨
 દેસાઝી, પાંદુરાવ જી. - કર્મવીર મોહનદાસ
 ક. ગાંધી. અમદાવાદ, ૧૯૧૩

દેસાઝી, રમણલાલ વસંતલાલ - તેજ
 ચિત્રો. સુવર્ણ આર. આર. શેઠની કંપની,
 રૂ. ૪-૦-૦, ૧૯૪૨, પૃ. ૬ + ૩૫૪. વિ

પુસ્તકમાં જાણીતા અજાણીતા એવા
૧૩ સ્ત્રી-પુરુષોનાં ચરિત્રો છે. મહાત્મા
ગાંધીનું ચરિત્ર પૃ. ૨૬૬ થી ૩૫૩ સુધી.
પટેલ, ગોવિંદ હ. - વાપુને (કાવ્ય): ધર્મજ,
ગોરખનભાઈ કિશોરભાઈ, ૭૪ પાઓ, સં.
૧૯૯૮, પૃ. ૪૭. વિ
કાવ્યમાં ૭૪ કડી છે.

પટેલ, રાવજીભાઈ મ. - ગાંધીજીની
સાધના. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૧-૪-૦, ૧૯૩૯, પૃ. ૨૩ + ૪૮૦

સચિ તથા કાલેલકરની 'પાર્શ્વભૂમિ' સાથે વિ
પટેલ, રાવજીભાઈ મ. અને દેસાઈ,
પરાગજી લં. - મહાત્મા ગાંધીજીના
જીવનના કેટલાક પ્રસંગો. સુરત, કલ્યાણજી
વિઠ્ઠલભાઈ, ૪ આના, ૧૯૨૨, પૃ. ૮૦.

આમાં ૨૩ પ્રસંગો રજૂ કરવામાં
આવ્યા છે.

પટેલ, સોમાભાઈ - મહાસભાના પ્રમુખો:
ટૂંકાં રેખાચિત્રો (૧૮૮૫-૧૯૩૮). સુંવથી,
સુંદર સાહિત્ય પ્રકાશન મંદિર, રૂ. ૧-૦-૦,
૧૯૩૮, પૃ. ૨૦૪. વિ

ગાંધીજી, પૃ. ૧૪૦ થી ૧૫૨.

પંડિત, શુમેદચંદ લા. - ગાંધી મોહનદાસ
કરમચંદ. પૂના, ૧૯૩૨

પંઢ્યા, ગજેન્દ્ર - વાપુ, તારે ચરણે
(વાપુની ૭૯ વર્ષની ૭૯ પુણીની અંજલિ).
વહોદરા, પ્રકાશન મંદિર, ૩ આના,
૧૯૪૮, પૃ. ૧૯. વિ

પરીખ, વનમાલા અને નય્યર, સુશીલા
- અમારાં વા [એમની જીવન કત્તરી].
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૫,
પૃ. ૮ + ૨૨૨. વિ

ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના:

પાઠક, રામનારાયણ ના. - ગાંધી વાપુ.
તરવડા, સર્વોદય મંદિર, બે લંબના રૂ.
૯-૦-૦, લંબ ૧. ૧૯૪૬, પૃ. ૪૨૦;
લંબ ૨, ૧૯૪૭, પૃ. ૫૦૪. વિ

'યુગાવતાર ગાંધી' ની નવેસર લખેલો
સંવર્ધિત આવૃત્તિ. જુગતરામ દેવેની
પ્રસ્તાવના સાથે.

-યુગાવતાર ગાંધી. પોરવંદર, ભારતોદય
મળ્હજી-લોકોપયોગી સસ્તી ગ્રંથમાળા. લંબ ૧.
૮ આના, ૨આ. ૧૯૩૮, પૃ. ૮ + ૧૮૩;
લંબ ૨. ૧૨ આના, ૧આ. ૧૯૩૬,
પૃ. ૮ + ૨૮૭; લંબ ૩, રૂ. ૦-૧૫-૬,
૧આ. ૧૯૩૮ પૃ. ૮ + ૨૮૪ સચિત્ર. વિ
શ્રી મહાદેવ દેસાઈની પ્રસ્તાવના સાથે.

પાઠક, રામનારાયણ વિ. તથા પરીખ,
રસિકલાલ છો. (સં.) - ગાંધી મળિ-
મહોત્સવ અંક (પ્રસ્થાન માસિક વર્ષ ૪
અંક ૧૧મો). અમદાવાદ, પ્રસ્થાન કાર્યાલય,
રૂ. ૧-૦-૦, સં. ૧૯૮૫, પૃ. ૨૯૩ થી
૪૫૫, ૬ ચિત્રો. વિ

પારેખ, હિરાલાલ ત્રિ. - અર્વાચીન ગુજરાતનું
રેખાદર્શન લંબ ૩ જો. અમદાવાદ, ગુજરાત
વર્નાક્યુલર સોસાયટી, ૧૯૩૭, પૃ. ૨૬૪,
રૂ. ૧-૦-૦. વિ

ગાંધીજીવિષયક સ્વતંત્ર પ્રકરણ
'જગતનો એક મહાન ક્રાન્તિકારી પુરુષ'
પૃ. ૨૩૮ થી ૨૫૨

પોલાક, મીલી ગ્રેહામ - ગાંધીજીના જીવન-
પ્રસંગ. સુંવથી, વોરા એન્ડ કંપની, રૂ.
૨-૪-૦, ૧૯૪૪, પૃ. ૧૪૧. વિ

'મિ. ગાંધી ધ મેન'નો અનુવાદ.

-સંતનાં સ્મરણો. અમદાવાદ, ૧૯૪૦

'મિ. ગાંધી ધ મેન'નો જ બીજો
અનુવાદ.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય (પ્ર.) - ગાંધીકૃષ્ણ
(આલ્બમ). અમદાવાદ, ૬ આના, ૧૯૩૦.
વિ

ફિશર, લુઈ (અનુ.: ઇ. પ્રા. શુક્લ)
- ગાંધીજી સાથે એક અઠવાડિયું.
સુંવથી, વોરા અને કંપની, રૂ. ૨-૦-૦,
૧૯૪૪, પૃ. ૧૧૪. વિ

ફુલૉપ-મિલ્કર, રેનો (અનુ : ર. દે. મટ્ટ)
- તારણહાર. અમદાવાદ ગુજરાત સાહિત્ય
મંદિર, રૂ. ૧-૪-૦, ૧૯૩૧, પૃ. ૩૨ +
૧૭૯ + ૪. વિ

રા. વિ. પાઠકનો અપોદ્ધાત.

વિઢલા, ઘનશ્યામદાસ - વાપુ. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૧૨ આના, ૧૯૪૧, પૃ.
૧૬ + ૧૬૪. વિ

હિન્દી પરથી અનુવાદ.

બુચ, પુરાતન - આપણાં ફસ્તુરવા. સાવરમતો,
હંસ પ્રકાશન - પુરાતન બુચ, ૧૫ આના,
૧૯૪૬, પૃ. ૪ + ૬૪. વિ

- આપણા ગાંધીજી. અમદાવાદ, ગૂર્જર
અંપરત્ન કાર્યાલય, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૬,
પૃ. ૪ + ૯૨. વિ

વાઠ્ઠી માટે ટૂંકું જીવનચરિત્ર.

- ગાંધીજીના સાંનિધ્યમાં. માવનગર,
ભારતી પ્રકાશન મંદિર, રૂ. ૧-૮-૦,
૧૯૪૬, પૃ. ૮ + ૧૪૪. વિ

- ઘાપુની છાયામાં. માવનગર, ભારતી
પ્રકાશન મંદિર, રૂ. ૨-૦-૦. ૧૯૪૬,
પૃ. ૧૦ + ૧૮૬. વિ

વોડીવાઠ્ઠા, નંદલાલ (પ્ર.) - મહાત્મા
ગાંધીજીની લંડનયાત્રા. અમદાવાદ,
નંદલાલ વોડીવાઠ્ઠા

- (સં.) - મહાત્મા ગાંધીજીનું જીવન-
વૃત્તાંત. અમદાવાદ, નં. ચુ. વોડીવાઠ્ઠા,
૬ આના, ૨ આ. પૃ. ૧૨૫

પાંડુરાવ જીવણલાલ દેસાઝીના લક્ષણ
પરથી સંપાદિત.

મટ્ટ, મદ્રશંકર મંછારામ (સં.) - હિન્દનો
હુંકાર [ગાંધીજીની વિલાયતની યાત્રા].
(સ્વદેશ ગ્રંથમાઠ્ઠા - ૧). કરાંચી, સ્વદેશી
કાર્યાલય - મ. મં. મટ્ટ, ૧૪ આના,
૧૯૩૨, પૃ. ૧૦ + ૧૯૨. વિ

મસે, પ્રમાફર શ્રોપત (અનુ : ગોવર્ધનદાસ
ક. અમોન) - જગતનો મહાન પુરુષ.

અમદાવાદ, સસ્તું સાહિત્ય વર્ષક કાર્યાલય,
રૂ. ૧-૪-૦, સં. ૧૯૭૯, પૃ. ૧૬ + ૩૩૬.
વિ

ગાંધોજી વિષેના વિવિધ લેખોનો સંગ્રહ.
સાથે પરિશિષ્ટમાં ગાંધીજીના છ મહત્ત્વના
લેખો આપેલા છે. મરાઠી 'પુણ્યશ્લોક'
પરથી અનુવાદ.

મહેતા, મનસુખલાલ રવજીભાઓ -
ગાંધીજીનો પ્રવૃત્તિઓ. રાજકોટ, ૧૯૨૧
માળેક, કરસનદાસ - કલ્યાણયાત્રી (કાવ્ય).

મુંબઈ, નાલંદા પ્રકાશન, રૂ. ૧-૪-૦,
૧૯૪૫, પૃ. ૨૪. વિ

ગાંધીજીનો ૭૫મી વરસગાંઠને દિવસે
તેમને અર્પણ કોરું ૭૫ પવોતું કાવ્ય.
કાકાસાહેબ કાલેલકરનો પ્રસ્તાવના સાથે.

માસ્તર, કપિલાવહેન - વાપૂજી અને વીજી
વાતો. માવનગર, દક્ષિણામૂર્તિ પ્ર. મંદિર,
૧૦ આના, ૧૯૩૩, પૃ. ૯૦. વિ

**મેહેરઅલો, યુસુફ (અનુ : મ. હી. મૂલખ-
વાઠ્ઠા) - આપણા નેતાઓ.** વહોદરા
પત્રજ્ઞા પ્રકાશન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૭.
પૃ. ૬૬. વિ

ગાંધીજી પૃ. ૫ થી ૧૪.

યાજ્ઞિક, અિન્દુલાલ - મહાત્મા ગાંધીજીના
સહવાસમાં. મુંબઈ, હિન્દુસ્તાન ન્યૂસપેપર્સ
લિમિટેડ, ભાગ ૧, રૂ. ૧-૮-૦, પૃ.
૮ + ૨૦૮; ભાગ ૨, પ્ર: હિન્દુસ્તાન પ્રેસ
લિ. રૂ. ૨-૦-૦, પૃ. ૮ + ૩૪૫. વિ

રાધાકૃષ્ણન, સર્વપલ્લી (સં.) (અનુ :
ચ. પ્રા. શુક્લ) - ગાંધીજીને જગવંદના.
મુંબઈ, વોરા અને કંપની, ૧ આ. ૧૯૪૩;
૨ આ. ૧૯૪૪, રૂ. ૩-૦-૦, પૃ. ૮ +
૨૩૦. વિ

ગાંધીજીને ૭૦ મી જન્મતિથિને દિવસે
અર્પણ કોરેલા શ્રી રાધાકૃષ્ણન સંપાદિત
અભિનંદનગ્રંથનો અનુવાદ.

- મહાત્મા ગાંધી. મુંબઈ, વોરા અને કંપની,

૧૦ આના, ૧૯૪૨, પૃ. ૭૫. વિ
'ગાંધીજીને જગવંદના'માંના શ્રી
રાધાકૃષ્ણનના લેખનો અનુવાદ.

રાય, દિલીપકુમાર (અનુ : ન. ના. પોરેલ)
- તીર્થસલિલ [રોમે રોલાં, વર્ડ્ઝ્વેન્ડ રસેલ,
મહાત્મા ગાંધી, રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર તથા
અરવિંદ ઘોષ સાથેની વાતચીત]. મુંબઈ,
મહાગુજરાત કંપની, ૧ આ. ૧૯૪૨;
૨ આ. ૧૯૪૭, રૂ. ૪-૪-૦, પૃ. ૩૦ +
૩૨૦. વિ

વીજી આવૃત્તિમાં રાધાકૃષ્ણનની
પ્રસ્તાવના છે.

રાંદેરિયા, મધુકર - મહાસમાના મહારથીઓ
[મહાસમાના સહયોગીઓ, પ્રમુખો અને
ઘડવૈયાઓ : તેમના જીવનકાર્યની રૂપરેખા].
જોરાવરનગર, લક્ષ્મોદાસ પુ. ગાંધી, રૂ.
૫-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૬ + ૩૧૬. વિ
મહાત્મા ગાંધી, પૃ. ૧૫૬ થી ૧૬૮.

લેસ્ટર, મ્યુરિઝેલ (અનુ : ચં. પ્રા. શુક્લ)
- ગાંધીજીની યુરોપયાત્રા. મુંબઈ, એન.
એમ. ઠક્કર અને કંપની, રૂ. ૨-૦-૦,
૧૯૪૫, પૃ. ૧૨ + ૧૫૨. વિ

વર્મા, જયકૃષ્ણ નાગરાવાસ - મહાત્મા

૨. સત્યાગ્રહ, અહિંસા, ગાંધીવાદ અિ.

કોસમ્બી, ધર્માનન્દ - હિન્દી સંસ્કૃતિ અને
અહિંસા. અમદાવાદ, જી. અ. મહેતા, રૂ.
૨-૦-૦, ૧૯૩૭, પૃ. ૩૩૧. વિ

ગાંધી, જેઠાલાલ જી. (સં.) - જીવનચર્ચા.
અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૮ આના, ૧૯૩૧,
પૃ. ૧૧૮. વિ

ગાંધી, મોહનદાસ ક. (સં. બિન્દુલાલ
યાશિક) - અસહકાર. જુઓ રાજકારણ
વિભાગ

- (સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - અસહકાર.
(ગાંધીજીના જ પોતાના શબ્દોમાં). જુઓ
રાજકારણ વિભાગ

ગાંધીજીનું જીવન. વઢોદરા, વિઠ્ઠલભાઈ
આ. ઠક્કર, રૂ. ૪-૦-૦, સં. ૧૯૭૮,
પૃ. ૮ + ૩૪૫. વિ

શાહ, ધીરજલાલ ધનજીભાઈ (સં.)
- 'ધા'. અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન
કાર્યાલય, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૪, પૃ.
૫ + ૧૨૬. વિ

શાહ, મોગોલાલ જી. - મહાત્મા ગાંધી
અને શ્રીમદ રાજચન્દ્ર. અમદાવાદ,
અંજ્ઞા ફાર્મસી, ૧૯૩૭

શાહ, રમણલાલ નાનાભાઈ - મહાત્મા
ગાંધી (વિદ્યાર્થી ત્રાજ્ઞનમાળા). અમદાવાદ,
ધીરજલાલ ટોકરદાસી શાહ, સવા આનો,
પૃ. ૨૮. વિ

શુક્લ, ચંદ્રશંકર પ્રા. (સં.) - ગાંધીજીના
સમાગમમાં. વઢોદરા, રાયચુરા બુક હોપો,
રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૨૦૦. વિ

- પુણ્યશ્લોક ગાંધીજી (ગાંધીજીના જીવન
અને કાર્ય વિષેના જુદા જુદા લેખકોના
લેખોનો સંગ્રહ). મુંબઈ, વૌરા અને કંપની,
રૂ. ૪-૪-૦, ૧ આ. ૧૯૪૪, પૃ.
૨૫૬ + ૨. વિ

- અસહકાર. અમદાવાદ, રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય
પ્રકાશન. જુઓ રાજકારણ વિભાગ

- અહિંસા. અમદાવાદ, નવજીવન, ૮ આના,
૧ આ. ૧૯૩૪, ૨ આ. ૧૯૪૧, પૃ.
૧૦ + ૩૩૫. વિ

- આ તે જીવદયા? અમદાવાદ, નવજીવન,
૩ આના, સં. ૧૯૮૩, પૃ. ૪ + ૩૯. વિ

'આ તે જીવદયા?' વાઝા નવજીવનના
લેખકી ચાલેલી ચર્ચામાં ગાંધીજીએ અહિંસા
બુપર લેખેલા લેખો.

- કાચદાની સામે થવાની ફરજ.
અમદાવાદ, વલ્લભભાઈ પટેલ તથા મહાદેવ

देसायी, सं. १९७९, पृ. १६. वि

थीरोना निवंव परथी लखावेळ.

- गांधोजीनी जुवानी (हंटर कमिटि समझ अमदावांदमां). सावरमती, स्वामी आनंद, सत्याग्रहाश्रम, ६ आना, १९२०, पृ. १००. वि

- धर्मयुद्धं रहस्य [महासभामां पूर्ण स्वराज्यनो ठराव पंगर थया पछी सत्याग्रह युद्धं रहस्य बतावतुं जनताने जुदेशीने पू. गांधीजीवे लखेलां लेखो तथा आपेलां भाषणोनी संग्रह]. अमदावाद, प्रस्थान, ६ आना, १ आ. १९३०, पृ. ८०. वि

- (योजक : देसायी वाल्मीजी गो.) - प्रेमपंथ योजन १. अमदावाद, सस्तुं साहित्य, ३ आना, १९४६, पृ. ६४. वि

नवजीवन प्रकाशन मंदिर तरफथी पण आ पुस्तक बहार पड्युं छे.

-(अनु : अने सं. मथुरादास त्रिकमजी)

- महात्मा गांधीजीनो विचारसृष्टि. मुंबयी, मथुरादास त्रिकमजी, रू. २-१२-०, सं. १९७५, पृ. ८ + ४१३. वि

महात्मा गांधीजीनां लवणीमांथो चूटी काढेलां लेखो तथा भाषणोनी वर्गीकृत संग्रह.

-(सं नगीनदास अमुल्लखराय) - सत्याग्रह (महात्माजीना शब्दोमां) गांधीशिक्षण माला-१, मुंबयी, नगीनदास अमुल्लखराय, ५ आना, १९२३, पृ. १६ + ७०. वि

अ्रेग, रीचर्ड बी. (अनु : चं. प्रा. शुक्ल)

- अहिंसानी ताळीम. अमदावाद, नवजीवन, ६ आना, १९४३, पृ. ६२. वि

चतुरसेन शास्त्री, पं. - सत्याग्रह अने असहयोग. अमदावाद, सस्तुं साहित्य, रू. १-४-०, १९४०, पृ. ६ + ४३२. वि
दर्शक - वे विचारधारा. आंबला, ग्राम-दक्षिणामूर्ति, रू. २-८-०, १आ. १९४५, पृ. १६ + २२२ + २२. वि

गांधीवाद अने समाजवादनी

तुलनात्मक चर्चा.

देसायी, प्ररागजी खंडुभाओ - सत्याग्रहं रहस्य (स्वराज्य लेखमाळा नं. १२). मुंबयी, हीनरूल लीग ओफिस, १ आनो, पृ. ३०, वि

देसायी, मगनभाओ प्र. - सत्याग्रहनी मोमांसा. अमदावाद, नवजीवन, १४ आना, १आ. १९३४, पृ. ३६ + ३२३, सूचि तथा पुस्तक सूचि सहित. वि

श्री काकासाहेबनी प्रस्तावना साथे.

२जी सुधारेली आवृत्ति १९४८, पृष्ठ संख्या आशे ३२०, किमत आशे रू. २-८-०. टंकमां बहार पडजे.

नवजीवन प्र. मंदिर (प्र.) - सत्याग्रहाश्रम नियमावलि. अमदावाद, नवजीवन, १९२८, पृ. २४, २ आ. १९३१. वि

नहारसिंह - असहकार सुपर भाषण. शाहपुरा, १९२२

परीख, नरहरि द्वा. - सत्याग्रहीना स्वातंत्र्य मंत्रो. अमदावाद

मशरूवाळा, किशोरलाल घ. - गांधी-विचारदोहन [गांधीजीनी संमतिपूर्वक]. अमदावाद, नवजीवन, २ आ. ८ आना, १९३५; ३ आ. १९४०, ४४, १४ आना, पृ. १६ + २५४. वि

गांधीजीना विचारोने १४ खंडोमां वहेंची जुदा जुदा विषयोने अंगे तेथो शा विचार धरावे छे ते सूत्रमय भाषामां जगाव्या छे : तात्कालिक अवलोकन माटे खास सुपयोगी.

- निर्भयता. अमदावाद, नवजीवन, दोढ आनो, १९४२, पृ. १२ + १८४. वि

- सत्यमय जीवन. अमदावाद, प्रस्थान, १० आना, १९३५, पृ. २१०. वि

मोर्ली, जॉन (अनु : महादेव देसायी) - सत्याग्रहनी मर्यादा ('ऑन कॉन्सिमेंस'नी

અનુવાદ). અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.

૧-૪-૦, સં. ૧૯૮૨, પૃ. ૩૨ + ૩૦૩. વિ

રાજગોપાલચારીના 'આમુષ' સહિત.

સ્વાંગો, જમુ - અહિંસાનો રાહ.

સમાજશાસ્ત્રી - સત્યાગ્રહ : નિષ્ફળ અને

નકામું શસ્ત્ર ભાગ ૧-૨. મુંબઈ, ઍલ્બોર્કેટ

૨ અ. સત્યાગ્રહની લડતોનો ઇતિહાસ

માંધો, મોહનદાસ ક. - એક સત્યવીરનો

કથા અથવા સૌકેદીસનો વચાવ.

અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આનો, ૧૯૪૧,

પૃ. ૩૬; ૨ આ. ૧૯૪૪, ૨ આના. વિ

- દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો

ઇતિહાસ, खंड ૧, ૨. અમદાવાદ,

નવજીવન, खंड ૧, ૧૨ આના, ૧૯૨૪, પૃ.

૪+૨૭૦; खंड ૨, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૫,

પૃ. ૮+૨૦૫. खंड ૨ની ૨જી આવૃત્તિ,

૧૯૪૦. વિ

ગુજરાત પ્રાન્તિક સમિતિ (પ્ર) -

ધરાસળાનો કાળો કેર. અમદાવાદ, ગુ. પ્રાં.

સમિતિ, ૩આ. ૧૯૩૦, પૃ. ૨૩+૧૨૦. વિ

ધરાસળાના મીઠાના અગરો પરના

હુમલાની દલીલ

દેવે, જુગતરામ (સં.) - વારડોલી સત્યાગ્રહ

(પત્રિકાઓ). વારડોલી, ૧૯૨૮. જુઓ

સામયિકોની વિભાગ.

દેસાઝી, મહાદેવ - એક ધર્મયુદ્ધ

[અમદાવાદના મિલમજૂરોની લડતનો

ઇતિહાસ. તા. ૨૨-૨-૧૮ થી ૨૦-૩-

૧૮]. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ.

૧૯૨૦; ૨ આ. ૧૯૪૦, ૬ આના,

પૃ. ૮+૧૨૪. વિ

- વારડોલીના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ.

અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦,

૧-૧૨-૦, ૧ આ. ૧૯૮૫, પૃ. ૮+૩૮૯,

નકશો તથા ચિત્રો. વિ

પટેલ, છોટુભાઈ સુ. - પંચમહાલ જંગલ

સત્યાગ્રહ. કાલોલ, ૧૯૩૦. વિ

ઓફ બિલ્ડિયા પ્રેસ; ભાગ ૧ જો, ૧૨ આના,

૧૯૩૩, પૃ. ૧૩૦; ભાગ ૨ જો, ૧૯૩૪,

પૃ. ૧૭૨, રૂ. ૧-૦-૦.

'હિન્દુસ્તાન અને પ્રજામિત્ર' માં લેખકે

લેખેલા લેખોનો સંગ્રહ.

પટેલ, સરદાર વલ્લભભાઈ - વોરની હાકલ

[સરદાર વલ્લભભાઈની રણ ગર્જનાઓ]

ભાગ ૧, ૨. અમદાવાદ, પ્રત્યાન, ૧૯૩૦.

ભાગ ૧, ૧૨ આના, પૃ. ૮+૨૧૦;

ભાગ ૨, ૩ આના, પૃ. ૪+૧૫૬. વિ

પંડ્યા, નર્મદાશંકર વા. - ધ્વજારોપણ

અથવા વારડોલીનો ધનુષ્યદંકાર. સુરત,

૧૯૨૯.

પરીલ, શંકરલાલ દ્વા. - લેહાની લડત

(૨૦-૧૧-૧૭ થી ૬-૬-૧૮). અમદાવાદ,

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય કાર્યાલય, રૂ. ૧-૮-૦,

સં. ૧૯૭૮, પૃ. ૮+૫૬૮. વિ

પાઠક, રામનારાયણ ના. - રાજકોટ -

સત્યાગ્રહ. અમદાવાદ, ભારતી સાહિત્ય સંઘ,

૬ આના, ૧૯૩૯, પૃ. ૨૯૧. વિ

વધેકા, ગિરજાશંકર (ગિજુભાઈ) - વાર-

ડોલીની હિજરત. અમદાવાદ, પ્રત્યાન,

અઢી આના, ૧૯૩૧. પૃ. ૪૮. વિ

- વોરસદની વીરાંગનાઓ. અમદાવાદ,

પ્રત્યાન, ૨ આના, ૧૯૩૧, પૃ. ૩૯. વિ

વ્રાંકવે, ફેનર - અન્ય દેશોમાં અસહકાર

મુંબઈ, ૧૯૩૦.

રમણલાલ ચુનોલાલ (સંગ્રહક) - ભારતનું

ઘડતર ભાગ ૨ જો [લવણ નિઃશસ્ત્ર

સત્યાગ્રહ સુક્તિસંગ્રામ]. મુંબઈ, રમણલાલ

ચુનોલાલ, ૭ આના, ૧૯૩૧, પૃ.

૧૬+૨૭૯. વિ

તદન વેડોઝ અને અલ્બારિયું પ્રકાશન.

ચિત્રો, કાગલ, છાપકાપ, વધું જ અરોચક

લાગે તેવું છે.

રાજેન્દ્રપ્રસાદ, વાવુ - ચંપારણમાં મહાત્મા
ગાંધીજી (તા. ૧૦-૪-'૧૭ થી ૪-૩-'૧૮
સુધી). અમદાવાદ, યુગધર્મ, ૧-૪-૦,

૧-૮-૦, સં. ૧૯૭૯, પૃ. ૧૬+૩૦૪. વિ
હિન્દી પરથી અનુવાદ; મહાદેવભાગીના
'વે વોલ' સાથે.

૩. ધર્મ અને નીતિ

કાલેલકર, દ. વા. - ગીતાધર્મ [ગીતાનું
સમાજશાસ્ત્ર]. અમદાવાદ, નવજીવન,
રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૪, પૃ. ૪+૧૭૨. વિ
મરાઠી પરથી ભાષાંતર.

- ગીતાસાર. અમદાવાદ, સસ્તું સાહિત્ય,
૪ આના, સં. ૨૦૦૩, પૃ. ૭૦. વિ

- જીવતા તહેવારો. અમદાવાદ, નવજીવન,
૧ આ. રૂ. ૦-૨-૬, ૧૯૩૭, પૃ. ૭૧; ૩ આ.
૧૯૪૩, ૧-૦-૦, પૃ. ૮ + ૨૬૦. વિ

સેર, પ. નારાયણ મો. (સં.) - આશ્રમ-
ભજનાવલિ. જુઓ હિન્દી વિભાગમાં.

ગાંધી, મોહનદાસ ક. - અનાસક્તિયોગ
[શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનો અનુવાદ]. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૦, ૨ આના,
પૃ. ૨૦ + ૧૮૪. વિ

- આશ્રમવાસી પ્રત્યે. સાવરમતી, સંધ્યા-
અદ્યાશ્રમ, ૧ આ. ૧૯૩૨, રૂ. ૦-૧-૯,
પૃ ૮ + ૧૪૩. વિ

૧૯૩૨ ના જેલવાસ દરમ્યાન યરોડા
જેલમાંથી લખેલા કાગળો.

- ગીતાપદાર્થકોષ. અમદાવાદ, નવજીવન,
૪ આના, ૧૯૩૬, પૃ. ૧૬ + ૨૫૬. વિ

ગાંધીજીની 'વાંચનારને વિનંતિ' અને
કાકાસાહેબના 'વે શબ્દો' સાથે.

- ગીતાવોધ. [શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાનું
તાર્કય]. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ.
૧૯૩૦; ૪ મુ. ૧૯૪૬, ૩ આના,
પૃ. ૮ + ૭૨. વિ

- દયાધર્મ [શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર જયંતી પર
તા. ૧૫-૧૧-'૨૧ ને રોજ ગાંધીજીએ
લખેલું પ્રવચન]. અમદાવાદ, પંજાભાષી
દીરાચંદ, સં. ૧૯૭૮, પૃ. ૧૪. વિ

- દિલ્હી હાયરી [૧૦-૯-'૪૭ થી
૩૦-૧-'૪૮ સુધીનાં પ્રાર્થના પછીનાં
પ્રવચનો]. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૩-૦-૦, ૧૯૪૮, પૃ. ૨૪ + ૪૬૮; સૂચિ
સહિત. વિ

આ પ્રવચનોમાં જોકે અનેક વિષયોની
ચર્ચા જોવા મળે, તોપણ તેમાં સૌથી
વધારે માર જુદી જુદી કોમો કે ધર્મના
લોકો વચ્ચે સુલેહ અને સંપ સ્થાપવા પર
મુકામેલો છે.

- (સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - ધર્મ-
(ગાંધીશિક્ષણ - ૨, ગાંધીજીના જ શબ્દોમાં).
મુંબઈ, નગીનદાસ અમુલ્લખરાય, ૧૨
આના, ૧૯૨૪, પૃ. ૧૬ + ૧૫૪. વિ

- ધર્મમંથન. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૨
આના, ૨ આ. ૧૯૩૯, પૃ. ૧૬ + ૪૯૪.
સૂચિ. વિ

- નીતિધર્મ અથવા ધર્મનીતિ અને
સર્વોદય. સુરત, ગાંધીવ, ૪, ૬ આના,
૧ આ. ૧૯૨૨, પૃ. ૮ + ૭૨. વિ

- નીતિધર્મ અથવા ધર્મનીતિ. નાતાલ
મિ. સૉલ્વર નામના એક અંગ્રેજના
પુસ્તકનો ગુજરાતીમાં સાર. આ સારના જા
આગળ જતાં જુદી જુદી ભાષાઓમાં —
અંગ્રેજીમાં પણ — ભાષાંતરો થયાં છે.

- મંગલપ્રભાત. [આશ્રમનાં જુદાં જુદાં વ્રતો
વિષે ગાંધીજીએ યરોડા જેલમાંથી લખેલા
પત્રો]. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ-
૧૯૩૦.

પહેલી આવૃત્તિ 'વ્રતવિચાર' નામથી
પ્રસિદ્ધ થઈ હતી. એનું જ પાછલ્લો આ
નામ રાખવામાં આવ્યું.

વીજી આવૃત્તિથી સ્વદેશી પર એક પ્રવચન ધમેરાયું છે. કાકાસાહેબનો પ્રસ્તાવના.

- વ્યાપક 'ધર્મભાવના. અમદાવાદ, નવ-જીવન, ૧ આ. ૧૯૩૭, ૨૪ આના, પૃ. ૫૬૫. વિ

- વ્રતવિચાર. સાવરમતી, સત્યાગ્રહ આશ્રમ; નારાયણદાસ છુ. ગાંધી, ૧ આ. ૧૯૩૦, દોઢ આનો, પૃ. ૬ + ૮૧. વિ

આ પુસ્તકની વીજી અને પછીની આવૃત્તિઓ 'મંગલપ્રભાત' નામથી પ્રસિદ્ધ થયી છે.

- હિન્દુ આચાર. જુઓ સમાજ વિષયક સામાન્ય વિભાગ.

- હિન્દુ ધર્મની કસોટી. જુઓ સમાજ વિષયક સામાન્ય વિભાગ

દેવે, હુગતરામ - ગીતાગોતમંજરી. અમદા-વાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૧૬ + ૧૬૪. વિ

ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના.

-(સં.) - ગ્રામજનમંડલી. અમદાવાદ, નવજીવન, ૨ આના, ૧ આ. ૧૯૩૮, પૃ. ૮ + ૯૪; ૨ મુ. ૧૯૪૦. વિ

દેસાઝી, વાલજી ગો. - ઝીશુ ચરિત. ગોંડલ, વ્રીકુમારી વાલચંદ વેનાણી, સવા આનો, ૧૯૩૨, પૃ. ૭૨. વિ

ધ્રુવ, આનેદશંકર વાપુભાઝી - આપણો ધર્મ. અમદાવાદ, મ. રા. જાગૃતિ, ૧ આ. ૧૯૨૦; નવી સંવર્ધિત આવૃત્તિ, પ્ર. લોલાવતી લાલભાઈ, સં. રા. વિ. પાઠક, ૧૯૪૨, પૃ. ૫૬ + ૮૫૬, રૂ. ૬-૦-૦. વિ

- હિન્દુ ધર્મની ઘાલ્પોથી. વહોદરા, લક્ષ્મી બિલેવિટ્ટક પ્રિ. પ્રેસ, ૯ આના, ૧૯૨૦, પૃ. ૧૫૧. વિ

મહાત્મા ગાંધીજીનું એક પ્રિય પુસ્તક. નવજીવન (પ્ર.) - ઝીશુનું વલિદાન. અમદા-વાદ, ૬ આના, ૧૯૨૨, પૃ. ૮ + ૮૭. વિ

નાનકરેય, સોલ આદ્ય ગુરુ (અનુ: મ. પ્ર. દેસાઝી) - જપજી (ગુજરાતી અનુવાદ). અમદાવાદ, નવજીવન, ૯ આના, ૧૯૩૮, પૃ. ૭૨ + ૪૮. વિ

ગાંધીજીના 'આદિવચન' સાથે.

પટેલ, ગોપાલદાસ જી. - શ્રોમદ્નો જીવન-યાત્રા. અમદાવાદ, જૈન સાહિત્ય પ્રકાશન સમિતિ, રૂ. ૧-૦-૦, ૧ આ. ૧૯૩૬, પૃ. ૨૬૨. વિ

૨ આવૃત્તિ. ૧૯૪૬, રૂ. ૩-૮-૦,

પૃ. ૧૨ + ૩૪૪. વિ

વીજી આવૃત્તિ 'શ્રો રાજચંદ્ર: જીવન-યાત્રા તથા વિચારરત્નો' એનામથી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી છે; અને તેમાં શ્રીમદ્નાં વિચારોનો પૂર્ણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

મશરૂવાળા, કિશોરલાલ ધ. - ગીતાધ્વનિ [ગીતાનો સમસ્તોકી અનુવાદ]. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૪, ૩ આ. ૧૯૪૬, ૬ આના, પૃ. ૨૦ + ૧૦૮. વિ

- ગીતામંથન. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૧ આ. ૧૯૩૫; ૨ આ. નવજીવન, ૧૯૪૦, રૂ. ૧-૪-૦, પૃ. ૮ + ૩૬૬. વિ

- સંસાર અને ધર્મ. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૮, પૃ. ૨૦ + ૨૫૭. વિ પૂર્તિરૂપે શ્રી નાથજીના ત્રણ લેખો આપવામાં આવ્યા છે.

રમણ મહર્ષિ, ગાંધીજી તથા મશરૂવાળા - શ્રીગીતાસંકલન. અમદાવાદ, સસ્તું સાહિત્ય, ૩ આના, ૧ આ. સં. ૨૦૦૧, પૃ. ૪૫. વિ

રાજચન્દ્ર, શ્રીમદ્ (સં. મનસુખ ર. મહેતા) - શ્રીમદ્ રાજચન્દ્ર (શ્રીમદ્ રાયચંદ્ર રવજીભાઈના પત્રો અને લેખોનો સંગ્રહ). ૧ આ. સં. ૧૯૬૧; ૬ આ. મુંબઈ, હેમચંદ ટોકરશી મહેતા, સં. ૧૯૭૭, રૂ. ૩-૪-૦, પૃ. ૨૬ + ૫૯૪. વિ

-(સં. ગોપાલદાસ પટેલ) - શ્રીમદ્ રાજ-ચંદ્રનાં વિચારરત્નો. અમદાવાદ, જૈન

સાહિત્ય પ્રકાશન સમિતિ, ૧૨. આના, ૧ આ. ૧૯૩૬, પૃ. ૨૦૮. વિ

- આ પુસ્તક ગો. જી. પટેલ કૃત 'શ્રીમદની જીવનયાત્રા' સાથે જોડી દેવામાં આવ્યું છે. અપર જુઓ પટેલ ગો. જી. રાધાકૃષ્ણન સર્વપણી (અનુ : ચં. પ્રા. શુક્લ) - ધર્મોનું મિલન. મુંબઈ, ભારતીય વિદ્યા-મુવન, રૂ. ૫-૦-૦. વિ
- હિન્દુ જીવનદર્શન. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૦ આના, ૧ આ. ૧૯૪૨, પૃ. ૮ + ૧૩૬. વિ

સાને ગુરુજી (અનુ : ન. મા. દવે) - ગીતા-હૃદય. અમદાવાદ, ભારતી સાહિત્ય સંઘ, રૂ. ૧-૪-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૪ + ૧૨૩. વિ

શ્રી વિનોબાનાં ગીતા પરના પ્રવચનો પરથી સાને ગુરુજીએ પોતાનો ભાષામાં રત્ન કરોલો સાર.

સુંદરલાલ, પંડિત (અનુ : કરીમભાઈ વોરા) - હજરત મહંમદ અને ઝિસ્લામ. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦; ૧૯૪૫, પૃ. ૮ + ૧૫૨. વિ

૪. સમાજ વિષયક-સામાન્ય

- કાલેલકર, દત્તાત્રેય ધ. - આવતી કાલના પ્રશ્નો. અમદાવાદ
- ગામડામાં જઓને શું કરીશું ? અમદાવાદ
- જીવનસંસ્કૃતિ (સામાજિક અને સંસ્કૃતિ વિષયક લેખો). અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૯; ૨ આ. ૧૯૪૬, રૂ. ૫-૦-૦, પૃ. ૧૬ + ૫૯૦. વિ
- લોકજીવન (ગામડાની પ્રજાના પ્રશ્નોની છાયાવટ અને દિશાદર્શન). અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૨ આના, ૧૯૩૫, પૃ. ૩૩૦. વિ
- કોઠારો, વિઠ્ઠલદાસ મ. અને પટેલ, રાવજીભાઈ ના. - ગામગોષ્ઠી. અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૬ આના, ૧ આ ૧૯૪૧, પૃ. ૮ + ૧૦૮. વિ
- કોર, રાજકુમારી અમૃત (અનુ : કરીમભાઈ વોરા) - ઘેઘેનીને. અમદાવાદ, નવજીવન, ૬ આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૪૬. વિ
- ફ્રાંપોટકીન (અનુ : ન. ડા. પરીલ) - સહાયવૃત્તિ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૯૩૫, રૂ. ૧-૪-૦, પૃ. ૪૪ + ૪૦૯. વિ
- ગાંધી, મોહનદાસ ક. - ગામડાંની વહારે. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૧; ૨ આ. ૧૯૩૯, ૨ આના, પૃ. ૬૮. વિ
- કાકાસાહેબની પ્રસ્તાવના સાથે.

- ત્યાગમૂર્તિ અને વીજા લેખો (ગાંધીજીના સામાજિક લેખોનો સંગ્રહ). અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૨૨; ૪ આ. ૧૯૩૮, ૧૨ આના, પૃ. ૧૨ + ૪૨૯, ચંચિ. વિ
- નીતિનાશને માર્ગો. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૨૮; ૯મું સં. ૧૯૪૬, ૬ આના, પૃ. ૪ + ૧૦૮. વિ
- પૂર્વ અને પશ્ચિમ (જૉન ચાયનાર્મનના પત્રોનો સાર). સુરત, કલ્યાણજી વિઠ્ઠલભાઈ, ૪ આના, ૧૯૨૧, પૃ. ૫૪. વિ
- મહાત્માજીના 'અિધિયન ઓપોનિયન' - માંથી પુનર્મુદ્રિત.
- મહાત્માજીના સામાજિક લેખો. અમદાવાદ, અમદાવાદના દશાશ્રીમાલો મેશ્રી વણિક મિત્રમેઢલ વતી નં. નુ. બોડોવાલ, ૫ આના, પૃ. ૪ + ૧૩૬. વિ
- રચનાત્મક કાર્યક્રમ : તેનું રહસ્ય અને સ્થાન. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૪૧; ૪ આ. ૧૯૪૬, ૬ આના, પૃ. ૪૪. વિ
- અંગ્રેજી પરથી અનુવાદ. પુસ્તકોનો ચંચિ સાથે.
- સર્વજ્યવસ્થા. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૪; ૨ આ. ૧૯૪૫, ૧૨ આના,

રૂ. ૨૪ + ૧૫૦, સચિ. વિ

-સમાજમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન (ગાંધીજીના શબ્દોમાં). ૭૫મી જયંતીના સ્ત્રી-દિન નિમિત્તે પ્રકાશન. અમદાવાદ, મજૂર મહાજન સંઘ, ૧૯૪૪, પૃ. ૨૭. વિ

-(સં. દેસાઈ, મંગનભાઈ પ્ર.)-સંપૂર્ણ દારૂનિષેધ. (ગાંધીજીના લેખોનો સંગ્રહ) અમદાવાદ, ગુર્જર પ્રેસ્ટન, ૮ આના, ૧ આ. ૧૯૩૦, પૃ. ૮ + ૧૮૩, સચિ. વિ

-(સં. નગોનદાસ અમુલ્કરાય) - સ્ત્રી સ્વાતંત્ર્ય (મહાત્માજીના જ શબ્દોમાં). ગાંધીશિક્ષણ - ૫. મુંબઈ, નગોનદાસ અમુલ્કરાય, ૪ આના, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૪૪. વિ

-હિંદ સ્વરાજ. જુઓ 'રાજકારણ' વિભાગમાં. ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - ગ્રામસંગઠન [નિવંધો અને ચર્ચા]. અમદાવાદ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, ૬ આના, ૧૯૩૧, પૃ. ૮ + ૮૮. વિ

૧૯૩૧ના એપ્રિલમાં વિદ્યાપીઠમાં ભરાયેલા ગ્રામસેવા સંમેલનમાં ગામડાના બીજાના વિવિધ પ્રશ્નોને અંગે અપાયેલાં ભાષણો, વંચાયેલા નિવંધો તથા, ચર્ચાનો નોંધોનો સંગ્રહ

ગ્રામસેવા સમિતિ - ગુજરાતનાં ભાંગતાં ગામડાંમાં [ગ્રામસેવાના પ્રથમ વર્ષનાં મંથનો અને અનુભવો] : ગ્રામસેવા સમિતિનું સને ૧૯૩૫નું વાર્ષિક નિવેદન. વારડોલી, ગ્રામસેવા સમિતિ, ૧૯૩૬, પૃ. ૧૬ + ૬૮. વિ
ગાંધીજીના 'જંગમ વિદ્યાપીઠ' પરનાં પ્રવચન તથા કાકાસાહેબના 'ગ્રામસેવાનો કાર્યપદ્ધતિ' નામના લેખ સહિત

જેક્સ, એલ. પી. (અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ) - યંત્રો સામે વલ્લ્લો. (એલ. પી. જેક્સનાં ૧૯૩૩ નાં ફીર્ટ વ્યાખ્યાનો). અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૦ આના, ૧૯૪૮, પૃ. ૮ + ૬૨. વિ

-(અનુ: મો. જી. પટેલ) - સર્વોદયનો જીવનકલા. (રચનાત્મક નાગરિક ધર્મ).

અમદાવાદ, જૈન સાહિત્ય પ્રકાશન સમિતિ, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૨, પૃ. ૨૮ + ૩૪૦. વિ

ટૉલ્સ્ટૉય, લીઓ (અનુ: ન. દા. પરીક્ષ તથા પાં. વિ. વલ્લભે) - ત્યારે કરીશું શું? સારમતી, દ. વા. કાલેલકર, પૂર્વાર્ધ: ૧૨ આના, ૧૯૨૫, પૃ. ૨૪૩; અંતરાર્ધ: રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૬, પૃ. ૨૬૭. વિ

-ત્યારે કરીશું શું? અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૩૫, પૃ. ૪૩૧. વિ
શુપરના બેઝે ભાગો પરીયો ધોડોક સંક્ષેપ કરીને તૈયાર કરેલો નવો આકૃતિ.

-(અનુ: વિ. મ. મટ્ટ) - સ્ત્રી અને પુરુષ. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૩૩, પૃ. ૧૬૬. વિ

ઠાકુર, રવીન્દ્રનાથ (અનુ: ન. ના. પારેલો) - પૂર્વ અને પશ્ચિમ. મુંબઈ, મહાગુજરાત પબ્લિશિંગ કંપની, રૂ. ૧-૧૨-૦, ૧૯૪૨, પૃ. ૨૬૮. વિ

-સ્વદેશી સમાજ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૮ આના, ૧૯૩૪; પૃ. ૧૨૫. વિ

લિકિન્સન, લૉવેક્સ (અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ)

-ચીનનો અવાજ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૮ આના, સં. ૧૯૮૩, પૃ. ૧૦૨. વિ
'પૂર્વ અને પશ્ચિમ' આનો જ સંક્ષેપ છે.

-(સારાનુ: ગાંધી, મો. કા.) - પૂર્વ અને પશ્ચિમ. જુઓ શુપર ગાંધીજીનાં પુસ્તકોમાં.

દવે, જુગતરામ - હલપતિ - મુક્તિ [હાલો પ્રથા અને મુક્તિદાનની હિલચાલ]. અમદાવાદ, ૬ આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૫૬. વિ

દારૂનિષેધ પ્રચારલાતું - દારૂનિષેધ શા માટે? મુંબઈ, એસીએટેડ એડવર્ટાઈઝિસ અને પ્રિન્ટર્સ, ૧૯૩૯, પૃ. ૩૨. વિ

મુંબઈ સરકારના દારૂનિષેધ પ્રચાર લાતા તરફથી બહાર પડેલું છે.

દેસાઈ, મંગનભાઈ પ્ર. - દારૂનિષેધ અને સ્વરાજ. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૪ આના, ૧૯૩૦, પૃ. ૭૯. વિ

દેસાઝી, રમણલાલ વ. - પ્રામોજિતિ.
 મુંબી, આર. આર. શેઠની કંપની, ૧૯૪૦,
 પૃ. ૧૬ + ૨૯૦. વિ

પરીલ, નરહરિ દ્વા. - યંત્રની મર્યાદા.
 અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૧ આ.
 ૧૯૪૦; ૨ આ. ૧૯૪૭, પૃ. ૧૬૧ + ૬૦. વિ
 યંત્રોને અંગે ગાંધીજીના વિચારો એક
 અલગ વિભાગમાં તારવી આપ્યા છે.

- સામ્યવાદ અને સર્વોદય તથા વીજા
 લેખો. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૬ આના,
 ૧૯૩૫, પૃ. ૧૦૭. વિ

મશરૂઆલા, કિ. ઘ. - સમૂહી ક્રાન્તિ.
 અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૮,
 પૃ. ૮ + ૧૬૪. વિ

- સ્ત્રી-પુરુષ-મર્યાદા. અમદાવાદ, ૧ આ.
 પ્રસ્થાન, ૧૯૩૭; ૩ આ. નવજીવન,
 ૧૯૪૫, ૧૨ આના, પૃ. ૧૬ + ૧૩૬. વિ

મહેતા, વલ્લભાઝી - મારું ગામડું.

અમદાવાદ, ગૂજરાત - વિદ્યાપીઠ, ૧ આ.
 ૧૯૩૯; ૨ આ. ૧૯૪૧, ૧૦ આના,
 પૃ. ૧૪ + ૧૭૫. વિ

મહેતા, મનસુખલાલ ર. - ગાંધીજીનો
 પ્રવૃત્તિઓ. રાજકોટ, ૧૯૨૧

મુકરજી, એચ્. સી. - કોંગ્રેસની કેટલીક
 અરાજકીય સિદ્ધિઓ. મુંબી, હમારા
 હિન્દુસ્તાન, ૮ આના, ૧૯૪૬, પૃ.
 ૪ + ૨૪. વિ

રાજેન્દ્રપ્રસાદ, ધાલૂ - રચનાત્મક કાર્યક્રમ
 - કેટલોક સૂચનાઓ. અમદાવાદ, નવ-
 જીવન, ૩ આના, ૧૯૪૩, પૃ. ૩૫. વિ

રાધાકૃષ્ણન, સર્વપલ્લી (અનુ : ન. ના. પોરેલ)
 - કલ્કી અથવા સંસ્કૃતિનું ભાવિ.
 અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૧૦ આના,
 ૧૯૩૯, પૃ. ૩૩ + ૧૨૭. વિ

વ્યાસ, રવિશંકર (મહારાજ) - પ્રામરચના.
 અમદાવાદ, સસ્તું સાહિત્ય, રૂ. ૧-૪-૦,
 ૧૯૪૭, પૃ. ૨૬૯. વિ

૪ અ. સમાજ વિષયક

અસ્પૃશ્યતાનિવારણ

કોઠારી, કકલભાઝી (સં) - હૃદયૂત
 હરિજન. રાણપુર, ૧૯૩૩

ગાંધી, મોહનદાસ ક. (અનુ : ચં. પ્રા. શુક્લ)
 - ધર્મસંસ્થાપન. (અનશન સપ્તાહ
 પછીના ગાંધીજીના લેખો). મુંબી, પ્રાન્તિક
 વોર્ડ, અલિલ ભારત અસ્પૃશ્યતાનિવારણ
 સંઘ, ૩ આના, ૧૯૩૨, પૃ. ૮ + ૮૮. વિ

- મહાત્માજીની ભોમ્મ તપશ્ચર્યા.
 અમદાવાદ, નંદલાલ જી. વોડીવાળા, દોઢ
 આનો, ૧૯૩૨, પૃ. ૭૨

ગાંધીજીના અસ્પૃશ્યતાનિવારણ પરના
 લેખો, હોર અને અંગ્રેજીના વહા પ્રધાન
 સાથેના પત્રો, અત્યાદિ

- (અનુ : બિન્દુપ્રસાદ મદુ તથા મણિલાલ
 ઠાકર, - હરિજન ભાગવત. સંદ ૧ છો

(મહાત્મા ગાંધીના અસ્પૃશ્યતાનિવારણ
 અંગેના અપદેશોનો સંગ્રહ). અમદાવાદ,
 અસ્પૃશ્યતાનિવારણ સમિતિ, ૧૨ આના,
 ૧૯૩૨, પૃ. ૨૨૮. વિ

પુસ્તકના ભાષાંતરમાં ઘણા દોષો છે

- હિન્દુ આચાર. [હરિજનોએ હિન્દુધર્મના
 કયા આચારના કયા નિયમો પાલવા જોઈએ
 તે વિષેનો મહાત્મા ગાંધીજીએ ઘડી આપેલી
 કલમો]. સાવરમતી, હરિજન આશ્રમ, ૧
 પૈસો, પૃ. ૮.

- હિન્દુ ધર્મની કસોટી. [અસ્પૃશ્યતા
 નિવારણ વિષે મહાત્મા ગાંધીજીના લેખો].
 કચ્છ - કોટડા, જીવરામ કલ્યાણ કોઠારી,
 ૬ આના, સં. ૧૯૮૧, પૃ. ૪ + ૧૪૪. વિ

ગુજરાત હરિજન સેવક સંઘ - સંઘના

વાર્ષિક અહેવાલો, સાવરમતી, હરિજન
આશ્રમ, ૧૯૩૩-૩૪ ના પહેલા વર્ષના
અહેવાલથી ૧૯૪૬-૪૭ ના વર્ષ સુધી પંદર
વર્ષના અહેવાલો પ્રસિદ્ધ થયા છે.

ઠાકર, માણિલાલ અને મદ, ઝિન્દુપ્રસાદ
- ગાંધીજીનો અગ્નિપ્રવેશ. અમદાવાદ,
૧૯૩૨

ઠાકર, માણિલાલ અને મદ, ઝિન્દુપ્રસાદ
(સં.) - હરિજન સંતો. અમદાવાદ

દેસાઈ, મહાદેવભાઈ - અન્યજ સાધુ નંદ
[દ્રાવિડ દેશના એક સંતનાં કથા]. અમદા-
વાદ, નવજીવન, અર્ધો આનો, સં. ૧૯૮૧,
પૃ. ૩૦.

ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના.

પઢિયાર, અમૃતલાલ સુંદરજી - અન્યજ
સ્તોત્ર. કચ્છ - કોટડા, જીવરામ કોઠારો,
૬ પાઘી, ૧૯૨૫, પૃ. ૪૪. વિ

ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના

વધેકા, ગિજુભાઈ - આમદહેટનું મૃત.
- આપણે પાપે. અમદાવાદ, ૧૯૩૩

બુચ, પુરાતન - ભગવાનનાં છોરું [હરિ-
જનોના જીવનપ્રસંગોનો દૂબદૂ ચિતાર].
અમદાવાદ, સરતું સાહિત્ય, ૧૦ આના,
૧૯૪૬, પૃ. ૧૨૮. વિ

શુક્લ, ચન્દ્રશંકર પ્રા. - મન્દિરપ્રવેશ
અને શાસ્ત્રો. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૩-૦-૦, ૧૯૪૭, પૃ. ૨૪+૩૫૧. વિ

૪ આ. સમાજ વિષયક

કોમી એકતા (મુખ્યત્વે હિન્દુ-મુસ્લિમ)

અવદુલાહ અલાદીનભાઈ - હિન્દુ-મુસ્લિમ
એકલ્લી સ્થાપવાની સ્ત્રી રાહ.
અમદાવાદ, ૧૯૨૫

ગાંધી, મોહનદાસ ક. - હિન્દુ-મુસલમાન.
અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આનો, ૧૯૨૪,
પૃ. ૮+૪૦. વિ

દરગાહવાલા, ઝિમામુદ્દીન એસ. (અનુ૦)
- હિન્દના ઇતિહાસમાં હિન્દુ-મુસ્લિમ
એકતા. નવસારી, શ્રી. એસ. દરગાહવાલા,
૮ આના, ૧૯૩૩, પૃ. ૧૬+૯૬. વિ
મહેતા, અશોક અને પટવર્ધન, અચ્યુત -
હિન્દનો કોમી ત્રિકોણ. અમદાવાદ,
નવજીવન, રૂ. ૩-૦-૦, ૧૯૪૫, પૃ.

૧૨+૪૧૮. વિ

અનુવાદની સાથે ગાંધી-જિના મુલાકાત
અને તેને બેઠાના કેટલાક દસ્તાવેજો પરિ-
શિષ્ટમાં આપ્યા છે.

મેઘાણી, ક્ષેત્રચંદ - અકબરની યાદમાં.
રાણપુર, સ્વાધીન મુદ્રણાલય, ૮ આના,
૧૯૪૨, પૃ. ૮૨. વિ

લતીફ, ડૉ. સૈયદ અવદુલ-હિન્દનું મુસ્લિમ
રાજકારણ. વાંટવા, યુસુફ માંડવિયા, રૂ.
૧-૦-૦, ૧૯૪૦, પૃ. ૩૨+૪૭૯. વિ
-(અનુ: જાન મુહમ્મદ દાબૂદ) - હિન્દનો
મુસ્લિમ પ્રશ્ન. વાંટવા, ૫ આના, ૧૯૪૦,
પૃ. ૧૬+૬૪. વિ

૫. રાજકારણ

કાઠિયાવાડ રાજકોય પરિપદ - ચોથો
કાઠિયાવાડ રાજકોય પરિપદના સ્વામત
મંડળનો તથા તેના કાર્યવાહક મંડળનો
અહેવાલ અને હિસાબ, રાજકોટના ત્રાસ
અધિવેશનનો અહેવાલ અને ભાવનગરનો
પરિપદમાં ગાંધીજીએ આપેલું ભાષણ.

વઢવાળ શહેર, મુખ્ય મંત્રીશ્રી, કા. રા. પ.,
રૂ. ૨-૦-૦, સં. ૧૯૮૧, પૃ. ૮૬+૮૦
+ ૧૮. વિ

ગનો, યુસુફ અવદુલ - હિન્દનું ભાવિ
વંધારણ. વાંટવા, યુ. અ. ગની માંડવિયા,
૮ આના, ૧૯૪૧, પૃ. ૧૨+૧૮૫. વિ

ગાંધી. મો. ક. અને સરકાર - અગ્નિ
પરીક્ષાની પૂર્વ ભૂમિકા [ગાંધીજીનો
ગિરફતારીયી માંડીને આજ સુધીનો હિન્દો
સરકાર તથા લૉર્ડે લિનલિથગો સાથેનો
તેમનો ઐતિહાસિક પત્રવહેવાર]. અમદાવાદ,
પ્રજાવંધુ પ્રેસ, ૪ આના, ૧૯૪૩, પૃ.
૪૦. વિ

ગાંધીજીના હૃદય પછી નવજીવન તર-
ફથી પ્રસિદ્ધ થયેલા 'ગાંધીજીના સરકાર
સાથેના પત્રવહેવાર'માં આ પત્રો આવી જાય
છે. જુઓ આગળ 'ગાંધી-વાઙ્મિસરોય પત્રવહેવાર'

- (સં. બિન્દુલલ યાત્રિક) - અસહકાર :
મહાત્મા ગાંધીજીના લેખો અને માપણો.
અમદાવાદ, યુગધર્મ કાર્યાલય, રૂ. ૨-૮-૦,
સં. ૧૯૭૯, પૃ. ૫૪ + ૮૧૪. વિ

- અસહકાર : મહાત્મા ગાંધીજીનાં માપણો
તથા લેખો. અમદાવાદ, રાષ્ટ્રોય સાહિત્ય
મંડલ, સં. ૧૯૭૬, પૃ. ૪ + ૧૩૨. વિ

- અસહકાર ભાગ ૧ થી ૩ (ગાંધીજીના જ
શબ્દોમાં. ગાંધો શિક્ષણ માળા ભાગ ૧૦
થી ૧૨) સુવંચી, નગીનદાસ અમુલકરાય,
૧૨ આના, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૧૬૪;
રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૧૯૩;
૧૨ આના, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૧૬૪. વિ

- (સં. નટવરલાલ મા. દવે) - આંખરી
ફેસલો ભાગ ૧લો : પૂર્વ તૈયારી
[પૂજ્ય ગાંધીજીના બિન્ડિપેન્ડન્સ અને
હુમીનિયન સ્ટેટસ અપર પ્રકાશ ફેકતા,
ગૌહટી મહાસમાના સમયથી શરૂ થતા સર્વ
લેખોનો સંગ્રહ] અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન,
૮ આના, ૧૯૩૦, પૃ. ૮ + ૧૫૮. વિ

- આંખરી ફેસલો ભાગ ૨ જો : મહા-
મિનિષ્કમળ [પૂ. ગાંધીજીએ સ્વાતંત્ર્ય
કૂચ આરંભો ત્યારથી શરૂ કરી યરવદા
મંદિરમાં ગયા ત્યાં સુધીનો ચાલતી
આજ્ઞાદીની લડત અંગેનાં માપણો, લેખો
વગેરેનો સંગ્રહ]. અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન,

૧૨ આના, ૧૯૩૦, પૃ. ૮ + ૧૫૯ થી
૩૯૭. વિ

ગાંધીજીના લેખો અપરાંત કૂચને અને
તથા ગાંધીજીની ધરપકડને અને વીજ
લેખકોના લેખો પણ આમાં છે.

- આંખરી ફેસલો ભાગ ૩જો [મિ. સ્લોકોમે
ગાંધીજીનો યરોડા જેલમાં મુલાકાત લીધી
ત્યારથી માંડીને ગાંધીજી ગોલ્ડમેજીમાં હાજરી
આપવા ગયા ત્યાં સુધીના ગાંધીજીના લેખો,
માપણો તથા વીજા લેખકોનાં લઘુત્વ વિષેનાં
લેખાણોનો સંગ્રહ]. અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન,
રૂ. ૩-૦-૦ ૧૯૩૨ પૃ. ૮ + ૫૮૪ + ૨. વિ

- આંખરી ફેસલો ભાગ ૪થો. 'ગોલ્ડમેજી-
માં ગાંધીજી' નામથી પ્રસિદ્ધ [ગાંધીજીએ
ગોલ્ડમેજી પરિષદમાં આપેલાં માપણો; વિલા-
યતથી સુવંચી; ના. વાઙ્મિસરોય સાથેનો
પત્રવહેવાર; કાર્યવાહક સમિતિના ઠરાવો;
છેવટે યરોડા મંદિરની દીવાલો પાછલ].
અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન, ૧૨ આના,
૧૯૩૨, પૃ. ૮ + ૨૧૮. વિ

- ગાંધીજીનો આંખરી હાકલ. [તા.
૮-૮-૪૨ ને રોજ મહાસમા સમિતિ આગળ
આપેલું માપણ]. અમદાવાદ, નવજીવન,
૧ આનો, ૧૯૪૨, પૃ. ૩૧. વિ

- ગાંધી-વાઙ્મિસરોય પત્રવહેવાર (ગાંધી-
જીના અપવાસ વખતે હિન્દી સરકારે વધાર
પાઢેલો) સુવંચી, વોરા અને કંપની, ૨
આના, ૧૯૪૩, પૃ. ૩૨. વિ

આ પત્રવહેવાર નવજીવન પ્રકાશિત
'ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્રવહેવાર'
માં આવી જાય છે.

- ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્રવે-
વાર, ૧૯૪૨-૪૪. અમદાવાદ, નવજીવન,
રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૨૮ + ૨૪
વિ

- (સં. જયંતકુમાર યાત્રિક) - ચા-
વાવ. વઢોદરા, જયંતકુમાર યાત્રિક, ૮ આ

૧૯૪૨, પૃ. ૧૨ + ૧૦૪.

-દેશો રાજ્યોનો પ્રશ્ન. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૮-૦, ૧બા. ૧૯૪૧, પૃ. ૮ + ૪૭૪. વિ

-(સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - પ્રજાવંધારણ (ગાંધીજીના જ શબ્દોમાં. ગાંધી-શિક્ષણ ભાગ ૮ મો) મુંબઈ, નગીનદાસ અમુલ્લખરાય, રૂ. ૧-૪-૦, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૨૪૮. વિ
-પ્રાણપ્રતિષ્ઠા. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૯૨૩.

અસહકારની લઘત અંગેનાં ગાંધીજીનાં ભાષણો તથા લેખોનો સંગ્રહ

-(અનુ. શામચંદાસ ગાંધી) - બુલંદ વચાવનામું. રાજકોટ, નવયુગ પુસ્તક મંદાર, રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૪૪, પૃ. ૮ + ૧૭૬.

ગાંધીજીના સરકાર સાથેના (૧૯૪૨-૪૪) પત્રવહેવારનો અનુવાદ. અનુવાદ સંપૂર્ણ નથી, તેમ જ તેમાં ચોક્કસામી નથી. નવજીવન દ્વારા પ્રગટ થયેલ અનુવાદ સંપૂર્ણ અને પ્રમાણમૂત છે.

-વેલગામ મહાસભા (ઓ. સ. ૧૯૨૪) ના પ્રમુખ તરીકે આપેલું ભાષણ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૯૨૫

-મહાત્મા ગાંધીજીના પંજાવના પત્રો. કપડવણજ, હરિલાલ માણેકલાલ દેસાઈ, ૮ આના, ૧૯૨૦, પૃ. ૧૬. વિ

તા. ૨-૧૧-૧૯૧૯ થી ૨૯-૨-૨૦ સુધીના નવજીવનમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા પત્રો.

-(સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - રાજનીતિ (ગાંધીજીના જ શબ્દોમાં. ગાંધી-શિક્ષણ માધ્યમ નં. ૧). મુંબઈ, નગીનદાસ અમુલ્લખરાય, રૂ. ૧-૪-૦, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૨૬૮. વિ

-રૉલેટ બિલ વિષે સમજૂતી. (સત્યાગ્રહ લેખમાળા નં. ૨). મુંબઈ, સત્યાગ્રહ સમા, ૧૯૧૯, પૃ. ૧૬.

-હિન્દ સ્વરાજ. (ગાંધીજીના પોતાના

હસ્તાક્ષરમાં) અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૧૨-૦, ૨-૮-૦, સં. ૧૯૭૯, પૃ. ૬ + ૫ + ૨૬૯. વિ

-હિન્દ સ્વરાજ (સાદી આવૃત્તિ). ૪ આના, પૃ. ૩૨ + ૧૪૪. વિ

-હિન્દ સ્વરાજ, એક સત્યવોરની કથા અને સર્વોદય. અમદાવાદ, રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય મંદલ, ૧બા. ૧૯૨૧, પૃ. ૪ + ૧૬૭. વિ

-(સં. વામન પાં. કવાઢી) હિન્દ સ્વરાજનો દાવો [સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૧થી જાનેવારી ૧૯૩૨ સુધીમાં ગાંધીજીએ ઝિંગલંડમાં અને હિન્દમાં આપેલાં ભાષણો, લખેલા લેખો અને મિત્રો તેમ જ પત્રકારોને આપેલી મુલાકાતો તેમ જ ગાંધી-વિલિંગ્ડન વચ્ચેનો સંપૂર્ણ પત્રવહેવાર]. મુંબઈ, યેશાનંદની કાંતી, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૩૨, પૃ. ૨૦૫, સચિત્ર. વિ

અલવારિયા લવનું પ્રકાશન. જાહેર-સ્વરો વધુ જ હલકે એવી રીતે મુકાયેલી છે.

ચૂટણી જંગ લેલનાર, એક - કાર્યકર્તાઓ અને મતદારોને સુપયોગી. મુંબઈ, હમારા હિન્દુસ્તાન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૪ + ૮૦. વિ

જોશી, પૂરનચંદ - કોંગ્રેસ અને કમ્યુનિસ્ટો. મુંબઈ, લોકપ્રકાશન ગૃહ, ૬ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૨ + ૩૮. વિ

-દેશનો આઝાદી માટે (ગાંધી-જિના) ફરી મઝો. મુંબઈ, લોકપ્રકાશન, ૮ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૨ + ૫૦. વિ

તઠાજાવાઢા, હ. જા. - મહાત્માજીનું આંખરી યુદ્ધ. ભાગ. ૧-૨. રાણપુર, હ. જા. તઠાજાવાઢા, રૂ. ૧-૮-૦ ૧૯૩૦ પૃ. ૮ + ૧૩૬; ૮ + ૧૬૮. વિ

શ્રી વલ્લભમામીના અરુચ જિલ્લાનાં ભાષણોથી માંડીને ઢાંઢી કૂચમાં સાંધિયેરમાં કરેલી ૩૧મી મંઢીલ સુધીની લઢતનો અહેવાલ આમાં આવેલો છે.

દેસાઝી, વાલજી ગો. - રાજકથા. અમદાવાદ,
નવજોવન, ૨ આના, ૧૯૩૧, પૃ. ૫૬. વિ
ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના.

નહારસિંહ - અસહકાર યુગ પર ભાષણ.
શાહપુરા, ૧૯૨૨

નેકસાતખાન, સામ મી. (અનુ: ચન્દ્રકાન્ત
મેહતા) આમ જનતાના સંકલ્પવલ્લુનું
પ્રદર્શન. મુંબઈ, હમારા હિન્દુસ્તાન, ૬
આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૪ + ૩૦. વિ

નેહરુ, જવાહરલાલ - હિન્દ ક્યે રસ્તે ?
દાહોદ, કા. મ. પંથ્યા, ૨ આના, ૧૯૩૪,
પૃ. ૪૫. વિ

પટેલ, વલ્લભભાઈ - દેશી રાજ્યોની હડત.
(સરદાર વલ્લભાઈનાં પ્રાસંગિક ભાષણો).
રાજકોટ, મણિવહેન વ. પટેલ, ૧ આનો,
૧૯૩૮, પૃ. ૩૬. વિ

પરોલ, નરહરિ દ્વા. - ગ્રામપંચાયતનો
કાયદો અને તે કાયદાને લગતા નિયમો.
અમદાવાદ, નવજોવન, ૮ આના, ૧૯૪૦-
૪૧, પૃ. ૨૦ + ૫૧ + ૨૨. વિ.

પ્રસ્તાવનામાં ગ્રામપંચાયતોનો ઐતિહાસ
અને વિવેચન છે.

મટ્ટ, ચુનોલાલ વે. - બ્રિટિશ રાજ્યતંત્ર
અને આપણી મહાસભા. અમદાવાદ,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૧૦ આના, ૧૯૨૩,
પૃ. ૧૮૮. વિ

ભાવે, વિનોબા. (અનુ: પાં. ગ. દેશપાંહે)
- સ્વરાજ્યશાસ્ત્ર. અમદાવાદ, ગૂજરાત

વિદ્યાપીઠ, ૬ આના, ૧૯૪૨, પૃ. ૧૦ +
૬૧. વિ

અર્હિસક સ્વરાજ્યની રચના.

રસિકલાલ - ગાંધીજીના અગિયાર મુદ્દા:
હથિયારવંધીનો કાયદો તથા લશ્કરી
સ્વર્ચ અને લશ્કર. અમદાવાદ, ૧૯૩૦

રાજપતરાય, લાલા - લાલાજીનું રાજકીય
તત્ત્વજ્ઞાન. મુંબઈ, વર્ધમાન ઍન્ડ સન્સ,
૨૨ આના, ૧૯૨૪, પૃ. ૯૬. વિ

શાહ, હુશાલ તલકશી ('પોલિટીકલ')
- મહાત્મા ગાંધીજીની ૧૧ શરતો.
અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૪ આના,
૧૯૩૧, પૃ. ૮ + ૧૩૬. વિ

ગાંધીજીએ રજૂ કરેલા સ્વરાજના સ્વર-
રૂપ ૧૧ મુદ્દા વાવત વિવેરણ કરતો 'વૉન્ને
ક્રૉનિકલ'માં આવેલી લેખમાત્રાનો ગુજરાતી
અનુવાદ

શાહ, વજુભાઈ - સ્વરાજ આગ્યું ? જોરાવર-
નગર, સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર, ૧૦ આના,
૧૯૪૭, પૃ. ૪ + ૫૮. વિ

શાહ, શાંતિ અને સિંહા, મહેન્દ્ર - ગાંધીજી-
ની સ્વરાજસાધના. મુંબઈ, સી.
શાંતિલાલની કંપની, રૂ. ૩-૮-૦,
૧૯૪૪, પૃ. ૧૨ + ૨૧૨. વિ

હરિજનવંધુ કાર્યાલય (પ્ર.) - મહાસભાનો
આદેશ [મહાસમિતિનો ઠરાવ અને ગાંધી-
જીનાં ત્રણ ભાષણ]. પૂના, ૧૯૪૦, પૃ. ૪૦.
'હરિજનવંધુ'માંથી પુનર્મુદ્રિત

૬. અર્થકારણ

અગ્રવાલ; શ્રીમન્નારાયણ (અનુ: ચં. પ્રા.
શુક્લ) - ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના.
મુંબઈ, થેન. એમ. ઠક્કર, રૂ. ૧-૪-૦,
૧૯૪૫, પૃ. ૧૧૨. વિ
ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના.

આંટિયા, એફ. પો. (અનુ: મટ્ટ અને ઠાકર)
- સ્વરસ. અમદાવાદ, નવયુગ પુસ્તક
મંડાર, ૯ આના, ૧૯૩૧, પૃ. ૧૪૪. વિ

આમુલમાં જે. સી. કુમારપ્પાએ
ગાંધીજીના મીઠાના કાયદા વિષેના વિચારો
તારવો આપ્યા છે.

કાલેલકર, દ. વા. - સ્વદેશી ધર્મ. સાવરમતો,
સત્યાગ્રહ આશ્રમ - સ્વામી આનંદ, ૪ આના,
૧૯૨૦, પૃ. ૩૧. ગાંધીજીની પ્રસ્તાવનાએ વિ

કુમારપ્પા જે. સી. - માતર તાલુકાનો
આર્થિક તપાસ. અમદાવાદ, ગૂજરાત

विद्यापीठ, ८ आना, १९३६, पृ. १० + ११७. वि

- राज्य आवक बेरो अने आपणी दरिद्रता. अमदावाद, नवयुग पुस्तक भंडार, ५ आना, पृ. १२ + ८०. वि

गांधीजीनी प्रस्तावना.

-(अनु: मणिभाभी देसाभी) - हिन्दु-ब्रिटननो नाणावहेवार. अमदावाद, नवजीवन, १० आना, १९४७, पृ. ८ + ४६. वि

- कोठारी, ब्रिडलदास म. - हिन्दुनु प्रजाकीय अर्थशास्त्र. अमदावाद, गुजरात विद्यापीठ, रु. १-८-०, १९४५, पृ. १४ + १७६. वि

- कोठारी, वि. म. अने पटेल, झं. पु. - शेरथानी आर्थिक तपास. बारडोली, ग्रामसेवा समिति, ४ आना, १९३७, पृ. ४२. वि

- कोठारी, वि. म. अने शेठ, नगोनभाभी सो. - खेडूतपोधी. अमदावाद, गुजरात विद्यापीठ, रु. २-४-०, १९४८, पृ. १२ + २०८. वि

लेतीवाडी, लेडूतने अंगेना कायदा, दोर शुद्धेरे अने गृहशुधोगोनो प्रमाणभूत माहिती आमां आपी छे

गांधी, मोहनदास क. - गोसेवा. अमदावाद, नवजीवन, १ आ. १९३४; २ आ. १९४०, ५ आना, पृ. १२ + १८३. वि

-(सं. नगीनदास अमुलखराय) - संपत्ति-शास्त्र (महात्माजीना ज शब्दोमां-गांधीशिक्षण -६). मुंबयी, नगीनदास अमुलखराय, ६ आना, १९२३, पृ. १६ + ७८. वि

- सर्वोदय (रत्किनना 'अन्टु विस लास्ट' ने आधार). अमदावाद, नवजीवन, १ आ. १९२२; २ आ. ३ आना, १९४४, पृ. ४४. वि

- साचो मजूर चळवळनां मूल तत्त्वो. अमदावाद, सस्तुं साहित्य, २ आना, १९४५, पृ. ३०. वि

- साचो श्रमजीवी. मुंबयी, केशवलाल नगोनदास शाह, २ आना, १९३७, पृ. ४०. वि

- सो टका स्वदेशी. अमदावाद, नवजीवन, रु. १-४-०, १९४१, पृ. ८ + ३६८. वि

गांधीजी झुपरांत बीजा लेखकोना प्रण थोडाक लेखो आमां लेवामां आंव्या छे.

-(सं. नगीनदास अमुलखराय) - स्वदेशी. (महात्माजीना ज शब्दोमां-गांधी शिक्षण -७). मुंबयी, नगीनदास अमुलखराय, १२ आना, १९२३, पृ. १६ + १५०. वि

- स्वदेशीनां सूत्रो.

- विदेशी कापड बहिष्कार (गांधीजीना विचारो). अमदावाद, विदेशी कापड बहिष्कार समिति, १ आना, १ आ. १९३०, पृ. ४८. वि

गोसेवा संमेलन - प्रथम गुजरात काठियावाड गोसेवा संमेलन, सावरमती, प्रमुख श्री स्वामी आनंदनु भाषण तथा अहेवाल. सावरमती, न. द्वा. परोख, २ आना, १९४०, पृ. ४३. वि

जयप्रकाश नारायण - समाजवाद शा माटे? अमदावाद, नवी दुर्गि रु. १-०-०, १९३६, पृ. १७४.

जोषी, छगनलाल न. - आपणो आर्थिक प्रश्न (थेक समालोचना). अमदावाद, नवजीवन, रु. १-०-०, १९३८, पृ. २२ + २७१. वि

डिंग्वी, विलियम (अनु: गो. जी. पटेल) - आवाद हिन्दुस्तान. अमदावाद, गुजरात विद्यापीठ, रु. १-०-०, १९३७, पृ. २४५. वि

गांधीजीथे डिंग्वी, दत्त अने दादाभाभीना हिन्दुना अर्थशास्त्र विषयक पुस्तकोने हिन्दो अर्थशास्त्रना पायारूप नगविला छे.

दत्त, रमेशचन्द्र - ब्रिटिश हिन्दुनो आर्थिक इतिहास: भाग १-२. अमदावाद,

ગુજરાત બનાવકુલર સોસાયટી, દરેકનો રૂ.
૧-૦-૦, ૧૯૦૯ વિ
દેસાઝી, વાલજીભાઝી ગો. - ગોરક્ષા-
કલ્પતરુ. અમદાવાદ, નવજીવન, સાઢાચાર
આના, ૧૯૨૮, પૃ. ૧૨૮. વિ
ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના.

નવજીવન પ્રકાશન મન્દિર (પ્ર.) - સ્વદેશીનો
ઘેરો [વિદેશી કાપડ સામેની ચોકોતું
સ્વરૂપ]. અમદાવાદ, સાઢાચાર આના,
૧૯૨૨, પૃ. ૮ + ૬૭. વિ

ગાંધીજી, કાકાસાહેબ, વલ્લભભાઝી
વગેરેના લેહોનો સંગ્રહ. 'આદર્શ ચોકીદાર'
(અબ્બાસ તૈયબજી)ની પ્રસ્તાવના સાથે.

નવરોજી, દાદાભાઝી (સં. અને અનુ.
ગો. જી. પટેલ) - હિન્દુસ્તાનની ગરી-
બાઝી. અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ,
૧૪ આના, ૧૯૩૮, પૃ. ૮ + ૨૦૧. વિ

પટેલ, રાવજીભાઝી મ. - વાલકોનો
પોકાર. અમદાવાદ, નવજીવન, ૮ આના,
સં. ૧૯૧૦, પૃ. ૨૪ + ૧૬૦. વિ

શ્રી નરહરિ પરીક્ષની પ્રસ્તાવના.
પરીક્ષ, નરહરિ દ્વા. - વારઢોલીનો છેદૂત.
વારઢોલી, ૧૯૨૭

- માનવ અર્થશાસ્ત્ર. અમદાવાદ, નવજીવન,
રૂ. ૬-૦-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૧૬ + ૬૮૪.
વિ

- (સં) - હિન્દ પાયમાલ કેમ થયું ?
અમદાવાદ, ૧૯૨૩

- યંત્રની મર્યાદા. જુઓ 'વિભાગ ૪ સામાન્ય.
સુ. મેજર વામનદાસ (અનુ. ગો. જી.
પટેલ) - હિન્દુસ્તાનના વેપાર શુદ્ધોગનો
નાશ. અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન, ૮
આના, ૧૯૩૦, પૃ. ૨૬૪. વિ

મશરૂવાલા, કિ. ઘ. - સુવર્ણનો માયા.
અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આનો, ૧૯૩૫,
પૃ. ૩૫. વિ

વાઢિયા, પ્રો. પી. એ. અને રાવ, વી. કે.
આર. વી. - આપણા આર્થિક પ્રશ્નો.
માવનગર, દક્ષિણામૂર્તિ, ૫ આના, ૧૯૩૨,
પૃ. ૬૮. વિ

મુંબઈની સ્વદેશી લીગ તરફથી ૧૯૩૦ની
લઢંત દરમ્યાન પ્રસિદ્ધ થયેલી પુસ્તિકાઓનો
અનુવાદ.

સંપટ, હુંગરશો ઘ. - હૂંઢિયામણ (મહાત્માજી
ના ૧૧ મુદ્દા). અમદાવાદ, ૧૯૩૦

શાહ, કેશવલાલ ન. - મોઢાવેરો યાને
હિન્દનો પાઢમાલીની કરૂણ કથા.
અમદાવાદ, એસ. જે. શાહ, ૪ આના,
૧૯૩૦, પૃ. ૫૨. વિ

સસ્તું સાહિત્ય વ. કાર્યાલય (પ્ર.) - હિન્દના
આર્થિક વિકાસનો યોજના. અમદાવાદ,
૮ આના, ૧૯૪૪, પૃ. ૧૦૮. વિ

સર પુરુષોત્તમદાસ ઠાકુરદાસ વગેરે
શુદ્ધોગપતિઓની યોજનાનો અનુવાદ. ઓ
મનુ સ્વેદારની પ્રસ્તાવના (પૃ. ૩થી ૧૯)
શુલ્લેલનીય : ઢે.

૬ અ. અર્થશાસ્ત્ર : સ્વાદી

અઢાલજા, તારાચંદ પો. - હાથવળાટ
લુંઢ ૧-૨. વઢોદરા, તા. પો. અઢાલજા.
લુંઢ ૧ : કપાસથી કંતામણ, ૧૯૨૨,
રૂ. ૧-૮-૦, પૃ. ૧૨ + ૧૮૮; લુંઢ ૨ :
સૂતરમાંથી કાપડ, ૧૯૨૩, રૂ. ૩-૮-૦,
પૃ. ૧૬ + ૪૨૬. વિ

અલિલ ભારત ચરસા સંઘ (પ્ર.) - મગન

રેટિયો. અમદાવાદ, અ. મા. ચ. સંઘ,
૧૯૪૦, પૃ. ૧૨ + ૧૭, ૮ ચિત્રો. વિ
આસર, લક્ષ્મીદાસ પુ. - યરવઢા ચક્ર
વાપરવાનો રીત અને કાંતવાનો સમજૂતી.
વારઢોલી, ૧૯૩૦. વિ

ગાંધી, મગનલાલ લુ. (સં.) - સ્વાદી સમાચર
પત્રિકા. સાવરમતી, ૧૯૨૩-૨૪

-વળાટશાસ્ત્ર-ભાગ ૧ લો. સાવરમતી, સરયાગ્રહાશ્રમ, ૧૦ આના, ૧૯૨૨, પૃ. ૮ + ૧૭૪ + ૨. વિ

ગાંધી, મનમોહન પુ. - પરદેશી કાપડ સામે હરીફાઈ કેમ કરવી? અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૮ આના, ૧૯૩૨, પૃ. ૧૨૦. વિ ગાંધીજીના આમુલ સાથે. અંગ્રેજી પરથી અનુવાદિત.

ગુજરાત લાદી પ્રચાર મંડળ - ગુજરાત લાદી પ્રચાર મંડળનો પ્રથમ વર્ષનો અહેવાલ સં. ૧૯૭૮-૭૯. અમદાવાદ, ગુ. લા. પ્ર. મંડળ, ૧૯૨૪, પૃ. ૧૩૪.

ગ્રેગ, રિચર્ડ ડી. (અનુ. જે. જી. ગાંધી અને ન. ના. પોરેલ) - લાદીનું વ્યાપક અર્થશાસ્ત્ર. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૨ આના, સં. ૧૯૮૭, પૃ. ૩૨ + ૨૭૮. વિ કાકાનહેવના શુપીદવાત સાથે.

જેરાજાણી, વિઠ્ઠલદાસ વ. - કાંતવાની કળા. મુંબઈ વિ. વ. જેરાજાણી, ૧ આનો, ૧૯૨૧, પૃ. ૩૧.

જોશી, ચિ. મો. (અનુ. વિ. ના. અમ્યંકર) - લાદી, સ્વદેશી અને ગ્રામોદ્ધાર વિષયક સંવાદ. દારકા, વિ. ના. અમ્યંકર, ૧ આનો, પૃ. ૪૦. વિ

દીવાનજી, દિલ્લુશ વ. - કાંતણ પ્રવેશિકા. વિલેપારલે, લાદોમંદિર, ૨ આના, ૧૯૪૧, પૃ. ૪ + ૪૪. વિ

દેસાઝી, મણિભાઈ પ્રાગજી - લાદીનો પ્રસાદો. ૪ આના, ૧૯૨૪, પૃ. ૧૮૪.

દેસાઝી, વાલજી ગોવિન્દજી - દ્રૌપદીનાં

૬ આ. અર્થશાસ્ત્ર : ગ્રામઉદ્યોગ

કુમારપ્પા, જે. સી. - ગ્રામઆન્દોલન શા માટે? વર્ષા, અ. મા. ગ્રા. શુ. સંઘ, ૭ આના, ૧ આ. ૧૯૩૮, પૃ. ૮ + ૧૦ વિ - (અનુ. ન. ના. પોરેલ) - ગ્રામોદ્યોગ-પ્રવૃત્તિ. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૧૨ + ૧૭૧. વિ

કુમારપ્પા, ભારતન - ગ્રામશુદ્યોગ અને

ચીર [ગાંધીજી કૃત પ્રસ્તાવના સહિત]. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૦-૩-૬, સં. ૧૯૮૭, પૃ. ૮ + ૧૦૩. વિ

લાદી વિધેની ઘણી ઐતિહાસિક માહિતી આમાં મળી રહે છે.

પટેલ, નંદલાલ નથુભાઈ - કાંતણપોથી (જાતે કાંતનારાઓને માટે). અમદાવાદ, રાષ્ટ્રીય સરંજામ કાર્યાલય, ૨ પૈસા, ૧૯૩૦, પૃ. ૩૨. વિ

પુણતાંવેકર, શ્રી. વિ. અને ઘરદાચારો (અનુ. છ. ન. જોષી) - લાદી નિવંધ. સાવરમતી, દ. વા. કાલેલકર, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૦ + ૨૬૦. મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના સાથે. વિ

અંગ્રેજો હિન્દમાં આવ્યા તે અગાશુનો અહીંનો હાથવળાટ અને કંતામળનો ઇતિહાસ, તે શુદ્યોગોનો નાશ, તેની મિલશુદ્યોગ સાથે સરલામળી, તથા રંડિયા દ્વારા પરદેશી કાપડનો બહિષ્કાર કેમ કરી શકાય એની આ પુસ્તકનાં ચર્ચા કોરલી છે.

પ્રશુદાસ - લાદી પહેરશો? કલોલ, ૧૯૨૯ શુચ, પુરાતન - કાંતણપોથી. અમદાવાદ, વાલગોવિન્દ કુવેરદાસની કંપની, ૧૦ આના, ૧૯૪૭, પૃ. ૬ + ૬૬. શ્રી મોરારજી દેસાઝીનો પ્રસ્તાવના. વિ

મથુરાદાસ પુરુષોત્તમ - મધ્યમ પીંજણ. સાવરમતી, ગુજરાત પ્રાન્તીય લાદી વિભાગ, ૩ આના, ૧ આ. ૧૯૩૧, પૃ. ૨૮ + ૧૪૦. આકૃતિઓ સાથે. વિ

ગ્રામપુનર્રચના. વર્ષા, અ. મા. ગ્રા. શુ. સંઘ, ૩ આના, ૧૯૩૮, પૃ. ૩૬. વિ દાસગુપ્ત, સતીશચન્દ્ર - ચામડા ફેલ્ડવાની ક્રુમ:પદ્ધતિ - ગૃહશુદ્યોગ તરીકે. વર્ષા, અ. મા. ગ્રા. શુ. સંઘ, ૧૯૩૮, પૃ. ૧૦ + ૩૬. વિ.

પટેલ, શ્રવેરભાઈ પુ. - તેલઘાળી. વર્ષા

અ. મા. ગ્રા. યુ. સંવ, ૧૯૩૮, ૮ આના,
પૃ. ૮ + ૩૮, ૧૦ ચિત્રો સાથે. વિ
-તેલઘાળોનો પૂર્તિ. વર્ષા, અ. મા.

ગ્રા. યુ. સંવ, ૫ આના, ૧૯૩૮, પૃ.
૪ + ૩૬. સચિત્ર. વિ

૭. કેલવણી

અમરેલી છાત્રાલય મંડલ (પ્ર.) - છાત્રાલય
સંહિતા. અમરેલી, ૨ આના, ૧૯૩૮,
પૃ ૨૨. વિ

કાલેલકર, દ. વા. - જીવનવિકાસ (કેલ-
વણી વિષયક લેખોનો સંગ્રહ). અમદાવાદ,
નવજીવન, રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૩૬, પૃ.
૮૦૦, સચિ. વિ

કૃપલાની, આચાર્ય જીવતરામ (અનુ.
ગો. જી. પટેલ) - સર્વોદયની કેલવણી
(વર્ષા - યોજના). અમદાવાદ, ગુજરાત
વિદ્યાપીઠ, રૂ. ૧-૪-૦, ૧૯૪૭, પૃ.
૮ + ૧૪૮. વિ

કોઠારી, વિ. મ. - હિન્દી સરકારની શિક્ષણ
યોજના (સાર્જન્ટ રિપોર્ટ). અમદાવાદ,
નવજીવન, ૬ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૪૬. વિ
ફોલ્સ્ટ્રી, અર્નેસ્ટ (અનુ. પાં. વિ. વાલમે)
- ટૅલ્સ્ટૅઈ અને શિક્ષણ. સાવરમતી,
દ. વા. કાલેલકર, સત્યાગ્રહાશ્રમ; ૧ મુ.
૧૯૨૫; ૨ મુદ્રણ ૧૯૪૧, ૮ આના,
પૃ. ૧૧૨. વિ

ગાંધી, મો. ક. - કેલવણીનો કોયડો.
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૪-૦,
૧૯૩૮, પૃ. ૨૦ + ૪૮૭. સચિસહિત. વિ
કાકાસાહેવની પ્રસ્તાવના 'પ્રયોગોનો
નિષોદ.' અસહકાર, રાષ્ટ્રીય શિક્ષણથી વર્ષા
કેલવણી સુધીના આપગા દેશની કેલવણો
વિષેના લેખોનો સંગ્રહ. 'છરી કેલવણી'નો
પૂરક ગ્રંથ.

- છરી કેલવણો. અમદાવાદ, નવજીવન,
૧૨ આના, ૧૯૩૮, પૃ. ૧૪ + ૪૫૮,
સચિ. વિ

કેલવણીના સિદ્ધાન્તોની ચર્ચા મુખ્યત્વે
આમાં કરવામાં આવી છે.

- (સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - ગાંધી -
શિક્ષણ (મહાત્માજીના જ શબ્દોમાં). ભાગ
૧-૧૩. મુંબઈ, નગીનદાસ અમુલ્લખરાય,
૧૯૨૩. ભાગ ૧. સત્યાગ્રહ; ભાગ ૨.
ધર્મ; ભાગ ૩. આરોગ્ય; ભાગ ૪.
કેલવણી; ૭ આના, ૧૯૨૩, પૃ.
૧૬ + ૯૫; ભાગ ૫. સ્ત્રી-સ્વાતંત્ર્ય;
ભાગ ૬. સંપત્તિ શાસ્ત્ર; ભાગ ૭. સ્વદેશી;
ભાગ ૮. પ્રજાવંધારણ; ભાગ ૯. રાજનીતિ;
ભાગ ૧૦-૧૨. અસહકાર (વિભાગ ૧-૩);
ભાગ ૧૩. અંગત વિચાર

કેલવણીના ભાગ (ભાગ ૪ થી) સિવા-
યના વીજા ભાગો તે તે વિભાગમાં વિગત
સાથે નોંધ્યા છે.

- રાષ્ટ્રભાષા વિષે વિચાર. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૧૨ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૮ +
૧૩૬. વિ

- (સં. નગીનદાસ અમુલ્લખરાય) - રાષ્ટ્રીય
વાચનમાળા (મહાત્મા ગાંધીજીના લેખો-
માંથી સુદૃઢિત). મુંબઈ, નગીનદાસ
અમુલ્લખરાય, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૨, પૃ.
૧૨ + ૨૩૬, ૧૨ ચિત્રો અને શબ્દકોશ
સાથે. વિ

- વિદ્યાર્થી આલમને: લેખો અને ભાષણો.
અમદાવાદ, પ્રજાકીય સાહિત્ય મંદિર, ૩
આના, ૧૯૨૨, પૃ ૫૫. વિ

- સત્યાગ્રહાશ્રમનો ઇતિહાસ. અમદા-
વાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૮, પૃ.
૧૬ + ૯૬. વિ

કાકાસાહેવની પ્રસ્તાવના ('અગ્નિસંભવ'),
અને ટિપ્પણ સાથે.

- સાચી કેલવણો. અમદાવાદ, સત્તું
સાહિત્ય, ૪ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૪૧. વિ

‘खरो केळवणी’, ‘केळवणीनो
कोयडो’, ‘वर्धा शिक्षण योजना’ वगैरेमांथी
शुतारा.

गुजरात केळवणी परिपद - धीजी गुजरात
केळवणी परिपद, ऑक्टोबर. १९१७.
मल्ल, परिपदना मंत्री ह. झ. अमीन,
रु. १-०-०, १९१८, पृ. १६४ + १२६.
वि

गुजरात महासभा सेवादल - सेवादल
पुस्तिकाओं अने पत्रिकाओ: १. सेवा-
दलनुं वधारण; २. प्राथमिक शिक्षण क्रम;
३. सैनिक अभ्यासक्रम; ४. स्वयंसैनिक
क्रावत - १. अमदावाद, व्यवस्थापक, गु.
म. सेवादल, १२ आना, १९३८-३९,
पृ. ७ + ८ + १६ + ३२. वि

गुजरात विद्यापीठ - खादीविद्याप्रवेशिका
(गु. वि ग्रंथालय पु. १२). अमदावाद,
नवजीवन, १ आ. १९३९; ३ आ.
१९४८, रु. १-४-०, पृ. ८ + १८६. वि

- विस्साकोश (जोडणी माटे). अमदावाद,
नवजीवन, १ आ. १९४०; २ आ.
१९४१, ८ आना, पृ. १६ + २६८. वि

- गुजरात विद्यापीठ विज्ञापक सं.
१९८०-१९८१. अमदावाद, गुजरात विद्या-
पीठ, रु. १-८-०, १९२५, पृ. २२१. वि
गुजरात विद्यापीठना महामात्रे करेलां
वार्षिक निवेदनो. १९२३-२४ थो
१९४४-४५ सुधीनां.

गुजराती जोडणीकोश. गांधीजीनी
गांधी तैयार थयो. जुमो ‘साथ गुजराती
जीकोश.’

गुजराती व्याख्यानमाळा. अमदावाद,
विद्यापीठ, १० आना, १९२६,
२५. वि

गुजराती जोडणीकोश. अमदा-
वजीवन, रु. ४-०-०, ३ आ.
पृ. २४ + ६१८. वि

पहेली आवृत्ति १९२९मां ‘गुजराती
जोडणी कोश’ नाम्थी प्रसिद्ध थयी हती.
तेमां शब्दोनी केवळ जोडणी ज आपणामां
आवी हती. पढीनी आवृत्तिमां अर्थ,
व्युत्पत्ति अित्यादि शुभंरवामां आन्वां छे.
चोथी आवृत्ति छपाय छे.

झाकिरहुसेन कमिटी - वर्धा शिक्षण
योजना. [“Basic National Edu-
cation” ना नाम्थी प्रसिद्ध थयेला
झाकिरहुसेन समितिनां अहेवाल तथा
अभ्यासक्रमनो अनुवाद, नव-
जीवन, २ आ. १९३९; २ आ. २ जुं सु.
१९४५, रु. १-०-०, पृ. ४ + १०८ वि
गांधीजीनुं आसुख

दवे, जुगतराम - आत्मरचना अथवा
आश्रमनी केळवणी. अमदावाद, नवजीवन,
रु. ४-८-०, १९४६, पृ. २४ + ४४८. वि
काकासाहेबनो प्रस्तावना माये.

दवे, जुगतराम अने परोख, नरहरि -
लोकोपोथी पहेली. अमदावाद, नवजीवन,
१ आनी, १९३९, पृ. ५२. वि

प्रौढशिक्षणनुं प्रथम पाठ्यपुस्तक
देसाजी, मगनभाजी प्र. - राष्ट्रीय महासभा
अने विद्यार्थी प्रवृत्ति. अमदावाद, नवजीवन,
६ आना, १९४५, पृ. ८ + ५४. वि
सरदार श्री वल्लभभाजी पटेलनी
प्रस्तावना.

- विद्यार्थी मीप्प प्रवृत्ति [तेना शुदेश
अने वर्गो मांटे योजना] अमदावाद, नव-
जीवन, ६ आना, १९४६, पृ. २ + ४६ वि

परोख, नरहरि द्वा. - आटलुं तो जाणजो
- १. अमदावाद, राष्ट्रीय साहित्य कार्यालय,
६ आना, १९२२, पृ. ९९. वि

- तारुण्यमां प्रवेशती कन्याने पत्रो.
अमदावाद, १ आ. प्रस्थान कार्यालय,
१९३७; ५मी आवृत्ति, १९४७, अमदावाद,
नवजीवन, रु. १-०-०, पृ. ४ + ११६. वि
आ आवृत्तिमां महादेवभाजीना ४

પત્રો, ગાંધીજીનો એક પત્ર અને લૈંગિક જ્ઞાન આપવા વાવતના વિચારો અને કાકા-સાહેબની પુરવણી છે.

- **વર્ષા કેલ્વણીનો પ્રયોગ.** અમદાવાદ, નવજીવન, ૬ આના, ૧૯૩૯, પૃ. ૨૪ + ૧૦૭. વિ

થામળા ગ્રામશાળાનો પ્રથમ ત્રૈમાસિક અહેવાલ, અભ્યાસક્રમ તથા વર્ષાશિક્ષણ યોજના વાવત ત્રણ માપણો છે.

પારેલ, નગીનદાસ ના. અને જૈન, હંસ-રાજજી - હિન્દુસ્તાની વ્યાકરણ પ્રવેશ

(ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાવલિ), અમદાવાદ, નવજીવન, ૬ આના, ૧૯૪૭, પૃ. ૪ + ૫૯. વિ
મટ્ટ, નૃસિંહપ્રસાદ કા. યુર્ને નાનાભાઓ - કેલ્વણીનો પગદંડો. [કેલ્વણી વિષયક લેખોનો સંગ્રહ]. આંવલા, ગ્રામદક્ષિણા-મૂર્તિ, રૂ. ૩-૮-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૬ + ૨૯૭. વિ

મશરૂવાલા, કિશોરલાલ ઘ. - કેલ્વણીના પાયા [કેલ્વણો વિષયક નિવંધો]. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૨૬; ૪ આ. ૧૯૪૬, રૂ. ૧-૮-૦, પૃ. ૨૪ + ૨૩૬. વિ

- **છોકેલ્વણો વિષયક નિવંધ.** અમદાવાદ,

સુલોચનાવહેન દેસાઝી, વનિતાવિશ્રામ, ૧૯૩૧, પૃ. ૨ + ૩૨. વિ

આ નિવંધ પાછલ્લ્યો કેલ્વણીના પાયામાં લેવાયો છે.

મહેતા, વલ્લભાઝી - મીંતપત્રો દ્વારા લોક-શિક્ષણ. વડોદરા, પુસ્તકાલય સ. ધ. મંડલ, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૪, પૃ. ૨૪ + ૧૮૮. વિ

રાધાકૃષ્ણન, સર્વપલ્લી (અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ) - ભારતનો વારસો. વડોદરા, રાયચુરા બુક ડીપો, રૂ. ૩-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૨૧૮. વિ

શ્રી રાધાકૃષ્ણનના 'થેન્કયુકેશન, પૉલિ-ટિકલ એન્ડ વૉર' નો અનુવાદ.

- **યુવાનોની - સંસ્કારસાધના.** સુવંશી, એન. એમ. ટક્કર અને કંપની, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૧૫૨. વિ

શ્રી રાધાકૃષ્ણનના 'ફ્રીડમ અને કલ્ચર' નો અનુવાદ

શાહ, રમણિકલાલ - આપણી વિદ્યાર્થી હિલચાલ [શ્રી મોરારજી દેસાઝીના પ્રવેશક સાથે]. ભાવનગર, સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૫૨. વિ

૯. આરોગ્ય

ગાંધી, મોહનદાસ ક. (સં. નગોનદાસ અમુલ્લખરાય) - આરોગ્ય. (મહાત્માજીના જ શબ્દોમાં. ગાંધી-શિક્ષણ ભાગ ૩.) સુવંશી, નગોનદાસ અમુલ્લખરાય, ૭ આના, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૧૧૭. વિ

- **આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન.** અમદાવાદ, સસ્તુ સાહિત્ય, ૮ આના, ૬આ. ૧૯૪૪, પૃ. ૧૨૬. વિ

આની મૂલ પહેલો આવૃત્તિ ફિનિવસ-નાતાલ્યા પ્રસિદ્ધ થયી હતી.

- **આરોગ્ય તનનું મનનું, અને દેશનું.** અમદાવાદ, સંદેશ લિમિટેડ, રૂ. ૩-૪-૦,

૧૯૪૪, પૃ. ૧૬ + ૨૪૪. વિ

ગાંધીજી અને ત્યાનિક સ્વરાજ ને આરોગ્ય પૃ. ૨૪-૨૬; ગાંધીજી સાથે શહેરસફાઈ અને પત્રવહેવાર, પૃ. ૧૬૧-૧૬૯.

પટેલ, જીવેશભાઈ પુ. - આહાર અને પોષણ. અમદાવાદ, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૮ આના, ૧૯૪૫, પૃ. ૮ + ૬૪. વિ

ગાંધીજીના 'વે ટોલ' અને શ્રી કુમારપ્પાની પ્રસ્તાવના સાથે.

પટેલ, રાવજીભાઈ મણિભાઈ - ઘાલ્કોનો પોકાર. જુઓ અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ.

વર્જેસ, પેરો (અનુ: કાકાસાહેબ કાર્લેચ્કર

અને કિ. ધ. મશરૂવાઝા) - માનવી
સ્કંદિયેરો (એક રક્તપિતોનો આત્મકથા).
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૮-૦,
૧૯૪૬, પૃ. ૨૪ + ૩૨૮. વિ

મથુરાદાસ ત્રિકમજી - મરુકુંજ (રાજરોગનું
નિવારણ). અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૧-૦-૦, ૩ આ. ૧૯૪૬, પૃ. ૧૨ + ૧૨૮.
વિ

૧૦. સાહિત્ય

- આશ્રમનો મુલ્લુ - કાગઠાની નજરે (હિન્દની
પરથી અનુવાદ). અમદાવાદ, નવજીવન,
૧ આના, ૧૯૪૭, પૃ. ૪ + ૬૮. વિ
ઈન્ટરનેશનલ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ - નીતિનાં
કાવ્ય. ફીનિક્સ (નાતાલ), પૃ. ૪૬
કવિ, નાનાલાલ દ. - સંવોધન. અમદાવાદ,
ના. દ. કવિ, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૩૦, પૃ.
૧૨ + ૧૯૦. વિ
'હિંસક અહિંસા' પૃ. ૬૨ થી ૭૯.
- સંસાર સંયન. અમદાવાદ, કવિ, ના.
દ., રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૨૭, પૃ. ૨૧૮ વિ
વીજી કાઠિયાવાઢ અન્યજ પરિપદનું
ભાષણ, પૃ. ૭૭-૯૫.
કામદાર, કેશવલાલ હિં. - સ્વાધ્યાય : હંદ
૨જો. મુંવથી, આર. આર. શેઠની કંપની,
રૂ. ૩-૦-૦, ૧૯૪૦, પૃ. ૧૬ + ૪૭૦. વિ
પૃ. ૧૫૬ થી ૧૭૪ ગાંધીજીના કાર્ય-
ક્ષેત્રનું અને અનન્ય આગેવાનાનું સમા-
લોચન.
કાલેલકર, દ. વા. - કાલેલકરના લેખો.
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૩-૦-૦,
૧૯૨૩, પૃ. ૭૪૭. વિ
જેલમાં જવા સુધીના લેખોનો સંપૂર્ણ
વર્ગીકૃત સંગ્રહ.
- કાલેલકરના લેખો : ભાગ ૨ જો.
અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૨ આના, ૧૯૨૫,
પૃ. ૨૮૮. વિ
- જીવનભારતી (સાહિત્ય વિષયક લેખો).
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૮-૦,
૧૯૩૮, પૃ. ૨૦ + ૭૯૯. વિ
- જીવનનો આનંદ [કથા અને કુદરત

- વિષયક લેખો]. અમદાવાદ, નવજીવન,
૧ આ. ૧૯૩૬, ૨ આ. ૨ મુ. ૧૯૪૪,
રૂ. ૩-૦-૦, પૃ. ૧૬ + ૫૪૪. વિ
- શ્રી નેત્રમણિભાગીને (લલ્લેલા અંગત
પત્રોનો સંગ્રહ). અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૪
આના, ૧૯૪૭, પૃ. ૮ + ૧૦૧. વિ
કૃપલાની, આચાર્ય જીવતરામ (સં.
મગનભાગી દેસાઈ) - આચાર્ય કૃપલાનીના
લેખો. અમદાવાદ, જે. જી. ગાંધી, રૂ.
૨-૦-૦, ૧૯૩૭, પૃ. ૧૨ + ૪૦૪. વિ
ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના સાથે.
હોરે, પંડિત નારાયણ મો. (સં. ગાંધો,
પુ. ના.) - ગુજરાતમાં સંગીતનું પુનરુ-
જ્જીવન. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૧-૪-૦, ૧૯૩૯, પૃ. ૨૦ + ૫૦૯. વિ
ગાંધી, મોહનદાસ ક. - અંગત વિચાર.
(ગાંધીજીના જ શબ્દોમાં. ગાંધી શિક્ષણ-
૧૩.) મુંવથી, નગીનદાસ અમુલ્ખરાય, ૫
આના, ૧૯૨૩, પૃ. ૧૬ + ૬૦. વિ
- (સં. આપાભાગી મો. પટેલ) - ગાંધો
ગિરામૃત. ઓઢ, નર્મદાશંકર ગો. જોશી
અને મૂ. પુ. પટેલ, રૂ. ૧-૪-૦, ૧ આ.
સં. ૧૮૭૯, પૃ. ૮ + ૨૩૮. વિ
- ગાંધીજીનાં વચનામૃત. અમદાવાદ,
સાકરલાલ બુલાહીદાસ બુક્સેલર, ૨ આના,
૧ આ. ૧૯૨૧, પૃ. ૪૦. વિ
- ગાંધીજીનાં વિચારરત્નો. ગોંઢ
- ગાંધીજીની દિવ્ય વાણી [મહારમા
ગાંધીજીના જુદા જુદા લેખો, ભાષણો,
પુસ્તકો અને પ્રવચનોમાંથી ચૂંટી કાઢેલાં
સિદ્ધાન્ત જેવાં નાનકડાં વાક્યોનો સંગ્રહ].

સુરત, ગાંધીવ સાંહિત્યમંદિર, ૩ આ. સં.
૧૯૮૦, પૃ. ૩૧. વિ

- ગાંધીજીની વિચાર પુષ્પમાળા. ૧.
પૃ. ૩૬

- જીવનદોરો. ફીનિક્સ (નાટાલ), ઇન્ટર-
નેશનલ પ્રિં. પ્રેસ, ૫ આના, ૧૯૧૧.

ટૉલ્સ્ટૉયની વાર્તાનો અનુવાદ.

- તપસ્વીનાં તાતાં તીર [મહાસમાર્મ
પૂર્ણ સ્વારજ્યનો ઠરાવ થયા પછી સરકારની
નીતિ શુધાઢી પાઢતા પૂ. ગાંધીજીના લ્લેલા
લેલોનો સંગ્રહ]. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન,
દોઢ આનો, ૧ આ. ૧૯૩૦, પૃ. ૪૮. વિ

- મહાત્મા ગાંધીજીના પત્રો. અમદાવાદ,
સેવક કાર્યાલય, ૬ આના, ૧ આ. ૧૯૨૧,
પૃ ૪ + ૧૦૦. વિ

મહાત્માજીના તેમના પુત્રો મળિલાલ,
રામદાસ, દેવદાસ તથા વીજાઓ શુપર
લ્લેલા અંગત ૮૨ પત્રોનો સંગ્રહ.

- (સં. મહેતા, ધનશ્યામ નટવરરાય) -
મહાત્મા ગાંધીજીનું મનોમન્દિર. કલોલ,
ઘ. ન. મહેતા, ૧૦ આના, ૧ આ.
૧૯૨૧, પૃ. ૬ + ૭૪. વિ

ગાંધીજીના જુદા જુદા વિષયોને અંગે
વિચાર દર્શાવનારાં વાક્યો છ માગમાં
વર્ગીકરણ કરીને આમાં આપ્યાં છે.

- મૂલરાજ, વાઝિવરુરહસ્ય અને એક
સત્યચોરની કથા. સુરત, ગાંધીવ, ૮ આના,
૧૯૨૨. વિ

- શિવદયાલની શોધ અથવા સત્ય વિના
ઘોડું કશું નથી. સુરત, ગાંધીવ, દોઢ
આનો, ૧૯૨૧, પૃ. ૩૨. વિ

ગુજરાતી સાહિત્ય સંમેલનનું વારસું અધિ-
વેશન (૧૯૩૬) - અહેવાલ. અમદાવાદ,
૧૯૩૭.

સંમેલનના પ્રમુખ મહાત્મા ગાંધી હતા.

- છઠું અધિવેશન અમદાવાદ ૧૯૨૦.

અમદાવાદ, મંત્રીઓ, ગુજરાતી સાહિત્ય
પરિષદ, રૂ. ૩-૦-૦, ૧૯૨૩, પૃ. ૭૧૫.
વિ

‘જન સમાજની દૃષ્ટિએ સાહિત્યનો
વિચાર’ એ ‘ગાંધીજીના માપણનો સાર
આમાં છે. (પૃ. ૨૭ થી ૨૯).

ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ - પરિષદ પ્રમુ-
ખોનાં માપણો [ગુજરાતી સાહિત્ય સંમેલનનાં
પહેલેથી તેર અધિવેશનોના પ્રમુખોનાં માપણો-
નો સંગ્રહ]. અંધેરી (મુંબઈ), ગુજરાત સાહિત્ય
પરિષદ, રૂ. ૪-૦-૦, ૧૯૪૧, પૃ. ૮ +
૫૫૮. વિ

વાંરમા અધિવેશનના પ્રમુખ ગાંધીજી
હતા.

જોષી, સુમાશંકર - વિશ્વશાન્તિ (એક સ્વંદ
કાવ્ય). અમદાવાદ, નવજીવન, ૨ આના,
૧૯૩૧, પૃ. ૫૨. કાકાસાહેવની પ્રસ્તાવના
સાથે. વિ

ટૉલ્સ્ટૉય, લીઓ (અનુ: મગનભાઈ પ્ર. દેસાઈ)
- કલ્લા એટલે શું? અમદાવાદ, ગુજરાત
વિદ્યાપીઠ, રૂ. ૩-૮-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૪૮ +
૨૪૦. વિ

ગાંધીજીના કલ્લાવિષયક વિચારો જુદા
તારવીને આપવામાં આવ્યા છે.

- (અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ) - ચૂપ નહિ રહે-
ઘાય (ટૉલ્સ્ટૉયના નિવધોનો અનુવાદ).
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૫,
પૃ. ૨ + ૨૩૮. વિ

આમાં ટૉલ્સ્ટૉય-ગાંધીજીનો પત્રવ્યવહાર
(પૃ. ૧૯૮-૨૦૫) પણ આપવામાં આવ્યો છે.

- (અનુ: ન. દ્વા. પરીલ) - જાતે મજૂરી
કરનારાઓને. અમદાવાદ, નવજીવન, ૩
આના, ૧૯૨૪, પૃ. ૫૯. વિ

ત્રિવેદી, નંદલાલ શિ. - મોહનમાળા
(ગીતોનો સંગ્રહ). અમદાવાદ, ડો. ના. ફેલુ,
સવા આનો, પૃ. ૧૮. વિ

દવે, જુગતરામ - આંધળાનું ગાઢું. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૧ આનો, ૩ આ. ૧૯૩૯,
પૃ. ૪૦. વિ

- સ્નેહતનો શિકારી અને મધ્યમસરની
ચાલ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૪ આના,
૧૯૪૨, પૃ. ૫૬. વિ

- ગ્રામભજનમંડળી. અમદાવાદ, નવજીવન,
૬ આના, ૧૯૩૮, પૃ. ૮ + ૯૪. વિ

- પ્રહલાદ નાટક તથા સહનવીરનાં ગીતો.
અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૦ આના, ૧૯૪૮,
પૃ. ૬ + ૭૮. વિ

દવે, સી. એચ. અને કંપની (પ્ર.) - વારડોલી
ગીતસંગ્રહ. આળંદ, ૧૯૨૮

દેસાઈ, ક્ષીણાભાઈ અને જોશી, અમાશંકર
(સં.) - ગાંધી કાવ્યસંગ્રહ. નીલેપારલે,
વિદ્યાર્થી પંચાયત - ગોકઝીવાઈ દ્વાઈસ્કૂલ,
૧૨ આના, ૧ આ. સ. ૧૯૯૩, પૃ.
૧૨ + ૧૧૯. વિ

દેસાઈ, મહાદેવ હ. - મહાદેવભાઈનાં
વિચારરત્નો. ભાવનગર, સંસ્કાર સાહિત્ય-
મંદિર, ૬ આના, ૧૯૪૫, ૪૮. વિ

દેસાઈ, રમણલાલ વ. - જીવન અને
સાહિત્ય - ભાગ ૧. મુંબઈ, આર. આર.
શેઠની કંપની, રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૩૮, પૃ.
૩૫૪. વિ

ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગાંધીયુગ, ગાંધોજી
સાહિત્યકાર હતા? હિન્દુ-મુસ્લિમ ઐક્ય, એ
ગ્રંથ પ્રકરણો પ્રસ્તુત છે.

દેસાઈ, વાલજીભાઈ ગો. - કથાકુંસુ-
માંજલિ. અમદાવાદ, નવજીવન, ૫ આના,
૧૯૩૦, પૃ. ૧૫૦. વિ

નવજીવન પ્ર. મન્દિર (પ્ર.) - મધપૂહો.
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૦-૦,
૧ આ. ૧૯૨૬, પૃ. ૨૦૦; ૩ આ.
૧૯૪૮. વિ

નારીગરા, મહાવજી સાજન - હરિપદ.
મુંબઈ, વિ. વ. જેરાજાળી, ૧૯૨૯,
પૃ. ૬૭. વિ

સાદી પ્રચારાર્થે લેખેલી વાર્તા.

પુરાણી, અંબાલાલ વા. - પથિકનાં પુણ્યો,
ગુચ્છ ૨જો. આળંદ, શ્રીચરવિદ કાર્યાલય,
રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૩૭, પૃ. ૮ + ૨૯૬. વિ
ગાંધીયુગ અને પૂર્વયુગની સરખામણી, પૃ.
૧ થી ૪૪

વારોટ, ચૂ. પુ. (સંકલનકાર) - સત્યાગ્રહી
ગૈરીસન. અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ.
૧-૦-૦, સં. ૧૯૯૧, પૃ. ૮ + ૩૨૫.
વિ

મદ્ર, ચિમનલાલ પ્રા. (સં) - મહાસમાનાં
ગીતો. અમદાવાદ, નવજીવન, દોઢ આનો,
૩ આ. ૧૯૪૦, પૃ. ૮ + ૯૩. વિ

ભાવસાર, સોમાભાઈ - ગાંધી વાઙ્મીતો.
અમદાવાદ, સંદેશ લિમિટેડ, અઢી આના,
૧૯૪૩, પૃ. ૪૦. વિ

૧૯ કાવ્યોનો સંગ્રહ.

ભાવે, વિનોબા - મધુકર. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૪૧; ૨ આ. ૧૯૪૫,
રૂ. ૨-૦-૦, પૃ. ૮ + ૩૪૨. વિ

મરાઠી 'મધુકર' અને હિન્દી 'વિનો-
બાકે વિચાર' પરથી અનુવાદિત.

મહેતા, કલ્યાણજી વિ. (સં) - સ્વરાજ્યનાં
ગીતો. અમદાવાદ, ૧૦ આના, ૧૯૩૧,
પૃ. ૧૭૨. વિ

માળેક, કરસનદાસ - આઘાદીની યજ્ઞ-
જ્વાળા. મુંબઈ - અમદાવાદ, ભારતી-
સાહિત્યસંઘ, ૮ આના, ૧૯૪૨, પૃ. ૬૦. વિ

મૂળ પુસ્તક સાથે ધનવંત ઓજાની
એક પુસ્તિકા શા માટે જોડી દેવામાં
આવી છે તે સમજાતું નથી.

મુનશી, ક. મા. - ગુજરાતની અસ્મિતા.
મુંબઈ, ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ, ૪ આના,
૧૯૩૯, પૃ. ૧૮૯. સ્વસ્ત આવૃત્તિ, રૂ.
૧-૦-૦. વિ

- ગુજરાત, એક સાંસ્કારિક વ્યક્તિ અને
આદિવ્રતનો. મુંબઈ, આર. આર. શેઠ,
રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૩૩, પૃ. ૮ + ૨૪૨. વિ

- ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વોજા લેખો.

અમદાવાદ, સસ્તું સાહિત્ય, ૧૨ આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૨૪. વિ

મેઘાણી, ઇચેરચંદ - વાપુનાં પારણાં.
રાણપુર, સ્વાધીન મુદ્રણાલય, ૧૦ આના, ૧૯૪૩, પૃ. ૭૧. વિ

રાજગોપાલાચારિયર, ચક્રવર્તી (અનુ: જે. જી. ગાંધી) - વોલેવિઝમ અને વોજો વાતો. અમદાવાદ, પ્રસ્થાન, ૬ આના, ૧૯૩૫, પૃ. ૯૦. વિ

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય મંડલ (પ્ર.) - રાષ્ટ્રગીત.
અમદાવાદ, રા. 'સા. મંડલ, ૮ આના, ૧૯૨૨, પૃ. ૧૫૯. વિ

વ્યાસ, મણિલાલ પ્ર. (સં.) - ચિરંજીવ સાહિત્ય.
વડોદરા, પુસ્તકાલય સ. સ. મંડલ, રૂ. ૨-૪-૦, ૧૯૪૭, પૃ. ૧૬ + ૩૮૦. વિ

વીજા અનેક લેખકોની સાથે જ ગાંધીજીના કેટલાક નવા લેખો આમાં સંચરતા છે.

શાસ્ત્રી, મહામહોપાધ્યાય હરપ્રસાદ -
વાલ્મીકિનો જય. અમદાવાદ, નવજીવન, ૬ આના, ૨ આ. ૧૯૪૧, પૃ. ૧૦ + ૯૨. વિ

સંતવાલ અર્પે સૌભાગ્યચંદ્રજી - પ્રશ્નોત્તરો અને પ્રાસંગિક (વાવઝા ચાતુર્માસ).
અમદાવાદ, મહાવીર સાહિત્ય પ્રકાશન મંદિર, રૂ. ૧-૨-૦, ૧૯૪૨, પૃ. ૧૨ + ૨૪. વિ

સોની, રમણલાલ - આજ્ઞાદીનાં રાષ્ટ્રગીતો મોઢાસા, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૪૭, પૃ. ૯૨. વિ

૧૧. આધુનિક ઇતિહાસ

આચાર્ય, ગુણવંતરાય - નેતાજી શ્રી સુભાષ-
ચંદ્ર બોઝ. અમદાવાદ, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન, રૂ. ૨-૮-૦, ૨ આ. ૧૯૪૫, પૃ. ૮ + ૨૦૦. વિ

ગંધર, જૉન (અનુ: ચં. કા. મટ્ટ) - એશિયાના
મોતરમાં. અમદાવાદ, યુગધર્મ કાર્યાલય, રૂ. ૨-૦-૦, ૧૯૪૦, પૃ. ૨૨૦. વિ

અનુવાદકમાં રંગ પૂરવાનો વૃત્તિ પ્રવલ્લ
હોવાથી અનુવાદ (જોકે એ સંક્ષિપ્ત છે)
પ્રમાણભૂત ગગો શકાય નહીં.

ગાંધી, મોહનદાસ ક. - ઝીજિસનો અધુધારક
અથવા મુસ્તફા કામેલ પાશાનું જીવન
ચરિત્ર તથા વીજા લેખો: ૧. પ્રેમા
પટેલનો લોમ (વાર્તા), ૨. આફ્રિકાનો
સત્યાગ્રહ, ૩ જીવનદોરી (વાર્તા). સુરત,
ગાંધી સાહિત્ય મંદિર, ૬ આના, ૧૯૨૨,
પૃ. ૪ + ૯૬. વિ

- મહાત્મા ગાંધીજીના પત્રો. અમદાવાદ,
સાકરલાલ બુલાલીદાસ બુક્સેલર્સ, ૬ આના,
૧૯૨૧, પૃ. ૬ + ૧૬૭. વિ

હિન્દના વિવિધ રાજકીય પક્ષોને,
સરકારને તથા વીજાઓને અદેશીને ગાંધીજીએ
નવજીવનમાં લખેલા ૩૨ ચુલ્લા પત્રો,
તા. ૨૧-૯-'૧૯ થી ૪-૧૨-'૨૧.

- મહાત્મા ગોલેલેનો વારસો. સુવંશી, હિન્દ
સેવક સમાજ તરફથી જોશી વ્રષ્ટ, કિં.
૮ આના, ૧૯૨૫, પૃ. ૪ + ૨૬. વિ

ગાંધીજીએ ૧૯૧૬માં ગોલેલેજીનો પ્રથમ
પુણ્યતિથિ નિમિત્તે ભગિનો-સમાજ પત્રિકામાં
લખેલો લેખ તેમના જ હસ્તાક્ષરમાં છાપેલો છે.

- સ્વ. મહાત્મા ગોલેલેજીનો જીવન સંદેશ
(જીવનમત્ર તથા સેવામત્ર સાથે). સુવંશી,
ભગિનોસમાજ, ૩ આના, ૧૯૨૨, પૃ.
૪૦. વિ

ગાંધીજીએ 'અિલિયન ઓપીનિયન'માં,
'નવજીવન'માં તથા ગોલેલેજીનાં ભાષણોના
ગુજરાતી અનુવાદની પ્રસ્તાવનારૂપે લખેલા
લેખોની સંગ્રહ.

ગાંધી, રાધિકા મ. ઝિત્યાદિ - વીરાંગના-
ઓનો વીર હાક. અમદાવાદ, ૧૯૩૧.

ગાંધી, સુભદ્રા (અનુવાદ) - સ્વામીરાવ
(સરદાર પૃથ્વીસિંહનો જીવનકથા).

માવનગર, કૃષ્ણલાલ મણિલાલ ઠક્કર,
રૂ. ૪-૦-૦, ૧૯૪૫, પૃ. ૪+૨૭૨. વિ
ગોખલે, ગોપાલ કૃષ્ણ (અનુ: મહાદેવ
દેસાઈ) - ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલેનાં
વ્યાખ્યાનો પુ. ૧. મુંબઈ, ઓલ ઇન્ડિયા
હોમરૂલ લોગ, ૧૦ આના, ૧૯૧૮, પૃ.
૮૨. વિ

-(અનુ: નરહરિ પરીલ) ભાવળો પુ. ૨.
(પરદેશમાં વસવાટ સંબંધી). ૧૦ આના,
૧૯૧૯, પૃ. ૧૪૨. વિ

ગાંધીજીની પ્રસ્તાવના સાથે.

લાવહેકર, શંકર દત્તાત્રેય (અનુ: પાંડુરંગ
દેશપાંડે) - આધુનિક ભારત. અમદાવાદ,
ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, રૂ. ૬-૦-૦, ૧૯૪૬,
પૃ. ૮+૬૦૮. વિ

પેશવાઓના અંતથી મહાસભાએ ૧૯૩૭-
માં પ્રધાનપદમાં સ્વીકાર્યા ત્યાં સુધી હિન્દુનો
અતિશાસ - ધાર્મિક, સામાજિક, રાજકીય
તથા આર્થિક વલ્લોનાં મૂલ્યાંકન સાથે.

જોશી, પ્રાણશંકર સોમેશ્વર - દક્ષિણ
આફ્રિકાનો રંગભૂમિ [એક પત્રકારનાં
વિચારો અને સ્મરણો]. જોહાનિસબર્ગ,
પ્રાણશંકર સો. જોશી, રૂ. ૩-૮-૦,
૧૯૪૪, પૃ. ૩૨૮. વિ

-રંગદ્વેષનો દુર્ગ. અમદાવાદ, ગુર્જર, પૂર્વાર્ધ,
૧૯૩૭, રૂ. ૨-૦-૦, પૃ. ૨૪+૧૩૫;
કુત્તરાર્ધ, ૧૯૩૭, રૂ. ૩-૦-૦. પૃ.
૪+૧૩૭ થી ૫૬૦. વિ

કુત્તરાર્ધમાંનાં બે પ્રકરણો 'દક્ષિણ
આફ્રિકામાં ગાંધીજી' અને 'સ્મટ્સ-ગાંધી
સમાધાન' ખાસ અપયોગી છે.

દવે, જુગતરામ - ભારતસેવક ગોખલે.
અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૦,
પૃ. ૨૪+૨૨૮. વિ

કાકાસાહેબનો પ્રસ્તાવના સાથે
દેસાઈ, મહાદેવ હ. - બે હુદાઓ

વિદમતગાર (શાન વંધુઓનો પરિચય).
અમદાવાદ, નવજીવન, ૧ આ. ૧૯૩૬; ૨

આ. ૧૯૪૨, ૯ આના, પૃ. ૪+૧૨૨. વિ
-(અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ) મૌલાના અબુલ
કલામ આઝાદ. મુંબઈ, વોરા અને કંપની,
રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૭૨. વિ

નવજીવન પ્ર. મંદિર (પ્ર.) - આશ્રમનો
પ્રાણ (સ્વ. મગનલાલ ગાંધી) અમદાવાદ,
૪ આના, સં. ૧૯૮૫, પૃ. ૧૧૮. વિ

-લોકમાન્યને શ્રદ્ધાંજલિ. અમદાવાદ,
૫ આના, ૧૯૨૨, પૃ. ૧૦૨. વિ

નેહરુ, પંડિત જવાહરલાલ (અનુ: મણિભાઈ
મ. દેસાઈ) - જગતના અતિશાસનું
રેલાદર્શન. (જેલમાંથી પોતાની પુત્રીને લેખે)
વધુ પત્રો - જેમાં તરુણને માટે અતિશાસનું
રસબળું વ્યાન આવે છે. સંદ ૧, ૨. અમદા-
વાદ, નવજીવન, સંદ ૧-રૂ. ૫-૦-૦, ૧૯૪૫,
પૃ. ૧૨+૬૭૬; સંદ ૨-રૂ. ૬-૦-૦,
૧૯૪૫, પૃ. ૮+૬૭૭ થી ૧૫૨૭. સંચિ. વિ
સંદ ૨નો વિશેષ પ્રસ્તુત છે.

-(સં. અમ્યાસી) - જવાહર અને વિશ્વયુદ્ધ.
વહોદરા, કસોટી કાર્યાલય, રૂ. ૧-૦-૦,
૧૯૪૩, પૃ. ૯૬. વિ

-(અનુ: ચં. પ્રા. શુક્લ) - ભારતની એકતા.
મુંબઈ, વોરા અને કંપની, રૂ. ૨-૮-૦,
૧૯૪૬, પૃ. ૧૭૬. વિ

-(અનુ: મહાદેવ દેસાઈ), - મારી જીવન-
કથા. અમદાવાદ, નવજીવન, ૧૯૩૬,
પૃ. ૩૪+૯૮૦. ૩ આ. રૂ. ૬-૦-૦ વિ

-યુવાનોના ઘોજ. મુંબઈ, હમારા હિન્દુસ્તાન,
૨ આના, ૧૯૪૪, પૃ. ૨૦ વિ

અનુવાદકની વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના સાથે

પટેલ, નાગરદાસ ઓ. - આપણી મહાસભા
સંદ ૧, ૨. મલાહ, વાલવિનોદ કાર્યાલય,
સંદ ૧: ૬ આના, ૧૯૩૯, પૃ. ૮૦;
સંદ ૨: ૬ આના, ૧૯૪૦, પૃ. ૧૦૫. વિ
પટેલ, રાવજીભાઈ મ. - જીવનનાં ફરણાં.

અમદાવાદ, નવજીવન, રૂ. ૨-૮-૦,
૧૯૪૫, પૃ. ૧૪+૪૦૦. વિ

લેખકનો અનેક કાર્યકર્તાઓ સાથે તથા
ગાંધીજી સાથે વિશેષ સંવેષ આવ્યો હોવાથી
તેમના જીવનનાં સમારણાં ઘણાં અપયોગી
થાય તેવાં છે.

પરીખ, શંકરલાલ દ્વા. (સં.) - પંઢ્યાજીને
સ્મરણાંજલિ. અમદાવાદ, નવજીવન,
૮ આના, ૧૯૩૭, પૃ. ૧૫૨. વિ

પામદત્ત, રજની - અર્વાચીન હિન્દ. સુંવઘી,
એડવાન્સ લિટરેચર બુકશોપ, રૂ. ૧-૪-૦,
પૃ ૧૨+૧૪૬. વિ

રાષ્ટ્રીય આન્દોલનના ગાંધીજી સુધ્ધાં
નેતાઓ સરકારને શરણે જરો એવો મય વ્યક્ત
કરીને અુદ્ધામ કાર્યક્રમની હિમાયત કર્તા
કરે છે. સામ્યવાદી વિચારસરણી.

ઘાપટ, સ. વિ. (અનુ : યશવંત કે. સંત)
- લોકમાન્ય ટિલક એમની યાદદાસ્ત
અને ક્યાતિ (આલ્યાયિકાઓ) - સ્વંદ ૧.
નવસારી, યશવંત કે સંત, રૂ. ૩-૮-૦,
૧૯૨૫, પૃ. ૮ + ૬૮૮. વિ

ગાંધીજીનાં લોકમાન્ય વિષેનાં સંસ્મરણો,
પૃ. ૬૮૩-૮૪. આ અપરાંત ગાંધીજી અને
લોકમાન્ય વિષેના ઘણા પ્રસંગો આમાં છે.

વિરલા, ઘનશ્યામદાસ (અનુ : કરીમભાઈ
વોરા) - શ્રી જમનાલાલજી. અમદાવાદ,
નવજીવન, ૬ આના, ૧૯૪૬, પૃ. ૪૮. વિ

બુચ, પુરાતન - મહારાજની સાથે (શ્રી
રવિશંકર મહારાજના જીવનપ્રસંગો). મોઢા
આંકડિયા, શિષ્ટ સાહિત્ય મુદ્રગાલ્ય, રૂ.
૧-૮-૦, ૧૯૪૭, પૃ. ૮ + ૧૨૮. વિ

- રવિશંકર મહારાજ : મોઢાસા, શરદ
કાર્યાલ્ય, રૂ. ૧-૮-૦, ૧૯૪૭, પૃ.
૯ + ૧૧૯. વિ

અટ્ટ, નરહરિ - હિન્દો રાષ્ટ્રીય મહા-
સમાનો ઐતિહાસ સ્વંદ ૩ જો. વડોદરા,

હુદાણામિત્ર સ્ટોમ પ્રિ. પ્રેસ, રૂ. ૩-૦-૦,
૧૯૩૮, પૃ. ૧૬ + ૩૨૬. વિ

આમાં દિલ્લીમાં મરાયેલા (૧૯૨૩માં)
અધિવેશનથી પેઢ્યપુરના અધિવેશન (૧૯૩૭)
સુધીનો ઐતિહાસ આપવામાં આવ્યો છે.

મટ્ટ, શંભુપ્રસાદ - ગુજરાતના ક્રાન્તિવીરો.
વીરમગામ, પુરુષોત્તમદાસ તુલસીદાસ, રૂ.
૧-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૧૮૦. વિ

ભારતીય હૃદય, એક (અનુ : રતુલભાઈ
વોરા) - દીનવંધુ (સી. એફ. એન્ડ્ર્યુસનું
જીવનચરિત્ર). વડોદરા, પુસ્તકાલ્ય, રૂ.
૨-૦-૦, ૧૯૪૬, પૃ. ૪ + ૩૦૦. વિ

મથુરાદાસ ત્રિકમજો (અનુવાદક) - પંજાવ
સત્ર કમિટી આગઢની જુવાનીઓ.
સુંવઘી, ૧૯૨૧

મહેતા, કલ્યાણજી વિ. - ગુજરાતનું નૂર
(દરવારશ્રી ગોપાલ્દાસ). સુરત, રાષ્ટ્રીય ગ્રંથ-
માલા કાર્યાલ્ય, રૂ. ૧-૦-૦, ૧૯૨૩,
પૃ. ૨૯૪. વિ

- બુજરગ યુવાન અવ્વાસ તૈયબજી.
અમદાવાદ, નવજીવન, ૩ આના, ૧૯૩૪,
પૃ. ૮+૮૭. વિ

મહેતા, વલભાઈ - મહારાજ થયા પહેલાં
(શ્રી રવિશંકર મહારાજની પ્રસ્તાવના સાથે).
મોઢાસા, શરદ કાર્યાલ્ય, રૂ. ૨-૦-૦,
૧૯૪૭, પૃ. ૧૦+૧૧૬. વિ

મહેતા, શારદાબહેન - જીવનસંભારણાં.
અમદાવાદ, શરદાબહેન મહેતા, રૂ. ૨-૮-૦,
૧૯૩૮, પૃ. ૪૫૨. વિ

ગાંધીજી સાથેના અને વિષેના અનેક
પ્રસંગો લેખિકા વહેને આમાં આપ્યા છે.
છેવટે ગાંધીજીના ૪ પત્રો પણ પરિશિષ્ટમાં
આપ્યા છે.

મુનશી, ળીલાવતી - રેસાચિત્રો - જૂનાં અને
નવાં. અમદાવાદ, જી. અ. મહેતા,
રૂ. ૨-૮-૦, ૧૯૩૫. પૃ. ૨૭૩. વિ

મુવશી, ક. મા. - અસ્વંદ હિન્દુસ્તાન.

सुंदरी, भारतीय विद्यामवन तरफयी आर.
आर. शेठ, रु. ५-८-०, १९४५, पृ.
८+४२६. वि

गांधी मुनशी पत्रवेहवार, पृ. ४१९-४२६.
-सीधा चढाण. अमदावाद, गुर्जर, रु. ३-०-०,
१९४३, पृ. ८+१८६. वि

मेघाणी, झवेरचंद - माणसाओना दीवा.
अमदावाद, काठियावाड लिमिटेड, रु.
२-८-०, १९४५, पृ. २०+२३३ वि
मेघाणी, झवेरचंद अने सतीकुमार (सं.)
- आपणुं घर. राणपुर, ८ आना, १९४२,
पृ. ८८. वि

'आपणा वरनो (कारागृहनी) सांचो
निवासी' मां गांधीजीनुं जेलजीवन पृ. ५८-७०
रंदेरिया, मधुकर-महासभाना महारथीओ.
जुओ विभाग १ जो

लाजपतराय, लाला (अनु: जगजीवन क.
घोळकिवा) - तरुण भारत. अमदावाद,
गुर्जर ग्रंथरत्न, रु. १-१२-०, १९३२,
पृ. २३६. वि

-(अनु: गुणवंतराय व्यास तथा रमण दलाल)
-दुःखी हिन्द. अमदावाद, व्यास अने
दलाल, रु. ४-८-०, १९३०, पृ. ४९९. वि

मिस मेयोना आक्षेपीना जवाबमां
व्याखेले पुस्तक.

वर्मा, जयकृष्ण ना. अने भानुचन्द्र - हिन्दी
राष्ट्रीय काँग्रेसनो इतिहास ग्रंथ २जो.
वडोदरा, लुहाणामित्र स्टोम प्रिंटिंग प्रेस, रु.
३-०-०, १९२३, पृ. १२+२४८. वि

१९१५नी सुंवधीमां भरायेली महा-
सभानी ३०मी बैठकथी गथामां भरायेली.
साडजोसमी बैठकसुधीनो इतिहास आमां छे.

वर्मा, निरंजब अने परमार, जयमल्ल
-काठियावाडना घडवैया: मोतोभाओ,
फूलचंद अने चिमनभाओ. अमदावाद,
भारतो साहित्य संघ, रु. २-८-०, १९४३,
पृ. १९०. वि

२ आ. 'जीवन शिल्पीओ' नामयी प्रसिद्ध.
शाह, कान्तिीलाल म. - कविवर रवीन्द्रनाथ
ठाकुर - जीवन अने कवन. सुंवधी-
अमदावाद, भारतो साहित्य संघ, रु. २-८-०,
१ आ. १९४१, पृ. २१६. वि

टागोर अने गांधीजी पृ १९०-१९८.
शाह, चन्द्रकान्त - गुजरातना सेवकी
(आजना गुजरातने घडनारा चार मूक-
सेवकीनो जीवनकथाओ). अमदावाद,
सस्तुं साहित्य, १० आना, १९४६, पृ.
१०९. वि

ठक्कर बापा, रविशंकर महाराज,
छोटुभाओ पुराणो अने दरवार गोपाळदास.

शाह, रमणिकलाल - आपणी काँग्रेस
(काँग्रेस अने राष्ट्रीय युत्थाननी टूकी
रूपेखा). सुंवधी, पद्म प्रकाशन, रु.
२-८-०, १९४५, पृ. ८ + १४०. वि

शाह, वजुभाओ - लडत आवे तो? [श्री
मीरारजी देसाओना आसुख साथे].
भावनगर, कान्तिीलाल मणिलाल शाह,
रु. १-०-०, १९४६, पृ. १०४. वि

शेठ, लीलावती. जुओ मुनशी, लीलावती.
संस्कार साहित्य मंदिर (प्र.) - 'सर्वे शुभोपमा
योग्य' महादेवभाओ. भावनगर, रु.
२-८-०, १९४५, पृ. १० + २२४. वि

सरस्वतीचंद्र, स्वामी - जागृत भारत.
राजकोट, स्वामी सरस्वतीचंद्र, ८ आना,
१९४२, पृ. १६ + २००. वि

सोतारामैय्या, डॉ. पट्टाभी - महासभानो
इतिहास. अमदावाद, नवजोवन, रु.
२-०-०, १९३५, पृ. ८७६. वि

राष्ट्रीय महासभाना सुवर्ण महीत्सवनां
अवसर पर प्रसिद्ध थयेला आं पुस्तकमां अे
संस्थानो पचास वरसनी अने तेनी साथे ज
राष्ट्रीय युत्थाननो इतिहास आवी जाय छे.
सुंदरलाल, पंडित (अनु: भास्करराव
विद्वांस) - भारतमां अंग्रेजी राज.

પુ. ૧, ૨. ગોંડિયા, ચતુર્ભુજ વિઠ્ઠલદાસ
જણાણો; ૧ આ. ૧૯૩૮-૩૯; ૨ આ.
૧૯૪૭, રૂ. ૧૮-૦-૦, પૃ. ૧૫૨ + ૧૨
૨૯ + ૧૨. વિ

ગ્રંથની વિસ્તૃત પ્રસ્તાવનામાં લેખકે
હિન્દુમુસ્લિમ પ્રશ્નની સુંદર છળાવટ કરી છે.
સોવાનો, યુમર (પ્ર.) - ઑલ ઇન્ડિયા કોંગ્રેસ
કમિટીની પંજાબ સબ-કમિટીએ નોમેલ
પંચનો પંજાબમાં થયેલાં રમણાંણોનો
તપાસનો અહેવાલ. સુવંશી, ૧૨ આના,

૧ આ. સં. ૧૯૭૬, પૃ. ૪ + ૧૭૫. વિ
પંડિત માચ્ચીય, મોતીલાલ નેહરુ,
ગાંધીજી, ચિત્તરંજન દાસ, અવ્વાસ તૈયબજી,
વૈ. જયકર અને સન્તાનમ એ પંચના સભ્યો
હતા. અહેવાલનો ગુજરાતો અનુવાદ મહાદેવ
દેસાઈએ કરેલો છે. ગાંધીજીની ગુજરાતી
અનુવાદને શાસ પ્રસ્તાવના છે.

હાર્દીકર, નારાયણ સુવ્ધારાવ - ભારતીય
રાષ્ટ્રધ્વજ. અમદાવાદ, સ. વા. વિનામદાર
૩ આના, ૨આ. ૧૯૩૯, પૃ. ૪૬. વિ

૧૨. સામયિકો અને સંગ્રહો

ઝિન્ડિયન ઓપીનિયન (અંગ્રેજી, હિન્દી,
ગુજરાતી અને તામિલ ભાષામાં ચાલતું
સાપ્તાહિક) - સં. મનસુલ્લાલ નાજર.
ફીનિક્સ (નાતાલ), વાર્ષિક લવાજમ
નાતાલમાં ૧૨૧ શિલિંગ, અને વહાર ૧૭
શિ. શરૂ ૧૯૦૩ માં.

શ્રી નાજરનું નામ જોકે સંપાદક
તરીકે જાહેર થયેલું તોયણ છાપાની વધી
જવાબદારી ગાંધીજીનો જ હતી. નાજર
૧૯૦૬માં ગુજરી ગયા. છાપાની સ્થાપના
થઈ ત્યારથી ગાંધીજી આફ્રિકા છોડી
હિન્દ આવ્યા ત્યાં સુધી છાપાને અંગે
ગાંધીજીએ જ વધી જવાબદારી અદા કરી
હતી (૧૯૦૩થી ૧૯૧૪).

તામિલ અને હિન્દી વિભાગ વધુ
લોકમાન્ય થયાં નહિ તેથી પાછલ્લી કમી
કરવામાં આવ્યા. આ છાપા દ્વારા અપાયેલ
લોકશિક્ષણ વિના દક્ષિણ આફ્રિકાનો
સત્યાગ્રહ અશક્ય જ થાત, એમ ગાંધીજીએ
પોતે જણાવ્યું છે.

કોડિયું (માસિક) - સં. નાનામાઓ મદુ.
આંબલા (ભાવનગર), ગ્રામદક્ષિણામૂર્તિ
પ્રકાશન મંદિર, વાર્ષિક લવાજમ રૂ.
૩-૦-૦, ૧૯૪૫ ના ઑગસ્ટથી શરૂ. વિ
કોંગ્રેસ પત્રિકા (ગુજરાત પ્રાંતિક સમિતિ

સંચાલિત) - અમદાવાદ, ગુજરાત પ્રાં. સમિતિ
વા. લ. રૂ. ૨-૦-૦, શરૂ સપ્ટેમ્બર
૧૯૪૭થી. વિ

ઘાદી સમાચાર પત્રિકા - સાવરમતો, સત્યા-
ગ્રહાશ્રમ, ઘાદી સમાચાર વિભાગ ૧૯૨૩
માં શરૂ.

ગાંધીજીનું નવજીવન - અમદાવાદ, નવજીવન,
પુસ્તક ૧થી ૨૧, રૂ. ૧૦-૮-૦,
૧૯૨૩-૨૪, પૃ સંખ્યા ૨૦૫૫.

ગાંધીજીએ નવજીવન શરૂ કર્યું ત્યારથી
તેમને ૬ વર્ષનો કેદનો સજા થઈ અને
તેઓ જેલમાં ગયા ત્યાં સુધીના તેમના
લેખેલાં લેખાણો કાલક્રમાનુસાર આમાં
આપેલાં છે. આ પુસ્તકો ૪ સંદોમાં
વંધાયેલાં મળે છે.

સંદ ૧ (પુ. ૧-૫) નવજીવનની
શરૂઆતથી કલકત્તા કોંગ્રેસ સુધી. ૧૯૨૩,
પૃ. ૨ + ૪૮૪; રૂ. ૨-૧૦-૦. વિ

સંદ ૨ (પુ. ૬-૧૨) કલકત્તા કોંગ્રેસથી
વેશવાડા કાર્યક્રમના અંત સુધી. ૧૯૨૩,
પૃ. ૨ + ૪૮૫ થી ૧૨૧૬, રૂ. ૩-૧૦-૦. વિ

સંદ ૩ (પુ ૧૩-૧૮) વેશવાડા
કાર્યક્રમના અંતથી અમદાવાદનો મહાસમાની
વેઠક (૧૯૨૧) સુધી. ૧૯૨૩, રૂ.
૩-૨-૦, પૃ. ૨ + ૧૨૧૭ થી ૧૭૧૬. વિ

खंड ४ (पृ. १९-२१). अमदावादનો महा-
सभायी गांधीजींनी हिन्दीनी प्रथम जेलयात्रा
(१९२२) सुधी: १९२४, रु. १-१०-०,
पृ. २ + १७१७ थी २०५५. वि

सूचि तथा हांसियामां नोंवो साथे

नवजीवन (साप्ताहिक) - तंत्री: मोहनदास
क. गांधी. अमदावाद, वार्षिक लवाजम
रु. ३-८-०, आगळ जतां रु. ४-०-०.
शरू ता. ७-९-१९१९थी. पहिलो अंक
'गुजराती पंच' ना ता. ९-९-१९ ना
वधारा तरीक बहार पडेलो. जानेवारी १४,
१९३२ सुधी चाल्या पट्टी वंश पड्युं.

गांधीजींना जेलनिवास दग्यान स्वामी
आनंद, रामदास गांधी (वस्तुत: काकासाहेब
कालेलकर), महादेव देसायी वंगरेबे तंत्री
तरीक काम कर्युं हतु.

नवजीवन अने सत्य (मासिक) - सं.
विन्दुलाल क. याज्ञिक. व्यवस्थापक क.
मा. मुनशी अने वि. क. याज्ञिक. सुंवाशी ने
पाठक्यो अमदावादथी प्रसिद्ध वर्ष. १थी ४,
सन १९१५-१६ थी १९१८-१९. वार्षिक
लवाजम रु. २-०-०, वार्षिक पृ. सं.
आशरे ८७६.

गांधीजी, किशोरलाल मशरुवाळा,
महादेव देसायी, शंकरलाल वैकर दोगरेनां
लखाणी आ मासिकमां प्रगट थयां छे.
५ मा वर्षांनी १ अंक बहार पड्यो हतो.
सप्टेंबर १९१९मां आनुं ज रुपांतर नव-
जीवनमां थयुं अने तेनुं संपादन गांधीजी-
बे माये लीयुं.

प्यारा वापु (मासिक) - सं. नवीन गांधी,
सुंवाशी - विलेपारले, मोतीलाल तुलसीदास
गांधी स्मारक तरफथी धीरेन गांधी. वा.
लवाजम रु. ६-०-०, फेब्रुवारी १९४८थी
शरू, मासिक पानां आशरे ६०

गांधीजी विषेनां संस्मरणो, तेमना
विचारीमांथी चूटेलो मोती, आश्रमवासीयो

पर छेलेला तेमना पत्रो वि. आ मासिक
द्वारा आपवानी शरूआत थवी छे.

प्रस्थान (मासिक) - सं. रामनारायण वि.
पाठक अमदावाद, गुजरात साहित्य मन्दिर,
वार्षिक लवाजम रु. ५-०-०, शरू कारतक
सं. १९८२. मासिक पृ. सं. ७२नी
आसपास.

संपादनना कार्यमां पाठक्यो रसिकलाल
परीख जोडाया अने प्रकाशन प्रस्थान
कार्यालय तरफथी शरू थयुं. लगभग १२
वर्स सुधी चोक्स धोरण मुजब आ मासिके
व्यवस्थित काम कर्युं. छेदला समयना अको
ज गांधी साहित्यनो दृष्टिथी शुपयोगी गणाय.

प्रबुद्ध ज्ञान (पाक्षिक) - सं. माणेकलाल
मोकमचंद शाह. सुंवाशी, जैन शुवक संघ,
१९३९थी शरू. वार्षिक लवाजम रु.
२-०-०, शरू १ मे १९३९थी.

पाक्षिक सांप्रदायिक तो खरं ज. पण
जेने अनेक गांधीवादीथोनों सहकार मळ्यो
होवाथी गांधी साहित्यनी दृष्टिबे तेना
अको शुपयोगी सामग्री गणाय.

वारडोली सत्याग्रह पत्रिका - सं. जुगताराम
दत्ते. वारडोली, स्वराज्य आश्रम.

वारडोली सत्याग्रहने अंगे १८५ खबर-
पत्रो अने ५२ पत्रिकाथो नीकछेली. ते
पट्टी आ पत्रिकांने कायमी साप्ताहिक स्वरूप
आपवांमां आय्युं. नियमित साप्ताहिकरूपे
शरूआत २६ जानेवारी १९२९. वार्षिक
लवाजम रु. २-०-०. १९३०नी लढतमां
आ पत्रिकाना वधारा नियमित बहार
पडता हता.

युगधर्म (मासिक) - सं. विन्दुलाल क.
याज्ञिक. अमदावाद अने सुंवाशी, युगधर्म
कार्यालय, वा. लवाजम रु. ६-०-०, पृ.
संख्या मासिक आशरे ७२. शरू अश्विन
१९७८ (सं.).

કિશોરલાલ મેશરુવાળા, કાકાસાહેબ
કાલેલ્કર વગેરે ગાંધીજીના સાથીઓના
લેખો આ માસિકમાં સારા પ્રમાણમાં જોવા
મળે છે. લગભગ ૩ વરસ માસિક ચાલ્યું.
ગાંધી સાહિત્યની દૃષ્ટિથી વિશેષ કુપયોગી.
મધપૂડો (સત્યાગ્રહ આશ્રમની શાલાનું હસ્ત-
લિખિત સામયિક) - સં. ગિરિધારી કૃપલાનો
અને બીજા. સાવરમતી આશ્રમની ગુજરાતી
શાલાના વિદ્યાર્થીઓ. વર્ષ ૧૫. ૫.
શિક્ષણ અને સાહિત્ય (માસિક) - સં.
મગનભાઈ પ્ર. દેસાઈ. અમદાવાદ,
નવજીવન, વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૨-૦-૦,
પાછલ્લો રૂ. ૪-૦-૦. શરૂ ૧૯૩૯ ના
ઑક્ટોબર માસથી, માસિક ૫. સં. ૪૦.
કેન્દ્રણી અને વોજા સામાજિક વિષયોની
સર્વોદયનો દૃષ્ટિએ ચર્ચા કરતું માસિક.
સર્વોદય (માસિક) - અમદાવાદ, મજૂર મહા-

જન. ૧૯૩૧માં શરૂ. હાલ માસિક બંધ છે.
સાવરમતી (દ્વિમાસિક) - અમદાવાદ, ગુજરાત
મહાવિદ્યાલયનું વિદ્યાર્થી મંડળ. ડા. લવાજમ
રૂ. ૨-૦-૦. સં. ૧૯૭૮ ની વર્ષથી શરૂ.
૧૯૮૫ ના શિશિર સુધી છાપેલા રૂપમાં
ચાલ્યું. પાછલ્લો હસ્તલિખિત સ્વરૂપમાં
કેટલાક અંકો બહાર પડેલા.

આની સાથે 'વિદ્યાપીઠ' અને 'સ્નાતક
વિભાગ' પાછલ્લો જોડવામાં આવ્યા હતા.
હરિજનવંદ્યુ (સાપ્તાહિક) - સં. ચન્દ્રશંકર
શુક્લ. પૂના, આર્યભૂષણ પ્રેસ, વાર્ષિક લવા-
જમ, રૂ. ૪-૦-૦, ૧૯૩૩થી ૧૯૪૦;
પુસ્તક ૧૫ ૮. વર્ષ ૯મું, અમદાવાદ, નવ-
જીવન, ૧૯૪૨, સં. મહાદેવ દેસાઈ.
ઑગસ્ટ ૧૯૪૨ ની લઢત શરૂ થતાં જન્મ.
ફરી ૧૯૪૫થી પ્યારેલાલના તંત્રીપણા
• હેઠળ શરૂ. હાલ શ્રી મશરુવાળા તંત્રી છે.

मराठी पुस्तके

१. गांधी-चरित्र

आपटे (गुरुजी), पां. श्री-महात्मा गांधींचें
ओझरतें दर्शन. येवळें, प्रभाकर दशरथ
गुप्ते, २॥ आणे, १९४२, पृ. २४.

-पुढारी व अनुयायी. धुळे, भारत प्रकाशन,
१० आणे, पृ. ६ + ४९.

शुपासक, दत्ताराम रंगनाथ-वापूजी
अर्थात् मुलांचे महात्मा गांधी. १ आ.
पुणे, लक्ष्मीबायी द. शुपासक, दीड आणा,
१९३१, पृ. १६; २वा. मुंबयी, दत्ताराम
प्रकाशन, १९४८, ६ आणे, पृ. २४. वि
नव्या पुस्तकांत जुन्या आवृत्तीचा
शुल्लेख सुद्धा नाही !

-भगवान् दरिद्रनारायण. पुणे, लक्ष्मीबायी
द. शुपासक, सवा आणा, १९३३, पृ. २०.
गांधीजींचें व्यक्तित्व व कार्य.

केळकर, माधव सदाशिव - महात्मा गांधी
(केशव ग्रंथमाला). पुणे, कें. स. केळकर,
५ आणे, १९३१, पृ. ४८. वि

गांधी, मो. क. (अनु: शं. द. देव)

-महात्मा गांधी यांचा कारागृहवास.
पुणे, शंकर हरि मुळे, ८ आणे, शके
१८४३, पृ. ४ + ७९.

-(अनु: ग. ना. कानिटकर) - महात्मा
गांधी यांचें आत्मवृत्त - भाग १ ला.
पुणे, व्यं. व. हरोजीकर, ८ आणे, पृ.
४ + ९६.

-(अनु: तात्या नेमिनाथ पांगळ) - महात्मा
गांधी यांनीं लिहिलेला 'स्वतः चा
कारागृहवास.' मुंबयी, सरस बाइमय
रत्नमाला, १० आणे, १९१७, पृ. १२ + ८७.

श्री न. चि. केळकर यांची प्रस्तावना.

-(अनु: सीताराम पु. पटवर्धन) - महात्मा
गांधींचे सत्याचे प्रयोग अथवा
आत्मकथा. धुळे, राष्ट्रीय ग्रंथमाला, भाग
१, रु. १-८-०, १ आ. १९२८; भाग
२, रु. ०-१२-०, १ आ. १९३१, पृ.
१० + ४०२, व. १६ + ३२६. वि

भाग २ यास कि. घ. मशस्वाळा
यांची प्रस्तावना आहे.

नंतरच्या आवृत्त्या पुणे येथून सुलभ
राष्ट्रीय ग्रंथमालेने प्रसिद्ध केल्या आहेत.
भाग १, आ. ३, १९३३, रु. १-०-०,
पृ. १२ + ३१६; भाग २, आ. २,
१९३३, रु. १-०-०, पृ. १२ + ३०७. वि

गांवकर, गो. ठ. - महात्मा. (महात्मा गांधींचें
चित्रमय चरित्र). मुंबयी, अहल्याबायी
गांवकर, ६ आणे, १९४८, पृ. ३२. वि
प्रसंग बरे निवडले आहेत, परंतु चित्रें
अगदींच गच्चाळ आहेत.

गोखले, अवन्तिकाबायी - महात्मा गांधी
यांचें चरित्र, विशेष परिचय, लेख व
व्याख्याने. मुंबयी, अवन्तिकाबायी गोखले,
रु. १-०-०, १ आ. १९१८, पृ.
९६ + ४८ + १६० सचित्र. वि
लो. टिळक यांची प्रस्तावना.

जयन्तकुमार, भीष्म - कर्मवीर महात्मा
गांधी यांचा पोवाडा. यवतमाळ, जयन्त-
कुमार भीष्म, चार आणे, पृ. १३.

जावडेकर, शंकर दत्तात्रेय - लोकमान्य
टिळक व महात्मा गांधी. पुणे, राजहंस

प्रकाशन - हल्लुले, रु. २-०-०, १९४६,
पृ. ६ + १२२. वि

टिल्क, पांडुरंग श्रीधर - महात्मा गांधी.
मुंबई, पां. श्री. टिल्क, ६ आणे, १९४८,
पृ. ३२ वि

डोक, रेवरंड जोसेफ (अनु: तुकाराम विठ्ठल
ठाकुर) - दक्षिण आफ्रिकेतील करारी
देशभक्त मोहनदास करमचंद गांधी यांचे
चरित्र. पुणे. तु. वि. ठाकुर, रु. १-४-०,
१ आ. शके १८३५, पृ. २० + १८३. वि

दवे, जुगताराम (अनु: अस्नोडकर, कृ. ना.)
- अवतार अकरावा: महात्मा गांधी.
मुंबई, विष्णु श्रीधर दोक्षित, ३ आणे,
१९३०, पृ. २ + ७२.

“वाळकोना गांधी”चे भाषांतर.

- (अनु: शामराव पाटील) - गांधोजी. पुणे
चित्रशाळा, १ आ. १९३०, पृ. ६ + ९४;
२ आ. ८ आणे. वि

“वाळकोना गांधोजी”चे भाषांतर. दुसरो
मराठी आवृत्ति केवळ पहिलेच पुनर्मुद्रण
आहे.

गुजराती नव्या आवृत्तीत पुष्कळ
नवीन मजकुर घातला गेला आहे परंतु तो
या मराठीत आवृत्तीत घेण्यात आलेला नाही.
दामले, सोताराम के. - महात्मा गांधी.
(चरित्र, कामगिरी व शिकवण). मुंबई,
भारतगौरव ग्रंथमाला, रु. ३-८-०, १ आ.
१९२४, पृ. ६ + ५२०. वि

दिवाण, प्रभाकर - गांधीजींच्या सान्निध्यांत.
मुंबई, पद्म प्रकाशन, रु. ४-०-०, १ आ.
१९४६, पृ. १६ + १५२. वि

काकासाहेब कालेलकर यांची प्रस्तावना.
देशपांडे, पुरुषोत्तम यशवंत - गांधीजीच
कां? मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ भांडार,
रु. १-८-०, १९४४, पृ. ४ + ८३. वि
‘भवितव्य’ साप्ताहिकांतील लेखमालेचे
पुनर्मुद्रण.

देशपांडे, विनायक त्र्यंबक - महात्मा
गांधींचे नेतृत्व. मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथभंडार,
रु. १-८-०, १९४५, पृ. ३६. वि

देसाजी, महादेव (अनु: यदुनाथ थते)
- महात्माजींचो विलायतची यात्रा.
मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथभंडार, ८ आणे, १९४५,
पृ. ८७. वि

धर्माधिकारी, दादा - गांधीजी (अंक दर्शन).
नागपूर, वीणा प्रकाशन, ४ आणे, १९४६,
पृ. २ + १८. वि

अंक छोट्यासा निबंध.

परीख, वनमाला व नय्यर, सुशीला (अनु:
ना. ग. जोशी) - आमच्या वा (त्यांचो
जीवन - कस्तूरी) अमदावाद, नवजीवन,
रु. २-०-०, १९४६, पृ. ८ + २१३. वि

महात्मा गांधींची प्रस्तावना
पाटील, शामराव रामचंद्र - गांधीजी.
पहा दवे, जुगताराम.

पाध्ये, प्रभाकर - प्रकाशांतील व्यक्ति. पुणे,
कॉटिनेन्टल प्रकाशन, रु. १-८-०, १९४१,
पृ. १० + १२८. वि

गांधींचे व्यक्तित्व दर्शन. पृ. १ ते १२.
प्रभु, ह. रा. - आधुनिक भारताचे निर्माते
व त्यांचो पार्श्वभूमी. मुंबई, अधिकार
प्रकाशन संस्था, रु. ३-८-०, १९४४.
फाटक, हरि गणेश - महात्मा गांधी. पुणे,
कलागृह छापखाना, ८ आणे, १ आ.
१९३९, पृ. १६ + १७६. वि

फिशर, लुग्री (अनु: सत्यवीधु हदलेकर)
- गांधीजींच्या सहवासांत अंक
आठवडा. मुंबई, पॉप्युलर बुक डीपो,
रु. ३-०-०, पृ. ६ + १००.

वावर, कृष्णराव भाऊराव - सत्याचे
पुजारी. सातारा, कृ. भा. वावर, ४ आणे,
१९३०, पृ. ६ + ५४. वि

सॅन्ट्रोटोस, गांधी अविद्यादींची छोटेशी
चरित्रे. अगदींच जुजवी.

विठला, घनश्यामदास (अनु: जोशी व तारकुडे) - वाष्. पुणे, सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला, रु. १-८-०, १ आ. १९४३, पृ. १४४ वि

श्री महादेव देसायी यांची प्रस्तावना. भसे, प्रभाकर श्री. (प्र.) - पुण्यश्लोक गांधीजी. मुंबयी, भारतगौरव ग्रंथमाला, रु. १-०-०, १-८-०, १९२२, पृ. ८ + २१५. सचित्र. वि

महात्मा गांधी यांच्या चरित्राचें व कार्याचें मूल्यांकन व गौरव करणारे देशोविदेशी विद्वानांचे व वृत्तपत्रांचे २८ लेख यांत आहेत. अनुक्रमणिका नाही ! भावे, विनोबा - तेरा दिवस. नालवाडी (वर्षा), ग्रामसेवा मंडळ, १९४८, पृ. ४८.

राधाकृष्णन्, सर सर्वपल्ली (सं.) (अनु: ना. ग. गौर) - गांधीजींचें विविध दर्शन. पुणे, सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला, रु. १-८-० १ आ. १९४०, पृ. १८ + १८४. वि

गांधीजींच्या ७० व्या जन्मदिवशी त्यांना अर्पण केलेल्या सर राधाकृष्णन् संपादित अभिनंदनपर भिग्रजी ग्रंथातील निवडक लेखांचा मराठी अनुवाद.

रानडे, दा. पां. - कस्तुरबा (जीवनकथा) पुणे, चित्रशाळा प्रेस, ६ आणे, १९४५, पृ. २ + ४६. वि

रायकर, गजानन काशीनाथ - सत्याग्रही अर्थात् जगद्वंद्य महात्मा गांधी. मुंबयी, तुकाराम पुं. शेठ्ये, ४ आणे, १९३१, पृ. ४ + ४८. वि

गांधीजींचें चरित्र, पृ. १ ते ३३ व राष्ट्रीय पथें, पृ. ३४ ते ४८.

राष्ट्रसेवक, अक - महात्मा गांधी. (जन्म-पत्रिका, कामगिरी, अपसंहार, विचार-मंजूषा, पथें, दिनचर्या वगैरेंसह). खानापूर, द. गो. सडेकर, ८ आणे, १९२४, पृ. ८ + ९२ + २४.

वाङ्मय विशारद - महात्मा गांधी यांचें जीवनवृत्त. पुणे, सदाशिव के. भावे, ४ आणे, १९२४, पृ. ४३.

वैद्य, अल्. व्ही. - जगद्वंद्य महात्मा : चरित्रात्मक निबंध. महाड, अल्. व्ही. वैद्य, २ आणे, १९३०, पृ. २६.

शिखरे, दा. न. - गांधी जीवनकथा खंड १ ला : सुमारे पन्नास खोपुरुषांनी लिहिलेल्या महात्मार्जींच्या आठवणी. पुणे, दा. न. शिखरे, रु. ३-०-०, १९४४, पृ. १६ + २४४. वि

विविध क्षेत्रांत वावरणऱ्या लोकांच्या गांधीजीविषयींच्या आठवणींचा संग्रह.

- महात्मा गांधी यांचें चरित्र. पुणे, सकाळ छापखाना, रु. ८ ०-०, १९४४, पृ. १८ + ५९२. सचि. वि

- राष्ट्रमाता कस्तुरबा. पुणे, महाराष्ट्र प्रांतिक कस्तुरबा स्मारक समिति, २ आणे, १९४४, पृ. ११. वि

सत्याग्रही - ग्रह आणि तारे. पुणे, देशमुख आणि कंपनी, रु. ४-८-०, १९४३, पृ. १९८.

खेर, मुनशी, गांधी, वल्लभभायी बित्यादि १२ लोकनायकांची चरित्रे यांत आहेत. गांधीजींचें चरित्र पृ. ५९ ते ८४

सरस-वाङ्मय ग्रंथ प्रसारक मंडळी (प्र.) - १. माझा कारागृहवास; २. सैतानी चक्र; ३ जर्मनीचें डावपेंच. पुणे सरस वा. ग्रंथमाला-रत्न १७ वें. पैकीं पहिलें पुस्तक गांधीजी-लिखित आहे. रु. २-१०-०, १९१७, पृ. १२ + ८७; २५१; १३३.

सरस्वती-नंदन - वॅरिस्टर गांधी यांचें चरित्र. पुणे, नारायण वल्लवंत चव्हाण, ४ आणे, १९१४, पृ. ४ + ६०.

साने गुरुजी, पां. स. - गोष्टीरूप गांधीजी. मुंबयी, कर्नाटक पब्लिशिंग हायस, रु. १-८-०; १ आ. १९४४, पृ. ४ + ११८. वि

- जीवन-प्रकाशन - पुष्प १ लें. कोल्हापूर,
महाराष्ट्र ग्रंथभांडार, ३ आणे, १ आ.
शेके १८५९, पृ. ६ + २२.

यांत महात्माजींच्या जीवनातील तीन
प्रसंग (पृ. १ ते ७) मुलांसाठी सोप्या
भाषेत दिले आहेत.

‘सीताकान्त’ - महात्मा गांधी. सुंभवी,
अ. जे. आवडे, २ आणे, १९२२, पृ. १६.
- महात्मा गांधी. सुंभवी, गणेश महादेव
आणि कंपनी, रु. २-४-०, १ आ.
१९२४, पृ. २ + ३५१. वि
वें. जयकर-यांची प्रस्तावना.

२. सत्याग्रह, अहिंसा, गांधीवाद अि.

अेकब्रोटे, पु. गो. - अहिंसाच कां? धुळे,
भारत प्रकाशन, १२ आणे, १९४५, पृ.
५२. वि

कुळकर्णी, गोपाल रा. - गांधीवादावरील
आक्षेप व त्यांचीं उत्तरें. सुंभवी, महाराष्ट्र
ग्रंथ भांडार. रु. १-८-०, १ आ. १९४४,
पृ. १०७. वि

कृपलानी, आचार्य (अनु: गुणे व निरंतर)
- गांधीदर्शन. पुणे, देशमुख आणि
कंपनी, रु. ४-०-०, १९४७, पृ. २+२०४.
विग्रजी ‘गांधियन वे’ चा अनुवाद.

कोसंबी, धर्मानन्द - हिन्दी संस्कृति आणि
अहिंसा. सुंभवी, धर्मानन्द कोसंबी, रु.
१-८-०, १९३५, पृ. ८+३३२. वि

गांधी, मोहनदास क. (अनु: शं. द. देव)
- असहकार योग [महात्मा गांधींच्या
लेखांचा मराठी अनुवाद]. पुणे, लोकशिक्षण,
१९२१, पृ. १६+१२२.

- अहिंसादर्शन (अहिंसेवरील निवडक लेख).
सुंभवी, महाराष्ट्र ग्रंथ भाण्डार, रु. १-८-०,
१९४३, पृ. १०८. वि

- (अनु: वा. गो. आपटे) - गांधी-गीता
अथवा विसाव्या शतकांतील कृष्णार्जुन
संवाद. पुणे, आनंद मुद्रणालय, ५ आणे,
१९१९, पृ. ४+९६.

- महात्माजींची उत्तर गीता (गांधी-गीतेचा
दुसरा भाग). पुणे, आनंद मुद्रणालय,
८ आणे, १९२०, पृ. ६+९५+१६.

गोगटे, नारायण कृष्ण अं. - स्वराज्यतपस्या
अथवा सत्याग्रह. पुणे, ना. कृ. गोगटे,

२ आणे, १९२१, पृ. ४+२५+२.
चोरघडे, वामन कृ. (सं) - अहिंसेची साधना.
सुंभवी, महाराष्ट्र ग्रंथ भांडार, रु. १-८-०,
१९४५, पृ. १०८.

या संग्रहांत ग्रेग यांच्या ‘डिस्टिप्लेन
फॉर नॉन-व्हायोलन्स’ या पुस्तिकेचा संपूर्ण
अनुवाद असून विनोबा, काकासाहेब,
मशरूवाळा व दादा धर्माधिकारी यांचे
काही लेख आहेत.

जावडेकर, शंकर द. - गांधीवाद (वादविवेचन
माला). पुणे, य. गो. जोशी, रु. १-४-०,
१९४१, पृ. ४+१५५. वि

जोगळेकर, वी. जी. - गांधीझमचें अंतिम
स्वरूप. हेदवी (रत्नागिरी), वी. जी.
जोगळेकर, ४ आणे, १ आ. १९३८, पृ. २६.
नांगर व राहाट टाकून देवून त्यांच्या
बैवर्जी कुदळ व तकलीच्या प्रतिष्ठेची
संभाव्यता यांत सांगितली आहे.

तळवळकर, गोपीनाथ - मंगलधाम अथवा
सुलभ गांधीवाद. पुणे, देशमुख आणि
कंपनी, रु. ३-८-०, १९४६, पृ. १९०. वि

दिवाकर, रंगनाथ - सत्याग्रह. सुंभवी, प
प्रकाशन. श्री कि. घ. मशरूवाळा यांचे
प्रस्तावना.

देव, शंकर द. - स्वराज्य सोपान. पु
शं. द. देव, १ आणा, १९२०, पृ. ४+३
असहकारिता विषयक लेख.

देवगिरीकर, ज्यं. र. - गांधींचा अहिंसाव
पुणे, चित्रशाळा, रु. २-८-०, १९
पृ. १०+२४५. वि

नेहरूकर, विष्णु कृष्ण - टॉल्स्टॉयचें तत्त्व-
ज्ञान. मालवण, वि. कृ. नेहरूकर, ५
आणे, १९२४, पृ. २ + ३०. वि

‘महात्मा गांधींच्या परंपरेचा शुभम
दाखवणारें पुस्तक’

पटवर्धन, सीताराम पु. युर्फ अप्पासाहेब
- सत्याग्रह व स्वराज्य. नालवाडी
(वर्षा), ग्रामसेवा मंडळ, रु. ३-०-०,
१९४७, पृ. १८ + २४८ + ४. वि

गांधीजींचे पुरस्कारात्मक ‘दीन शब्द’
व काकासाहेब कालेलकर यांची प्रस्तावना
‘राष्ट्रीय जीवनांतील अहिंसा’ यांसह.

मशरुवाळा, किशोरलाल घ. (अनु : भायू
धर्माधिकारी) - गांधी विचारदोहन
(गांधीजींच्या संमत्तिसह). पुणे, मुलभ रा.
ग्रंथमाला, रु. १-४-०, १ आ. १९४०,
पृ. १६ + २१८ + २. वि

गांधीजींचे विविध विषयांवरील विचार
यांत १३ विभागांत वर्गीकरण करून दिलेले
आहेत, संदर्भग्रंथ म्हणून अति उपयुक्त.

राजदरेकर, गं. द. - गांधीझम. अमरावती,
गं. द. राजदरेकर, ८ आणे, १९३४,
पृ. १२ + ८९. वि

गांधींचा संप्रदाय व त्यांचें तत्त्वज्ञान.
वामन गोपाळ (वीर वामनराव) जोशी
यांच्याची प्रस्तावना.

‘रामनाथ’ सुमन (अनु : शशिधोखर क.
वेदक) - गांधी तत्त्वज्ञान [मूळ ग्रंथांत

१९४७ पर्यंतची भर घालून अद्ययावत
केलेला]. सुंववी, महाराष्ट्र ग्रंथ भाण्डार,
रु. ५-०-०, १९४७, पृ. ८ + २०९. वि

गांधीजींच्या लिखाणांतून विषयवार
निवडलेल्या वेच्यांचा संग्रह.

लोटीलीकर, सीताराम शिवराम (मीताकान्त)
- मार्ग व मार्गदर्शन (स्वराज्य गीता).
दापोली, रत्नागिरी, सी. शि. लोटीलीकर,
रु. १-४-०, १९२१, पृ. ४ + १७२.

अड्डूजचा लेख व गांधीजींचे विविध
प्रश्नांवावटचे विचार, विशेषतः ‘असहकारिता
व तिची तत्त्वमीमांसा’ व ‘स्वराज्य
संपादनाचे मार्ग.’

शिखरे, दा. न. - गांधी रणगीता. ऑंध,
ऑंध पब्लिशिंग ट्रस्ट, रु. १-०-०,
१९४८, पृ. ४ + ३२. सचित्र. वि

गांधीजींच्या सत्याग्रहाच्या लढ्यांचो
हकोकत सांगून लढण्याच्या पद्धतींत
गांधीजींनीं घटवून आणलेल्या क्रान्तीचा
पुरस्कार यांत लेखकांनीं केला आहे.
मुलांसाठीं उपयुक्त.

सीतारामय्या, डॉ. पट्टाभी (अनु : ग. भा.
निरंतर) - गांधी आणि गांधीवाद. पुणे,
देशमुख आणि कंपनी, रु. ४-०-०,
१९४६, पृ. १८३.

‘गांधी अॅण्ड गांधीझम’ या द्विखंडात्मक
अंग्रजी ग्रंथाचा संक्षिप्त अनुवाद.

२अ. सत्याग्रह लढ्यांचे अतिहास

कौजलगी, गणेश विष्णु - वारडोलीची
शिक्षण अर्थात् वारडोलीचा यशस्वी
सत्याग्रह. अिसलामपुर, ग. वि. कौजलगी,
८ आणे, १९२९, पृ. २ + ११४. वि
गांधी, मो. क. (अनु : वा. ल. मेहता)
- सॉक्रीटीसचें अमर जीवन. धुळे, भारत
प्रकाशन, ६ आणे, १९४५, पृ. ३४. वि

‘अेक सत्यवीरनी कथा’चें भाषांतर.
देशात्री, महादेव ह. (अनु : पांडुरंग गणेश
देशपांडे) - अेक धर्मयुद्ध [अमदावाद
येथील गिरणी कामगारांच्या लढ्याचा
अतिहास]. अमदावाद, नवजीवन, १४
आणे, १ आ. १९४५, पृ. ८ + ९८. वि
- (अनु : छोटालाल श्रॉफ) - वारडोली

[illegible]

४ अ. अस्पृश्यतानिवारण

अभ्यंकर, व्ही. व्ही-बंदखोर महात्मा
(महात्म्याच्या बंडाचा इतिहास). पुणे,
व्ही. व्ही. अभ्यंकर, १९३३, १ आणा,
पृ. ११.

अस्पृश्यता-निवारणाविषयी गांधीजींचे
विचार.

गांधी, मो. क. (अनु. गंगाधर भा. निरंतर)
- हिन्दुधर्मावरील कलंक (महात्मा गांधी
यांचे अस्पृश्यताविषयक विचार). मुंबयी,
भारतगौरव ग्रंथमाला, रु. १-१२-०,
१९३४, पृ. १२ + २२१. वि

गुजराथी, कांतिलाळ (अनुवाद) - हरिजन
संत (शिरीषमाला-पृष्ठ ९ वें). पुणे, चित्र-
शाळा, ८ आणे, १९४६, पृ. ४ + ४४. वि
यांतील पांच कथांपैकी नंदाची कथा
महादेवभाभी देसायी यांनी व कनकदासाची
कथा कालेकरांनी लिहिलेली असत नंदाच्या
कथेत गांधीजींची प्रस्तावना आहे.

दलित सेवक (मासिक) - स. वासुदेव न.
बर्वे. पाहा सामायिकांचा विभाग.

दिवेकर, महादेवशास्त्री - अस्पृश्योद्धार-
विचार. वांधी, प्राज्ञ पाठशाळा, १० आणे,
१९२३, पृ. ८ + ४४. वि

देवधर, गोपाळ कृष्ण - महात्मा गांधी
यांचीं पत्रके. पुणे, १९३२

पटवर्धन, सीताराम पु. (अपासाहेब)
- अस्पृश्यतानिवारण (महाराष्ट्र काँग्रेस

प्रकाशन, नं. १). पुणे, चित्रशाळा, ६
आणे, १९४५, पृ. २२. वि
पाठक, श्रीधरशास्त्री (शंकरानंद भारती)
- अस्पृश्यतेचा शास्त्रार्थ. पुणे, वि. ग.
जावडेकर, रु. १-०-०, शके १८५५,
पृ. ४ + १० + २५४.

पुरंदरे, नाथ हरि - अस्पृश्यता व देवालय-
प्रवेश. पुणे, गो. कृ. देवधर, १२ आणे,
१९३३, पृ. १३८.

वागल, माधव खं. - स्वराज्याचा शत्रु.
कोल्हापूर, मा. खं. वागल, ६ आणे,
१९३४, पृ. ८ + ८०. वि

माटे, श्रीपाद म. - अस्पृश्यविचार. पुणे,
वाढमय विहार मंडळ, १० आणे, १ आ.
१९२२, पृ. ४ + ६२. वि

- अस्पृष्टांचा प्रश्न. पुणे, शे. रा. दाते, रु.
२-०-०, १९३४, पृ. २३ + ४६४ + १४४.

रानडे, विष्णु रघुनाथ (अनु.) - महात्मा
गांधींची भीष्म प्रतिज्ञा. पुणे, चित्रशाळा,
०-२-०, १९३२, पृ. २ + १३.

शिंदे, विठ्ठल रामजी - भारतीय अस्पृश्यतेचा
प्रश्न. नागपूर, नवभारत ग्रंथमाला, रु.
१-८-०, १९३३, पृ. २८८. संदर्भग्रंथांची

यादी व सूचि. वि

हरिजनसेवक संघ (महाराष्ट्र शाखा) - वार्षिक
अहवाल. पुणे, म. प्रा. हरिजन सेवक
संघ, १९३३-३४ पासून सुरू.

४ ब. जातीय अक्य (मुख्यत्वे हिन्दु-मुसलमान).

करंदीकर, शि. ल. - पाकिस्तानचे संकट.
पुणे, शिवराम लक्ष्मण करंदीकर, रु.
२-०-०, १९४१, पृ. १२ + २४०. वि
गांधी, महात्मा; नेहरू, जवाहरलाल; जि.
- अखंड भारत [गांधी, नेहरू, आझाद
अत्यादींचे स्फूर्तिदायक विचार]. मुंबयी,

महाराष्ट्र ग्रंथ भांडार, रु. १-८-०,
१९४३, पृ. ९१. वि

जावडेकर, शंकर दत्तात्रेय - हिन्दु-
मुसलमान अक्य. पुणे, सुलभ राष्ट्रीय
ग्रंथमाला, रु. ३-०-०, १९४५, पृ.
६ + १९२. वि

कुमारप्पा, भारतन् (अनु. भावू धर्माधिकारी) - पुंजीवाद, समाजवाद की ग्रामवाद. कोल्हापूर, महाराष्ट्र ग्रंथभण्डार, रु. ५-०-०, १९४८, पृ. ६ + २८०.

म. गांधी यांची प्रस्तावना.

अमृतकौर, राजकुमारी (अनु: दा. न. शिखरे) - भगिनींचा सेवामंत्र. पुणे, महाराष्ट्र कस्तुरबा स्मारक निधि विनियोग समिति, ४ आणे, १९४६, पृ. २ + ३४. वि

गांधी, मोहनदास क. (अनु: साने गुरुजी)

- खेडयांत जायत काय करणार?

ग्रामसेवेविषयी गांधीजींचे लेख. मुंबई, वी. पी. वेद, २ आणे, १९३३, पृ. ९६.

-(अनु. ल. गो. देशपांडे व भावू धर्माधिकारी) - गांधीजींचे स्त्रियांशीं हित-

गुज [प्रसिद्ध लेखांमधून व भाषणांमधून निवडलेलीं रत्नें]. कोल्हापूर, महाराष्ट्र

ग्रंथभण्डार, १ आ. १९४४; २ आ. १९४६,

प्र. स. ज. धर्माधिकारी, कोल्हापूर, पृ. १६

+ १७८, रु. २-८-०. वि

-(अनु: रमाकान्त वेल्डे) - तेजस्वी तरुणी.

पुणे, देशमुख आणि कं., रु. ४-०-०,

१९४६, पृ. ६ + १८६. वि

-(अनु: माणिक, गजानन यशवंत) - दांपत्यांचे

ब्रह्मचर्य. सांगली, गणेश विष्णु परांजपे,

१९३१, पृ. २ + १४.

- रचनात्मक कार्यक्रम. पुणे, महाराष्ट्र

रचनात्मक समिति, २ आणे, १९४२,

पृ. २ + २५.

-(अनु: पां. ग. देशपांडे) - विधायक

कार्यक्रम: त्यांचे रहस्य व स्थान.

अमदावाद, नवजीवन, ६ आणे, १९४६,

पृ. ४०. वि

१८ कलमी रचनात्मक कार्यक्रमाचो

शेवटचो आवृत्ति. अणुयुक्त. पुस्तकांच्या

संचित.

-(अनु: महादेव तु. वालावलकर) - संयम कीं स्वैराचार? भाग १ हा, पुणे, सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला, ८ आणे, १९३२, पृ. ६ + १३०. वि

-(अनु: भावू धर्माधिकारी) - संयम कीं स्वैराचार - खंड २ हा. पुणे, सुलभ रा.

ग्रंथमाला, रु. १-१२-०, १९४५, पृ.

४ + १३८. वि

-(अनु: दत्तात्रेय वि. ताम्हणकर) - हिन्द-

स्वराज्य. पुणे, द. वि. ताम्हणकर,

प्रवर्तक कार्यालय, रु. १-०-०, १९४१,

पृ. ८ + ९६. वि

अंग्रजी भाषांतरावरून केलेले भाषांतर.

-(अनु: पां. ग. देशपांडे) हिन्द-स्वराज्य.

अमदावाद, नवजीवन, १२ आणे, १९४६,

पृ. २४ + १०८. वि

मूळ गुजरातीवरून केलेला अनुवाद.

महादेवभाभींच्या विस्तृत प्रस्तावनेसह.

पटवर्धन, सीताराम पु. (अप्पासाहेब)

- सेवाधर्म. कोल्हापूर, महाराष्ट्र ग्रंथ

भंडार, रु. २-०-०, १९४५, पृ.

१६ + १७६. वि

श्री कि. घ. मशरुवाळा यांची

प्रस्तावना 'अथातो धर्मजिज्ञासा'.

महेता, बाळुभाजी ल. - राष्ट्र संवर्धक

कार्यक्रम (गांधीजीकृत विधायक कार्यक्रम

व राजेन्द्रवाचकृत कांहीं सूचना यांसह).

धुळे, भारत प्रकाशन, रु. १-०-०,

१९४२, पृ. १९ + १४९ + ३८ + १२. वि

राधाकृष्णन्, सर्वपल्ली (अनु: साने गुरुजी)

- संस्कृतीचे भवितव्य. पुणे, सुलभ रा.

ग्रंथमाला, रु. १-०-०, १९४१, पृ.

८४. वि

साने, पां. स. (गुरुजी) - भारतीय

संस्कृति. पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला,

१आ. १९३९; ४आ. १९४६, पृ.

८ + २६३. वि

४ अ. अस्पृश्यतानिवारण

अभ्यंकर, व्ही. व्ही - वंडखोर महात्मा
(महात्मांच्या वंडाचा इतिहास). पुणे,
व्ही. व्ही. अभ्यंकर, १९३३, १ आणा,
पृ. ११.

अस्पृश्यता-निवारणाविषयी गांधीजींचे
विचार.

गांधी, मो. क. (अनु. गंगाधर भा. निरंतर)
- हिन्दुधर्मावरील कलंक (महात्मा गांधी
यांचे अस्पृश्यताविषयक विचार). मुंबई,
भारतगौरव ग्रंथमाला, रु. १-१२-०,
१९३४, पृ. १२ + २२१. वि

गुजराथी, कांतिलाल (अनुवाद) - हरिजन
संत (शिरीषमाला-पृष्ठ ९ वें). पुणे, चित्र-
शाळा, ८ आणे, १९४६, पृ. ४ + ४४. वि
यांतील पांच कथांपैकी नंदाची कथा
महादेवभाभी देसायी यांनी व कनकदासाची
कथा कालेलकरांनी लिहिलेली असून नंदाच्या
कथेत गांधीजींची प्रस्तावना आहे.

दलित सेवक (मासिक) - सं. वासुदेव न.
वें. पाहा सामायिकांचा विभाग.

दिवेकर, महादेवशास्त्री - अस्पृश्योद्धार-
विचार. वांशी, प्राज्ञ पाठशाला, १० आणे,
१९२३, पृ. ८ + ४४. वि

देवधर, गोपाळ कृष्ण - महात्मा गांधी
यांचीं पत्रके. पुणे, १९३२

पटवर्धन, सीताराम पु. (अण्णासाहेब)
- अस्पृश्यतानिवारण (महाराष्ट्र काँग्रेस

प्रकाशन, नं. १). पुणे, चित्रशाळा, ६
आणे, १९४५, पृ. २२. वि
पाठक, श्रीधरशास्त्री (शंकरानंद भारती)
- अस्पृश्यतेचा शास्त्रार्थ. धुळे, वि. ग.
जावडेकर, रु. १-०-०, शके १८५५,
पृ. ४ + १० + २५४.

पुरंदरे, नाथ हरि - अस्पृश्यता व देवालय-
प्रवेश. पुणे, गो. कृ. देवधर, १२ आणे,
१९३३, पृ. १३८.

वागल, माधव खं. - स्वराज्याचा शत्रु.
कोल्हापूर, मा. खं. वागल, ६ आणे,
१९३४, पृ. ८ + ८०. वि

माटे, श्रीपाद म. - अस्पृश्यविचार. पुणे,
वाडमय विहार मंडळ, १० आणे, १ आ.
१९२२, पृ. ४ + ६२. वि

- अस्पृष्टांचा प्रश्न. पुणे, शं. रा. दाते, रु.
२-०-०, १९३४, पृ. २३ + ४६४ + १४४.

रानडे, विष्णु रघुनाथ (अनु.) - महात्मा
गांधींची भीष्म प्रतिज्ञा. पुणे, चित्रशाळा,
०-२-०, १९३२, पृ. २ + १३.

शिंदे, विठ्ठल रामजी - भारतीय अस्पृश्यतेचा
प्रश्न. नागपूर, नवभारत ग्रंथमाला, रु.
१-८-०, १९३३, पृ. २८८. संदर्भग्रंथांची
यादी व सूचि. वि

हरिजनसेवके संघ (महाराष्ट्र शाखा) - वार्षिक
अहवाल. धुळे, म. प्रां. हरिजन सेवक
संघ, १९३३-३४ पासून सुरू.

४ व. जातीय अक्य (मुख्यत्वे हिन्दु-मुसलमान).

करंदीकर, शि. ल. - पाकिस्तानचे संकट.
पुणे, शिवराम लक्ष्मण करंदीकर, रु.
२-०-०, १९४१, पृ. १२ + २४०. वि
गांधी, महात्मा; नेहरू, जवाहरलाल; मि.
- अखंड भारत [गांधी, नेहरू, आझाद
जिलादींचे स्फूर्तिदायक विचार]. मुंबई,

महाराष्ट्र ग्रंथ भांडार, रु. १-८-०,
१९४३, पृ. ९१. वि

जावडेकर, शंकर दत्तात्रेय - हिन्दु-
मुसलमान अक्य. पुणे, सुलभ राष्ट्रीय
ग्रंथमाला, रु. ३-०-०, १९४५, पृ.
६ + १९२. वि

जोशी, गणेश वामन - पाकिस्तान. पंडरपूर
ग. वा. जोशी, रु. १-०-०, १९४२,
पृ. ८+१०६. वि

दामले, माधव काशीनाथ (अनुः) - गांधो-
जिना पत्रव्यवहार. पुणे, चित्रशाळा प्रेस,
८ आणे, १९४४, पृ. ८+५१

राजेन्द्रप्रसाद, बाबू (अनुः ना. ग. गोरे)

९. राजनीति

केतकर, डॉ. श्रीधर व्यं. - निःशस्त्रांचें
राजकारण. पुणे, श्री. व्यं. केतकर, ८
आणे, १९२६, पृ. ६+१६४. वि

केळकर, नरसिंह चिंतामण - राजकारण
(समग्र केळकर वाङ्मय, खंड ४ था). पुणे
मनोहर महादेव केळकर, १२ खंडांची किंमत
रु. ६०-०-०. १९३८, पृ. ८+१०११.

- अस्हकारिता खंड (समग्र केळकर वाङ्मय
खंड ५ वा). १९३८, पृ. ८+१२४७.

चित्रशाळा प्रेस (प्र.) - हिन्दी स्वातंत्र्याच्या
योजना. पुणे, १२ आणे.

क्रिप्स योजनेपासून स्वातंत्र्य विला-
पयंतच्या सर्व योजनांचा संग्रहानुवाद.
बावडेकर, शंकर द. - आधुनिक राज्य-
मीमांसा खंड, १, २. पुणे, गणेश गं.
जामेकर, लोकशिक्षण, खंड १. महायुद्ध
पूर्व खंड. रु. १-०-०, १९४०, पृ.
८+१३४; खंड २ महायुद्धोत्तर खंड.
रु. १-०-०, १९४१, पृ. ६+१४६. वि

- लोकशाही (वादविवेचन माला). पुणे,
यशवंत गोपाळ जोशी, रु. १-०-०, १९४०,
पृ. ४+१७३. वि

- समाजीक सहकारी स्वराज्य. पुणे, दा.
न. शिखरे, ४ आणे, १९४६, पृ. २०. वि
देवगिरीकर, ज्यं. र. - अल्पसंख्याक. पुणे,
चित्रशाळा, रु. २-८-०, १९४७, पृ.
८+१३८. वि

पुस्तकांत हिन्दु-मुसलमान प्रश्नाचीच
चर्चा मुख्यत्वे आहे.

- द्विखंड हिन्दुस्तान. ऑथ, ऑथ
प्रकाशन ट्रस्ट, रु. ११-०-०, १९४६,
पृ. १६+६०४+१२. वि

शिंदे, बाळाजी रामजी - हिन्दु-मुसलमान.
वडोदे, जागृति छापखाना, १२ आणे,
१९२५, पृ. १६+२१६. वि

- घटना परिषद. पुणे, के. भैरव गुप्ते, रु.
२-०-०, १९४६, पृ. १२७. वि

पोलीटिकस (अनु. चि. व. जोशी) - महात्मा
गांधींच्या ११ मागण्या. मुंबयी, चि.
व. जोशी, ४ आणे, १९३१, पृ. ४३.

राष्ट्रीय महासभेच्या लाहोर अधिवेशना-
नंतर कायदेश्रम सुरू करण्यापूर्वी स्वराज्या-
चा गाभा किंवा सार म्हणून या मागण्या
गांधीजींनी ब्रिटिश सरकारापुढे मांडल्या
होत्या.

बागल, माधव खं. - सत्यशोधकांना
अपारा अथवा नव्या पिढीचें राज-
कारण. पुणे, मा. श्री. शिंदे, ६ आणे,
१९३१, पृ. ८+९४+१

भावे, विनोबा - स्वराज्यशास्त्र. नालवाडी-
वर्षा, ग्रामसेवा मंडळ, ६ आणे, २ आ.
१९४२, पृ. ८+८०. वि

सावरकर, दॅ. चि. दा. - गांधी-गोंधळ.
मुंबयी, महाराष्ट्र प्रकाशन संस्था, रु.
१-०-०; १९४१, पृ. ४+१०२. वि
गांधींच्या विचारसरणीची विकृत
मांडणी करून टीका, विरोध, अपह्रास व
जागजागी वैयक्तिक हत्या.

सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथमाला (प्र.) - महात्मा
गांधी व हिन्दुस्थान सरकार यांजमधील
समग्र पत्रव्यवहार. पुणे, सुलभ, ४
आणे, १९४३, पृ. ४८. वि

१९४३ मधील अपवाताच्या वेळीं
प्रासिद्ध झालेली पत्रे. अनुवादक ग. गं. जामेकर.

६. अर्थशास्त्र

अग्रवाल, श्रीमन्नारायण - गांधीप्रणीत
अर्थयोजना. वडोद्रे, पद्मजा प्रकाशन, रु.
३-१२-०, १९४६, पृ. ६ + १९८ + २.

म. गांधींची प्रस्तावना

कानिटकर, ग. ना. - दरिद्रनारायणाचे
चरणी - भाग १ ला. पुणे, ग. ना.
कानिटकर, ८ आणे, १९३१, पृ. ९६.

कुमारप्पा, जे. सो. व महेता, वै. ल.
- अहिंसेचे अर्थशास्त्र. मुंबयी, महाराष्ट्र
ग्रंथ भाण्डार, रु. १-०-०, १९४६,
पृ. २ + ४०. वि

दोन निबंधांचा मूळ विग्रजीवरून
अनुवाद.

गांधी, मोहनदास क. (अनु. भावू धर्मा-
धिकारी) - संपूर्ण स्वदेशी. पुणे, सुलभ
रा. ग्रंथमाला, रु. २-४-०, १९४७,
पृ. ८ + १४४. वि

फाटक, हरि गणेश - स्वदेशीची मीमांसा.
पुणे, स. वि. वापट, १९२७, ४ आणे,

पृ. ८ + १३० + ४.

वागल, माधव खंदेराव - वैकारी, व
तीवर झुपाय. कोल्हापूर, मा. खं. वागल,
रु. १-०-०, १९३४, पृ. १२ + २४७. वि
मसानी, मिन् (अनु. अनंत काणेकर)
- समाजवादाचा फेरविचार. मुंबयी,
पद्म प्रकाशन, १९४५, पृ. ५८.

महेता, बाळुभायी - वैभवशाली हिन्दु-
स्तान. धुळे, बाळुभायी महेता, ६ आणे,
१९३०, पृ. ४ + ८६. वि

रस्किन, जॉन (अनु. शं. द. जावडेकर)
- अर्थशास्त्र की अनर्थशास्त्र ? पुणे, सुलभ
रा. ग्रंथमाला, रु. १-४-०, १९४१,
पृ. ४४ + १०६. वि

अनुवादकाच्या विस्तृत प्रस्तावनेसह.
राष्ट्रीय मिलमजदूर संघ - औद्योगिक
हितसंबंध कायद्याविषयी आमचा
दृष्टिकोन. मुंबयी, राष्ट्रीय मि. म. संघ,
६ आणे, १९४७, पृ. २ + ६२ + १९. वि

६ अ. अर्थशास्त्र : खादी

गांधी, कृष्णदास लगनलाल (सं.) - महा-
राष्ट्र खादी पत्रिकेंतल १९३३ ते
१९३८ पर्यंतच्या निवडक लेखांचा
संग्रह. मूळ, मध्यप्रांत महाराष्ट्र चरखा संघ,
रु. १-०-०, १९३९, पृ. १२ + १८४
+ २७ + ६. वि

यांत हिन्दी व मराठी दोन्ही भाषांतल
लेख संग्रहीत केले आहेत.

गांधी, मगनलाल खु. (अनु. कर्दीकर)
- खादीशास्त्र. वेळगांव

जैनी, भोगीलाल - खादी : भारताचा
जीवनमंत्र. पुणे, भोगीलाल जैनी, ४ आणे,
१९३९, पृ. २ + १५७ वि

ढवण, जगन्नाथ गणपत - सावली की
माझुली ? [महाराष्ट्र चरखा संघाच्या

सावलीच्या खादीकिर्द्रांत पाहिलेली कांहीं
दृश्ये]. वर्धा, जमनालाल बजाब, ३ आणे,
१९३४, पृ. ८ + ११२. वि

देवधर, केशव - खादी : इतिहास व कार्य
(महाराष्ट्र काँग्रेस प्रकाशन, ४). पुणे,
चित्रशाळा, ६ आणे, १९४५, पृ. २८. वि
- वस्त्रस्वावलंबन मार्गदर्शिका. सासवड,
के. ग. देवधर-प्रान्तिक रचनात्मक कार्य
समिति, ३ आणे, १९४१, पृ. ४१. वि

आचार्य भागवत यांची प्रस्तावना
- सरंजाम-परिचय. मूळ, महाराष्ट्र चरखासंघ,
८ आणे, १९४१, पृ. ४ + १०२. वि
- सावली चरखा. सेवाग्राम, अखिल भारत
चरखा संघ, दीड आणा, १९४५, पृ.
२ + १४. वि

-सुलभ पेळू. सेवाग्राम, अखिल भारत चरखासंघ, ३ आणे, १९४५, पृ. ४ + १९. वि देशसेवक (प्र.) - स्वदेशी व महात्मा गांधींचा चरखा. नागपूर, दीड आणा, पृ. २ + २९.

वागल, माधव खंडेराव - महात्माजींची कामधेनु. कोल्हापूर, माधव खंडेराव वागल, २ आणे, १९३१, पृ. ४ + ३४. वि महेता, बाळुभाजी - अहिंसक समाजाचें प्रतीक खादो. मुंबाी, प्रांतिक काँग्रेस

कमिटी, ८ आणे, १९४५, पृ. ३२ वि -खादीमीमांसा. पुणे, सुलभ राष्ट्रीय ग्रंथ-माला, रु. १-८-०, सुधारून वाढवलेली २ री आवृत्ति १९३९, पृ. १२ + ३४५. वि आधारभूत ग्रंथांचा अल्प परिचय व त्यांची यादी व सूचि. १ ली आवृत्ति पुणे, शके १८५२.

वेचलेकर, नारायण वि. - खादीकार्य मीमांसा. फलटण, ना. वि. वेचलेकर, ४ आणे, १९३३, पृ. ४ + ५९ वि

६ आ. अर्थशास्त्र : ग्रामोद्योग

अखिल भा. ग्रा. शु. संघ (प्र.) - तांदूळ. वर्षा, अ. भा. ग्रा. शु. संघ, १२ आणे, १९४३, पृ. ६ + ६०. वि कुमारप्पा, जगदीशचंद्र - ग्रामोद्योगाचें अर्थशास्त्र. पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला, रु. १-४-०, १९४२, पृ. १४ + १४५. वि कुमारप्पा, भारतन् (अनु. साने गुरुजी) - ग्रामोद्योग व ग्रामसंजीवन. पुणे, महाराष्ट्र प्रांतिक समिति, १९३५, पृ. ३९. वि

काँग्रेस सुवर्णमहोत्सवं पत्रकाचें भाषांतर. दासगुप्त, सतोशचंद्र (अनु. वा. र. देशपांडे) - खेड्याकरितां कातडें कमावण्याची क्रोम पद्धति. वर्षा, अ. भा. ग्रा. शु. संघ, १९३८, पृ. ६ + ३६. वि पारनेरकर, य. म. - गौळव गाओचें संवर्धन. गोपुरी - वर्षा, गोसेवा संघ, ८ आणे, १९४६, पृ. ३४. सूचित्रं.

७. शिक्षण

अग्रवाल, श्रीमन्नारायण (अनु. गोरीनाथ तळवळकर) - विद्यार्थ्यांसाठी विधायक कार्यक्रम. पुणे, देशमुख आणि. कं., १ रुपया. १९४७, पृ. ५४. अष्टपुत्रे, डॉ. रा. ना. - विद्यार्थी : १. संघटनात्मक कार्यक्रम. पुणे, महाराष्ट्र प्रांतिक विद्यार्थी काँग्रेस, ३ रुपये, १९४७, पृ. १६ + १९६. वि कालेलकर, दत्तात्रेय बालकृष्ण - टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ त्रयोदश वार्षिक पत्रोदान समारंभ प्रसंगी केलेलें भाषण. पुणे, टिळक विद्यापीठ, १९३४, पृ. ३३. वि - सातवी महाराष्ट्र राष्ट्रीय शिक्षण परिषद्

(तळेगांव), अध्यक्षीय भाषण. अहमदाबाद, पां. ग. देशपांडे, १९३०, पृ. ३१. वि गांधो, मो. क. (अनु. भाभू धर्माधिकारी) - गांधीजींचें विद्यार्थ्यांशीं हितगुण [प्रसिद्ध लेखांमधून व भाषणांतून निवडलेलीं रत्ने]. (तरुण विदर्भ मधुमंदार माला - पुष्प १ लें). कोल्हापूर, महाराष्ट्र ग्रंथभांडार, रु. २-०-०, १९३४, पृ. ८ + ११२. वि - (सं. व अनु. स. ना. कोकडेकर व ह. वा. देशपांडे) - पौरुषप्रदीप अथवा महात्मा गांधी यांचा ब्रह्मचर्यावरील लेख-संग्रह. अमरावती, हनुमान न्यायाम प्रचारक मंडळ, ८ आणे, शके १८४९, पृ. ६ + ९२. वि

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ - वार्षिक वृत्तान्त व पदवोदान प्रसंगी झालेली भाषणे. पुणे, कार्यवाह, टिळक विद्यापीठ. दिवाण, कुंदर वलवन्त - वस्त्रपूर्णा. सेवाग्राम, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, रु. १-०-०, १९४०, पृ. २४ + ३००. ९६ चित्रे. वि

[शिक्षणाच्या दृष्टीने तत्कालीचा विचार व कार्यक्रम].

दिवेकर, दि. वा. - राष्ट्रीय शिक्षण. पुणे, नरस वाडमय प्रचारक मंडळी, रु. १-९-०, १९२३, पृ. ४ + १३६. वि राष्ट्रीय शिक्षणाविषयीचे गांधीजींचे विचार पृ. १२७-१३०, वर त्यांच्या स्वतःच्या लेखांच्या रूपाने देवून नंतर लेखक असहकारिनेवर आग पाखडतात ! परोख, नरहरि द्वा. (अनु. पां. ग. देशपांडे) - वर्षांत येणाऱ्या मुलीस अमदावाद, नवजीवन, रु. १-४-०, १९४७, पृ. ४ + १२५. वि

महादेव देसायी यांची ४ पत्रे, गांधीजींचे पत्र व विचार व काकासाहेब कालेलकर यांची पुरवणी यांसहित भागवत, आचार्य स. ज. (सं.) - जीवन शिक्षण अर्थात् वर्षांदिशक्षण-योजना. पुणे, रा. ज. देशमुख, रु. ४-४-०, १९४५, पृ. २८८. वि.

- वर्षां शिक्षण (मासिक) - पाहा मासिकांचा विभाग.

भावे, विनोबा - मूल धुयोग - कांतणे [पाठ्यक्रमाचे शिक्षकासाठी केलेले स्पष्टीकरण]. सेवाग्राम (वर्षा), हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, ६ आणे, १९३९, पृ. ४ + ६२. वि

भित्ते, शंकर रामकृष्ण व हरिश्चंद्र गो. पाटील - शेती शिक्षण - भाग १ला [अखिल भारतीय शिक्षण संघाने वर्षा शिक्षण योजनेप्रमाणे तयार करविलेले]. सेवाग्राम, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, १२ आणे, १९३९, पृ. ४ + १२५. वि

महाराष्ट्र राष्ट्रीय शिक्षण परिषद - संमेलनांचे अहवाल व अध्यक्षांची भाषणे.

मोहनी, ह. कृ. व गोखले, ज. ग. - नवीन शिक्षणाचे अंतरंग. बेरडोल, शं. मो. कांदे, ४ आणे, १९३८, पृ. ४ + २४. वि वॉशिंग्टन, झुकर टी. (अनु. नागेश वा. गुणाजी) - आत्मोद्धार. वेळगांव, ना. वा. गुणाजी, रु. १-०-०, १९१३, पृ. ३६ + २५२. वि

- माझे व्यापक शिक्षण. वेळगांव, ना. वा. गुणाजी, रु. १-४-०, १९१६, पृ. ४७ + २८२. वि

श्री कालेलकरांच्या प्रकरणशः व सामान्य प्रस्तावनेसह सहस्रबुद्धे, अण्णासाहेब व बागाजीतकर, सदाशिव - महाराष्ट्रातील शिक्षण शिविरें. ऑथ, ऑथ पब्लिशिंग ट्रस्ट, रु. १-०-०, शेके १८६९, पृ. ८ + ५८. वि

९. आरोग्य, स्वच्छता अि.

गांधी, मोहनदास क. (अनु. रामचंद्र वा. गोटे) - स्वास्थ्यसंरक्षण. मुंबई, का. र. मित्र - मनोरंजन, ८ आणे, १९१५, पृ. १२ + १२०.

दिवाण, मनोहर व. - महारोग. वर्षा, महारोगी सेवा मंडळ, १२ आणे, १९४०, पृ. १६ + १२४. वि

पटेल. झंवरभाजी पु. (अनु. बाळुभाजी महेता) - आहार आणि पोषण. पुढे, भारतप्रकाशन, १२ आणे, १९४५, पृ. ४ + ६०. वि गांधीजींची प्रस्तावना महेता, बाळुभाजी - ग्रामसफाजी. शिवाजी-नगर-पुणे, महाराष्ट्र प्रां. समिति, ९ आणे, १९४६, पृ. २६. वि

१०. साहित्य

अष्टपुत्रे, रामकृष्ण ना. - नाशिकचीं द्राक्षे

(फेब्रुवारी १९४३ मधील महात्माजींच्या
अपवासाच्या वेळीं नाशिक जेलमध्ये लिहिलेली
डावरी). धुळे, भारत प्रकाशन, रु. १-४-०,
१९४५, पृ. ४ + ११५. वि

कंटक, प्रेमा - काम आणि कामिनी. कोल्हा-
पूर, महाराष्ट्र ग्रंथभांडार, रु. २-८-०,
१९३७, पृ. १४ + ३६८. वि

कालेलकर, द. वा. (अनु. पां. ग. देशपांडे)
- जीवनांतील आनंद [निसर्ग व कला-
विषयक लेखांचा संग्रह]. अमदावाद,
नवजीवन, रु. २-८-०, १९४६, पृ.
१६ + ३०५. वि

- साहित्याची कामगिरी. अमदावाद,
नवजीवन, रु. १-०-०, १९४४, पृ.
८ + १०८. वि

कुलकर्णी, विश्वनाथ गणेश - काँग्रेसचा
पोवाडा व खादीचा पोवाडा. मुंबवी,
महाराष्ट्र ग्रंथभाण्डार, ४ आणे, १९४१,
पृ. ४२, श्री अप्पासाहेब पटवर्धनांच्या
'ओळखी' सह. वि

कृपलानी, आचार्य (अनु. भाबू धर्माधिकारी)
- आचार्य कृपलानी (निवडक भाषणे
व लेख यांचा संग्रह). पुणे, सुलभ राष्ट्रीय
ग्रंथमाला, रु. ३-०-०, १९४७, पृ.
२८ + १३८. वि

श्री काकासाहेब कालेलकर यांच्या
प्रस्तावनेसह

क्षीरसागर, श्रीकृष्ण केशव - सुवर्णतुला.
मुंबवी, पद्य प्रकाशन, रु. ३-०-०,
१९४४, पृ. १६ + १३५. वि

गांधी आणि गांधीवाद, पृ. १ ते ४५.
गांधी, मोहनदास क. - आधुनिक फटके :
फटका १ला - गांधी वाकसुधा. मुंबवी,
प्रल्हाद वालकृष्ण सरदेशमुख, ३ आणे,
१९२१, पृ. २४. वि

गांधीजींचे राजकीय विचार.

- गांधीजींचो हांक. पुणे, महाराष्ट्र प्रां.
समिति, ६ आणे, १९४८, पृ. ३ + ३६. वि
- (अनु. पां. मं. वापट व वा. कृ. भावे)

- महात्मा गांधी यांचे सामर्थ्यवान्
विचार अथवा महात्मा गांधींचे निवडक
लेख, भाग १ला. पुणे, शंकर हरि मुळे,
१२ आणे, १९२१, पृ. ८ + ११५.

- (अनु. वसंतमित्र) - महात्मा गांधींचीं
पत्रें. मुंबवी, पां. ग. सहस्रबुद्धे, १०
आणे, १९२२, पृ. ८ + ४ + ११२. वि
गांधीजींनीं आपले पुत्र मणिलाल,
देवीदास, वगैरेस लिहिलेलीं ८१ पत्रें डॉ.
सावरकर-यांची प्रस्तावना व गांधीजींच्या
त्रोटक चरित्रासह

- (सं. शंकर वि. व्कार) - महात्मा गांधींचे
स्वातंत्र्यप्रेरक विचार (हरिजन मधील
निवडक वेंचे). धुळे, वालुभायी ल. मेहता,
६ आणे, २ आ. १९४२, पृ. ६ + ६६
+ ६. वि

'हिन्दुस्थान सोडून चाल्ये न्हा'
चळवळीच्या वेळचे लेख. पुस्तक सरकारनें
जप्त केलें होतें.

- (सं. आचार्य कालेलकर) - वात्सल्याची
प्रसाद दीक्षा (एका आश्रमवासी सेविकेस
आलेली महात्माजींचीं पत्रें). पुणे, सुख
रा. ग्रंथमाला, रु. १-०-०, १ आ.
१९३८, पृ. ८ + १३८. वि

गोविन्दानुज - हुतात्मा महात्मा (१५ कवनें).
धरणगांव, गो. गं. वाजपेयी.

जावडेकर, आचार्य शं. द. - वाल्मीकि
आश्रमांतोल प्रवचनें. पुणे, सुलभ रा.
ग्रंथमाला, रु. १-०-०, १९४७, पृ.
४ + ६४. वि

जोशी, ना. ग. - जीवनयोग (एका भाव-
काव्य - कथा). पुणे, सन्ध्या प्रकाशन,

१२ आणे, १९४७, पृ. २२ + ४७. वि.
आचार्य भागवत यांचो प्रस्तावना.
जोशी, अमृत महादेव - विभा-सुदर्शन.
नागपुर, अ. म. जोशी, १२ आणे, शेके
१८५६, १० + १०२. वि

गोटींचा संग्रह.
गेलस्टोय, लीओ (अनु. साने गुरुजो) -
कला म्हणजे काय? सुवर्णो, कर्नाटक
पब्लिशिंग हायुस, रु. ३-०-०, १९४३,
पृ. २६ + ३०७. वि

गडपन्नोकर, श्रीनिवास ना. - गांधी-टोपी
अर्थात् आत्मशुद्धि (नाटक). पुणे,
वाडमय विहार मंडळ, रु. १-०-०, १९२२,
पृ. ४ + ९९. वि

भागवत, आचार्य स. ज. - चौफुला. पुणे,
कोमडेंकर, रु. १-०-०, १९४५, पृ. ४ +
७२. वि

आधुनिक भारत, जीवनयोग, वि. चार
पुस्तकांच्या प्रस्तावनांचा संग्रह.

- जीवन आणि साहित्य (स्फुट लेखांचा
संग्रह). पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला, रु.
२-०-०, १९४४, पृ. ८ + २००. वि

भावे, विनोबा - जीवनदृष्टि (लेखसंग्रह).
सुवर्णो, केशव भिकाजी दवळे रु. १-८-०,
१ आ. १९४५, पृ. ६ + १६१, संपादक:
वा. कृ. चोरवडे.

२ आ. - १९४६. वर्षा, ग्रामसेवा मंडळ,

रु. १-८-०, पृ. ४ + १७०. वि

- मधुकर. वर्षा, जमनालाल वजाज, ८ आणे,
१ आ. १९३९, पृ. ८ + २२. ३ मुद्रण,
रु. १-८-०. वि

'महाराष्ट्र धर्म' साप्ताहिकांतील निवडक
लेखांचा संग्रह. यांत गांधीजींच्या सिद्धान्तांचें
व रचनात्मक कार्यक्रमांचें सुदेश्द विवेचन
आहे.

- विचारपोथी. वर्षा, ग्रामसेवा मंडळ, रु.
१-०-०, १ आ. १९४४, पृ. १५६. वि
शिखरे, दा. न. - गांधीजींची देशाला
देणगी. पुणे, चित्रेशाळा, ६ आणे,
१९४५. पृ. २२. महाराष्ट्र काँग्रेस प्रकाशन
- २. वि

शेजवलकर, ज्योत्सव शंकर - शेजवलकरांचे
लेख - भाग १ ला. सुवर्णो, ह. वि. मोटे,
रु. २-०-०, १९४७, पृ. २२ + २०४. वि
मो. क. गांधी, पृ. ५८ ते ६४.

सातपुते, बाळाजी लक्ष्मण - विजयी भारत.
पुणे, वा. स. सातपुते, १२ आणे, १९२८,
पृ. ८ + ९२.

कायदेभंगावर नाटक.

साने गुरुजो - गोड निबंध भाग १ ने ३.
पुणे, देशमुख आणि कंपनी. किंमत प्रत्येकीं
रुपये तीन.

'काँग्रेस' व 'विचार्यी' या सामयि-
कांतील लेखांचे संग्रह.

११. आधुनिक इतिहास

आपटे, पां. श्री. सुर्फ आपटे गुरुजो - साने
गुरुजो (ओझरते दर्शन). धुळे, भारत
प्रकाशन, १२ आणे, १९४४, पृ. ४ + ६९. वि.
कंटक, प्रेमा - सत्याग्रही महाराष्ट्र. पुणे,
सुलभ रा. ग्रंथमाला, रु. ३-०-०, १९४०,
पृ. ३२ + ३९४ + २. वि

लो. टिळकांच्या मृत्यूपासून फैझपूर
काँग्रेसपर्यंतच्या महाराष्ट्राच्या राजकीय
जीवनाचें चित्रण या पुस्तकांत केलेलें आहे.

केळकर, नरसिंह चिंतामणि - गतगोष्टी
अर्थात् माझी जीवनयात्रा. पुणे. यशवंत
न. केळकर, रु. ५-०-०, १९३९, पृ.
१४ + ९९२. वि

- (सं. का. न. केळकर) - गेली पांच वर्षे
अर्थात् गेल्या पांचतहा वर्षांच्या राज-
कारणांतोल स्थित्यंतराचा इतिहास. पुणे,
अनंत सखाराम गोखले, रु. ३-०-०,
१९२६, पृ. २० + ६५२ + ८. वि

-लोकमान्य टिळक यांचे चरित्र खंड ३ रा.
पुणे, न. वि. केळकर, रु. ३-०-०,
१९२८, पृ. ८ + ७०४. वि

गाढगोळ, पां. वा. - काँग्रेस आणि
महासभा. दादर-मुंबी, अधिकार प्रकाशन
संस्था, रु. २-०-०, पृ. १२ + ११४

गांधी, मो. क.; अन्वास तथ्यबजो; मु.
रा. जयकर; व चित्तरंजनदास (अनु.
वा. गो. आपटे व वि. अ. ठोंरे) - पंजाब
प्रकरण अर्थात् काँग्रेस संवकमिटीने
तयार केलेला रिपोर्ट. पुणे, शंकर हरि
मुखे, रु. १-४-०, शेके १८४२, पृ.
४ + १३२

-(अनु. व सं. शंकर द. देव) - स्वराज्य शिष्टात्री
[महात्माजींची गोलमेजपरिषदेतील भाषणे
व अंतर मुळाखती, संवाद वगैरे]. पुणे,
सुलभ रा. ग्रंथमाला, ६ आणे, १ आ.
१९३१, पृ. ८ + १९५. वि

गोखले, के. जी. - आर्यावर्तातील तेजस्वी
रत्ने. वेळगांव, जे. जी. कुलकर्णी, १०
आणे, १९३३, पृ. ११४.

महात्मा गांधींच्या प्रभावळींतील काही
मंडळींसह नव्य व्यक्तींची चरित्रे.

चित्राव, सिद्धेश्वरशास्त्री - भारतीय अर्वा-
चीन चरित्रकोश. पुणे, भारतवर्षीय
चरित्रकोश मंडळ, रु. २०-०-०, १९४६,
पृ. १४ + ६००. वि

हिन्दुस्थानचा आधुनिक इतिहास
समजण्यास हा भेक महत्त्वाचा संदर्भ ग्रंथ
आहे. गांधी, नेहरू, अलियादि लोकनायकांची
चरित्रे मुखलेखनीय होत.

जावडेकर, शंकर दत्तात्रेय - आधुनिक
भारत. पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला, रु.
४-०-०, १९३८, पृ. १६ + ९३३.
सचि. वि

या ग्रंथांत सन १८१८ पेशवाई
अखेरपासून आजतगायतचा म्हणजे जवळ

जवळ १२५ वर्षांचा भारतीय इतिहास
विवेचिला आहे.

-भारतीय क्रान्ति आणि राष्ट्रीय महा-
सभा. पुणे, दा. न. शिखरे, १२ आणे,
१९४६, पृ. ४ + ४४. वि

-महायुद्ध आणि राष्ट्रसभा. पुणे, चित्रशाळा,
६ आणे, १९४५, पृ. ५६. वि

-महाराष्ट्र व हिन्दी राजकारण. पुणे, छाया
प्रकाश प्रकाशन. रु. १-०-०, १९४६,
पृ. ६ + ६०. वि

-हिन्दी राजकारणाचे स्वरूप. इस्लामपुर,
शं. द. जावडेकर, ८ आणे, १९२४(?),
पृ. ६७. वि

जावडेकर, शं. द. व देवगिरीकर, ज्यं. र.
-काँग्रेसची अलीकडील कामगिरी
म्हणजेच हिन्दुस्थानांतील स्वातंत्र्याच्या पूर्व-
तयारीचा इतिहास. पुणे, महाराष्ट्र सेवादल,
४ आणे, १९३२, पृ. ४ + ५४.

ठकार, शंकर विनायक - भिल्ल साधु
आपशी गुला महाराज यांचे चरित्र
(भिल्ल समाजास पुनर्जन्म देणारे). पुणे,
सुलभ रा. ग्रंथमाला, ६ आणे, १९३८,
पृ. ८ + ५२. वि

तळवळकर, गोपीनाथ - साधना. मुंबी,
पत्र प्रकाशन, रु. ३-०-०, १९४४, पृ.
८ + २०४ वि

यत्ते, यदुनाथ - स्वयंसेवक चळवळी. पुणे,
भारत प्रकाशन, ८ आणे, १९४६, पृ.
४ + ३२ वि

देवगिरीकर, ज्यं. र. - वासुकाका जोशी
व त्यांचा काळ [महाराष्ट्राचा गेल्या
शंभर वर्षांचा राजकीय व सामाजिक इति-
हास]. पुणे, चित्रशाळा, रु. १०-०-०,
१९४८, पृ. ८ + ६२९. वि

देशपांडे, गोपाळ आ. - काँग्रेस कथा. पुणे,
गो. आ. देशपांडे, १ आ. १९३६; २ आ.
१९४६, पृ. ४ + ३०४, रु. ४-८-०. वि

देसाजी, महादेव (अनु. प्रेमा कंदक)
-स्नानयंत्राचा अल्प परिचय ('वे
खुदाभी खिदमतगार' या पुजरातो पुस्तकाचे
भाषांतर). पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला, ९
आणे, १९३६, पृ. ६+९५. गांधीजींची
प्रस्तावना. वि

नेहरू, जवाहरलाल (सं. विद्यार्थी)-आह्वान.
कोल्हापूर, महाराष्ट्र ग्रंथभांडार, रु. १-०-०,
१९४२, पृ. ११२. वि

-(अनु. ना. ग. गौरी)-आत्मचरित्र.
पुणे, सुलभ रा. ग्रंथमाला, १ आ. १९३८;
२ आ. १९४७, पृ. १६+६५२, रु.
१२-८-०. वि

परांजपे, वामन कृष्ण - काळकर्ते शिवरा-
मपंत परांजपे यांचे जीवन चरित्र. पुणे,
र. श्री. देशपांडे, रु. ५-०-०, १९४५,
पृ. २६+६+३२०. सचित्र. वि

गंगाधरराव देशपांडे यांची प्रस्तावना.
प्रकरण १२, १३ व १४ (पृ. २३३ ते
२९३) असहकाराच्या काळासंबंधाने आहेत.
पाटील, स. का. - काँग्रेसची पुनर्घटना.
मुंबई, सु. प्रां. काँ. कामेटो, रु. १-०-०,
१९४६, पृ. ६+७१. वि

पाध्ये, प्रभाकर व टिकेकर, श्री. रा. - आज-
कालचा महाराष्ट्र: वैचारिक प्रगति.
मुंबई, कर्नाटक पब्लिशिंग हाथ्स, रु.
३-८-०, १९३५, पृ. १६+३६७. वि
प्रकरण १६, विभाग ४, ५, ८
अत्यादि गांधी, असहकारिता यांस अनुलक्षून
आहेत.

बागल, माधव खंडेराव - स्वराज्याचा शत्रु.
कोल्हापूर, मा. खं. बागल, ६ आणे, पृ.
८+७०. वि

बापट, सदाशिव वि. (सं.) - लोकमान्य
टिळक यांच्या आठवणी व आख्यायिका.
पुणे, स. वि. बापट, खंड १-३. प्रत्येकीं
तीन रुपये. खंड १-२ आ. १९२४, पृ.
३४+५१८+११; खंड २-१९२५, पृ.

३८+६८०; खंड ३-१९२८, पृ. ६०+
३५२+१७७+११. वि

ग्रंथाचा विषय लोकमान्य टिळक
असला तरी अनेक राष्ट्रीय कार्यकर्त्यांनी
टिळक व गांधींची तुलना व त्यांच्या अेकत्र
आठवणी दिल्या आहेत. विशेषतः भिंय-
जीतून हा प्रकार जास्त दृष्टीस पडतो.

भसे, प्रभाकर श्रीपत (प्र.) - कायुन्ट
टॉलस्टॉय. मुंबई, भारत गौरव ग्रंथमाला,
खंड १ ते ५. रु. ५-०-०, पृ. १०००
वर. वि

भागवत, राजाराम स. - डॉ. वेहंट-चरित्र.
मुंबई, महाराष्ट्र ग्रंथ भांडार, रु. ५-०-०,
१९४७, पृ. २१२, सचित्र. वि

सनदशीर चळवळ निष्फळ ठरली
नव्हती व गांधींच्या असहकारितेच्या
चळवळीने देशाचे नुकसान केले असा
सिद्धान्त लेखक प्रतिपादितात.

भिडे, रामकृष्ण गो. - स्वातंत्र्यदीप अथवा
जगांतील असहकारिता. पुणे, अ. स.
गोखले, १ रूपाया, १९२४ पृ. १२+
१४४. वि

असहकारितेचा वेगळाच अर्थ कलून
जगांतील पांच देशांच्या स्वातंत्र्याच्या चळव-
ळीचे वर्णन दिले असून तो थडा हिन्दुस्तानाने
गिरवावा असे म्हटले आहे. गांधीप्रणीत
असहकारिता त्याज्य म्हटली आहे.

मेहेरअल्ली, युसुफ - भारत-नेते. मुंबई, पद्म
प्रकाशन, रु. १-०-०, १९३, पृ. ४+४७.
अेकंदर ९ चरित्रे आहेत.

राष्ट्रसेवादल, मुंघअी - दस-ज्योत. औंध,
औंध प्रकाशन ट्रस्ट, १९४६, पृ. ४+
५९. वि

११ लेखांचा संग्रह.

राजपतराय लाला (सं. राम) - राजपतराय
यांचे आत्मचरित्र व चरित्र. मुंबई,
कर्नाटक पब्लिशिंग हाथ्स. रु. ३-४-०,
१९३१, पृ. १०+३१४. वि

अुत्तराधिवे लेखक गंगाधर दे. खानोलकर हे असून त्यांत (पृ. १९५ ते ३१२) लालाजीचें १९०७ ते २८ पर्यंतचें चरित्र दिलें आहे.

वैद्य, द्वारकानाथ - नारायण गणेश चंदावरकर. मुंबयी, कर्नाटक प. हायुस, रु. ३-०-०, १९३७, पृ. ८ + ५६७. वि
गांधीजींवरील हिन्दी लोकांच्या भक्तोची मीमांसा, पृ. ५२४-२७.

साने (गुरुजी), पांडुरंग सदाशिव - नामदार गोखले चरित्र. पुणे, विश्वनाथ गणेश ताम्हनकर, रु. २-०-०, १९४५, पृ. ४ + १६५ + ११२ + १४. प्रो. पोतदार यांची प्रस्तावना. वि

- विनोबाजी भावे. पुणे, संख्या प्रकाशन, रु. १-०-०, १९४४, पृ. ४+८३. वि
सारोळकर, द. ग. - भारत मातेची श्रद्धता अर्थात् मेयोच्या असत्य विधानांचें खंडन. मुंबयी, भारत गौरव ग्रंथमाला, रु. १-१२-०, १९२८, पृ. ६+१९४. वि
सोतारामैय्या, डॉ. पट्टाभनी - काँग्रेसचा अतिहास. पुणे, महाराष्ट्र काँग्रेस कमिटी, १९३५, रु. २-०-०.

हाटीसिंग, कृष्णा (अनु : साने गुरुजी) - ना खंत ना खेद. पुणे, देशमुख आणि कंपनी, १९४६, पृ. १९५.

नेहरु कुटुंबाचा अतिहास, व गांधीजींच्या संपर्कामुळे त्यांत घडून आलेली क्रान्ति यांत पाहिल्यास मिळेल.

१२. सामयिके व संग्रह

ग्रामसेवावृत्त (मासिक) - सं. वल्लभभाओ भगवानजो. नालवाडी (वर्षा), ग्रामसेवा वृत्त कार्यालय, वार्षिक वर्गणी रु. १-८-०, अ. स. १९३७ पासून सुरू; वंद १९४२ ऑगस्ट.
विनोबा भावे यांचे व त्यांच्या मंडळाचें मासिक. वि

दलितसेवक (म. प्रां. ह. से. संघातर्फे पाक्षिक) - सं. वि. न. वरवे. धुळे, वि. न. वरवे. वा. वर्गणी रु. १-०-०, अलीकडे २ रुपये झाली आहे. सातवें वर्ष चालू आहे.

नवभारत (मासिक) - सं. वि. म. वेडेकर वगैरे. पुणे, नवभारत कचेरी, वा. व. रु. ९-०-०, सुरू ऑक्टोबर १९४७. वि

राठी हरिजन (साप्ताहिक) - सं. गोपाळ नरहर काळे, वर्षा. वा. व. रु. ५-०-०, १ मार्च १९४२ ते २३ ऑगस्ट १९४२. नंतर वंद. पुनः २४ मार्च १९४६ रोजी सुरू होवून १७ ऑगस्ट १९४७ नंतर वंद करण्यांत आले.

हात्मा (मासिक) - सं. दा. न. शिखरे. वा. वर्गणी रु. ५-०-०, पृ. सं. मासिक

२०. मे १९४७ पासून सुरू.

महाराष्ट्र खादी पत्रिका (मासिक) - वर्षा व नंतर मूळ, महाराष्ट्र चरखा संघ, वार्षिक वर्गणी रु. २-०-०, १९३३ पासून १९४१ पर्यंत. वि

‘खादी जगत्’ सुरू झाल्यावर हें मासिक वंद करण्यांत आले.

महाराष्ट्र धर्म (मासिक) - सं. विनोबा भावे. वर्षा, संत्याग्रहाश्रम, रु. १-८-०, १९२४-२५ चे चार अंक निघाले. नंतर वंद. पृ. १९२. वि

महाराष्ट्रधर्म (साप्ताहिक) - सं. विनोबा भावे.

लोकशिक्षण (मासिक) - सं. गणेश गंगाधर जांभेकर. पुणे, लोकशिक्षण मंडळ लिमिटेड, वार्षिक वर्गणी रु. ४-०-०. आतां वंद.

वर्धा-शिक्षण (मासिक) - सं. आचार्य स. ज. भागवत. पुणे टिक्क विद्यापीठ, १९३१-४०. एक वर्ष चालून वंद पडले.

सेवक (मासिक) - सं. कुंदर दिवाण. नालवाडी (वर्षा), ग्रामसेवा मंडळ. सुरू १५-१-४८; वा. व. ३ रुपये.

विनोबा व त्यांच्या मंडळाचें मुखपत्र.

बंगाली पुस्तकें

अग्रवाल, श्रीमन्नारायण - गांधीजीर राष्ट्र-परिकल्पना. कलिकाता, पूर्वाशा लिमिटेड, रु. २-०-०.

‘ग्रंथीयन कॉन्स्टिट्यूशन’का अनुवाद.

- गांधीजीर परिकल्पना. कलिकाता, पूर्वाशा लिमिटेड, रु. २-०-०.

‘गांधियन प्लैन’का अनुवाद.

- छात्रदेर गठनमूलक कार्यक्रम. कलिकाता, पूर्वाशा लिमिटेड, १२ आने.

- शिक्षार वाहन. कलिकाता, पूर्वाशा लि०, ९ आने.

अनिल - बुनियादी शिक्षार कथा. कलिकाता, ओरिबेन्टल बुक कं०, रु. २-०-०.

आशुतोष लायब्रेरी (प्र.) - स्वाधीनतार अञ्जलि. कलिकाता, रु. २-०-०.

कॉम्रेड, असहयोग, सत्याग्रह, ऑगस्ट १४की क्रान्ति, बि०के विषयमें जानकारी देनेवाली बालोपयोगी पुस्तक.

काजी, अवदुल ओदुद - हिन्दु मुसलमानेर विरोध. (निजाम वक्तृता, १९३५ खिस्ता-न्दे विश्वभारतीते प्रदत्त). कलिकाता, विश्वभारती ग्रंथालय, रु. १-०-०, बंगान्द १३४२, पृ. १७ + ६२. वि

कृपालानी, आचार्य जीवतराम - अहिंसक विप्लव. कलिकाता, ओरिबेन्टल बुक कंपनी, ८ आने.

कृष्णदास - महात्मा गांधीजीर संगे सात मास. कलिकाता, १९२८.

कॉम्रेड साहित्य संघ - गांधीजीवनेर घटना-पञ्जी. कलिकाता, बेंगॉल. पब्लिशर्स, रु. १-०-०.

खादी प्रतिष्ठान (प्र.) - आश्रम भजनावलि. कलिकाता, ४ आने, २ आ. १९४६, पृ. ९६.

गंगोपाध्याय, विनयकुमार - मृत्युञ्जय गांधीजी. कलिकाता, आशुतोष लायब्रेरी, रु. २-०-०.

गांधी मोहनदास क. (सं. विनयकृष्ण सेन) - अस्पृश्येर मुक्ति. कलिकाता, अमय आश्रम, १२ आने, १ सं. १३३२ (बं.), पृ. १६ + १४१. वि

अस्पृश्यतानिवारणके विषयमें गांधीजीके बिलावा और चंद्र लेखकोंके लेख भी भिन्न पुस्तकमें संगृहीत है।

-(अनु: सतेशचंद्र दासगुप्त) - आत्मकथा अथवा सत्येर प्रयोग खण्ड १-२. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, प्रति खंड १२ आने, १९३१, पृ. २० + ४१७; १० + ४१४ सचि. वि

- आरोग्य दिग्दर्शन. कलिकाता, ओरिबेन्टल अजन्सी, रु. १-१२-०.

मूल गुजरातीसे अनुवादित

-(अनु: नरेन्द्र दे) - गान्धी गवर्मेन्ट पत्रालाप - १९४२-४५. कलिकाता, ध बुक हाथुस, रु. ३-१२-०, १९४७, पृ. २६ + ४०६. वि

-(अनु: प्रभात वसु) - गांधीजीर वाणी. कलिकाता, बिडियन बैसोसियेशन पब्लिशिंग कंपनी, ८ आने, १९४५, पृ. ४ + २८. वि

-(अनु: प्रफुल्लचंद्र घोष तथा कुमारचंद्र जाना) - गीताबोध. (श्रीमद् भगवद् गीतार तात्पर्य). कलिकाता, ओरिबेन्टल बुक कंपनी, १२ आने, १९४७, पृ. ११०. वि

-(अनु: सतेशचंद्र दासगुप्त) - जीवनव्रत वा गान्धीवाद. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १ आ. १९३१; २ आ. १९४७, रु. १-०-०, पृ. ८२. वि

- ‘मंगल प्रभात’ अथवा व्रतविचार, ‘नीतिधर्म’ और ‘सर्वोदय’ का अनुवाद.
- (अनु: सतीशचंद्र दासगुप्त) — दक्षिण आफ्रिकार सत्याग्रहेर इतिहास. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, रु. १-०-०, १९३१, पृ. ४६०. वि.
- नीतिधर्म वा गान्धोजीर उपदेश. कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी.
- (अनु: हेमन्द्रलाल राय) — विलाते भारतेर दावी. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १९३१, पृ. १५६. वि
- (अनु. अनाथनाथ वसु) — महात्मा गांधीर फाराकाहिनी. कलिकाता, १९२३.
- हिन्दो भाषांतरसे अनुवादित.
- (अनु: सतीशचंद्र दासगुप्त) — येरोडा जेलेर अभिज्ञता. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १९३१, पृ. ५८ + १४४. वि
- ‘गांधीजीर जीवनकथा’ ३९ पृष्ठोंमें परिचयके तौरपर असि पुस्तकमें अनुवादक महाशयने दी है।
- (अनु: स. चं. दासगुप्त) — शिक्षा ओ सेवा. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १ आ. १९३१, पृ. ८ + ११६.
- ‘गांधी शिक्षण माला’ (गुजराती) के शिक्षण विषयक भागमेंसे चुने हुये लेखोंका और गुजराती ‘गामढांनी वहारे’ का अनुवाद.
- सत्याग्रह ओ पाञ्जावकाहिनी. कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी.
- (अनु: हेमन्द्रलाल राय) — संयम वनाम स्वेच्छाचार. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १ आ. १९३१, पृ. ८ + ११५.
- (अनु: स. चं. दासगुप्त) — स्वराज संगठन: गठनमूलक कर्मपद्धतिर अर्थ ओ स्थान. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १ आ. १९४१; २ आ. १९४६, ६ आने. पृ. ३९.
- स्वास्थ्य सुपाय. कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी.

- (अनु: स. चं. दासगुप्त) — स्वास्थ्यरक्षा. कलिकाता, खादीप्रतिष्ठान, ८ आने, १९३१, पृ. १४९.
- (अनु: स. चं. दासगुप्त) — हिन्दुस्वराज्य. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १ आ. वं. १३३७. वि
- २ आ. १२ आने, १९४७, पृ. ८६.
- (अनु: स. चं. दासगुप्त) — हिन्दुधर्म ओ अस्पृश्यता. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ५ आने, १ आ. १९३९, पृ. १० + १०७.
- गांधी, मो. क. और दासगुप्त, सतीशचन्द्र — श्रीमद् भगवद्गीता-गांधीभाष्य (दासगुप्त संकलित). कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १ आ. १९३०; वि
- ५ आ. १९४६, रु. २-०-०, पृ. ४२०.
- पुस्तकके दो विभाग है। पहले विभागमें सतीश बाबूने गीताके सिद्धान्तोंकी समालोचना की है। दूसरेमें गीताके मूल संस्कृत श्लोक देकर उसके नीचे गांधीजीके अनासक्तियोगका बांगला अनुवाद दिया है। हरेक अध्यायका भावार्थ और गीताके श्लोकोंकी अकारादि क्रमसे सूचि भी दी है।
- गुप्त, नीहाररंजन — विद्रोहो भारत. कलिकाता, अशुतोष लायब्रेरी, रु. ३-८-०, पृ. १७०.
- गुह, अरुणचंद्र — कांग्रेसपथ. कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी, रु. १-८-०, पृ. ९४.
- घोष, अनुल्य — नोआस्वालीते गांधीजी. कलिकाता, बिडियन अँसोसियेटेड पब्लिशर्स.
- हिंसा ओ गांधी. कलिकाता, बिडियन अँसोसियेशन पब्लिशिंग कं., रु. २-०-०, पृ. १०८.
- चक्रवर्ती, जितेन्द्रकुमार — सूत्रविज्ञान. कलिकाता, निखिल भारत चक्रासंघ, ४ आने. पृ. २४.
- चक्रवर्ती, भक्तितीर्थ शुभेश-कलिर दधीरिच. रु. १-०-०.

कलिकाता, अशुतोष लायब्रेरी, रु. १-४-०.
चट्टोपाध्याय, हरपद - गांधीजीके जानते
हृद्ये. कलिकाता, अशुतोष लायब्रेरी,
रु. १-८-०.

गांधी - मतविषयक कुछ लेख और
श्रुतकी जीवनी.

चौधुरी, मणोन्द्रभूषण - महात्मा गांधी.
कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी.

ठाकुर, रवीन्द्रनाथ - महात्मा गांधी. कलि-
काता, विश्वभारती, रु. १-०-०, १९४८,
पृ. ८ + ५८. वि

महात्माजीके विषयमें श्री रवीन्द्रनाथके
लिखे हुए काव्य, प्रबंध और भाषणोंका
संग्रह.

- शिक्षा कलिकाता, बिडियन पब्लिकेशन
हायुस, ८ आने, पृ. १४२. वि

- सभ्यतार संकट [थारि वरसर वयस पूर्ण
होवा शुपलक्षे जन्मोत्सवे अभिभाषण].
कलिकाता, विश्वभारती ग्रंथमाला, ४ आना,
१ आ. १३४८ (बं.), पृ. ११. वि

- समाज. जिलाहावाद, बिडियन प्रेस, १४
आने, २ आ. १९१८, पृ. १३२ वि

- स्वदेश. कलिकाता, बि. प. हायुस, ८
आने, पृ. ११९. वि

तुलसीदास (अनु: स. चं. दासगुप्त) -
तुलसीदासेर रामायण. कलिकाता, खादी
प्रतिष्ठान, १ आ. १९३४; २ आ. १९४६,
रु. ६-०-०, पृ. ६२२.

दत्त, कार्तिकचन्द्र - स्वराज्यसाधना.
कलिकाता

दत्त, नगेन्द्रनाथ - विप्लवेर पथे काँग्रस.
कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी, रु. १-८-०.

दत्त, मणोन्द्रनाथ - गांधीजीर अभिपरोक्षा.
कलिकाता, मित्र अँड धोप, रु. २-४-०.

अमीय चक्रवर्तीर प्रस्तावना सहित.
दत्त, सत्येन्द्रनाथ - गांधी-कोर्तन (काव्य).
कलिकाता, १३३९. (बं.)

चार. कलिकाता, ओरिअेंटल बुक कंपनी,
१२ आने.

दास, अमोयकुमार - भारतेर राजकीय
क्राण. गुराहादी, १९३३.

दासगुप्त, विजयभूषण - महात्मानव महात्मा.
कलिकाता, भे. मुकुर्जी थेंड के., रु. २-८-०.
जीवन आलोचना. सचित्र.

दासगुप्त, सतीशचन्द्र - कार्पासशिल्प.
कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १२ आने,
१ आ. १३३२ (बं.), पृ. ८ + १६० + ८.
सचि. वि

‘कॉटन’ नामकी ग्रंथकर्ताकी अंग्रेजी
पुस्तकका यह अनुवाद है।

- चरकार व्यवहार. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान,
४ आने, पृ. ३२. आकृतिशैके सहित. वि

- चरका ओ मिल. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान,
२ आने, १ आ. १९२८, पृ. ३२.

- वस्तिर गल्प. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान,
रु. १-०-०, १९३२, पृ. १३०.

- वाँसेर चरखा. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान,
रु. १-०-०, ३ आ. १९४७, पृ. ४६.

- भारतेर सभ्यता. कलिकाता, खादी
प्रतिष्ठान, ८ आने, १९३१, पृ. १२७.

- भारतेर साम्यवाद. कलिकाता, खादी
प्रतिष्ठान, १ आ. १९२९; २ आ. १९३०,
८ आना, पृ. ६ + १२६.

- (सं.) - राष्ट्रवाणी (साप्ताहिक).

देसायी, महादेव (अनु: हेमेश्रद्धाल राय,
- घिलाते गांधीजी. कलिकाता, खादी
प्रतिष्ठान, १२ आने, १९३१, पृ. ३०१.

- (अनु: स. चं. दासगुप्त) - चारडोली
सत्याग्रह. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान,
रु. १-०-०, १९३०, पृ. ३५१

- (अनु: स. चं. दासगुप्त) - सिंहले गांधीजी.
कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, १० आने
१९३१, पृ. २०४.

धर, धीरेन्द्रनाथ - स्वाधीनता संग्राम.
कलिकाता, आशुतोष लायब्रेरी, रु. ३-०-०.
नेहरु, जवाहरलाल - पंडित जवाहरलाल
नेहरु आत्मचरित. कलिकाता, श्री गौरांग
प्रेस.

पाल, आदिनाथ - भारतेर मुक्तिसंग्राम -
प्रथम खंड. कलिकाता, पुस्तकालय,
रु. ५-०-०.

१८५७ के गदरसे १९२० के असहयोग
तकका इतिहास जिस खंडमें है।
फिशर, लुथी. (अनु: विमल बंसु ओ
रवोन्द्रनाथ गांगुली) - गांधीजीर सहित
अेक सप्ताह. कलिकाता, ध. ए. लायब्रेरी,
रु. २-०-०.

-महाजिज्ञासा. कलिकाता, पूर्वाशा लि.,
रु. ४-०-०.

बंगीय प्रादेशिक छात्रसंसद् (प्र.) - चरकार
बिलव रूप. कलिकाता, ४ आने, पृ. २४.
बन्दोपाध्याय, कनक और सुशोल - महा-
मानव महात्मा गांधी. रु. ४-८-०.

- जीवन-भाष्य.

बसु, अनाथनाथ - आमादेर शिक्षा व्य-
वस्था. (विश्वभारती ग्रंथमाला). कलिकाता,
विश्वभारती, ८ आने.

- गांधीजी. २ भा. १२ आने.

बसु, निर्मलकुमार - गांधीजी की चान ?
कलिकाता, साहित्यिका, रु. १-०-०,
१९४६, पृ. २ + ८०. वि

- स्वराज ओ गान्धीवाद. कलिकाता,
आओ. अे. पी कंपनी, लि., रु. ३-०-०,
बं. १३५४, पृ. ८ + २१५. वि

बसु, प्रभात - गांधीजीर गल्प. ८ आने.

बसु, रवोन्द्रकुमार - आमादेर बापूजी.
कलिकाता, भारती बुक स्टॉल, रु. १-४-०.

बागल, योगेशचन्द्र - जातिर वर्णीयनीरा.
कलिकाता, अेस्. के. मित्र अेंड ब्रदर्स,
रु. १-४-०.

देश विदेशके १२ माहपुरणोंके चरित्र.

- भारतवर्षेर स्वाधीनता ओ अन्याय

प्रसंगः (सचित्र). कलिकाता, भारती
पब्लिशर्स, खंड १; रु. ४-८-०.
विश्वास, दिलीपकुमार - भारतवर्षीय
सम्यता ओ साम्प्रदायिक समस्या.
रु. १-८-०.

बोस, सुभाषचन्द्र - भारतपथिक. कलिकाता,
सिनेट प्रेस, रु. ४-८-०.

यह सुभाषचन्द्रकी आत्मकथा है।

ब्रह्म, रजनीकान्त - वर्तमान भारते महाभार
भावधारा. कुमिल्ला, १० आने, ९ सं.
१३४० (बं), पृ. १२ + ११८.

भट्टाचार्य, विजनविहारी - गांधीजीर जीवन-
प्रभात. कलिकाता, आशुतोष लायब्रेरी
रु. १-४-०.

गांधीजीकी बाल्यावस्थाकी कथा, छोटे
लडकोंके लिये.

भौमिक, गोपाल - भारतेर मुक्तिसाधक.
कलिकाता, वैंगोल पब्लिशर्स, रु. १-१२-०.
१२, चरित्र.

मजुमदार, प्रकाशचन्द्र - सहयोगितावर्ज्जन
प्रस्ताव. कलिकाता, सरस्वती लायब्रेरी.
मजुमदार, सत्येन्द्रनाथ - कांप्रेस. कलिकाता,
सरस्वती लायब्रेरी.

मित्र, खगेन्द्र - महात्मा गांधी. कलिकाता,
श्रीगुरु लायब्रेरी, रु. २-०-०.

मित्र, सुधीरकुमार - आमादेर बापूजी.
रु. २-०-०.

मुखर्जी, अे. अेंड कं. (प्र.) - ऐतिहासिक
सत्याग्रह. कलिकाता, ३ आने

- गांधी वीणा (भजन और गीत). कलिकाता,
१० आने.

- तुमि महात्मा. (विश्वकी श्रद्धांजलियाँ).
कलिकाता, १० आने.

- सत्येर संधाने. (महात्माजीर जीवनेर ४०
चित्रे संग्रह). कलिकाता, रु. २-०-०

मुखोपाध्याय, प्रभातकुमार - भारत परि-
[वर्तमान भारतेर प्राकृतिक, ऐतिहासिक,
सामाजिक, आर्थिक ओ राजनैतिक अवस्था
परिचय]. कलिकाता, बरदा अेजम्सी,

रु. ५-०-०, २ आ. १३३४ (वै), पृ. ३९ + ८५१. ग्रंथपत्री ओ निबंध. वि

- भारते जातीय आन्दोलन वा जातीय अभिव्यक्ति [कांग्रेस, स्वदेशी आंदोलन, असहयोग, विप्लववाद, खिलाफत ओ प्रवासी भारतवासीर इतिहास]. कलिकाता, वरदा भेजन्ती, रु. २-८-०, १९२५, पृ. २० + २९९. ग्रंथपत्री बांगला ओ ब्रिगराजी. वि सुखोपाध्याय, योगेशचन्द्र-महात्मा गांधी. कलिकाता, १९१८ पृ. १४ + १५६ + १७०, १२ चित्र. वि

सुखोपाध्याय, विभूतिभूषण - कलिकाता-नायाखाली-विहार. कलिकाता, जनरल प्रिन्स अँड पब्लिशर्स, रु. २-०-०.

सुखोपाध्याय, वैद्यनाथ - महात्मा गांधी. कलिकाता, १९२५.

राजेन्द्रप्रसाद, बाबू (अनु: स. चं. दासगुप्त) - चम्पारन सत्याग्रह. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १९३०, पृ. १३३. वि.
- खण्डित भारत. कलिकाता, श्री गौरांग प्रेस, रु. १०-०-०.

राय, गोपालचन्द्र - महात्मा गांधीर शान्ति अभियान. कलिकाता, बंगवासी कार्यालय, रु. १-०-०

नोयाखाली, विहार, कलिकाता, और दिल्लीकी शांतियात्राका वर्णन. सचित्र.

राय, दिलीपकुमार - तीर्थंकर [रोलों, गांधी, रसेल, रवोन्द्रनाथ ओ श्री अरविन्देर सहित दिलीपेर संवाद]. कलिकाता, काल्चर पब्लिशर्स, रु. २-१२-०, १ आ. १३४६, (वै.), पृ. ४०२. वि

दूसरा संशोधित संस्करण प्रसिद्ध हो चुका है ।

राय, सुबोधकुमार - महात्मा गांधी (नाटक). कलिकाता, मेन ऑफ लेटर्स, रु. १-४-०.

राय, हेमन्द्रलाल - रिक्त भारत. कलिकाता, खादी प्रतिष्ठान, ८ आने, १९३१, पृ. १६२.

रायचौधुरी, नलिनोमोहन - महात्मा

गांधी. कलिकाता, राय अँड रायचौधुरी, ६ आने, वै. १३३०, पृ. ८ + १०३. वि

यिस पुस्तकमें स्वदेशी विदेशी नाना व्यक्तिशैलीकी नाना समयपर महात्माजीक विषयमें व्यक्त की हुअी संगतियाँ संगृहीत की हुअी है ।

रक्षाशुल करोम - जातियतार पथे. रु. २-०-०.

- नया भारतेर भित्ति. रु. १-४-०.

- पाकिस्तानेर विचार. रु. १-४-०.

- मनोपी आशुल कलाम आझाद. रु. १-०-०.

रोलां, रोमे (अनु: ऋषिदास) - महात्मा गांधी. कलिकाता, ओरिअन्टल बुक भेजन्सी, रु. २-८-०, १९४७, पृ. १३३.

शान्तादेवी - भारत भुक्तिसाधक रामानन्द चट्टोपाध्याय ओ अर्धदाताज्योर बांगला. कलिकाता, प्रवासी कार्यालय, रु. ६-०-०.

सरकार हेमन्तकुमार - बन्दीर डायरो. (डिसेंबर १९२१-जून १९२२). कलिकाता, बिडियन बुक क्लब, रु. १-०-०, १९२२, पृ. १३४.

सरस्वती लाओवेरो (प्र.) - खेलाफत प्रसंग. कलिकाता.

सेन, अनाथगोपाल - जागतिक परिवेश ओ गांधीजीर अर्थनीति (काँग्रेस साहित्य संघ संकालित) कलिकाता, बिडियन अँसोशियेटेड पब्लिशिंग कंपनी, रु. १-८-०, पृ. ११०.

सेन, सत्यरंजन - कार्पास. कलिकाता, निखिलभारत-चरकासंघ, ३ आने, पृ. २२.

स्टैंडर्ड बुक कंपनी (प्र.) - नेताजीर पथ ओ गांधीजीर मत. कलिकाता, रु. ३-०-०.

हरिजन पत्रिका (गांधीजीर 'हरिजन' ओर बांगला संस्करण) - सं. रतनमणि चट्टोपाध्याय. कलिकाता, अजितकुमार बसु, शक्ति प्रेस, सालाना चंद्रा रु. ६-०-०. वि

सेवासंघ (सं.) - गांधीकथा. (संक्षिप्त आत्मकथा). कलिकाता, ओरिअन्टल बुक कं. २ आ. रु. १-१२-०.

अर्द्ध पुस्तकें

अजमलखान साहेब, महम्मद - खुत्वाअे सदारत. अलीगढ, जामिया मिलिया इस्लामिया, ४ आने, १९२१, पृ. २३. वि.

अवदुल हलीम, मौलवी - गांधीजीकी बातें. वम्बवी, मकतबा सुल्तानी, रु. १-१२-०, पृ. १२+१७६. वि

अमृतकौर - औरतोंसे. लाहोर, पंजाब ग्रामसेवामंडल बुक डोपो, ६ आने, १९४६, पृ. ४०. वि

आज़ाद, मौलाना अबुल कलाम - खुत्वाअे सदारत, रामगढ अधिवेशन. (अजलास पखौ). जिलाहावाद, इंडियन प्रेस, २ आने, १९४०, पृ. ४०.

- मज़ामोने अबुल कलाम आज़ाद. देहली, हिन्दुस्तानी पब्लिशिंग हाकुस, जिल्द १, रु. ४-०-०, १९४४, पृ. ३५८; जिल्द २, रु. ४-०-०, १९४४, पृ. ३६६. वि

- मुसलमान और कांग्रेस. लाहोर, मकतबा अर्द्ध, रु. १-०-०, पृ. ८०. वि

- खुत्वाअे आज़ाद. लाहोर, मकतबा शार, रु. ३-०-०. २ आ. १९४४, पृ. ३५६. वि

अुपाध्याय, पंडित रामचंद्र - क्या हिन्दु जाति महात्मा गांधीके खूनमें अपना हाथ रंगेगी? विजनौर, १९२३.

अँड्रयूज़, सी. अफ. - ख्यालाते महात्मा गांधी (जिसमें अुनको तहरीरातके मुन्तखि बात भी शामिल हैं). वम्बवी, हिफा-सियारखान. हिस्ता १. रु. २-४-०, १ आ. पृ. ८+२४८; हिस्ता २. रु. २-४-०, १ आ. पृ. ८+२४९ से ५१२. वि

ऑल इंडिया कांग्रेस कमेटी (प्र.) - दस्तूरे असासी [जून १९३९में ऑल इंडिया कांग्रेस कमेटीके अजलासमें तरमीम किया गया]. अिलाहावाद, जनरल सेक्रेटरी, २ आने, १९३९, पृ. २९.

गणपतराय - कस्तूरबा गांधी. लाहोर. लजपतराय अँन्ड सन्स, रु. २-४-०, १९४६, पृ. १९८

गांधी कृष्णदास - कताग्रीका हिसाब-हिस्सा १. सेवाग्राम, हिन्दुस्तानी तालीमी संघ, ८ आने, १९४२, पृ. १५+१२८. वि

गांधी, मोहनदास क. - आज़ाद हिन्द. लाहोर, पंजाब ग्रामसेवा मंडल.

-(अनु: हामद कुरेशी) - आपबीती. लाहोर, किताबिस्ताने अर्द्ध, रु. २-८-०, पृ. २७२. वि

- अुसूले ज़ुन्त या अनीतिकी राहपर. लाहोर, लजपतराय अँन्ड सन्स, रु. १-८-०, पृ. १६०. वि

-(सं. सी. राजगोपालाचार और जे. सी. कुमारप्पा; अनु: डॉ. सैयद आबिद हुसेन)

- क्रौमकी आवाज़ [महात्मा गांधीजीकी तकरीरों जो अुन्होंने गोलमेज कॉन्फरन्समें दीथी वे और अुनके सफ़रे-लंडनके हालात]. देहली, मकतबा जामिया मिलिया, रु. १-८-०, १९३३, पृ. ४+३९५. वि

- खुराक और सिहत पर मेरे तजरयात. लाहोर, नारायण दत्त सहगल अँन्ड सन्स, १२ आने, पृ. १७६.

-(अनु: डॉ. सैयद आबिद हुसेन) - ज़व्ते नफ़्स और नफ़्सपरस्ती. देहली, मकतबा जामिया, रु. १-०-०, २ आ. १९३४, पृ. २+१५८. वि

—(अनु: सैय्यद आविद हुसेन) — तलाशे हक़ [महात्मा गांधीकी आपबीती]. देहली, मकतवा जामिया, जिल्द १. रु. १-०-०, २ आ. १९३८, पृ. ३६६. वि; जिल्द २. रु. १-०-०, १ आ. १९३०, पृ. ३००. वि

—तामिरी ज़िदगी. लाहोर, प्रेमचंद — प्रेमसदन, रु. १-१२-०, पृ. १४४. वि

असमें ज्वत्तकी जरूरत बतायी गयी है।

—तामिरी प्रोग्राम. लाहोर, पंजाब ग्राम-सेवक मंडल.

—ब्रह्मचर्य [महात्मा गांधीके तजस्वात]. लाहोर, मेसर्स मादन दत्त सहगल अँन्ड सन्स, रु. ०-६-०, पृ. ९६. वि

—मंगलप्रभात. लाहोर, पंजाब ग्रामसेवक मंडल.

—(अनु. प्रो. रामसरूप कोशल) — शाहरा-ये-तन्दुरस्ती [आरोग्य दिग्दर्शनका शुर्द तरज़ुमा]. लाहोर, लाजपतराय अँन्ड सन्स, रु. १-८-०, पृ. १६०. वि

गुरुदाससिंघजी, बाबा — गांधीझम्. अमृत-सर, अषीरियल बुक स्टॉल, रु. १-८-०, पृ. ३१५. वि

टॉलस्टॉय (अनु: महात्मा गांधी) — तोक्र व जंजीर [मूरखाराज, तोक्र व जंजीर और शमा ये ज़िदगी]. लाहोर, पंजाब पब्लिशर्स, रु. १-८-०, पृ. १३६. वि

दिवाण, कुंदर — तकली. सेवाग्राम, हिन्दु-स्तानी तालीमी संघ, पृ. ३१६. वि

नेहरू, पंडित जवाहरलाल — अठारा महीने हिन्दुस्तानमें. दिल्ली, शुर्द मरकज़, १९४५, पृ. २४३. वि

—आज़ादीकी मंज़िल तक. लाहोर, हिन्दु-स्तानी कितावघर, रु. २-०-०, पृ. १७६. वि

—खुतवाये सदरत, फ़ैज़पुर, १९३६. (कॉंग्रेसका ५० वाँ अजलास). अिलाहाबाद, अिडियन प्रेस, २ आना, १९३६, पृ. २७. वि

—जगदीती. देहली, मकतवा जामिया.

—मेरी कहानी. देहली, मकतवा जामिया. हिस्ता १, रु. ४-८-०, १९४६, पृ. ४६८; हिस्ता २, रु. ४-८-०, ३ आ. १९४६, पृ. ५४८. वि

नबी तालीम (हिन्दुस्तानी तालीमी संघका मासिक पत्रिका) — देहली, जामिया मिलिया. सं. सलामतुल्ला, १९३९ जानेवारीसे शुरू. सालाना चंद्रा डेढ़ रुपया.

बोस, सुभाषचंद्र — खुतवाये सदरत (कॉंग्रेसके ५१वें सालाना अजलासमें भाषण, १९३८). हरिपुरा, २ आना, १९३८, पृ. ५५. वि

मकतवा जामिया (प्र) — बुनियादी फ़ौमी तालीम [ज़ाकिर हुसेन कमेटीकी रिपोर्ट]. देहली, रु. १-०-०, १ आ. १९३९, पृ. २४०. वि

महम्मद रज़ीक़ (खावर) — गान्धीनामा हिस्सा-१. जालंदर, रायज़ादा हंसराज, पृ. १९३. वि

मितल, गोपाल — गान्धी. लाहोर, मकतवा शुर्द, ६ आने, १९४१, पृ. ६६. वि

राजगोपालाचार्य, चक्रवर्ती, — दुःखी दुनिया (कॉंग्रेसके तामिरी प्रोग्राम पर चंद्र सबक आमोज़ कहानियाँ). लाहोर, पंजाब ग्राम-सेवा मंडल, १२ आने, २आ. पृ. ११२. वि

सत्यन् — बुनियादी दस्तकारियाँ — ओटना व धूनना. देहली, दफ़्तर, नबी तालीम, ६ आना, १ आ. १९४०, पृ. ८४. वि
समू, डॉ. सर तेजबहादुर — हमारी फ़ौमी ज़वान. देहली, अन्जुमन-अ-तरक्की शुर्द, ८ आने, १९४१, पृ. ८ + ९५. वि

सलामतुल्ला (सं.) — नबी तालीम. जामिया-नगर. देखी अपूर 'नबी तालीम'

सुन्दरलाल, पं. — गीता और कुरान. अिलाहाबाद, हिन्दुस्तानी कन्वर सोसायटी, रु. २-८-०, १९४६, पृ. ६ + २७२. वि

- पंजाब हमें क्या सिखाता है. बिलाहाबाद, हिन्दुस्तानी कल्चर सोसायटी, ४ आने, १९४७, पृ. ५४. वि

- हज़रत मुहम्मद और अिसलाम. बिलाहाबाद, विश्ववाणी कार्यालय, रु. १-८-०, पृ. २२४. वि

- हिन्दु मुस्लिम अेकता (रियासत ग्वालियरमें दिये हुअे चार लेक्चर). बिलाहाबाद, हिन्दुस्तानी कल्चर सोसायटी, १२ आने, १९४७, पृ. ९६. वि

सुलेमान नदवी - ख़िलाफ़त और हिन्दुस्तान. आजमगढ़, दारुल मुसन्नफीन, ८ आने, १९२२, पृ. ८९. वि

- दुनिया अे अिसलाम और मस्के

ख़िलाफ़त. बम्बयी, ख़िलाफ़त प्रेस, ८ आने, १९२२, पृ. ५०. वि

सैय्यद, तुफ़ैल अहम्मद - मुसलमानोंका रोशन मुस्तक़बिल. वदार्थू, मतवूअे निज़ामी प्रेस, रु. ५-०-०, ४ आ. १९४३, पृ. २६+६१२. वि

हलीदे अेदिब - अन्दरूनी हिन्द. देहली, अब्जुमने तरक़ी शुर्दू, रु. ६-०-०.

हरिजन (साप्ताहिक) - शुर्दू आवृत्ति. लाहौर, ग्रामसेवक मंडलकी ओरसे प्रसिद्ध होती थी।

हरिजनसेवक (साप्ताहिक) - अहमदाबाद, नव-जीवन, प्रकाशन मन्दिरसे हरिजनकी हिन्दुस्तानी आवृत्ति नागरी और शुर्दू लिपीमें प्रसिद्ध होती है।

कन्नड़ पुस्तकें

अंगडी, अस्. अन्. - राजकीय विचारतरंग.
वेळगांव, राववहादूर अस्. अन्. अंगडी,
रु. १-०-०, १९३६, पृ. ८०

करगुप्पीकर, कृ. नि. - असहकारदमीमांसे.
कर्नाटक शिक्षण समिति (प्र) - मङ्गळ गांधी.
हुब्बळि.

-(प्र.) - वर्धा शिक्षण योजने. धारवाड, आर.
अस्. हुक्केरीकर, ८ आने, १९३८, पृ. ५९.

कर्मवीर (साप्ताहिक) - सं. ह. रा. पुरोहित.
हुब्बळि, लोकशिक्षण ट्रस्ट.

गांधीजीके 'हरिजन' पत्रमेंसे करीब
सभी महत्त्वके लेख भिन्न साप्ताहिकमें दिये
जाते हैं ।

कुलकर्णी, के. अस्. - काँग्रेसिन संक्षिप्त
इतिहास. धारवाड, के. अस्. कुलकर्णी,
५ आने, १९३१, पृ. ११८.

कृष्णयंगार, डी. - गांधीजीय हास्यप्रकृति.
वेंगडूर, स्ट्याडर्ड बुकडीपो.

- रैतरप्रपंच.

कृष्णशर्मा, सी. - निर्भाग्य बोरे गौडा.
- पणकुटी.

- वर्धायात्रे.

गांधी, मो. क. (अनु: पाटील, कल्लन-
गौडा) - असृश्यते याके अख्यवेकु?
हुब्बळि, लिंगनगौडा पाटील, १ आना,
१९३४, पृ. ३१.

-(अनु: पाटील, कल्लन गौडा) - असृश्यतेय
कलंक. धारवाड, अस्. अस्., देसायी, ८
आने, १९३४, पृ. ८२.

-(अनु: कृष्णशर्मा, सिद्धवन हळ्ळी) - गांधी
साहित्य भाग १, २. धारवाड, साधना
प्रिंटिंग प्रेस, रु. १-४-०, १९४१, पृ.
२४४; रु. १-४-०, १९४१, पृ. १०४.

महात्मा गांधीने सावरमती आश्रमके
अेक कार्यकर्ताकी लिखे हुये पत्रोंमेंसे चुने
हुये पत्रोंका अनुवाद.

- महात्मा पत्रगल्ल भाग, २. शिरसी,
वामन अनंत होदके, पृ. २ + ५३

-(अनु: द. कृ. भारद्वाज) - महात्मा
गांधीयर अनासक्तियोग. वेंगडूर, द.
कृ. भारद्वाज:

- गांधीजीयवर आरम्भके (खंड १-५).
वेंगडूर, सत्यशोधन प्रकटनालय.

-(अनु: कृष्णराव, अ. अस्. वि.) - दक्षिण
आफ्रिकदल्लि सत्याग्रह.

- नीतिधर्म. धारवाड, विनायकराव जोशी.

- ब्रह्मचर्य वो कामसाधने. वेंगडूर, द. कृ.
भारद्वाज.

-(अनु: रा. वें. वडवी) - मंगलप्रभात.
हुब्बळि, कर्नाटक शिक्षणसमिति, ५ आने,
१९४२, पृ. ५४.

-(आत्मेगारु: प्रभु; रान). - महात्मा
मनोरंग. हुब्बळि, अध्यात्म कार्यालय,
१९४७.

रंगराव दिवाकर कृत अनुवाद. प्रस्ता-
वना श्री राधाकृष्णन लिखित.

-(अनु: पाटील, कल्लनगौडा) - सत्याग्रह.
दावनगेरी, कसल श्रीनिवास शेटी, ४
आने, १९३८, पृ. ८८.

- हिन्दुस्वराज्य. वेंगडूर, द. कृ. भारद्वाज.
गोवर्धनराव, अस्. - गांधीयवर चरित्रे.
धारवाड, आर्. अस्. हुक्केरीकर, १ आने,
१९३१, पृ. १६.

घाणेकर, आलुचंद्र वेंकटेश - रैतर भागयो-
दय. धारवाड, भा. वें. घाणेकर, २ आने,
१९३१, पृ. ३१.

खेडूतों के सत्याग्रहकी विजयपर सुनका
भाग्योदय बतानेवाला नाटक
चिक्कोडी, आ. आ. - खादिय अर्थशास्त्र.
जमखंडी, कमलाबायी - वर्षा योजने मत्तु
स्त्री शिक्षण. हुब्बळ्ळि, संयुक्त कर्नाटक प्रेस,
३ आने, १९४२, पृ. २६.
जोशी, गुरुनाथ - कर्नाटकद बलिदान.
दिवाकर, रंगनाथ - - प्रान्तभाषे राष्ट्रभाषे.
- राष्ट्रीय शिक्षण.
- सत्याग्रह. (इतिहास मत्तु तंत्र)
- हळिगार कैपिडि.
देशपांडे, बालकृष्ण यमाजी - कत्तर सना-
तनी गळिगे केलु प्रश्नेगळु. वेळ्यांव,
वा. य. देशपांडे, ऐक पैसा, १९३३ पृ. ८.
नारायणराव, बी. ऐस्. - गांधीवाद.
वेंगडूर, विचार साहित्य लिमिटेड,
रु. १-८-०.
नारायण शर्मा - मङ्गळ महात्मा गांधी.
धारवाडे, कर्नाटक शिक्षण समिति, ४
आने, १९३८, पृ. ५०.
बालर्कोके लिये चरित्र
नेहरू, जवाहरलाल (अनु : नाथोक, वेंकट-
राव) - भारततु ऐत्त सगिदे ? बम्बयी,
काँग्रेस सोशियलिस्ट प. हाथुस, ३
आने, १९३६, पृ. ३६.
' विदर जिडिया ' का अनुवाद
पाटील, कल्लनगौडा - ग्रामोद्योग आंदोलन.
तडस हंसभवी (धारवाड जि.), पाटील
कल्लनगौडा - लोकसेवा संघ, २ आने,
१९३७, पृ. ६७.
विडुला, घनश्यामदास (अनु : रंगनाथ
- दिवाकर) - बापू. हुब्बळ्ळि, अध्यात्म
कार्यालय, रु. १-८-०.
बुर्लि, घिन्दुमाधव - भारतीय स्वातंत्र्यद
हेज्जिगळु.
भारद्वाज, द. कृ. - स्वातंत्र्य संग्राम.
मशरुवाला, कि. घ. (अनु : गुरुनाथ जोशी)

- गांधीविचार दोहन. हुब्बळ्ळि, कर्नाटक
शिक्षण समिति, रु. १-०-०, १९३६,
पृ. २२५.
मळिये, गोवर्धनराम - साम्यवाद वे ऐके.
लोकनाथ, ऐस्. ऐन्. - अहिंसाधर्मद
परमावधि.
वडवी, रा. वें. - घडवर भाग्य.
वदरी, आर्. बी. - खादी-दर्शन. हुब्बळ्ळि,
अ. भा. चरखा संघ कर्नाटक शाखे - के ऐ.
वेंकटरामय्या, ६ आना, १९४२, पृ. ९८.
खादी और खुस्को बनावट पर पुस्तक
वाळवेकर, जो. के. (प्र.) - मद्यपानद
दुष्परिणामगळु. धारवाद, डिस्ट्रिक्ट
प्रोहिबिशन कमिटी, १ आना, १९३८,
पृ. ५०.
शंभुलिंग, शिवाचार्य - गोरक्षणे. ब्रिजापूर,
नवा बाजार, ऐस्. आर्. विळ्ळि, १९३७,
पृ. २८.
शामराव, त. सु. - वर्षा शिक्षण समि-
तिय वर्दि.
समाज पुस्तकालय (प्र.) - गांधीदर्शन.
धारवाद, रु. १-४-०.
स्वातंत्र्यप्रिय - भारतद राजनीतिय समस्या.
हर्डेकर, मंजेप्पा - आदिजनसुधारणे.
असमट्टि (जि. विजापूर), मंजेप्पा हर्डेकर,
२ आने, १९३४, पृ. ११ + ६७
अस्थश्रयोद्धारका समर्थन.
- खादीशास्त्र.
हुक्केरीकर, आर्. ऐस्. (प्र.) - काँग्रेस
सुनावणेय जाहिर पत्रिका. धारवाद,
आर्. ऐस्. हुक्केरीकर, १९३६, पृ. १२.
- (प्र.) - मन्त्रीपदद तोडकु. धारवाद,
कर्नाटक प्रां. काँ. कमिटी, १ आना,
१९३७, पृ. ७२.
हुचन्नवर, करिअप्पा - काँग्रेस भारत.
अगडी (धारवाद), हुचन्नवर करिअप्पा,
२ आने, १९३८, पृ. २६.

संस्कृत पुस्तकें

जिद्र - अहिंसायोग अथवा श्रीमोहनगीता
(सुरेन्द्रदेवीकृत आंग्लानुवाद सहित). लाहोर,
मिनर्वा बुक डीपो, रु. ३-०-०, १९४५,
पृ. ८ + १६८. वि

गांधी, मो. क. - गीता पदार्थकोष
(गीतानां पद्योनी सार्थ स्पष्टनिर्देश).
अहमदाबाद, नवजीवन, ४ आने, १ आ.
१९३६, पृ. १६ + २५७. वि

गांधीजीनी 'वाचनाराने विनंति' अने
काढेलकरना 'वे शब्दो' साथे,
- (अनु. श्री भगवदाचार्य) - व्रतविचार
(कुमारी सुमद्रा स्मारक पु. १). भरूच,
नरीतम जयन्तीलाल ध्यानी, १९३१, पृ.
४ + ५४. वि

चास्देवशास्त्री - श्रीगान्धिचरितम् । लवपुरी,
रावी मुद्रणालय, रु. २-४-०, १ आ.
१९३१, पृ. १ + १९६. वि

जिस पुस्तकमें शुरूसे १९३०में
करोड़ोंसे नमक सत्याग्रहके समय गिरफ्तारी
हुयी उस समय तकका गांधीजीचा चरित्र
संस्कृत गद्यमें दिया है ।

दीपचन्द्राचार्य (सं.) - वर्णव्यवस्था । काशी,
दीपचन्द्राचार्य, रु. १-८-०, १ आ.
१९३३, पृ. १६ + २१९ + ६. वि

न्यायविजयजी, मुनि - विश्वभूति-स्वर्गारोहः
(श्री गांधीगुणगीताञ्जलि). पाटण, मुनिश्री
न्यायविजयजी, १९४८, पृ. १९. वि

भगवदाचार्य, स्वामीश्री - भारत पारि-
जातम् । बडोदा, स्वामी श्रीभगवदाचार्य,

रु. ३-८-०, १ आ. १९३८, पृ. ३८ +
५३२. वि

छत्रवीस सर्गात्मक काव्यमें गांधीजीका
१९३७ तकका महासभाने प्रधानपद
स्वीकारकी संघति दी उस समय तकका
चरित्र दिया है ।

२ आवृत्ति. बडोदा, महन्त श्रीरामदास,
रु. ५-०-०, १९४४, पृ. १४ + ३२०.
वि

- पारिजातापहार । बडोदा, महन्तश्री
रामदास, रु. ५-०-०, सं. २०००, पृ.
२५६. वि

- मोहनपञ्चाध्यायी, बडोदा, रामानन्द साहि-
त्य प्रचारक मण्डल, १९३१, पृ. ३६. वि
महाभिक्षु - गांधी प्रवहणम् (तदन्तर्गत
मेढकवहनंच) । राजकोट, ब्रह्मक्षत्री
डाह्यालाल आणंदजी पडिया, २ आने,
१९३३, पृ. ३२, गुजराती अनुवाद सहित ।
४१ श्लोक. वि

राव, श्रीमती क्षमा - सत्याग्रहगीता
(संस्कृत पाठ). Paris, Libreria de
Amerique et d' Orient, रु.
१-८-०, १९३२, पृ. १३३ + ३. वि

शर्मा, डी. एस. - गांधीसूत्राणि. मद्रास,
जी. एस. प्रेस, रु. १-८-०, १९३८,
पृ. १५ + १५२. वि

संस्कृतमें १८० सत्र देकर इनके
संघषमें गांधीजीके लेखोंमेंसे अवतरण
(अंग्रेजीमें) दिये गये हैं ।

सिंधी पुस्तकें

गांधी, मोहनदास क. (अनु. आनंद
हिंगोरानी) - आश्रमवासी. कराची, आनंद
हिंगोरानी, ५ आने, १९३८, पृ. १९८. वि
-(अनु. आनंद हिंगोरानी) - अश्वर आहे ?
हा, आहे । कराची, आनंद हिंगोरानी,
६ पाणी, १९३५, पृ. १२ + १. वि

-(अनु. आनंद हिंगोरानी) - गोताबोध.
हैद्राबाद (सिंध), आनंद हिंगोरानी, ५ आने
१९३४, पृ. २९४. वि
-(अनु. आनंद हिंगोरानी) - घरवदा मन्दिर
मान. कराची, आनंद हिंगोरानी, ४ आने,
१९३५, पृ. १६०. वि

ENGLISH BOOKS

1. BIOGRAPHY

✓ **ATYER, H. R.** - Mahatma Gandhi, Baroda.

AKKAD, B. J. - Mahatma Gandhi. (A Short Life of Gandhiji). Bombay, Vora and Co., Re. 1/8, 1946, pp. vi+91. V

ALVA, JOACHIN - Leaders of India (Rampart Library No. 2). Bombay, Thacker and Co., Re. 1/8, 1943, pp. 86. V

Life-sketch of Gandhiji, pp. 7-37. Reprinted from 'Men and Supermen of India'.

- Men and Supermen of India. Bombay, Thacker, Rs. 11/-, 1943, pp. x+403. V

Life-sketch of Gandhiji, pp. 107 to 138.

✓ **AMBEDKAR, B. R.** - Ranade, Gandhi and Jinnah. Bombay, Thacker, Rs. 3/12, 1943, pp. viii+85. V

✓ **ANDLEY, C. B.** - Gandhi the Saviour. Delhi, Andley Brothers, Rs. 5/-, 1933, pp. viii+102. V

✓ **ANDREWS, C. F. (Ed.)** - Mahatma Gandhi: His Own Story. London, George Allen and Unwin Ltd., 12/6,

1930, pp. 350. Index, bibliography and illustrations. V

This is Mahatma Gandhi's 'Autobiography' rewritten and abridged by Shri Andrews. A chapter 'Conclusion' has been added by the editor.

✓ **Mahatma Gandhi at Work : His Own Story Continued.** London, George Allen, 12/6, 1931, pp. 407. Index, illustrations and bibliography. V

✓ **ANIRUDDHA** - Children's Gandhiji. Lucknow, Universal Publishers, Re. 1/4, 1948, pp. 18. Illustrated. V

✓ **ATHLYE, D. V.** - The Life of Mahatma Gandhi. Poona, Swadeshi Publishing Co., Rs. 3/8, 1923, pp. vii+311. V

BANNERJI, N. C. - Prophets and Patriots. Calcutta.

✓ **BAROS, JAN (Ed.)** - Mahatma Gandhi [Pictorial History of a Great Life]. Calcutta, J. Baros—Czechoslovak Society, Rs. 15/-, 1948, pp. viii+233 photographs+xxviii.

The book contains the Pictorial History of Gandhiji and an essay on his life and work. Both English and

Hindi descriptions are given below the photographs.

BERNAYS, ROBERT - The Naked Fakir. London, Victor Gollancz, 10/6, 1932, pp. 351.

BOLTON, GLORNEY - The Tragedy of Gandhi. London, George Allen, 10/6, 1934, pp. 326. Index. V

BOOKWALA (R. P.) And Co. (Pub.) - Gandhi's Fast Diary. Lahore, 8 as.

Gandhi's Great Fast. Lahore, Re. 1/-.

- Mahatma Gandhi (A Short Biography). Lahore, 6 as.

BOODHUN, R. K. - The Spiritual Triumph of Gandhi Maharaj. [Being Reflections on the Spiritual and National Significance of the Life and Doctrines of the Mahatma]. Port Louis (Mauritius), R. K. Boodhun, 1943, pp. xiv+114.

BRIGHT, J. S. - Gandhi Is India. Lahore, Indian Printing Works, Rs. 5/8, 1947, pp. 312.

- The Woman behind Gandhiji. Lahore, Paramount Publications, Rs. 3/-, 1944, pp. vii+160.

Life of Kasturba Gandhi. Gandhiji's thoughts on problems relating to women are given in an appendix, 'Gandhi Faces the Fair Sex.'

BRIJNATH - See Sharga, P. Brijnath.

BROWN, ERMINE A. (Ed.) - Eminent Indians. Calcutta, Shanti Mitra, Rs. 5/-, 1946, pp. viii+214. V

Sketches of twenty eminent Indians. Gandhiji's sketch pp. 1-16. Portrait and bibliography.

BRYANT, JOHN FORBES - Gandhi and the Indianization of the Empire. Cambridge, J. Hall and Son, 1924.

Contains the history of the years 1919-1924.

CARNEGIE, DALE - Little-Known Facts about Well-Known People. Bombay, Vora and Co., Ind. ed. 1947, Rs. 4/12, pp. 235. V

Mahatma Gandhi, pp. 67-71.

CASELL and Co. (Pub.) - Great Contemporaries: Essays by Various Hands. London, 8/6, 1935, pp. 464. V

Essay on Mahatma Gandhi by George Slocombe, pp. 136-150.

CATLIN, GEORGE - In the Path of Mahatma Gandhi. London, McDonald and Co., 15/-, 1948, pp. 332. Illustrated. V

CAXTON PRESS (Pub.) - Mahatma Gandhi as Viewed by Eminent Men. With Mahatma Gandhi's views on Prayer. Bangalore, 2 as., 1932, pp. 42. V

CHAKRAVARTY, AMIYA - Mahatma Gandhi and the Modern World. Calcutta, The Book House, 12 as., 1945, pp. 13. V

✓ CHATTERJEE, B. C. - Gandhi or Aurobindo. Calcutta, The Sarswati Library, 12 as., 2 ed. 1921, pp. vi+78. V

✓ CHATTERJEE, BIJOY LALL - Gandhi: Champion of the Proletariat. Calcutta, Prakashani, Re. 1/8, 1944, pp. 72.

✓ CHATTERJEE, LALIT MOHAN - Representative Indians. Calcutta, A. C. Dhar, The Popular Agency, Rs. 2/-, 1931, pp. vi+245. Illustrated. V

Gandhiji's life-sketch, pp. 146-184.

✓ CHITAMBER, J. R. - Mahatma Gandhi : His Life, Work and Influence. Philadelphia, 1933.

✓ CONSUL, GOVIND DASS - Mahatma Gandhi the Greatest Rogue of India. (Garcon Series.) Delhi, National Publishers, Rs. 2/-, 1939, pp. 161.

✓ DANGE, S. A. - Gandhi versus Lenin. Bombay, 1921.

✓ DARA, G. S. (Pub.) - Mahatma Gandhi. Oxford.

✓ DAS FRIEDA S. - Gandhi : A Portrait from Life. New York, 1931.

✓ DESAI, KANU and ELVIN,

VERRIER-Mahatma Gandhi: Sketches in Pen and Pencil by Kanu Desai and an Essay by V. Elvin. Bombay, D. B. Taraporewala, Rs. 3/-, 1932, pp. 29, 13 illustrations. V

✓ DESAI, MAHADEV - Gandhiji in Indian Villages. Madras, S. Ganesan, Rs. 3/-, 1927, pp. vii+349. V

✓ How Does Mahatma Gandhi Live at Sevagram? Shrirangam, 1940.

Reprint of articles published in the Illustrated Weekly of the Times of India, Bombay.

- With Gandhiji in Ceylon. A Journal of the Tour with Authorized Version of All Important Speeches. Madras, S. Ganesan, Re. 1/8, 1928, pp. vii+159 with illustrations. V

DEWAN'S PUBLICATIONS (Pub.)-Portraits and Personalities. Lahore, Rs. 5/-, 1945. V

Contains twelve biographies including one of Gandhiji, covering 16 pages. Each biography also sold separately at 6 as.

DHANAPALA, D. B. - Eminent Indians. Bombay, Nalanda Publications, Rs. 7/4, 1947, pp. vi+180. 12 illus. V

Contains sketches of 16 Indians and one Ceylones. Gandhi, pp. 1-19.

✓ DHANACHANDRA, MISS
- Kasturba Gandhi. Lahore,
Free India Publications,
12 as., 1945, pp. iv+44.

DOKE, JOSEPH J. - Mr.
✓ Gandhi: An Indian Patriot
in South Africa. Madras,
G. A. Natesan and Co., Re.
1/-, Ind. ed. 1919, pp. vii+
103. V

Introduction by Lord
Amphthill. Brings the story
of Gandhiji's life upto
October, 1908.

DURANT, WILL - The Case
for India. New York, Simon
and Schuster, \$ 2.00, 1930,
pp. xii+232. (Cheap Indian
edition Re. 1/-.) V

Gandhiji's character sket-
ch and estimate in chap. 2,
pp. 57 to 118.

✓ FISCHER, LOUIS - Gandhi
and Stalin: Two Signs at the
Crossroads. Delhi, Rajkamal
Publications, Rs. 6/8, 1947,
pp. ii+147. V

✓ I Lived with Gandhi.
Bombay, International Book
House, Re. 1/8, 1948, pp. 9. V

A reprint of an article of
Fischer in 'Look Magazine'.

- A Week with Gandhi.
London, George Allen, 6/-,
1943, pp. iv+122. Introduc-
tion by Carl Heath. V

Indian edition by Interna-
tional Book House, Bombay,
Rs. 3/4.

FISHER, FREDERICK B. - The
✓ Strange Little Brown Man;
Gandhi. New York, Long
and Smith, 1932.

FRIENDS and FOES - M. K.
✓ Gandhi: The Man of the
Moment. (Swaraj Series
No. 5.) Calcutta, Saraswati
Library, 12 as., 1941, pp.
120. V

On front page wrapper
the title of the book is given
as 'M. K. Gandhi, the
Greatest Man of the Age.'

✓ FULLOP-MILLER, RENE -
Gandhi the Holy Man.
London, G. P. Putnam's
Sons, Popular ed. 3/6,
1931, pp. 191. Bibliography. V

This is a reprint of the
part dealing with Gandhi
from the author's 'Lenin and
Gandhi.'

✓ - Lenin and Gandhi. London
and New York, G. P. Put-
nam's Sons, 21/- (?) 1927,
pp. xiv+343. Bibliographies.

✓ GANDHI, DHIREN and
VENKATACHALAM, G. -
Prayer and other Sketches
of Mahatma Gandhi and
the Moods of the Mahatma.
Bombay, Nalanda Publica-
tions, Rs. 3/-, 1946, pp. 4
and 6 plates. V

GANDHI, M. K. (Tr. Mahadev
Desai) - An Autobiography
or the Story of My Experi-
ments with Truth. Ahmed-

- abad, Navajivan Publishing House, 1 ed. 2 vols; Rs. 5/8 each., Vol I, 1927, pp. xii+602; Vol II, 1929, pp. xii+608. 2 ed. two volumes in one, 1940, pp. xvi+636, 10 illus., and index. 3rd impr., 1947, Rs. 6/-. V
- (Ed. Mahadev Desai) - My Early Life. Bombay, Oxford University Press, Re. 1/-, 1932, pp. xii+161. V
- (Ed. M. S. Kohli) - Mahatma Gandhi's Confessions. Lahore, Associated Publications, Rs. 2/-, 1943, pp. 116. V
- Gleanings from Gandhiji's Writings.*
- My Jail Experiences. Madras, Tagore and Co., 1920.
- GANESH and Co. (Pub.)
- Heroes of the Hour: Mahatma Gandhi, Tilak Maharaj, and Subramania Iyer. Madras, Rs. 3/-, 1918, pp. xxvi+284+ii. V
- The Indian Nation Builders Pt. III. Madras, Rs. 1/8, 4 ed. pp. vii+466. V
- Sketch of Gandhiji, pp. 33 to 83.
- Mahatma Gandhi: His Life, Writings and Speeches. Madras, 1 ed. 1917; 3 ed. 1921, Rs. 2/-, pp. xiv+444. Foreword by Sarojini Naidu. V
- GANESAN, S. (Ed.) - Gandhi Diamond Jubilee Number. Madras, 1929, pp. 255 to 307.
- GANPATRAI, LALA - Gandhi and Kasturba: The Story of Their Life. Lahore, Kasturba Memorial Publications, Rs. 5/-, 1944, pp. 156.
- (Ed) - Mahatma Gandhi: Builder and Liberator. Lahore, National Publishers and Stationers, Rs. 4/4, pp. iv+189. V
- Foreword by Gopichand Bhargava. A collection of 29 articles by various hands on different aspects of Gandhiji's life.
- GAUBA, KANAIYALAL - Famous and Historical Trials. Lahore, Lion Press, Rs. 6/-, 1946, pp. iv+423. V
- The Trial of Gandhiji (1922), pp. 23 to 42.
- GEORGE, P. V. - The Unique Christ and the Mystic Gandhi. Tiruvalla, The Malabar Christian Office, Rs. 2/8, 1933, pp. 240. V
- GOSWAMI, T. - The Psychology of Gandhi. London.
- GRAY, R. M. and PAREKH, M. C. - Mahatma Gandhi: An Essay in Appreciation. (Builders of Modern India Series). Calcutta, Association Press, Rs. 2/4, 2nd ed. 3rd impr., 1931, pp. vi+140. Bibliography and index. V
- GUHA, S. C. (Ed.) - Gandhi Mahatmya Vol. I. An Antho-

- logy of Appreciations from All Quarters of the Globe. Calcutta, Bharat Grantha Bhandar, Re. 1/-, 1922, pp. ii+233. Foreword by Upen-dranath Basu. V
- ✓ GUPTA, J. P. (Ed.) - He Followed Christ (Unity Series No. 2). Bombay, Hamara Hindustan, 8 as., 1942, pp. x+39. V
- Forewords by the Lord Bishop of Calcutta and Dr. Radhakrishnan. The booklet contains a few of Gandhiji's utterances and two short essays on Gandhiji by John Gunther and Prof. H. C. Mukerjee.
- ✓ GUPTA, NAGENDRANATH - Gandhi and Gandhism (Sidelights on the National Movement in India. No. 1). Bombay, Hind Kitabs, Rs. 3/-, 1945, pp. iv+125. V
- ✓ HADLEY, EDWARD S. (Pub.) - The Trial of Mahatma Gandhi, the Saintly Leader of India's National Aspirations. London, 1922.
- HALL, JOSEPH W. (UPTON CLOSE) - Eminent Asians. London and New York, Appleton & Co., 1929, 21/-.
- ✓ HART, Lt. COL. E. J. - Gandhi and the Indian Problem. London, Hutchinson & Co., Rs. 2/-, 1940, pp. 155. V
- HEATH, CARL - Gandhi. Onslow, Guilsford, Carl Heath, 6d., 1st ed. 1932, pp. 30. V
- Gandhi. London, George Allen, 2/-, 1944, pp. 30 (demi). V
- Indian edition published by Agarwal & Co., Agra, Re. 1/8, 1946, pp. 55.
- HENDERSON, ARCHIBALD - Contemporary Immortals. London and New York, D. Appleton & Co., 10/6.
- Contains biographical sketches of thirteen well-known figures including Gandhiji.
- HERO PUBLICATIONS (Pub.)
- ✓ - Gandhi in Arms. Lahore, 12 as., 1942, pp. 48. V
- HINDUSTAN TIMES (Pub.)
- ✓ - Memories of Bapu. New Delhi, Rs. 5/-, 1948, pp. 96.
- The book consists of illustrations of Gandhiji on art paper with explanatory notes below.
- HOGG, DOROTHY - The Moral Challenge of Gandhi. Allahabad, Kitab Mahal, 8 as., 1st. Ind. ed. 1946, pp. 38.
- "Gandhi depicted as the saviour of humanity. . . 'He alone abides, while others perish.'"
- HOLMES, JOHN HAYNES - THE Christ of Today. Madras, Tagore & Co., 1922.
- Gandhi before Pilate. New York, The Community Church

Pulpit series No. 17, 1930.

- I Meet Gandhi. New York, The Community Church, 1932.
- Who Is the Greatest Man in the World Today? New York.
- What Gandhi Might Do For America.

HOLMES, JOHN HAYNES AND
HERRINGTON, DONALD

- ✓ - Mahatma Gandhi. (Memorial service). New York, The Community Church.

HOSSAIN, SYED - Gandhi:

- ✓ The Saint as Statesman. Loss Angeles, Suttonhouse Ltd., \$ 2.00, 1937, pp. 68. Cheap ed. Rs. 1/12. V

HUNTER, A. A. - Three Trumpets Sound: Kagawa, Gandhi and Schweitzer. New York, 1939.

IQBAL ALI SHAH, SARDAR
- The Controlling Minds of Asia. London, Herbert Jenkins, 1st ed. 1937, pp. 311. Illustrations.

Gandhi pp. 49-84. The account of Gandhi hardly does justice to the subject, being prejudiced and containing distortions of facts.

- ✓ ILAMI MARKAZ (Pub.) - What Gandhi Has Done for India: Being a Collection of Articles on Gandhiji's Life and Work. Lahore, Ilami Markaz, Y. M. C. A., Rs. 3/4, 1946, pp. vi +184. V

✓ 'INDIA ON THE BRINK'.
AUTHOR OF - A Searchlight on Gandhi. London, P. S. King & Son, 6/-, 1931, pp. 139+xxiii. V

INDIAN OPINION - Golden Number of 'Indian Opinion'. Souvenir of the Passive Resistance Movement in South Africa, 1906-1914. Phoenix (Natal), Indian Opinion Office, Rs. 1/4, 1914, pp. 30+24+vi. V

Profusely illustrated. Contains Articles in English, Gujarati and Tamil.

- ✓ JAISINGHANI, A. H. (Ed.)
- Mahatma Gandhi: A study (Akbar Ashram Tract No. 7). Karachi, Akbar Ashram, 2 as, 1931, pp. ii+27. V

✓ JAMES, EDWARD HOLTON
- Gandhi or Cæsar? Boston, Citizens' Gandhi Committee, 25 Cents 1930, pp. 32.
- Gandhi the Internationalist. Boston, 1930.

✓ JANMABHUMI - Gandhi Diamond Jubilee Number. Madras, Janmabhumi, 1929.

- ✓ JAPETH, M. D. - The Truth about Gandhi. Bombay, Mody's Diamond Printing Works, Re. 1/8, 1st ed. 1940, pp. iv+87. V

KAILA, HARIS CHANDRA -
✓ Mahatma Gandhi - A Study. (Being a study of what he

- is and what he loves and preaches). New Delhi, A. N. Alanja & Co., 10 as, pp. vi +62.
- KANETKAR, M. J. - Tilak and Gandhi. (a comparative character sketch), Nagpur, M. J. Kanetkar, 12 as, 1935, pp. viii+74.
- KARAKA, D. F. - Out of Dust. Bombay, Thaker, Rs. 5/8, 1 ed. 1940, pp. xii+iii.+301. V
- KHANNA, R. N. (Ed.) - Gandhiji Through Foreign Eyes. Lahore, Allied Indian Publishers, 6 as.
- Gandhiji Through Indian Eyes. Lahore, Allied Indian Pub. 6 as. 1944, pp. 18. V
- Kasturba Gandhi's Last Hours. Lahore, Kasturba Memorial Publications, 6 as, 1944, pp. 17.
- KING, P. S. and Son Ltd. (Pub.) - India on the Brink. London.
- KRIPALANI, K. R. - Tagore, Gandhi and Nehru. Bombay, Hind Kitabs, Re. 1/8, 1947, pp. iv+104. V
- KRISHNA DAS - Seven Months With Mahatma Gandhi. Being an Inside View of the Non-Co-operation Movement (1921-22). Vol. I. Madras, S. Ganesan, Rs. 3/-, 1928, pp. xii+449. V
- Vol. II. Dighwara (Bihar), Rambinode Sinha, Rs. 3/-, 1928, pp. xii+471+18+ix. Index. V
- KRISHNAMURTI, Y. G. - Salute the Mahatma. Madras, Gandhi Era Publications, Re. 1/-, 1946, pp. 27. V
- Foreword by S. Radhakrishnan.
- KUMARAPPA, BHARATAN - On Tour with Gandhiji. (Nov. 30, 1945 to Feb. 4, 1946). Aundh, Aundh Publishing Trust, Re. 1/-, 1947, pp. 48. V
- KURUP, T. C. K. - Gandhi and Indian Regeneration. Madras, New Herald Office. Contrasts Gandhi's policy with that of the moderates.
- LAHIRI, P. C. - In Search of Truth. [A Picture Album depicting a few eventful landmarks from the Life of Mahatma Gandhi]. Calcutta, A. Mukherjee, Rs. 3/-, 1947, pp. 95. V
- LESTER, MURIEL - Entertaining Gandhi. London, Ivor Nicholson and Watson, 5/-, 1932, pp. vi+246. V
- Gandhi: World Citizen. Allahabad, Kitab Mahal, Rs. 5/8, 1945. pp. 201. V
- My Host the Hindu. London, Williams and Norgate, 1931.
- LOKAPRAKASHANA Co. Ltd. (Pub.) - Gandhiji after Release: An album of selected pictures and photographs. Ahmedabad, 1945.

MEHERALLY, YUSUF - Leaders of India, Pt. II. Bombay, Padma Publications, Re. 1/-, 1946, pp. 79. V

Sketch of Gandhiji, pp. 9-20.

METHA, P. J. - M. K. Gandhi and the South African Indian Problem. Madras.

MENON, K. P. KESHAV (Ed.)

- The Great Trial of Mahatma Gandhi and Mr. Shankerlal Banker. Madras, Ganesh & Co., 6 as, 1922, pp. xii+71. Foreword by Sarojini Naidu. V

MINISTRY OF INFORMATION AND BROADCASTING, GOVERNMENT OF INDIA. - Homage to Gandhi. Delhi, Re. 1/-, 1948, pp. 69. V

A booklet containing tributes and messages received from the U. K., U. S. A., China and other countries, following Gandhiji's assassination.

- Tributes to Gandhiji [A. I. R. Homage to Mahatma Gandhi]. Delhi, Re. 1/8, 1948, pp. 112. 15 photographs and illustrations. V

Contains some of the tributes broadcast to the memory of Mahatma Gandhi.

MORA, E. S. - Pictorial Life Sketch of Gandhiji, the Living Saint of India. Bombay, Vakil and Sons.

Preface by K. M. Munshi 'કે ગાંધી કોણ છે?' (Who is this Gandhi?)

MUNSHI, K. M. - Gandhiji the Master (Gandhi Academy Series). Bombay, Popular Book Depot, 6 as, 1944, pp. 14. V

- Gandhi the Master. Delhi, Rajkamal Publications, Rs. 4/8, 1948, pp. 96. V

Collection of articles including 'Gandhi the Master' listed above.

- I follow the Mahatma. Bombay, Allied Publishers, Rs. 2/8, 1940, pp. viii+200, index. V

A narrative of the author's personal reactions to Gandhiji and his activities, containing an estimate of his work and his views.

MUZUMDAR, HARIDAS T. - Gandhi the Apostle. Chicago, Universal Press, 1923.

- Gandhi Triumphant: The Inside Story of the Historic Fast. New York, Universal Publishing Co., \$ 1.00, 1939, pp. 103.

- Gandhi versus the Empire. New York, Universal Publishing Co., \$ 3.50, 1932, pp. 352 (royal), illustrated. Foreword by Will Durant.

NAIR, SIR SANKARAN - Gandhi and Anarchy.

Madras, Tagore & Co., Rs. 2/8,
2 ed. 1922, pp. xiv+262. V
NATARAJAN, K. - Mahatma
Gandhi. Bombay, Indian
Social Reformer, 8 as.

A brief sketch of Gandhiji's
life and public activities with
special reference to Non-
Co-operation.

NATESAN, G. A. & Co. (Pub.)

✓ Mahatma Gandhi - The
Man and His Mission. Madras,
Re. 1/-, 1st ed. 1910; 10th ed.
1943, Rs. 2/-, pp. xvi+335. V

An enlarged and upto-date
edition of his life and teachings
with an account of his acti-
vities . . . and appreciations
by Shastri, Polak etc. The
life sketch was originally
written by Mr. Henry S. L.
Polak in 1910. The publishers
have made it upto-date with
the issue of every subsequent
edition.

NATIONAL LITERATURE
PUBLISHING Co. (Pub.)

✓ - Mahatma Gandhi (The
World's Greatest Man). With
an appreciation by Lajpatrai.
Bombay, N. L. P. Co., Re.
1/-, 1922. pp. vi+133. V

Contains tributes from
various quarters.

NEHRU, Pt. JAWAHARLAL

✓ - Nehru on Gandhi. New
York, John Day, \$ 2.00, 1948,
pp. 160

OXFORD UNIV. PRESS (Pub.)

✓ - M. K. Gandhi (Leaders
of Modern India Series for
Juveniles). Bombay, 4 as,
1940, pp. 48. V

✓ PAGE, KIRBY - Is Mahatma
Gandhi the Greatest Man
of the Age? New York City,
Kirby Page, 15 Cents, 1922,
pp. ii+64. V

A biographical interpreta-
tion and an analysis of the
political situation in India.

✓ - Mahatma Gandhi and His
Significance.

PAREKH, M. C. and GRAY,
R. M. - See Gray & Parekh.

✓ PAUL, (B. G.) and Co. (Pub.)
- Gandhiji in England and
the Proceedings of the Second
Round Table Conference.
Madras, Re. 1/8, 1932, pp.
viii+240.

✓ PIDDINGTON, A. B. - Bapu
Gandhi. London, 1920 (?)

POLAK, HENRY, S. L. - Maha-
tma Gandhi. Madras, 1930.

✓ - Mahatma Gandhi's Arrest
and the Events Leading up to
It. London, Indian Concilia-
tion Group, 6 d. 1932, pp.
32. Foreword by the Dean
of Canterbury. V

✓ POLAK, Mrs. MILLIE
GRAHAM - Mr. Gandhi :
The Man. London, George
Allen, 3/6, 1931, pp. 186.
Foreword by C. F. Andrews.
V

PRABHU, R. K. (Ed.) - Sati

- Kasturba. Bombay, Hind Kitabs, Re. 1/4, 1944, pp. 87. V
- ✓ PYARELAL - The Santiniketan Pilgrimage (Dec. 1945). Santiniketan, Santiniketan Press, 10 as., 1946, pp. 16. V
 Pages 33 to 48 of Vishva-bharati News, Feb. 1946.
- ✓ RADHAKRISHNAN, S. (Ed.) - Mahatma Gandhi: Essays and Reflections on His Life and Work. Presented to Him on his Seventieth Birthday, October 2, 1939. London, George Allen, 7/6, 1939, pp. 382. V
 Contributions by well-known figures in different walks of life. Also a few extracts from Gandhiji's writings and speeches.
 Indian ed. Kitabistan, Allahabad, Rs. 9/-, 1944.
- ✓ RAMACHANDRA, G. - A Sheaf of Gandhi Anecdotes. Bombay, Hind Kitabs, Re. 1/4, 1 ed. 1945, pp. viii+56. V
 - The Man Gandhi. Madras Gandhi Era Publications, Re. 1/4, 1947, pp. 79. Introduction by Radhakrishnan.
- ✓ RAMACHANDRA RAO, P. R. - The Tribunes of the People. Bombay, New Book Co., Rs. 3/14.
- ✓ RAMAN, T. A. - What Does Gandhi Want? Toronto, 1943.
- "A collection of garbled extracts from the 'Harijan'." British anti-Indian propaganda during the war indulging in mud-slinging at Gandhiji.
- ✓ RAMANATHAN, S. - Gandhi and the Youth. Madras, S. Ramanathan, Re. 1/8, 2 ed. 1947, pp. viii+112. V
 A bitter critique of Gandhiji and his teachings and activities.
- RAM MOHANLAL (Pub.) - Gandhi - The Greatest Man of the World. Vols. 1-3. Allahabad, Re. 1/-, each, 1931.
 - Gandhi - Album. Parts 1-3. Allahabad, 9 as. each, 1931.
 - M. K. Gandhi: A Collection of Opinions of Famous Westerners.
- ✓ RAMULU, (M. S.) and Co. (Pub.) - Mahatma Gandhi (Ramulu Pamphlet series) Madras, 2 as. pp. 46. V
- ✓ RAWLINSON, H. G. - The Makers of India. Bombay, Oxford Univ. Press, 15 as. 1942, pp. 78. V
 Mahatma Gandhi, pp. 60-78.
- ✓ RAY, SATYENDRA - Mr. Gandhi (in the World To-morrow No. 1922)
- ✓ REYNOLDS, REGINALD - India, Gandhi and World Peace. London, Friends of India, 6 as. 1931, pp. 26. V

REZA - UL - KARIM - Mother Kasturba Gandhi. Calcutta, Chuckervetty, Chatterjee & Co., Re. 1/8, 1944, pp. iv+64. V

"Most of these lines have been adapted from different authors." says the auther in his preface. Quite true!

✓ ROLLAND, ROMAIN - Mahatma Gandhi: The Man Who Became One with the Universal Being. London, Swarthmore Press, 3/6. V

Indian edition translated by L. V. Ramaswami Aiyer under the title 'Mahatma Gandhi: A Study in Indian Nationalism'. Madras, S. Ganesan, Re. 1/8, 1925, pp. vi+140 with bibliography. V

✓ ROWE, J. G. - Gandhi The Mahatma. London, Epsworth Press, 2/6, 1931, pp. 120.

✓ ROY, DILIP KUMAR - Among the Great: Conversations with Rolland, Gandhi, Russell, Tagore and Aurobindo. Bombay, Nalanda Publications, Rs. 10/-, 1945, pp. xx+330. V

The second edition contains an introduction by S. Radhakrishnan.

✓ SARMA, D. S. - Studies in the Renaissance of Hinduism in the Nineteenth and Twentieth Centuries. Benares, Benares Hindu University,

Rs. 15/-, 1944, pp. xii+686. Bibliographies and Index. V

Ch. X Mahatma Gandhi: Satyagraha in South Africa; Ch. XI Satyagraha in India. pp. 402 to 584.

SASTRI, The Rt. HON. V. S. SHRINIWAS (Ed. T. N. Jagadisan) - THUMBNAIL SKETCHES: A Collection from the Writings and Speeches of Sastri. Madras, S. Viswanathan, Rs. 4/-, 1946, pp. vi+253.

19 sketches of eminent Indians etc., including one of Mahatma Gandhi (pp. 213 to 221).

✓ SAUNDERS, KENNETH - The Heritage of Asia. London, Students' Christian Movement Press 3/6, 1932, pp. 224. V
Mahatma Gandhi, pp. 128-143.

✓ Whither Asia. A study of three Leaders—Gandhi, Hu Shih and Kagawa. New York, McMillan, 8/6, 1933, pp. viii+221. V

"Mahatma Gandhi and the Indian Ideal of Saint-hood", pp. 31 to 66.

✓ SEN, ELA - Gandhi: A Biographical Study. Calcutta, Sushil Gupta, Rs. 4/8, 1945, pp. viii+187. V

- Testament of India. London, George Allen, 7/6, 1939, pp. 286. V

- Contains life sketches of eminent Indians and chapters on some national problems. Sketch of Gandhi, pp. 17 to 34.
- ✓ **Wives of Famous Men** (Rampart Library 15). Bombay, Thacker & Co., Re. 1/8, 1943, pp. 104. Foreword by Arthur Moore.
- Kasturba Gandhi, pp. 20-28.
- SENGUPTA, B. and CHOWDHURY, R.** - Mahatma Gandhi and India's Struggle for Swaraj. Calcutta, Modern Book Agency, Rs. 2/8, pp. xvi + 254 + 112.
- SENGUPTA, Mrs. PADMANI** - Some Indian Leaders. Allahabad, Ram Narain Lal, Re. 1/-, 1945, pp. iv + 130.
- Gandhi, pp. 55 to 66.
- ✓ **SETH, H. L.** - Gandhi Nationalist or Internationalist. Lahore, Indian Printing Works, Rs. 2/8, 1944, pp. 136.
- SEVENTEEN CONTRIBUTORS** (Ed. C. P. Shukla) - Gandhi as We Know Him. Bombay, Vora and Co., Rs. 3/4, 1945, pp. 145. V
- ✓ **SHARGA, P. BHRIJNATH** - Gandhi. Vols. I & II (Rebels or Redeemers Series). Lucknow, The Upper India Publishing House, Rs. 3/-, Vol. I, 1932; Vol. II, 1933, pp. viii + 436 + ii. Bibliography. V
- SHESHADRI and SONS** (Pub.)
- ✓ - Gandhi and Tagore. Madras, 1922.
- SHIKHARE, D. N.** - Gandhi Greetings. Poona, D. N. Shikhare, 8 as, 1944.
- SHRIDHARANI, KRISHNALAL**
- ✓ - The Mahatma and the World. Bombay, Thacker & Co., Rs. 3/-, 1st Ind. Cheap ed. 1946, pp. viii + 207. V
- American Ed., New York, Duell, Sloan and Pearce.
- SULTAN AHMAD, SYED** -
- ✓ Two Lectures on Mahatma Gandhi, Re. 1/—.
- SUNDAY TIMES** (Pub) - Gandhiji in the Battlefield (My motherland series). Madras.
- ✓ - Mahatma Gandhi, Superman of the Age (My motherland series). Madras.
- THOMAS, HENRY** - The Story of the Human Race: A Biographical Outline of History. Garden City (New York), Garden City Publishing Co., \$ 1.95, 1937, pp. xvi + 560.
- "Written with a bias against oppression and in favour of peace." Gandhi, pp. 515-528.
- ✓ **THOMAS, K. P.** - Kasturba Gandhi: A Biographical Study (The Great Little Woman of India). Calcutta, The Orient Illustrated Weekly, Rs. 2/-, 1944, pp. 96. With a short memoir by Mrs. V. L. Pandit.

- TIMES of INDIA (Pub.) - One Hundred Great Lives (Home Library Club). Bombay, 1939, Rs. 7/8, pp. viii + 760. V
- Life of Gandhiji .pp. 344 to 352.
- TODD, ARTHUR J. - Three Wise Men of the East and Other Lectures. Minneapolis, The University of Minnesota Press, \$2.50, 1927, pp. x + 240.
- Sketches of Gandhi, Tagore and J. C. Bose, pp. 1 to 47. The author pronounces judgement in favour of Tagore as against Gandhi.
- VEILLIER, JULIETTA - Mahatma Gandhi (His Trial—An Idealistic Policy in the Twentieth Century). Madras, Ganesh & Co., Re. 1/4, 1928, pp. ii + 53. V
- An address delivered in French at the opening of the 'Conference des Advocats' on Dec. 5, 1926.
- V. V. M. - Gandhi is India. Bombay, C. Shantilal and Co., Re. 1/12, 1943, pp. 78. V
- WADIA, P. A. - Mahatma Gandhi (A Dialogue in Understanding), Bombay, New Book Co., 2 ed. 1939, Re. 1/8, pp. iv + 73 + iii, index. V
- WALKER, ROY - Sword of Gold: A Life of M. K. Gandhi. London, Indian Independence Union, 7/6, 1945, pp. 200. V
- WATSON, MISS BLANCHE (Compiler) - Gandhi and Non-violent Resistance. See Section II.
- WEBER, J. A. - Gandhi (How They Did It—Life Stories Series). London, Pallas Publishing Co., 1/-, 1939, pp. 126, illustrated. V
- WILLIAMS, L. F. RUSHBROOK (Ed.) - Great Men of India. (Home Library Club). Bombay, Times of India, Rs. 5/8, 1939, pp. 640. V
- Biographical Sketch of Gandhi by H. S. L. and M. G. Polak, pp. 314-337, besides many other sketches of importance which touch Gandhiji's life, philosophy and activities.
- YAGNIK, INDULAL - Mr. Gandhi as I Know Him. [A book containing a detailed review and criticism of the principles and activities of Mr. Gandhi from 1914 to 1922.]. Bombay, Advocate of India Press, Re. 1/8, 1933, pp. 234.
- Gandhi as I Know Him Part II (1923-1939). Re. 1/8, pp. iv + 157.

II. SATYAGRAHA, NON-VIOLENCE, PACIFISM ETC.

- ✓ ADHIKARI, G. - Gandhism: A Review. Bombay, 1940.
- ✓ AGARWALA, A. N. - Gandhism: A Socialist Approach. Allahabad, Kitab Mahal, 12 as.
- ✓ ALLEN, D. (Ed.) - Pacifism in the Modern World. New York, Doubleday, Doran & Co., 1929.
- Contains among other things an essay 'Does Non-Cooperation Work?' by Fenner Brookway.
- ✓ ANDREWS, C. F. - Mahatma Gandhi's Ideas. Including Selections from His Writings. London, George Allen, 12/6, 1929, pp. 382, index and bibliography. V
- ✓ The Meaning of Non-Cooperation. Madras, Tagore & Co., 12 as, 1922, pp. 48. V
- Non-Cooperation and Other Writings. Madras, Ganesh and Co., 8 as, 1922, pp. 49. V
- ✓ ANGELL, SIR, NORMAN. - The Intelligent Man's Way to Prevent War. London, 1933.
- ✓ ARYAN PATH - Special Hind Swaraj Number, Sept. 1931. Bombay, Theosophy Co., 12 as, 1938, pp. 421 to 476. V
- ✓ ASAF. ALI - Constructive Non-Cooperation. Madras, Ganesh & Co., 8 as, 1921, pp. vi+73. V
- ✓ AUSTIN, H. W. - Moral Re-armament: The Battle for Peace. London, William Heinemann, 6d, 1939, pp. 64. V
- ✓ BANDOPADHYAYA, NRIPENDRA C. - Gandhism in Theory and Practice. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1923, pp. x+175. V
- This book is a sequel to the author's 'Ideal of Swaraj'.
- BASU, NIRMAL KUMAR - Studies in Gandhism. Calcutta, Narendranath Chatterjee, 1st ed. 1940, Rs. 2/-, pp. vi+113; 2nd ed. 1947, Rs. 7/8, pp. viii+358, Association Publishing Co. Ltd. References and Bibliography. V
- ✓ BHAGWANDAS, BABU - The Philosophy of Non-Cooperation. Madras, Tagore & Co., 1922.
- ✓ BRAILSFORD, H. N. - Property or Peace? London, Victor Gollancz, 2/6, 1936, pp. 327.
- ✓ BROWN, H. R. - Cutting Ice: A Brief Survey of War Resistance and the International. Middlesex, War Resisters' International, 6d, 1930. pp. 61. V
- ✓ BROWN, WILLIAM - War and the Psychological Condition of Peace. London, 1942.

✓ BUCH, M. A. - Rise and Growth of Indian Nationalism - Non-violent Nationalism: Gandhi and His School.

See Section on 'Current History'.

CASE, CLARENCE M. - Non-Violent Coercion. A study in the Methods of Social Pressure. London, George Allen, 10/6, 1923, pp. viii + 423. V

COMMUNIST PARTY of GREAT BRITAIN (Pub.) - Is India Different? London, 1927, pp. 35. Foreword on the class struggle in India by C. P. D.

Contains correspondence between Saklatwala and Gandhiji.

DASGUPTA, ARUNCHANDRA ✓ - Non-Violence the Invisible Power. Its Primordality, Practicability and Precedents. Calcutta, Khadi Pratisthan, 1 ed. 1946, Re. 1/8, pp. vi + 130. V

DE LIGHT, BART - The Conquest of Violence. London, ✓ George Routledge, 7/6, 1937, pp. xi + 306. Introduction by Aldous Huxley. V

Desai, Mahadeo - Gandhi Seva Sangh. Lahore, Dewan's Publications, 6 as, 1943, pp. 31. V

An article from the pen of M. D. giving the report of the Sangha's Annual Gathering held at Malikanda in Bengal in 1940. A reprint from the *Harijan*.

-The Gospel of Selfless Action or the Gita according to Gandhi (Translation of the original in Gujarati, with an additional introduction and commentary). Ahmedabad, Navajivan, Rs. 4/-, 1946, pp. vi + 390. Foreword by Gandhiji. V.

✓ DHAWAN, G. N. - The Political Philosophy of Mahatma Gandhi. Bombay, Popular Book Depot, Rs. 8/8, 1946, pp. xvi + 354 + i. Bibliography and index. Foreword by Radhakrishnan. V.

DIWAKAR, R. R. - Satyagraha: Its Technique and History. Bombay, Hind Kitabs, Rs. 5/12, 1946, pp. xxiv + 202. Bibliography and index. Foreword by Dr. Rajendra Prasad and Prefatory Observations by Shri K. G. Mashruwala. V

DURANT, WILL - The Meaning of Life. New York, Long and Smith. 1.50, 3 impr. 1932, pp. viii + 144. V

Gandhiji's answer to Durant's query, pp. 83-84.

✓ ELVIN, VERRIER - Christ and Satyagraha.

FAULKNER, T. R. and TOWILL, E. S. - Pacifism for To-day and To-morrow. See Towill and Faulkner below.

GANDHI, M. K. - The Early History of Satyagraha (Appeared monthly in 'Current Thought' beginning with Octo. 1924). Madras, S. Ganesan, 8 as.

- (Ed. Dewan Ram Parkash). - Gandhi's Non-Violence. Lahore, Dewan's Publications, Re. 1/-, 1944.

.. "A Collection of Gandhiji's Views on Non-Violence expressed mostly as replies to correspondents".

- Non-Violence in Peace and War. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1942, Rs. 4/-; 2 ed. 1944, Rs. 7/-, pp. xii+589, Index. Introduction by Mahadeo Desai. V

An authoritative and comprehensive collection on the subject.

✓ - Rowlatt Bills and Satyagraha. Madras, Natesan, 1919.

✓ - Satyagraha 1910-1935. (Congress Jubilee Brochures No. 1). Allahabad, A.I.C.C., 1935.

✓ - Satyagraha (Bombay Home Rule Series No. 9). Bombay, Home Rule League, pp. 8.

Gandhi, M. K. and Maurice, M. S. - The Ethics of Passive Resistance (and

Satyagraha) See Maurice and Gandhi below.

Gandhi SEVA SANGH: The Constitution and Bye-laws of the Gandhi Seva Sangh Wardha, R. S. Dhotre, 2 as, 1935, pp. 22. V

GREGG, RICHARD B. - A Discipline for Non-Violence, Ahmedabad, Navajivan, 6 as, 1st Ind. ed. 1941, pp. 42. V

- Gandhiji's Satyagraha or Non-Violent Resistance. Madras, S. Ganesan, Rs. 2/8, 1930, pp. xvi+354. V

✓ - Gandhism Vs Socialism (The John Day Pamphlets, No. 17) New York, The John Day Company, 25, 1932, pp. 30.

The author maintains that "Gandhism is psychologically wiser and more effective than Socialism, not only as a new means of revolution, but also as a longtime mode of life and social organization."

- Gandhism and Socialism: A Study and Comparison. Madras, S. Ganesan, 2 as, 1931, pp. 40. V

✓ - Pacifist Programme in Time of War, Threatened War or Fascism. Wallingford, Pendle Hill, 10

- The Power of Non-Violence. Ahmedabad, Navajivan, Rs. 2/-, 1st Ind. ed. 1938, pp. xii +398. Notes including Bib-

liographical Reference and Index. V

"A brilliant exposition and a rational discussion of the principle of non-violence and other elements implicit in it."

- The Power of Non-Violence, with an introduction by Rufus Jones. New York, Fellowship Publications, New revised edition 1944, pp. 253. Notes by Chapters and Index.

Some chapters from the earlier edition have been dropped on account of war economy and a few new ones have been added to this edition.

- ✓ The Psychology and Strategy of Gandhi's Non-Violent Resistance. Madras, S. Ganesan, Re. 1/4, 1929, pp. viii+169. V

- Training for Peace. A programme for Peace Workers. Philadelphia, J. B. Lippincott Co., 1937 pp. iv+40.

HALDAR, Haridas - Rational Life and Non-Cooperation. A Reply to Lord Ronaldshay based on the Teachings of Tolstoy. Calcutta, Kamala Printing Works, 6 as, 1921, pp. 32. V

HOYLAND, JOHN S. - How Christ Met Aggression. London, Peace Book Co., 3/6, 1939, pp. 184. V

HUXLEY, ALDOUS - An Encyclopaedia of Pacifism. London, Chatto & Windus, 6d, 1938, pp. 126. V

- Ends and Means. London, Chatto & Windus, 8/6, 3rd ed. 1938, pp. 336. V

- Science, Liberty and Peace. London, Chatto and Windus, 3/6, 1947, pp. 63. V

"A vigorous plea for the decentralization of power, property and production...to avoid the prospect of universal servitude under a ruling oligarchy."

- What Are You Going to Do about It? The Case for Constructive Peace. London, The Peace Pledge Union, 3d, 1939, pp. 5. V

JAMES, WILLIAM - The Moral Equivalent of War. New York, American Association for International Conciliation (27th Publication), 1910.

JOAD, C. E. M. - Why War? Harmondsworth, Penguin Books, 6 d, 1939, pp. 247. V

KELKAR, N. C. - A Passing Phase of Politics. Poona, S. W. Awati, Rs. 3/-, 1925, pp. xii+266. V

KOESTLER, ARTHUR - The Yogi and the Commissar and other Essays. London, Jonathan Cape, 10/6, 1945, pp. 156. V

- ✓ **KRIPALANI, ACHARYA J. B.**
 - The Gandhian Way. Bombay, Vora & Co., 1st ed. 1938,; 2nd ed. 1944, Rs. 4/12, pp. viii+179. V
- Left Wing and Right Wing. (An Article on Gandhian Scheme of Political and Economic Reconstruction). Vishwabharati Quarterly, Aug. 1935, pp. 9. V
- ✓ **Non-Violent Revolution.** Bombay, Vora & Co., 4 as, 1938, pp. 47. V
- ✓ **KRISHNAMURTI, Y. G.** - Reflections on the Gandhian Revolution. Bombay, Vora & Co., Re. 1/8, 1944, pp. 29. V
- KURUP, T. C. K.** - The Gospel of Gandhi. Madras, Muni-swami and Mudaliar and Sons (Printers). Re. 1/8, 1922 (?) pp. vi+135. V
- LALPATRAI, LALA** - Ideals of Non-Cooperation. Madras, S. Ganesan, Re. 1/-, 1924, pp. viii+125. V
- ✓ **LASKI, HAROLD** - Dangers of Obedience and Other Essays. London, Harper and Brothers, 7/6, 1930, pp. viii+293. V
- LESTER, MURIEL** - Kill or Cure? Nashville, Cokesburg Press, \$ 1.00, 1937, pp. 135.
- Dare You Face Facts? New York and London, Harper Brothers, \$ 1.25, 1940, pp. xiv+125.
- LIGHT, BART DE** - See de Light.
- LINDSAY, A. D.** - Pacifism as a Principle and Pacifism as a Dogma. (Burge Memorial Lecture. 1939.) London, Students' Christian Movement Press, 6 d, 2 ed. 1939, pp. 47.
- MASHRUWALA, K. G.** - Practical Non-Violence (An Ideology of Non-Violence). Ahmedabad, Navajivan, 1 ed 1941; 2 ed. 1946, pp. 48, 12 as. V
- MAURICE, M. S. and GANDHI, M. K.** - The Ethics of Passive Resistance (and Satyagraha). Madras, Ganesh & Co., 12 as, 1921, pp. 35. V
- Contains two essays : One on the Ethics of Passive Resistance by Maurice and another on Satyagraha by Gandhiji.
- MEHTA ASHOKA** - Socialism and Gandhism. Bombay, the Congress Socialist pub. Co., 2 as, 1935, pp. iv+25.
- MEHTA, GAGANVIHARI L.** - The Conscience of a Nation or Studies in Gandhism. Calcutta, 1933.
- MELLOR, WILLIAM** - Direct Action. London, 1920.
- MONEY, (A. S.) and Co. (Pub.)** - At the Feet of the Mahatma or the Joys of Renunciation and Other Essays. Madras, Re. 1/-.

- Gandhism or the Royal Road to Happiness. Madras, Re. 1/-, 1921, pp. 69; 1946 ed. 8 as, pp. 48. V

- Neo-Gandhism or Heaven on Earth. Madras, Re. 1/-.

MOREL, E. D. - Thoughts on the War, Peace and Prison. Westminster, E. D. Morel, 2/-, 1920, pp. 123. V

- Truth and the War. London, National Labour Press, 3/6, pp. xiv+328. V

MUMFORD, PHILIPS. - An Introduction to Pacifism. London, Cassell & Co., 1/6, 1937, pp. xvi+112. V

MURRAY, GILBERT - The Cult of Violence. Being an inaugural address given at the opening of the session (1933-34) at Aberystwyth. London, Lovat Dickson, 6 d, 1934, pp. 28. V

MURRY, JOHN MIDDLETON - The Necessity of Pacifism. London, Jonathan Cape, 3/6, 1937, pp. 132. V

- The Pledge of Peace. London, Herbert Joseph, 3/6, 1938, pp. 188. V

MUSTE, A. J. - Non-Violence in an Aggressive World. New York, Harper Bros.

NATIONAL LITERATURE PUBLISHING Co. (Pub.) - Non-Cooperation in Congress Week (A collection of all the speeches on non-co-

operation and the new Congress Creed at the Nagpur Congress). With an instructive foreword by Marmaduke Pickthall. Bombay, 9 as, 1922, pp. 55.

NAVAJIVAN PUB. HOUSE (Pub.) - Satyagraha Ashram (Rules and regulations). Ahmedabad, 2nd ed. 1931, pp. 24. V

NEW INDIA OFFICE (Pub.) - Gandhian Non-Cooperation or Shall India Commit Suicide? A Vade-Macum against Non-Cooperation for all Indian Patriots. Madras, Re. 1/-, 1920, pp. xiv+138. V

A Collection of articles by "a number of well-known persons against the fatal policy of non-cooperation", with a foreword by Mrs. Annie Besant.

NIEBUHR, REINHOLD - Moral Man and Immoral Society. A Study in Ethics and Politics. New York and London, Charles Scribner's Sons, 1932, pp. xv+284.

Ch IX. Preservation of Moral values in Politics. pp. 231-256

NUNDI, ALFRED - Revolution and Evolution. Lahore, 1922.

PAGE, KIRBY - War: Its Causes, Consequences and Cure. London, George Allen, 5/-, 1924, pp. 215. V

RADHAKRISHNAN, S. - Is This Peace? Bombay Hind Kitabs. Re. 1/4, 1945, pp. ii + 70. V

RADHAKRISHNAN, S. and MUIRHEAD, J. H. (ed.) - Contemporary Indian Philosophy (Library of Philosophy). London. George Allen, 16/-, 1936, pp. 375. V

Mahatma Gandhi's replies to the editor's questions on page 21.

RAMPURIA, S. C. - The Cult of Ahimsa: A Jain View Point. Calcutta, Shri Jain Shwetambara Terapanthi Mahasabha.

ROY, M. N. and Others - Satyagraha and the Potentialities of the Congress. Ajmer, Radical Democratic Party, 4 as, 1941, pp. 40. V

RUSSELL, BERTRAND - Justice in War Time. London, George Allen, 5/-, 2 ed. 1917, pp. xx+229. V

- Which Way to Peace? London, Michael Joseph Ltd., 1936, 2/6, 3 impr. 1937, pp. 224.

RUTHERFORD, V. H. - War or Peace? England and America. London, Williams and Norgate, 2/6, 1930, pp. 96. V

Ch. xvii Renunciation of India by England, pp. 56-57; xxiii India and the Labour Government, pp. 58-59; and a

Note on Indian Independence.

RUTHNASWAMY, M. - The Political Philosophy of Mr. Gandhi. Madras, Tagore & Co., Re. 1/-, 1922. V

SARMA, D. S. - The Gandhi Sutras. See Sanskrit Section.

SARMA, V. SWAMINATH - Essentials of Gandhism. Madras, Shakti Karyalaya.

SHEPPARD, DICK - We Say 'No'. London, John Murray, 3/6, 1938, pp. xv+168. V

SHELVANKAR, Dr. K. S. - Ends are Means. A Critique of Social Values. London, Lindsay Drummond, 2/6, 1 ed. 1938, pp. xviii+146. V

SHRIDHARANI, KRISHNALAL - War Without Violence: A Study of Gandhiji's Method and Its Accomplishments. London, Victor Gollancz, 9/-, 1939, pp. 288. Bibliography and Index. V

SITARAMAYYA, Dr. B. PATTABHI - Gandhi and Gandhism Vols. 1, 2. Allahabad, Kitabistan, Rs. 2/8. each, 1942, pp. 268, 269 to 520. V
- Socialism and Gandhism. Rajahmundry, The Hindustan Publishing Co., Re. 1/8, 1938, pp. xiv+244 (World Today Series). V

SPRATT, P. - Gandhism, an Analysis. Madras, The Huxley Press, Rs. 2/8, 1939, pp.

- xii+516. Select references. V
- SUBEDAR, MANU - Gandhism as I Understand It. Bombay, 1939, Aryan Path Vol. X-3, March 1939, pp. 6.
- Gandhism or Socialism. Sanj Vartaman Annual, 1939, pp. 6.
- SUNDAY TIMES (Pub.) - The Quintessence of Gandhism (My Motherland Series). Madras.
- TAGORE & Co., (Pub.) - Ethics of Destruction. Madras, 12 as, 1922, pp. 60. V
Contains articles by Rabindranath Tagore, Mahatma Gandhi, C. F. Andrews and Dwijendranath Tagore.
- Report of the Civil Disobedience Enquiry Committee. 1922. Madras, Re. 1/-, 1922, pp. 171. V
- TAGORE, SAUMYENDRA-NATH - With Romain Rolland on Gandhism. Calcutta, Gamavani Pub. House, 4 as, 1940, pp. 26. V
- TOWILL, EDWIN S. AND FAULKNER, T. E. - Pacifism Today and Tomorrow. A Handbook for Groups and Discussion Circles. London, The Peace Book Co., Re. 1/-, 1939, pp. 88. V
Foreward by J. Middleton Murry.
- VASWANI, T. L. - Creative Revolution. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1922, pp. viii+166. V
- The Gospel of Freedom. Essays on the Spirit and Method of Non-Cooperation. Madras, Ganesh & Co., 12 as, 1921, pp. iv+78. V
- Non-Cooperation and National Idealism (Swaraj Series No. 2). Calcutta, Saraswati Library, 6 as, 1921 pp. V
Introduction by Shyam Sunder Chakravarty.
- WATSON, MISS BLANCHE (Compiler) - Gandhi and Non-violent Resistance: The Non-Cooperation Movement of India. (Gleanings from the American Press). Madras, Ganesh & Co., Rs. 3/8, 1923, pp. xxiv+549. V
- WELLOCK, WILFRED - Ahimsa and World Peace or the Case for Non-violence. Preface by Dwijendranath Tagore. Madras, S. Ganesan, Re. 1/8, 1922, pp. xii+120. V
"An idealist presents the case for Pacifism with an ardent and on the whole able advocacy."
- WILSON, WILLIAM E. - Atonement and Non-Resistance London, Swarthmore Press, Rs. 2/-, 2 ed. 1923, pp. 61. V

II A. SATYAGRAHA STRUGGLES

- BAKHALE, R. R. - Report of What happened at Borsad. Poona, Servants of India Society, 4 as, 1931, pp. 50. V
- BENGAL PROVINCIAL CONGRESS COMMITTEE - Report of Enquiry into the Alleged Police Oppressions at Char Minar. Calcutta, B. P. C. C., 4 as, 1923, pp. 34. V
- BROCKWAY, A. FENNER - Non-Cooperation in Other Lands. Madras, Tagore & Co., Re. 1/-, 2 impr. 1921, pp. xii+106. V
- DESAI, MAHADEO - The Story of Bardoli. Being a History of the Bardoli Satyagraha of 1928 and Its Sequel. Ahmedabad, Navajivan, Rs. 2/8, 1929, pp. x+363. Index, Map, Illustrations. V
- FRY, A. RUTH - Victories Without Violence. London. 1939.
- Gandhi, M. K. (Tr. Valji Govindji Desai) - Satyagraha in South Africa. Madras, S. Ganesan, Rs. 5/-, 1928, pp. x+511+viii, Index. Foreword by M. K. Gandhi. V
- GUJARAT PROVINCIAL CONGRESS COMMITTEE - The Black Regime at Dharasana: A Brief Survey of the Dharasana Raid. Ahmedabad, 1 ed. 1930, 6 as, pp. x+107, and 8 illustrations. V
- The Case for Bardoli. Ahmedabad, 1930.
- GURUKA BAG CONGRESS INQUIRY COMMITTEE - Report of the G. B. Congress Inquiry Committee. Lahore, Rs. 2/-, 1924, pp. 352. V
- IMPERIAL CITIZENSHIP ASSOCIATION - Smuts - Gandhi Agreement of 1914. (Indians Abroad Bulletin No. 11, June 1924). Bombay, Printed at the Indian Daily Mail Press, 1924, pp. 47, Introduction by C. F. Andrews.
- Contains Extracts from Indian Opinion during the year 1914.
- INDIA LEAGUE - Condition of India: Being the Report of the Delegation sent to India by the India League in 1932. London Essential News 2/6, 1932, pp. xvi+534. V
- American edition issued in 1934 from New York.
- Preface by Bertrand Russell. The report was forbidden entry into India.
- KRISHNA RAO, G.V. - Chirala Perala Tragedy. An Episode in Voluntary Exile. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1922, pp. viii+153. V

LODH, DINESH C. - Law and Order in Midnapur. Calcutta, 1930.

MADRAS MAHAJAN SABHA — Report of the Non-Official Public Inquiry on Police Excesses in Madras. Madras, 1930.

MUZUMDAR, H. T. - Gandhi Triumphant. See Section I - India's Non-violent Revolution.

- Peshawar : Men vs. Machine Guns. New York, 1931.

PESHAWAR INQUIRY COMMITTEE - Report of the Peshawar Enquiry Committee appointed by the Working Committee of the Indian National Congress. Allahabad, R. S. Pandit, Secy. P. E. Committee, Re. 1/-, 1930. pp. 306. V

Shri V. J. Patel was the Chairman of the Committee and the Report was banned and its copies confiscated before it could reach the people.

RAJA RAO — KANTHAPUR : The Story of a Satyagraha in a South Indian Village. Pub. 1938.

RAJENDRAPRASAD, BABU - Satyagraha in Champaran. Madras, S. Ganesan, Rs. 2/8, 1928, pp. viii+282. V

RAJGOPALACHARI, C. - The National Flag (The Nagpur

Flag Satyagraha Struggle). Madras, Ganesh & Co., 2 as, 1923, pp. iv+39.

RAO, C. V. H. - Civil Disobedience Movements in India or the Indian Struggle for Freedom. Lahore, Lion Press, Rs. 2/-, 1 ed. 1946, pp. vi+100.

"Most of the material and facts are taken from the History of the Congress by Dr. Pattabhi Sitaramayya", says the author in his preface. Quite true !

SARASWATI LIBRARY (Pub.) - Non-Co-operation in Egypt (Swaraj Series No. 4.) Calcutta, 4 as, 1921.

Contains the history of the rebellion of 1920, the deeds of the Martial Law regime, the boycott of the Milner Commission etc.

SATYAGRAHA SAHAYAK MANDAL - A Case for Mulshi Peta Satyagraha. Poona, 4 as, 1921, pp. iv+53.

SHIROMANI GURUDWARA PRABANDHAK COMMITTEE - The Struggle for Freedom of Religious Worship in Jaito. Amritsar, S. G. P. Committee, 8 as, 1924, pp. viii+53. V

SIKH TRACT SOCIETY - Guru Ka Bag. Amritsar, Sikh Tract Society, 4 as, 1922, pp. viii+48+iii. V

III. RELIGION

ANDREWS, C. F. - Sermon on the Mount. London, George Allen, 6/-, 1942. pp. 175. Foreword by Rabindranath Tagore and Introductory Note by Agatha Harrison.

DESAI, VALJI G. - Glances at Islam. Ahmedabad, Navajivan, 3 as, 1938, pp. viii+40. V

FEDERATION OF INTERNATIONAL FELLOWSHIPS (Pub.) - Sabarmati - 1928. Being the Report of the First Annual Meeting of the Council of the Federation of International Fellowships held at the Satyagraha Ashram, Sabarmati, 13th to 15th January 1928. 6 as, 1928, pp. 40.

Includes speeches by P. A. Wadia, C. F. Andrews and Mahatma Gandhi.

FYZEE, A. A. A. - Islamic Culture. Bombay, International Book House, Re. 1/4, 1944, pp. iv+50. V

GANDHI, M. K. - Christian Missions and Their Place in India. Ahmedabad, Navajivan, Rs. 2/-, 1941, pp. viii+311. V

The first few initial chapters deal with the larger question of the equality of religions, thus providing a

necessary background for the ideas propounded in the book.

- Delhi Diary. (Prayer speeches from 10-9-'47 to 30-1-'48). Ahmedabad, Navajivan, Rs. 3/-, 1948, pp. xxiv+406. V

"Though covering a vast field, the speeches mainly concentrate on the establishment of peace and concord among different sections of the people, particularly the Hindus, Muslims, and Sikhs."

- Ethical Religion (Niti Dharma) : Handbook of Morals. Translated from the Hindi by A. Rama Iyer with an appreciation of the Author by the Rev. J. H. Holmes. Madras, S. Ganesan, 8 as, 2 ed. 1922, pp. 64. V

The book is originally written in English by an American named Mr. Salter. Mahatma Gandhi published an abridged Gujarati rendering of it in his 'Indian Opinion'. This Gujarati version now passes as the original work of Gandhiji and has been retranslated into English and other provincial languages of India.

-(Ed. Jag Parvesh Chander). Ethics of Fasting. Lahore, Indian Printing Works, Rs. 2/8, 1944, pp. viii+123. V

- (Ed. Prof. Abdul Majid Khan) - Fellowship of Faiths and the Unity of religions. Madras, G. A. Natesan & Co., Re. 1/-, 1947, pp. xvi + 53. Introduction by J. B. Kripalani and Foreword by Prof. Gurumukh Nihal Singh. V
- (Tr. Valji G. Desai) - From the Yeravda Mandir : Ashram Observances. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1933; 3 revised ed. 1947, 8 as, pp. 67. V
 Weekly letters written by Gandhiji from the Yeravda Jail in 1930 to the inmates of the Satyagraha Ashram Sabarmati on the principal Ashram Observances.
- (Ed. Jag Parvesh Chander.)
 - Gita The Mother. Lahore, Free India Publications, Rs. 2/8, 1942, pp. 16 + 202. V
- God Is. Karachi, Anand T. Hingorani, 6 pies, 1935, pp. iv + 8. V
- The Good Life. Lahore, Free India Publications, Rs. 2/-, 1943, pp. 108. V
- My Religion. Lahore, R. P. Bookwala & Co., Re. 1/8/-.
- (Ed. A. T. Hingorani)
 - Ramanama The Infallible Remedy. Karachi, Anand T. Hingorani, Rs. 2/8, 1947, pp. viii + 104. V
- (Ed. Jag Parvesh Chander.
 - The Unseen Power. Lahore, Free India Publications, Re. 1/-, 1941, pp. iv + 104. V
- GANDHI, M. K. AND HOYLAND, J. S. - Songs from Prison. Translations from Indian Lyrics made in the Yeravda Jail in 1930 by M. K. Gandhi; and Adapted for the Press by John S. Hoyland. London, George Allen, 3/6, 1934, pp. 160. V
- GANESH & CO. (Pub.)
 - Gandhi and the Anglican Bishops. Madras, Ganesh & Co., 12 as, 1922, pp. vi + 64. Foreword by K. Natarajan. V
- GEORGE, S. K. - Gandhi's Challenge to Christianity. London, George Allen, 3/6, 1 ed. 1939, pp. 112. Foreword by Radhakrishnan. V
 Indian edition published by Navajivan Press, 1947, Re. 1/8, pp. 15 + 80. A new additional foreword by Horace Alexander. V
- HOYLAND, J. S. - The Cross Moves East. London, 1931.
- JESUDASAN. DR. S. - Jesus Christ and the Present Situation In India. Tiruputpur, 1931.
- JONES, E. S. - Along the Indian Road. London, 1939.
- KUMARAPPA, J. C. - Christianity — Its Economy and

Way of Life. Ahmedabad, Navajivan, Re. 1/8, 1945, pp. viii+124. V

With an appendix, 'Church and Civil Disobedience.' (pp. 81-102).

- Practice and Precepts of Jesus. Ahmedabad, Navajivan, Re. 1/8, 1 ed. 1945; 2 ed. 1946, pp. xvi+112. With 'A Word' by M. K. Gandhi. V
- The Religion of Jesus. Rajahmundry, Hindustan Publishing Co., 4 as, 1937, pp. 90. V

This is included in the Author's 'Christianity: Its Economy and Way of Life', listed above.

MUHAMMAD (Ed. Allama Sir. Abdullah Suhrawardy).
- The Sayings of Muhammad with a Foreword by Mahatma Gandhi. London, John Murray, 3/6, 1941, pp. 128. V

PAREKH, BHAI MANILAL C.
- Christian Proselytism in India (A Great and Growing Menace). Rajkot, Shri Bhagwat Dharma Mission, Rs. 7/8, 1947, pp. xiv+463. V

RADHAKRISHNAN, SIR S.
- The Heart of Hindustan. Madras, G. A. Natesan & Co., Re 1/4, 1931, pp. 48+144. V

Collection of articles on different faiths in India contributed to various journals.

- Religion and Society. Based on Notes of Lectures Delivered at Calcutta (Kamala Lectures) and Benares in the Winter of 1942. London, George Allen, 10/6, 1947, pp. 242. V

A special chapter (lecture) is devoted to War and Non-Violence, pp. 199-238.

RAGHAVAN, DR. V. (Compiler and Translator) - Prayers, Praises and Psalms. Selections from the Vedas, Upanishads, Epics, Gita, Puranas, Agamas, Tantras, Kavyas and the Writings of the Acharyas and Others. Madras, G. A. Natesan, Re. 1/4, 1938, pp. xxiv+512. V
Foreword by Mahatma Gandhi.

SARMA, D. S. - Studies in the Renaissance of Hinduism in the Nineteenth and Twentieth Centuries. (Pratap Singh Gaekwar Library of Indian Philosophy and Religion). See Section I.

SATHE, H. V. - Suggestion No. 4 to Mahatma Gandhi (on Religious Reform). Poona, M. H. Kaduskar, 1933, pp. 26.

SINGAM, S. THURAI RAJA
- Gandhian Rambles in the Realm of the New Testament. 1927.

SUNDAY TIMES (Pub.) —

...nashrama-Dharma. (My
...herland Series). Madras.
...RE, RABINDRANATH
...the Religion of Man.
...ibbert Lectures for 1930).
...don, George Allen, 7/6,
...1, pp. 240. V

...MPSON, EDWARD
...Ethical Ideals in India To-
...r. (Conway Memorial
...ture, 1942). London, Watts
...Co., 2/-, 1942, pp. 39
...The Ethics of Gandhi
...russed from page 5 to 19
...onwards.

...DIA, MADAME SOPHIA

III A. SOCIAL ETHICS

...M OPIUM ENQUIRY
...MMITTEE - Assam Cong-
...s Opium Enquiry Com-
...te: Report, 1925. Cin-
...nara - Jorhat, R. K. Hati-
...an, Re. 1/8, 1925, pp.
...V

...EYA - Towards Dry India.
...dras, Dikshit Publishing
...use, Re. 1/4, 1934, pp.
...-215. V

...RUL HASSAN - The
...ink and Drug Evil in.
...lia. (An account of the
...gin and growth of these
...es with a statement of
...Government's responsi-
...ty in encouraging them
...l of the ways and means
...abolish them). Madras,

Being a brief and compara-
...tive study of religions, from
...the standpoint of Theosophy.
...Bombay, International Book
...House, Rs. 3/-, 1939, pp. xx
...+260. Foreword by Mahatma
...Gandhi. V

...WADIA, P. A. - The Faith
...That Matters. Bombay New
...Book Co., Rs. 3/-, 1947, pp.
...viii+88. V

Chapter VI Law and
...Obedience: The Significance
...of the Civil Disobedience
...Movement; Chap. XII.
...Gandhiji's Birthday.

Ganesh & Co., Rs. 2/-, 1922,
...pp. vi+161, index. Foreword
...by Mahatma Gandhi. V

...BOMBAY GOVT. - Report of
...the Administration of the
...Excise Department of the
...Government of Bombay
...1937-38. Bombay, Govern-
...ment Central Press, 5 as,
...1939, pp. iv+99. V

...BUREAU, PAUL - Towards
...Moral Bankruptcy. London,
...Constable, 21/-, 1925, pp. V

...GANDHI, M. K. (Ed. Dewan
...Ram Parkash) - Gandhi's
...Birth Control. Lahore,
...Dewan's Publications, Re.
...1/-, 1 ed. 1944, pp. 71.

...- (Ed. R. K. Prabhu and U. R.
...Rao) - Conquest of Self

(Being Gleanings of His Writings and Speeches). Bombay, Thacker, Rs. 7/12, 1945, pp. viii+286. V

Also in Rampart Library edition in 2 Vols. Re. 1/8 each. 1944, pp. iv+103, iv+87.

-(Ed. Prof. T. K. Dutt)
-The Loin Cloth Laid Bare. Lahore, Messrs. Dutt and Sons, 13 as, 1947, pp. 2+91. V

-Self-Restraint Vs. Self-Indulgence. Ahmedabad, Navajivan, Pt. I, 6 ed. 1944, viii+130, Re. 1/8; Pt. II, 1 ed. 1939, Re. 1/-, pp. iv+147.

Both the parts in one volume, 2 ed. 1947, Rs. 2/-, pp. viii+232. V

A comprehensive and authoritative collection on the subject.

-(Ed. Prof. T. K. Dutt) - Sex Sermons from the Loin Cloth. Lahore, Messrs. Dutt and Sons, 15 as, 1942, pp. ii+91.. V

JAGANNATHACHARI, C. - Report of the Working of Prohibition in the Salem District. Annamalainagar, Annamalai University, Re. 1/4, 1939, pp. 104. V

MUNI, A. K. - God's Lenses. (Prohibition and Spirituality). Madras, S. Ganesan, Rs.

2/-, 1931, pp. 144. V

PROHIBITION PROPAGANDA BOARD - Prohibition: The Dawn of a New Era. Bombay, Government Central Press, 2 as, 1939, pp. 85. V

This booklet was published by the Bombay Government in reply to critics regarding its policy of Total Prohibition announced to be introduced from the 1 st. August 1939.

Contains half a dozen articles of Gandhiji, and speeches and articles of Bombay ministers and replies to critics, including Shri Subhash Chandra Bose, of its Prohibition Policy.

RAJGOPALACHARI, C. - Indian Prohibition Manual. Madras, I. N. Congress Prohibition Committee, 4 as, 1931, pp. iv+60. V

THOMAS, P. G. - Economic Results of Prohibition in the Salem District. Madras, 1939.

THURSTON, WILLIAM R. - Thurston's Philosophy of Marriage. Madras, S. Ganesan, 12 as, 1928, pp. 83. V

UNWIN, J. D. - Sex and Culture. London, Oxford Univ. Press, 36/-, 1934, pp. xxiv+676. V

IV SOCIOLOGY—GENERAL

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE - Congress Golden Jubilee Brochures, Nos. 1-11. Allahabad, Rs. 3/6, 1935, pp. 492. V

1. Satyagraha; 2. Village Industries and Reconstruction; 3. Some Aspects of Khadi; 4. Rural Indebtedness in India; 5. The Public Debt of India; 7. The Public Services in India; 9. Women in India; 11. Indian Currency and Exchange.

- Congress Political and Economic Studies, Nos. 1-11.

AMBEDKAR, B. R. - The Annihilation of Caste and a Reply to Mahatma Gandhi. Bombay, B. R. Ambedkar, 8 as, 2 ed. 1937, pp. xvi+82+23. V

Speech prepared for the 1936 Annual Conference of the Jat Pat Todak Mandal of Lahore, but not delivered. With two appendices, the first containing three articles of Gandhiji published in the 'Harijan'.

AMRIT KAUR - A Challenge to Women. Allahabad, New Literature, Rs. 3/12, 1946, pp. viii+189. V

Foreword by Pt. Jawaharlal Nehru.

- To Women. Ahmedabad,

Navajivan, 6 as, 1945, pp. 32. V

ANDREWS, C. F. - The Oppression of the Poor. Madras, Ganesh and Co., pp. xxxvi+136. V

CHASE, STUART - Men and Machines. New York, Macmillan, \$ 3. 00, 1929, pp. iv+354. V

COUSINS, MARGARET E. - Indian Womanhood Today. Allahabad, Kitabistan, Rs. 2/8, 1941, pp. 207. V

DATTA, BHUPENDRA KUMAR - The Indian Revolution and the Constructive Programme. Calcutta, Saraswati Library, Rs. 2/-, 1946, pp. 83. V

DATTA, HIRENDRANATH - Indian Culture, Its Strands and Trends. (A Study in Contrasts). (Kamala Lectures). Calcutta University, Re. 1/10, 1941, pp. x. 119. V

Independence Pledge and Gandhiji's article on it criticized, pp. 8-18.

DESAI, A. R. - Social Background of Indian Nationalism. Bombay, Oxford Univ. Press, Rs. 20/-, 1948, pp. xvi+416. V

The author in his 'progressive' zeal pronounces

judgements rather too freely and light-heartedly on all Indian problems, especially the items of Gandhiji's constructive programme including basic education, which he calls 'unscientific and reactionary.'

GANDHI, M. K. - Constructive Programme. Its Meaning and Place. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1944; 2nd. revd. ed. 3 impr. 1948, 6 as, pp. 31. V

Two appendices are added to this impression of the 2nd revd. edition.

- **HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE.** Ahmedabad, Navajivan, Revd. new ed. 1939, 3rd impr. 1946, 8 as, pp. 80. V

Preface to the new edition by Mahadev Desai. This is the authorized English version of Gandhiji's Hind Swaraj.

- **INDIAN HOME RULE.** Reprinted with a New Foreword by the Author. Madras, Tagore & Co., 10 as, 1921, pp. vii+94. V

-(Tr. H. T. Muzumdar) - Sermon on the Sea. Chicago, 1924.

This is a translation of Hind Swaraj or Indian Home Rule under a different and catching name. Hind Swaraj

was written by Gandhiji while on board a steamer bound for South Africa (from England), and hence the name!

-(Ed. A. T. Hingorani) - To the Women (Gandhi Series). Karachi, Ananda T. Hingorani, Rs. 3/12, 1941, pp. xvi+247. V

- **WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE.** Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1942; 3rd impr. 1947, Rs. 3/-, pp. xii+216. Foreword by Amrit Kaur. V

HALDANE, J. B. S. - The Inequality of Man. Harmondsworth, Penguin Books, 6d, 2 ed. 1937, pp. xii+276. V

HOUGHTON, BERNARD - The Revolt of the East. Madras, S. Ganesan, Re. 1/-, 2 ed. 1922, pp. vii+85. V

HOWSIN, HILDA - India's Challenge to Civilization. Madras, Tagore and Co., Rs. 2/8, 1922, pp. viii+99. V

KULKARNI, G. R.; NARAYANSWAMI, C. K. & NEKSATKHAN, SAM - The Constructive Programme: Its Perspectives and Dynamics. Bombay, B. P. C. C., Re. 1/4, 1945, pp. 72. V

KUMARAPPA, BHARATAN - Capitalism, Socialism & Villagism ? Madras, Shakti

Karyalaya, Rs. 5/-, 1946, pp viii+246.

Foreword by Mahatma Gandhi.

KUMARAPPA, J. C. - Peace and Prosperity. Wardha, A. I. V. I. A., 8 as, 1948, pp. iv+37. V

- The Philosophy of Work and other Essays. Wardha, A. I. V. I. A., 12 as, 1947, pp. iv+47. V

- Science and Progress. Wardha, A. I. V. I. A., 12 as, 1948, pp. iv+46. V

KUNHI KANNAN, DR. K. - A Civilization at Bay: India-Past, Present and Future. Madras, Natesan & Co., Rs. 3/-, 1931, pp. xxiv+504+xvi. V

Ch. 27. Gandhi, pp. 481-498, gives an account of the personality and message of Gandhi.

MODAK, CYRIL - India's Challenge to Christians. Lucknow, The Upper India Publishing House, Rs. 2/-, 1940, pp. xii+194. V

MOOKERJEE, DR. H. C. - Congress and the Masses. Calcutta, The Book House, Rs. 3/-, 1946, pp. xvi+260. V

- Some Non-Political Achievements of the Congress. Bombay, Hamara Hindustan, 8 as, 1946, pp. ii+30. V

MUNSHI, K. M. - The Ruin that Britain Wrought. Bombay, Padma Publications for Bharatiya Vidya Bhavan, Rs. 2/4, 1946, pp. viii+85. V

NANAVATI, SIR MANILAL; VAKIL, C. N.; &c. - India Speaking. (The Annals of the American Academy of Political and Social Science, May 1944). Philadelphia, The Academy, \$ 2.00, 1944, pp. viii+267. V

Ind. ed. Bombay, Vora & Co., 1945, Rs. 8/-, pp. 230. V

NATARAJAN, S. - The Social Problem. London, Oxford Univ. Press, 4 as, 1942, pp. 32. V

O'MALLEY, L. S. S. - India's Social Heritage. Oxford, Clarendon Press, 5/-, 1934, pp. 194. V

Gandhi's contribution to Social Reform described among many other things.

PREM NATH - Our Fault. Foreword by S. Radhakrishnan. Lahore, Hero Publications, Rs. 2/4, 1944, pp. 108. V

Most of the articles (on Communal Problem, Education etc.) are written by the author in his college days and read like class essays.

PRITAMSINGH, BHAI - Gandhi's Constructive Programme. Lahore, Paramount Publications, Rs. 3/-, 1944, pp. 143. V

Random Collection of articles bearing on the various items of the Constructive Programme.

RADHAKRISHNAN, S. - Kalki or the Future of Civilization (Today and Tomorrow Series). London, Kegan Paul, 2/6, 1929, pp. 96. V

RAO, R. V. - Gandhian Insti-

tutions of Wardha. Bombay, Thacker, Rs. 2/8, 1947, pp. viii+49. Illustrated. Intro. by J. C. Kumarappa. V

WADIA, SOPHIA - The Spiritual Basis of Social Service. Bombay, Social Service League, 4 as, 1936. V

Gandhi's self-reform basis of social service emphasized.

IV A. REMOVAL OF UNTOUCHABILITY

AMBEDKAR, B. R. - Annihilation of Caste with a Reply to M. Gandhi. See Sect. IV
- Mr. Gandhi and the Emancipation of the Untouchables. Bombay, Thacker & Co., Rs. 2/8, 1943. V

- Untouchables and the Indian Constitution. New York, Institute of Pacific Relations, 1942.

- What Congress and Gandhi Have Done to the Untouchables. Bombay, Thacker, Rs. 14/8, 1945, pp. xii+387. xv appendices and index. V

The Author tries to make out Gandhism as the doom of the Untouchables.

DESAI, MAHADEV - The Epic of Travancore. Ahmedabad, Navajivan, Re: 1/8, 1937, pp. xii+251. Illustrated. V

DESAI, VALJI G. - The Shastras on Untouchability. Ahmedabad, Navajivan. V

DEWAN, RAM PARKASH (Ed.) - Gandhiji's Great Fast, 1932. Lahore, The Popular Publishers, Re. 1/-, 1943, pp. 66. V

Published during the Quit India Struggle period. Book not well got up, nor well edited. For the account of this fast the reader should refer to the 'Epic Fast' by Pyarelal

GANDHI, M. K. (Compiled and Edited by Suman, Shri Ramnath) - The Bleeding Wound ! (Being a Most Up-to-date Collection of Gandhiji's Speeches, Writings and Statements on Untouchability). Introduction by C. Y. Chintamani and Foreword by G. D. Birla. Benares City, Shyam Lal M. A., Re. 1/8, 1932, pp. xxii+226. V

- My Soul's Agony. Ahmedabad, Navajivan, 1932. V

-(Ed. Dewan Ram Parkash) - Untouchability. Lahore,

Gandhi Publication's League,
Re. 1/12, 1944, pp. V

The Collection is far from complete. Most of the articles included in it were written in the twenties.

HARIJAN, A- Gandhi or Amb-
edkar. Madras, Gandhi Era
Publikashions, 12as, 1945,
pp. 46V

Foreword by Radhakrishnan.

HARIJAN SEVAK SANGH -
Annual Reports of the
Harijan Sevak Sangh. New
Delhi, H. S. Sangh.

- First Annual Report, 1933.

- Fifth Annual Report, Octo.
1936 to Sept. 1937. Delhi,
1938, pp. 32+38+xxv. V

- Three years' Report of the
Harijan Sevak Sangh from
Oct. 1, 1937 to Sept. 30,
1940, Delhi, pp. ii+60+91+
xxxii. V

HARIJAN SURVEY COMMI-
TTEE - Report of the Com-
mittee Appointed by the
Cawnpore Harijan Sevak
Sangh in May 1933 (to make
a survey of the Social and
Religious Disabilities etc. of
the Harijans of Cawnpore.)
Cawnpore, Harijan Sevak
Sangh-Cawnpore Branch, Re.
1/8, 1934, pp. viii+100. V

HUNT, W. S. - India's Out-
castes: A New Era. London,
Church Missionary Society,
2/6, pp. vi+113. V

IYER, K. A. S. (Pub.) - Corres-

pondence on the Temple
Entry Question. Madras.

KALWANKAR, S. R. - An
Appeal to Gandhiji (to
desist from this anti-untoucha-
bility campaign). Malegaon,
S. R. Kalwankar, 1934, pp. 8.

MAHADEVAN, S. - Mahatma
Gandhi's Warning and
Flashes in Harijan Tour.
Madras, Journalists' Publi-
shing House, Re. 1/4, 1936,
pp. vi+171. Illustrated. V

MALKANI, N. R. - A Critical
Note on Hindu Temple
Entry Bill. Delhi, 1934.

PUSHPARAJ, P. K. - As An
Untouchable Feels Untou-
chability. (The Servants of
the Untouchable Society
Tract No. 1). Delhi, S. O. U.
Society, 1933, pp. 16. V

PYARELAL - The Epic Fast.
Foreword by C. Rajgopala-
chari. Ahmedabad, Navajivan,
Re. 1/4, pp. xii+325+ii. V

Besides 'A Fortnight of
Agony' which forms Pt. I
of the book by Sjt. Pyarelal,
the book contains a number
of articles and statements by
Gandhiji, the text of the
Yeravda Pact and statements
of public men on the issues
involved in the fast.

RAJGOPALACHARI C. -
Ambedkar Refuted. Bombay,
Hind Kitabs, Re. 1/-, 1946,
pp. 38. V

A reply to the charges levelled by Dr. Ambedkar against Gandhiji and the Congress in his book 'What Congress and Gandhi Have Done to the Untouchables'.
 -The Impending Fast of Mahatma Gandhi (The Issues Explained). Delhi, The Servants of the Untouchables Society, 2 as, 1933, pp.ii+32.

A book containing a discussion on the Removal of Untouchability.

-Plighted Word [Being an account of the History and Object of the Untouchability Abolition and Temple Entry Bills.] Delhi, Servants of the Untouchables Society, 2 as 1933, pp. ii+34. V

SANJANA, J. R. - Caste & Outcaste. Bombay, Thacker, Rs. 6/14, 1946, pp. xx+249. V

The author has all along been a bitter critic of Indian Nationalism and the Congress and Gandhiji in particular.

SANTHANAM, K. - Ambedkar's Attack. [A Critical Examination of Dr. Ambedkar's Book 'What Congress and Gandhi Have Done to the Untouchables']. New Delhi, The Hindustan Times, Rs. 2/-, 1946, pp. vi+114. V

TAGORE, RABINDRANATH - Mahatmaji and the

Depressed Humanity.
 Calcutta, Vishwabharati Bookshop, 12 as.

Contains correspondence of the Poet with Gandhiji and his associates at the time of the Epic Fast and some speeches by the Poet on the occasion at different places.

TEMPLE ENTRY ENQUIRY COMMITTEE-Report of The Committee, 1934. Trivendrum, Supdt., Govt. Press, 1935, pp. vi+413.

THAKKAR, A. V. - The Problem of Aborigines in India (R. R. Kale Memorial Lecture, 1941). Poona, Gokhale Institute of Politics and Economics, Re. 1/-, 1941, pp. 37. V

TONDON, LALTAPRASAD - The Rationale of Untouchability. Cawnpore, S. G. Rastogi, 4 as, 1934, pp. 42.

VENKATARAMAN, S. R. - Harijans Through the Ages. Madras, Bharata Devi Publications, 8 as, 1946, pp. 20. V

WADIA, MADAM SOPHIA - Theosophy and Untouchability. (A Lecture Delivered on 18-12-'32). Bombay, Bombay Provincial Board Servants of the Untouchables Society, 2 as, 1932, pp. 15.

IV B. COMMUNAL (MAINLY HINDU-MUSLIM) PROBLEM

ABBAS, M. H. - All about the Khilafat. With the Views of Mahatma Ghandhi together with Full Details of the Indian Khilafat Delegation in Europe Headed by Maulana Mohammed Ali. Calcutta, Ray & Ray Choudhary, Rs. 2/4, pp. 368. V

Mahatma Gandhi on Khilafat, pp. 336 to 356.

ABDUL MAJID KHAN, PROF. - Communalism in India : Its Origin and Growth. Foreword by Babu Rajendra Prasad and Introduction by Kalinath Ray. Lahore, Paramount Publications, Rs. 2/-, 1944, pp. ii+78.

ADHIKARI, G. - Pakistan and National Unity.

AHMED, JAMILUDDIN - Through Pakistan to Freedom. Lahore, Mohammad Ashraf, Re. 1/8.

Discussion of the C. R. Formula and Jinnah-Gandhi Talks.

ALIVI, HATIMA A. and JAI-SINGHANI - Hindu-Muslim Unity. Karachi, 1930.

AMBEDKAR, BHIMRAO R. - Thoughts on Pakistan. Bombay, Thacker, 1ed. 1941, Rs. 10/-, pp. viii+380. V
- Pakistan and the Partition

of India. Bombay, Thacker, 1945, Rs. 15/12, pp. xxiv+481. V

This is the revised edition of 'Thoughts on Pakistan'.

ANSARI, DR. SHAUKAT ULLAH - Pakistan the Problem of India. Lahore, Minerva Book Shop, Rs. 3/8, 1944, pp. vi+131. V

BAPAT, NARAYAN SADASHIV - Hindu-Muslim Unity. Poona, N. S. Bapat, 6 as, 1938; 2nd. revd. ed. 1939, pp. iv+58. V

BARKAT ALI, MIRZA - The Hindu-Muslim Problem. Bombay, Thacker & Co.

BENI PRASAD, PROF. - Communal Settlement (New India Series No. 1). Bombay, Hind Kitabas, 14 as, 1944, pp. 48. V

- Hindu Muslim Questions. Allahabad, Kitabistan, Re. 1/8, 1941, pp. xiv+172. V

CHAKRABARTY, ATULANADA - Hindus and Musalmans of India. Calcutta, Thacker, Spink & Co., Rs. 2/8, 1940, pp. xxiv+183. V

DALAL, SIR ARDESHIR - An Alternative to Pakistan. Delhi, India Council of World Affairs, 8 as, 1944, pp. 32. V

- DURLABHSINGH (Ed.) - A Complete Record of the Unity Talks. [Rajendraprasad-Jinnah, Gandhi-Jinnah, Nehru-Jinnah, Bose-Jinnah, Sapru-Jinnah, Viceroy-Jinnah and Gandhi-Jinnah etc.] Lahore, Hero Publications, Rs. 4/8, 1945.
- DURRANI, F. K. KHAN - The Meaning of Pakistan. Lahore, Mohammad Ashraf, Rs. 3/12.
- EL. HAMZA - PAKISTAN A NATION. Lahore, Mohammad Ashraf, Rs. 3/-.
- GANDHI, M. K. - Communal Unity. Ahmedabad, Navajivan. 1948.
- (Ed. N. R. Mehta) - Gandhiji on Communal Disorders. Allahabad, India Publishers, Rs. 2/-, 1947, pp. viii+70. V
- Hindu Muslim Tension: Its Cause and Cure. Ahmedabad, Navajivan, 1 anna, 1924, pp. V
- (Ed. A. T. Hingorani) - To the Hindus and Muslims. Karachi, A. T. Hingorani, Rs. 6/8, 1942, pp. xx+504. V
- (Ed. A. T. Hingorani) - To the Protagonists of Pakistan. Karachi, A. T. Hingorani, Rs. 6/8, 1947, pp. xvi+268. V
- GAUBA, K. L. - Inside Pakistan. Delhi, Rajkamal Publications, Rs. 5/-, 1948, pp. x+279. V
- GHOSH, SACHINDRALAL (Ed.) - Gandhiji's Do or Die Mission. Calcutta, The Book Corporation, Rs. 3/-, 1947, pp. vi+93. V
- GUPTA, J. P. (Ed.) - Jinnah Sahib, "Please". Bombay, Hamara Hindustan, 8 as, 1942, pp. 103+xix. V
- HINDU NATIONALIST, A. - Gandhi - Muslim Conspiracy. Poona, R. D. Ghanekar, Rs. 2/-, 1941, pp. xx+219. V
- Wholly based on distortions of facts and passages torn out of their context and misquoted, sometimes emended too, to suit the author's favourite theme.
- HINDUSTAN TIMES (Pub.) - Gandhi-Jinnah Talks (July-October 1944). New Delhi, Hindustan Times, Re. 1/-, 1944, pp. viii+104. Preface by C. Rajgopalachariar. V
- Book contains text of correspondence, the C. R. Formula and a few relevant statements issued by the leaders at the time.
- INDIAN MUSLIM POLITICIAN, AN - Muslim Demand for Pakistan. New York, Institute of Pacific Relations, 1942.
- IQBAL, SIR MUHAMMED - Letters of Iqbal to Jinnah.

- Lahore, Muhammad Ashraf, 8 as, 1943, pp. 31. V
- KABIR, HUMAYUN - Muslim Politics (1906-1942). Calcutta, Gupta Rehman and Gupta, Re. 1/4, 1944, pp. 61. V
- KARAKA, D. F. - For Every Thinking Indian: The Tragic Story of the Brankruptcy of Wisdom, Bombay, Thacker, Re. 1/-, 1944, pp. 28. V
- Articles on Gandhi-Jinnah Talks and Correspondence.
- KHANNA, MEHERCHAND - Pakistan: A Hindu View. New York, Institute of Pacific Relations, 1942.
- KRISHNA, K. B. - The Problem of the Minorities or Communal Representation in India. London, George Allen, 15/-, 1939, pp. 359. V
- KULKARNI, V. B. - Is Pakistan Necessary? Bombay, Hind Kitabs, Rs. 3/12, 1944, pp. iv+109.
- LATIF, SYED ABDUL - The Muslim Problem of India. Bombay, Times of India Press, 12 as, 1939, pp. viii+50. V
- MADNI, HUSSAIN AHMED - An Open Letter to the Moslem League. Lahore, Dewan's Publications, Rs. 2/4, 1946, pp. 101. V
- MEHTA, ASHOK AND NAIR, KUSUM - The Simla Triangle: A Projection of the Communal Triangle. Bombay, Padma Publications, Re. 1/4, 1945, pp. vi+82. V
- MEHTA, ASHOK AND PATWARDHAN, ACHYUT - The Communal Triangle in India. Allahabad. Kitabistan, Rs. 4/8, 1942, pp. 263, a full bibliography and index. V
- MOOKERJEE, DR. RADHAKUMUD - A New Approach to the Communal Problem. Bombay, Padma Publications Ltd., 12 as, 1943, pp. iv+100. V
- NAGARJUNA (A. N. SINHA) - A Guide to the Communal Problem in India. Patna, Himalayan Publications Ltd., Rs. 5/-. V
- NAWAB NAZIR YAR JUNG BAHADUR (Ed.) - Pakistan Issue. Being the Correspondence between Dr. S. A. Lateef, Pt. Nehru, Maulana Azad, Rajendraprasad, Jinnah &c. Lahore, Muhammad Ashraf, Rs. 3/12, 1943, pp. xxxvi+159. V
- NOMAN, MOHAMMAD - Muslim India: The Rise and Growth of the All India Muslim League. Allahabad, Kitabistan, Rs. 4/8, 1942, pp. 433. V
- PEERZADA, SYED SHARIFUDIN (Ed.) - Leaders' Correspondence with Mr. Jinnah. Bombay, Sh. Nazir Ahmed, Taj Office, Rs. 6/-, 1944, pp.

iv+225. V

A Record of the correspondence that passed between Mr. Jinnah on the one hand, and Lord Linlithgo, Gandhiji, Pt. Nehru, S. C. Bose, T. B. Saprú, Sir Roger Lumley, Mr. Fazlul Huq, The Nawab of Chhatari, Maulana Azad, Allama Mashriqui, Rajaji and Abdul Majid on the other, with reference to Hindu-Muslim Unity.

RAGHAVAN, V. - Indo-Muslim Culture. Bangalore, Vichara Sahitya Ltd.. Re. 1/8.

RAJENDRAPRASAD, BABU - India Divided. Bombay, Hind Kitabs, Rs. 10/8, 1st ed. 1946, pp. xii+396. V

2nd ed. 1947.

- Addendum to the First Edition of India Divided. 4 as, pp. 8. V

- The League Demand. (New Age Series 1). Calcutta, New Age Publishers, 12 as, 1945, pp. 24.

Collection of articles contributed to the 'Hindustan Times' in Jan-Feb. 1946 for the attention of the M. P.s."

- Pakistan. Bombay, Allied Publishers, 6 as, 1940, pp. 62. V

REZA-UL-KARIM - For India and Islam. Calcutta, Re. 1/4.

A challenge to the Com-

munal Leaders of India.

- Muslims and the Congress.

Being a Symposium of Addresses of Muslim Presidents of the Indian National Congress from 1885 to 1940, with an Introduction. Calcutta, Barendra Library, Rs. 2/8, pp. xxiv+270.

- Pakistan Examined. With the Partition Scheme of Dr. Abdul Latif, Sir Sikandar Hayat Khan and Others.

SAIYID, M. H. (Pub.) - India's Problem of Her Future Constitution: All India Muslim League, Lahore Resolution Popularly Known as 'Pakistan'—an unbiased study, with a preface by M. A. Jinnah. Bombay, Re. 1/-, 1940, pp. iv+152. V

SHAH, K. T. - Why Pakistan and Why Not? Bombay, Pratibha Publications, Rs. 5/-, 1944, pp. viii+284. V

SHETH, HIRALAL - The Khaksar Movement Under Searchlight and the Life Story of Its Leader Allama Mashriqui. Lahore, Hero Publications, Re. 1/4, 1943, pp. 110. V

SMITH, W. C. - Modern Islam in India: A Social Approach. Lahore, Minerva Bookshop, Rs. 10/-, 1943, pp. viii+399. With notes, references, bibliography and index. V

- Islam & Indian Nationalism, pp. 241 to 269; Khilafat Movement, pp. 224 to 240.
- SULERI, Z. A. - The Road to Peace and Pakistan. Lahore, Muhammad Ashraf, Re. 1/8.
- TAGORE, SIR PRADYOT K. - Divine Music before Divine Mosques. Calcutta, 1926.
- THADANI, L. V. (Ed.) - The Historical Trial of the Ali Brothers and Five Others. Karachi, R. V. Thadani, Rs. 5/-, 1921, pp. xx+465+198.
- TYABJI, HUSSAIN BADRUDDIN - Why Musalmans Should Oppose Pakistan. Bombay, Padma Publications, 8 as, 1946, pp. 30.
- VAIRANAPILLAI, M. S. - Are We Two Nations? Nationalities in Indian Politics - A Scientific and Non-Partisan Approach. Lahore, Herbert Milton Williams, Rs. 6/8, 1946, pp. xvi+316. Index, appendices and bibliography.
- VASWANI, T. L. - The Spirit and Struggle of Islam. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1921. pp. xvi+179.
- WAHED HUSSEIN - Problems of Communal Settlement. Calcutta, 1931.

V POLITICS

- AGARWAL, S. N. - Gandhian Constitution for Free India. Allahabad, Kitabistan, Rs. 3/12, 1946, pp. 136.
- ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE - All Parties Conference 1928: Report with supplement. Allahabad, Gen. Secy, A. I. C. C., Re. 1/8. 1928, pp. 168+56.
- Bengali - Bihari Question: Report of Babu Rajendra-prasad together with the Resolution of the Working Committee of the Indian National Congress. Allahabad, Kitabistan for A. I. C. C., 4 as, 1938, pp. 2+38.
- C. P. Ministerial Crisis: Statements Issued by Shri S. C. Bose, Parliamentary Sub Committee, Acharya Kripalani and Mahatma Gandhi. Allahabad, Kitabistan for A. I. C. C., 8 as, 1938, pp. 2+81.
- Congress Ministries at Work. (1946 April to April 1947). (Congress Economic and Political Studies No. 2). Allahabad, A. I. C. C., Rs. 2/-, 1947, pp. xv+110.
- Poona Statements: Statement Issued by and Correspondence between Mahatma Gandhi and Pt. Jawaharlal Nehru, Sept. 1933. Lucknow,

J. Nehru, A. I. C. C., 2 as,
1933, pp. 13. V

ALL PARTIES' NATIONAL
CONVENTION - The Pro-
ceedings of All Parties'
National Convention, 1928.
Allahabad, Secy. to the
Convention, Rs. 2/-, 1928,
pp. 149. V

ASHRAF, MOHAMMAD (Com-
piler) - The Cabinet Mission
and After. Lahore, Moham-
mad Ashraf, Rs. 6/-, 1946,
pp. iv+431. V

[From Mr. Atlee's Speech
in the House of Commons
to the Formation of the
Interim Government by the
Congress].

BANERJEE, A. C. - The Making
of the Indian Constitution.
1939-1947. Vol I: Documents.
Calcutta, A. Mukherjee & Co.,
Rs. 15/-, 1948, pp. 24, 574. V

-(Ed.) - The Constituent Asse-
mbly of India. Calcutta, A.
Mukherjee & Co. 1947.

-(Ed.) - Indian Constitutional
Documents, Vol. II (1856-
1945). Calcutta, A Mukherjee
& Co., Rs. 12/-, 1946, pp.
xxxviii+532. V

BANERJEE, A. C. & BOSE D.
R. - The Cabinet Mission
in India. Calcutta, A. Mukher-
jee & Co., Rs. 6/-, 1946, pp.
xiv+386. V

"Contains all important
published documents relating

to the work done by the
Cabinet Mission in India."

BHAVE, VINOBA (Tr. Bharatan
Kumarappa) - Swaraj Shastra.
(The Principles of Non-violent
Political Order). Bombay,
Padma Publications, Re. 1/8,
1945, pp. 68. V

BOSE, SUBHAS CHANDRA -
The C. P. Ministerial Crisis.
[Statement of the President,
A. I. C. C]. Printed at the
Hitavad Press, Nagpur, 2 as,
1938, pp. 32. V

BROCKWAY, A. FENNER -
India and Its Government.
Madras, Tagore & Co., 6 as,
1922, pp. 29. V

CHAMAN LAL - British
Propaganda in America.
Allahabad, Kitab Mahal, Rs.
3/12, 1945, pp. xxiii+125. V

CHAUDHARY, MANOHAR-
LAL - The Congress in
Power. Lahore, The Lion
Press, Rs. 3/-, 1947, pp.
x+146. V

A Critical review of the
work of the Congress
ministries with a note on
Mahatma Gandhi.

CHINTAMANI, C. Y. AND
MASANI M. R. - India's
Constitution at Work.
Bombay, Allied Publishers,
Rs. 3/12, 1940, pp. viii+212.
V

CONSTITUENT ASSEMBLY
OF INDIA - India's Charter

of Freedom. Containing the Objective Resolution of the C. A. and the Two Speeches thereon of Pt. Jawaharlal Nehru. New Delhi, Director of Publicity, C. A. of India, 8 as, 1947, pp. 33.

COUPLAND, REGINALD - The Constitutional Problem in India. [Pt. I The Indian Problem 1833-1935; Pt. II Indian Politics 1936-1942; Pt. III The Future of India]. London, Oxford Univ. Press., Rs. 10/-, 1944, pp. 161+37+208. V -

- The Cripps Mission. London, O. U. P., Re. 1/-, 1942, pp. 64. V

- India : A Re-statement. London, O. U. P., 12/6, 1945, pp. viii+311. V

Summary of the Report with historical background, a re-statement of the main facts of Indian connection with Britain as a whole.

DALAL, M. N. - Whither Minorities? Bombay, D. B. Taraporewala, Rs. 2/8, 1940, pp. x+218. V

DASS, ARJAN - Leading Political Parties in India. Lahore, 1943.

DEWAN, RAM PARKASH - Story of Simla. Lahore, Dewan's Publications, Rs. 2/8, 1945, pp. 132.

Account of Conferences regarding the Wavell Plan. DUNBAR, SIR GEORGE - India at War. London, H. M's. Stationery Office, 1940.

ELECTION CAMPAIGNER, AN - Of Use to Workers and Voters. Bombay, Hamara Hindustan, 12 as, 1946, pp. iv+70. Foreword by B. G. Kher. V

FISCHER, LOUIS - The Great Challenge. Delhi, Rajkamal Publications, Rs. 10/-, Ind. ed., 1946, pp. viii+435. V
Chapters X, XI and XIII are worth noting.

FUNDAMENTAL RIGHTS COMMITTEE. - Report of the F. R. Committee. Shri Prakash, Convenor of the Committee, 2 as, 1931, pp. 13.

GANDHI, M. K. (Ed. Jag Parvesh Chander) - Gandhi Against Fascism. Lahore, Free India Publications, Rs. 2/-, 1943, pp. xi+102. V

- Gandhiji's Reasons for his Proposed Retirement from the Congress. Delhi, 1934.

- (Ed. Dewan Ram Parkash) - Indian India. Lahore Gandhi Publications League, Re. 1/-, 1943, pp. 63. V

- The Indian States' Problem. Ahmedabad, Navajivan, Rs. 4/-, 1941, pp. xiv+687. V

- Mahatma Gandhi's Reply (With appendices) to

- "Congress Responsibility for the Disturbances 1942-43". [Gandhi-Government Correspondence Vol. II]. Typescript copy issued from Gandhiji's Camp for private circulation only. pp. 61+50. V
- (Ed. A. T. Hingorani) - To the Princes and Their People. (Gandhi Series, IV.) Karachi, Anand T. Hingorani, Rs. 6/8, 1942, pp. xviii+464. V
- GANDHI, M. K. & OTHERS
- Correspondence between Mahatma Gandhi, the Bombay Government and the Government of India 1942-43. Vol. I. pp. 119. V
Typescript copy for private circulation only, issued from Gandhiji's Camp.
- Gandhiji's Correspondence with the Government 1942-44. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1945; 2 ed. 1945, Rs. 2/8, pp. xxxi+360. V
- GOVERNMENT OF INDIA - Government of India's Despatch on the Proposals for Constitutional Reforms. Calcutta, Government of India Central Publication Branch, Re. 1/4, 1930, pp. 256. V
- Indian Politics 1921-22. Calcutta, Supdt. Government Printing, Re. 1/4, 1922, pp. 118. V
- HAMARA HINDUSTAN (Pub.)
- The Ordeal Begins (Gandhi-Viceroy Correspondence 1942-43). Bombay, 2 as, 1943, pp. 38. V
- HINDUSTAN NEWSPAPERS LTD. (Pub.) - The Congress at a Deadlock and the Way Out. Bombay, 1 anna, 1934, pp. 24.
- HINDUSTAN TIMES (Pub.)
- India Unreconciled (A Documentary History of Indian Political Events from the Crisis of August 1942 to Feb. 1944). New Delhi, Rs. 3/-, 1944, pp. 528. V
- HIS MAJESTY'S STATIONERY OFFICE - Proceedings of the Federal Structure Committee (Second Session, R. T. C.). London, 1931.
- Proceedings of the Indian Round Table Conference : Second Session, 1931. London, 1931.
- Report of the Indian Statutory Commission. Vol. I-Survey; Vol. II-Recommendations. London, 3/- each, 1930. V
- INDIAN STATUTORY COMMISSION - Report : Vol. I-Survey; Vol. II-Recommendations. Calcutta, Government of India Central Publication Branch, Rs. 3/8, 3/6, 1930, pp. 409, 344. V

- Also issued by His Majesty's Stationery Office, London. See above.
- INDIAN NATIONAL CONGRESS-CENTRAL ELECTION BOARD**-Jay Hind Pamphlets 1-10 (Milestones of Liberty &c.), Bombay, Rs. 2/-, 1946. V
- What Congress Fights For (Being The Election Manifesto of the Indian National Congress 1945-46.). Bombay, 1946, pp. 12.
- INDIAN ROUND TABLE CONFERENCE**, 12 Nov. 1930 to 19 Jan. 1931 - Proceedings. Re. 1/10, 1931, pp. 489. V
- INDRA PRAKASH** - Where We Differ: The Congress and the Hindu Maha Sabha. New Delhi, The Hindu Mission Pustak Bhandar, Rs. 2/-, 1942, pp. viii+343.
- KEITH, ARTHUR B.** - A Constitutional History of India, 1600-1935, London, Methuen & Co., 15/-, 1936, pp. xiv +536. V
- Letters on Imperial Relations Indian Reforms, Constitutional and International Law. Oxford, 1935.
- KRIPALANI, ACHARYA J. B.**
- Politics of the Charkha. Bombay, Vora & Co., Re. 1/4, 1946, pp. 100. V
- LANKA, SUNDARAM, DR.** - A Secular State for India: Thoughts on India's Political Future. Delhi, Rajkamal Publications, Rs. 3/-, 1944, pp. iv+114+vi. V
- LAWRENCE, SIR HENRY** - The Indian White Paper. Oxford, B. H. Blackwell; 1/-, 1934, pp. 63. V
- LOHIA, RAM MANOHAR** - Indian Foreign Policy (Congress Political and Economic Studies, No. 12). Allahabad, A. I. C. C., 3 as, 1938, pp. 19. Foreword by Pt. Jawaharlal Nehru. V
- Indians in Foreign Lands (Congress Political and Economic Studies, No. 11). Allahabad, A. I. C. C., 4 as, 1938, pp. vi+37. Foreword by J. B. Kripalani. V
- MACKENZIE, DE WILT** - India's Problem Can Be Solved. New York, Doubleday Doran.
- MANAGER OF PUBLICATIONS** (Government of India)
- Congress Responsibility for the Disturbances 1942-43. Delhi, 3 as, 1943, pp. ii+86. V
  - Correspondence with Mr. Gandhi (August 1942 - April 1944). Delhi, 12 as, 2 impr. 1944, pp. ii+125. V
  - Proposals for Indian Consti-

- tutional Reform. Delhi, 4 as, 1933, pp. 119. V
- Report of the Joint Committee on Indian Constitutional Reform: Session 1933-34. Vol. I, Pt. I. Delhi, 8 as, 1935, pp. 427; Vol. I, Pt. II. Proceedings. 12 as, 1934, pp. x+655. V
- MUZUMDAR, H. T. - The Round Table Conference.
- The Story of Peace Negotiations.
- NATARAJAN S. - Indian Parties and Politics. Bombay, Oxford Univ. Press, 6 as, 1947, pp. 32. V
- NATESAN & Co. (Pub.) - The Round Table Conference. India's Demand for Dominion Status. Madras, Rs. 2/-, 1931, pp. xvi+352+ix. V
- NAYYAR, PYARELAL - Status of Indian Princes. Ahmedabad, Navajivan, 4 as, 1941, pp. iv+44. V
- NEHRU, MOTILAL (Chairman) - Report, All Parties Conference. 1928, Allahabad, A. I. C. C., Re. 1/8, 1928, pp. 155. V
- PEOPLE'S PUBLISHING HOUSE (Pub.) - Correspondence between Mahatma Gandhi and P. C. Joshi. Bombay, 8 as, 1945, pp. vi+63. V
- 'POLITICUS' - Eleven Points of Mahatma Gandhi. Being a Series of Articles Published in the Bombay Chronicle in 1930. Bombay, Bombay Chronicle Press, 6 as, 1930, pp. 40. V
- PUBLICIST, A DISTINGUISHED. - Pros and Cons of Council Controversy. Bombay, Vadhwani & Co., Rs. 2/-, 1922, pp. v+244. V
- PURKAYASTHA, K. M. - The Burden of Swaraj (Being a critical examination of certain broader issues underlying a nationalist constitution for India). Calcutta, The Book Co., Rs. 3/- 1931, pp. xvi+192.
- R. K. P. - Elements of village Administration and Law. Sevagram, A. I. S. A., Re. 1/-, 1948, pp. iv+68. V
- SAPRU COMMITTEE - Constitutional Proposals of the Sapru Committee. Moradabad, Secy. of the Committee, Rs. 7/8, 1945, pp. iv+346 + cii. V
- SARKAR, BENROY KUMAR - The Political Philosophies Since 1905. (Their Origins and Their Tendencies - An Objective and Chronological Survey). Madras, B. G. Paul & Co., Rs. 4/-, 1928, pp. xviii+377. V.

SASTRI, M. SATYANARAYANA - Village Republics (A Retrospect and a Scheme). Bezwada, Kalapeetham, Rs. 2/-, 1946, pp. viii+60. Foreword by Dr. Pattabhi Sitaramayya. V

SCHUSTER, SIR G. AND WINT, GUY - India & Democracy. London Macmillan. 1941. V

SHAH, VADILAL M. - The Political Gita or the Philosophy of Life Applied to Politics in General and Indian Politics in Particular. Bombay, V. M. Shah, Re. 1/4, 1921, pp. 216. V

SINGH-ROY, B. P. - Parliamentary Government in India. Calcutta, Thacker Spink and Co., 1943, pp. ix+427. V

SITHARAM, P. R. - The Great Challenge. Being the Complete Story of Mahatma Gandhi's Fast. Bombay, Arpee Publications, Re. 1/-,

1943, pp. xvi+140. V
UNITED KINGDOM, GOVERNMENT OF - Telegraphic Correspondence Regarding the Situation in India. Government, London, (Cmd. 1586, 1922, East India - Non-Cooperation).

UPENDRA PUBLISHING HOUSE - Nationalists Vs. Moderates. (Lajpatrai-Shastri Controversy). Madras, 8 as, 1921, pp. 47. V

VARMA, SHANTIPRASAD - The Problem of Democracy in India. Delhi and Lahore, Rs. 7/8, 1946, pp. xiv+20+458+7, appendices. Foreword by Dr. Tarachand.

VYASA RAO, K. - Foundations of Indian Swaraj. Madras, V. Ramaswamy Sastrulu and Sons, 1925, pp. x+118. V

The author tries to make a case against the non-co-operation movement. The creed of the Charkha also severely criticized.

VI. ECONOMICS

AGARWAL, S. N. - The Gandhian Plan. Bombay, Padma Publications, Rs. 2/8, 1944, pp. vi+115. V

Foreword by Mahatma Gandhi.

- Gandhian Plan Reaffirmed. Bombay, Padma, Rs. 2/8, 1948, pp. 88. V

This is in continuation of and supplement to the earlier book listed above.

A. I. C. C. - Report of the Economic Programme Committee. Re. 1/-, 1948, pp. 62. V

ANJARIA, J. J. - An Essay on Gandhian Economics.

Bombay, vora & Co., Rs.
1/4, 1945, pp. 40. V

BANAVALIKAR, A. S. - The
Textile Policy of the
Madras Government. (A
Study of Economic Possibi-
lities). Delhi, Young Man and
Co., Rs. 2/8, 1947, pp. viii
+64.

BASU, MAJOR, B. D. - Ruin
of Indian Trade and Indus-
tries. Calcutta, Prabasi
Press, Rs. 2/-, 2ed. pp. viii
+158. V

BRIJ NARAIN, PROF. - Char-
kha Marxism and Indian
Socialism. Lahore, Ramakri-
shna and Sons, Re. 1/8,
1941, pp. vi+196. V

- Economic Structure of Free
India. Lahore, Indian Book
Depot, Rs. 7/8, 1946, pp.
xvi+168. V

- Indian Socialism. Lahore,
Atma Ram and Sons, Rs.
2/-, 1937, pp. 158.

BROOMFIELD, R. S. AND
MAXWELL, R. M. - Report
of the Special Enquiry in-
to the Second Revision
Settlement of the Bardoli
and Chorasi Talukas. Bom-
bay, Central Government
Press, Rs. 2/7, 1929, pp.
107+7 maps. V

CONGRESS SELECT COMMI-
TTEE - Report of the Finan-
cial Obligations between
Great Britain and India.

BOMBAY, A. I. C. C., Re.
1/-, 1930, pp. 70. V

DADABHAINAOROJI - Pover-
ty and UnBritish Rule in
India. London, Swan Sonnen-
nschein and Co., Rs. 20/-,
1901, pp. xiv+654. V

DANTWALA, M. L. - Gan-
dhism Reconsidered. Bom-
bay, Padma Publications, 1 ed.
1944; 2 revd. ed. 1945, Re.
1/- V

DASGUPTA, SATISH CHAN-
DRA - The Cow in India 2
Vols. Calcutta, Khadi Pratis-
than, Rs. 16/- for 2 vols,
1945. Vol. I Breeding - Dairy
Industries, pp. 2+xiii+1264;
Vol. II - The Body of the
Cow - Its Diseases and Treat-
ment, pp. xx+700. V

DESAI, VALJI G. - Cow
Protection. Ahmedabad,
Navajivan, 13 as, 1934, pp.
viii+170. V

DIGBY, WILLIAM - Pros-
perous British India. London,
T. Fisher Unwin, 21/-, 1901,
pp. xvii+661. V

DUTT, ROMESH CHANDRA
- The Economic History of
India 2 Vols. London, Kegan
Paul, Trench, Trubner & Co.
Vol. I Under Early British
Rule. 10/6, pp. xxiv+436. V
Vol. II In the Victorian
Age. 10/6, pp. xxii+628. V

FEDERATION OF INDIAN
CHAMBERS OF COMMERCE

- AND INDUSTRY - Monograph on Common Salt. Calcutta, Rs. 2/-, 1930, pp. xiv+228. V
- GANDHI, M. K. AND OTHERS - Swadeshi - True and False. Poona, Harijan Office, 1 anna, 1939, pp. 16. V
- HAJI, H. N. - Economics of Shipping - A Study in Applied Economics. Bombay, S. N. Haji, Rs. 15/-, 1924, pp. xxxiv+425. V
- Indian Commercial and Press Opinions on the Bill for Reservation of Coastal Traffic of India. Bombay, S. N. Haji, Rs. 3/-, 1928, pp. 105+147. V
- HARISARVOTTAM RAO, G. - Spiritual Swadeshi and Humanitarian Nationalism. Madras, 1932.
- JAYPRAKASH NARAYAN - Why Socialism? Benares, The A. I. Congress Socialist Party, 10 as, 1936, pp. viii+160. V
- KALELKAR, D. B. - The Gospel of Swadeshi. Madras, 1922. V
- KUMARAPPA, J. C. - Blood Money. Wardha, A. I. V. I. A., 12 as, 1948, pp. vi+42. V
- Clive to Keynes. (A Survey of the History of our Public Debts and Credits). Ahmedabad, Navajivan, 12 as, 1947, pp. 44. V
- Currency Inflation - Its Cause and Cure. Wardha, A. I. V. I. A., 8 as, 1943, pp. iv+26. V
- Economic Survey and Planning. Rajahmundry, H. P. Co., 2 as, 1938, pp. 34. V
- Economics of Permanence (Reprinted from the Social Welfare). Bombay, 1 anna, 1942, pp. 8. V
- The Economics of Permanence: A Quest for a Social Order Based on Non-violence. Pt. I - Man the Individual. Wardha, A. I. V. I. A., Rs. 2/-, 1946, pp. x+91. Foreword by Mahatma Gandhi. V
- Economics of Permanence. Pt. II. Man in Gregation. Wardha, A. I. V. I. A., Rs. 2/-, 1948, pp. viii+87. V
- The Gandhian Economy and Other Essays. Wardha, A. I. V. I. A., Re. 1/8, 1948, pp. vi+83. V
- An Overall Plan for Rural Development. Wardha, A. I. V. I. A., 1 ed 1946; 2 ed. 1948, Re. 1/8, pp. viii+78. V
- A Plan for the Economic Development of the North-West Frontier Province. Wardha, A. I. V. I. A., Re. 1/-, 1940, pp. viii+36. V
- Published for private circulation only, with the kind permission of the N. W. F. Province Government.
- Planned Economy - A Gan-

- dhian. Approach (Reprinted from the Indian Journal of Social Work). Bombay, 2 as, 1942, pp. 14. V
- Public Finance and Our Poverty. The Contribution of Public Finance to the Present Economic State of India. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1930; 3 ed. 1945, Re. 1/8, pp. xii+110. V
Reprinted from Young India. Foreword by Mahatma Gandhi.
  - A Questionnaire for the Survey of Village Industries (along with General Information Notes on Those Industries). Wardha, A. I. V. I. A., Re. 1/8, 1947, pp. xviii+72. V
  - Report of the Industrial Survey Committee, Government of C. P. and Berar. Nagpur, Government Printing, C. P. and Berar. Vol. I. Pt. I, 1942, pp. iv+41+viii. V
Vol. I. Pt. II, 8 as, 1939, pp. iv+31+v. V
Vol. II. Pt. I, Re. 1/2, 1939, pp. vi+136. V
Vol. II. Pt. II, Re. 1/-, 1942, pp. iv+109. V
  - Sterling Securities or India in Account Current with Great Britain. Wardha, A. I. V. I. A., 4 as, 1947, pp. ii+10. V
  - Survey of the Matar Taluka. Ahmedabad, Gujarat Vidyapith, Rs. 2/-, 1931, pp. xx+179. V
  - Unemployment. Rajahmundry, The Hindustan Publishing Co., 2 as, 1938, pp. 27. V
  - War, a Factor of Production. Rajahmundry, H. P. Co., 2 as, 1938, pp. 30. V
  - LAKSHMAN, P. P. - Congress and the Labour Movement in India. Allahabad, A. I. C. C., Rs. 2/8, 1947, pp. 174. V
  - LINLITHGO (CHAIRMAN OF THE COMMISSION) - Report of the Royal Commission on Agriculture in India. Delhi, Manager of Publications, Rs. 5/10, 1925, pp. 755. V
  - MAHARASHTRA PROVINCIAL CONGRESS COMMITTEE (Pub.) - Report of the Peasant Enquiry Committee of the M. P. C. C. Poona, M. P. C. C., Re. 1/-, 1936, pp. iv+107.
  - MASANI, M. R. - Socialism Reconsidered. Bombay, Padma Publications, 1 ed. pp. 55, 1944; 2 revd. ed. 1946, Re. 1/- V
  - MEHTA, ASHOK - Indian Shipping. A Case Study of the Working of Imperialism. Bombay, N. T. Shroff, Re. 1/-, 1940, pp. 110. V
  - MEHTA, V. L. - Economics

of Non-violence. Bombay, Hamara Hindustan, 4 as, 1944, pp. 28. V

MITRA. K. (Ed.) - Economic Freedom and Economic Planning: A Symposium. (Citizenship Series of Lectures). With "Immediate Minimum Economic Programme". by Shankerrao Deo. Allahabad, A. I. C. C., Rs. 3/-, 1947, pp. 202. V

Thirteen lectures on diverse subjects.

NATESAN, (G. A.) AND Co. (Pub.) - The Swadeshi Movement. Madras Re. 1/-, pp. 323+vi. V

OXFORD UNIV. PRESS (Pub.) - The Economic Background. (Oxford Pamphlets on Indian Affairs, No. 3). Bombay, 8 as, 1942, pp. 64. V

Kumarappa's article pp. 29-42.

PAL, BIPIN CHANDRA - The New Economic Menace to India. Madras, Genesh & Co., Rs. 2/-, 1920, pp. vii+250. V

RANGA, PROF. N. G. - Four Crore Artisans Hail the Gandhian Plan. Bombay, Hind Kitabs, 8 as, 1945, pp. ii+22. V

RUSKIN, JOHN - Unto this Last. London, George Allen. Various editions.

SATYANARAYAN, BHANU-DIPATHY - Why Socialism

(As Pt. Jawaharlal Nehru Sees It). Rajahmundry, The Hindustan Publishing Co., 4 as, 1938, pp. vi+34. V

SCINDHIA STEAM NAVIGATION CO. - Indian Shipping Pamphlets. Circulated by Scindhia Steam Navigation Company. Bombay, Rs. 2/8, 1937-40, pp. 194. V

SHAH, CHIMANLAL C. - Socialism in India. Bombay, C. C. Shah, 4 as, 1936, pp. 39. V

SHAH, K. T. - Annexure to the Report on the Financial Obligations between Great Britain and India. Bombay, Re. 1/- 1931, pp. 111. V

SITARAMAYYA, PATTABHI - Currency and Exchange (Eleven Points of Mahatma Gandhi) Masulipatan, Sitaramayya, 2 as, 1930, pp. 40. V

- The Economic Conquest of India or the British Empire Ltd. Rajahmundry, Hindustan Publishing Co., Re. 1/-, 1931, pp. 164. V

SUBEDAR, MANU - Gandhian Economics. Bombay, 1939.

SUNDAR RAM, L. L. - Cow Protection in India. Madras, The South Indian Humanitarian League, Rs. 4/-, 1927, pp. viii+202. V

SUNDAY TIMES OFFICE (Pub.) - Daridranarayana or Gandhian Economics (My

Motherland Series.) Madras,
1 anna, pp. 16. V
U. P. P. C. C. - Agrarian
Distress in the United
Provinces. Allahabad U. P.
P. C. C., Re. 1/8, 1931, pp.

275. V
WADIA, P. A. AND MER-
CHANT, K. T. - Our Eco-
nomic Problem. Bombay.
The Book Co., Rs. 6/8, 1 ed.
1943, pp. vi+535. V

VI A. LABOUR

- ANDREWS, C. F. - Christ and
Labour. Madras, Ganesh &
Co., Re. 1/-, 1922, pp.
viii+146. V
- The Oppression of the Poor.
Madras, Ganesh & Co., Rs.
2/-, 1922, pp. xxxv+136. V
ANDREWS, C. F. AND PEAR-
SON, W. W. - Indentured
Labour in Fiji. Delhi, 1916.
INDIAN NATIONAL TRADE
UNION CONGRESS - The
Indian National Trade
Union Congress Constitu-
tion. Bombay, I. N. T. U. C.,
1947, pp. 11. V
KELMAN, JANET HARVEY
- Labour in India. London,
George Allen, 10/6, 1923, pp.
281, V
OZA, DHANWANT - Gandhi
and Labour. Ranpur, Dhan-
want Oza, 4 as, 1 ed. 1936,
pp. 78. V
TEXTILE LABOUR ASSOCIA-
TION, AHMEDABAD
- Annual Reports.
- History of Wage Adjust-
ment in the Ahmedabad
Industry Vol. III (History
of the Wage Dispute of
1933-34 ending with the
Delhi Agreement). Ahmed-
abad, T. L. Association, 1935,
pp. x+581.
- Vol. IV (Proceedings of the
Arbitration Board and Awards
of Arbitrators and the Umpire
in the Wage Cut and Other
Disputes 1936-37). Ahmeda-
bad, 1937, pp. iv+221.
- Memorandum Submitted to
the Rent Inquiry Commi-
ttee in August 1938 and to
the Textile Labour Inquiry
Committee 1939, Ahmedabad,
1939, pp. 56.
- Replies to the Questionnaire
of the Textile Labour
Inquiry Committee submit-
ted by the T. L. A.,
Ahmedabad. Ahmedabad, T.
L. A., 1939, pp. 58.
WHATLEY, (Chairman of the
Commission) - Report of the
Royal Commission on
Labour in India. Calcutta,
Govt. of India Central Publi-
cation Branch, Rs. 2/10,
1930, pp. 581. V

- Charkha: Sevagram, A. I. S. A., 4 as, 1945, pp. iv +25. Foreword by Amrit Kaur. V
- The Wheel of Fortune. Appreciation by Dwijendra Nath Tagore. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1922, pp. xvi +160. V
- GANDHI, M. P. - How to Compete with Foreign Cloth. Study of the Position of Hand-Spinning, Hand-Weaving & Cotton Mills in the Economics of Cloth-Production in India. Calcutta, The Book Co., Rs. 3/3, 1931, pp. xii+123. V
- GREGG, RICHARD B. - Economics of Khaddar. Madras, S. Ganesan, 1st ed. 1928; Revd. 2nd ed., published by the Navajivan Press, Ahmedabad, 1946, pp. iv+212, bibliography and index. V
- KERALA BRANCH OF THE A. I. S. A. - Nine Years of Khadi Work in Kerala. Erannhipalam, Calicut, 1944. A Survey of the progress of Khadi work in Kerala from 1935 to 1943.
- KHADI INFORMATION BUREAU - Khadi Guide 1925. Sabarmati, A. I. C. K. Dept., 1925, 7 as, pp. 82. V
- KOTAK, H. M. - Khadi in Kashmir. Bombay.
- MEHROTRA, P. R. - True Takli. Calcutta, J. P. Tandon, 2 as, pp. 1932. V
- NANDA, GULZARI LAL - Some Aspects of Khadi (Congress Golden Jubilee Brochures). Allahabad, A. I. C. G., 1935. PUNTAMBEKAR, S. V. AND VARADACHARI, N. S. - Hand Spinning and Hand Weaving - An Essay. Introduction by M. K. Gandhi. Ahmedabad, A. I. S. A., Re. 1/8, 1926, pp. vi+235+iii and index. V
- RAJENDRAPRASAD, BABU - Economics of Khadi. Muzaffarpur, Secy. Bihar Charkha Sangh, 3 as, 1927, pp. 41. V
- RAY, ANIL BARAN - Khaddar Under Searchlight. Bombay, Advocate of India Press, 2 as, 1929, pp. 31. V
- "Articles written to disillusion my countrymen in the matter of Khaddar". RAY, ANIL BARAN AND YAJNIK, INDULAL K. - Futility of the Khaddar Cult. Bombay, Advocate of India Press, 3 as, 2 ed. 1932, pp. 39.
- SITARAMAYYA, B. PATTABHI - I too Have Spun. Being a Collection of Notes on Spinning. Bombay, Hind Kitabs, Re. 1/8, 1946, pp. 87. V

VI B. ECONOMICS - KHADI

- ALL INDIA CONGRESS
-KHADDAR WORK IN INDIA.
Bombay, A. I. C. K. Dept.,
8 as, 1922, pp. ii+103. V
- Appendix contains Provin-
cial Statements regarding
Khaddar (adapted from the
Report of the Civil Dis-obe-
dience Committee).
- Annual Report of the A.
I. C. K. Dept., 1924, Sabar-
mati.
- Khadi Bulletins. Sabarmati,
A. I. C. K. Dept., pp. 98. V
- A Khadi Tour. Sabarmati,
A. I. C. K. Dept., 1924, pp.
208.
- ALL INDIA SPINNERS' ASSO-
CIATION - Annual Reports.
Ahmedabad, A. I. S. A.
1925-26, pp. 38, 1927; 1926-
27, pp. 56, 1928; 1927-28,
pp. 42, 1929; 1928-29, pp. 42,
1930; 1929-30, pp. 44, 1931;
1930-31, pp. 26, 1932; 1931-
32, pp. 22, 1933; 1932-33,
pp. 34, 1934; 1934, 8 as,
pp. 46, 1935. V
- For 1940, 8 as, 1941, pp. 47,
Wardha, A. I. S. A.
- Khadi Centres. Ahmedabad,
A. I. S. A., 1936. V
- Khadi Guide - 1930-31. Ahme-
dabad, A. I. S. A., Re. 1/-,
1931, pp. iv+136. V
- ALL INDIA SPINNERS' ASSO-
CIATION, Bombay (Pub.)
- Decentralization of Khadi
Work. Bombay, 1944, pp.
16. V
- CHAUDHARANI, SARALA-
DEVI - At the Point of the
Spindle. Madras, Ganesh &
Co., 4 as, 1921, pp. 16. V
- DASGUPTA, SATISH CHAN-
DRA - Khadi Manual Pts.
I & II. Calcutta, Khadi
Pratisthan, Pt. I. Rs. 2/-,
1924, pp. ii+96; Pt. II. Re.
1/-; 1924, pp. 97 to 145. V
- GANDHI, MAGANLAL K.
- Charaka Shashtra. Sabar-
mati, Maganlal K. Gandhi,
Re. 1/-, 1924, pp. 102. V
- GANDHI, M. K. (Ed. Ananda-
T. Hingorani) - Daridra-
Narayana (Gandhi Series
Brochures, No. 3). Karachi,
A. T. Hingorani, Rs. 3/-,
1946, pp. viii+110. V
- Economics of Khadi.
Ahmedabad, Navajivan, Rs.
4/-, 1941, pp. xxii+627. V
- A Comprehensive collec-
tion on the subject.
- Spinning and Khadi. Lahore,
Gandhi Publications League,
6 as, 1943, pp. 24. V
- Contains random extracts
from about a dozen articles
and letters of Gandhiji
published at different times.
- (Compiled and Edited by Kanu
Gandhi) - Swaraj Through

VI B. ECONOMICS - KHADI

ALL INDIA CONGRESS
KHADDAR DEPARTMENT
-Khaddar Work in India.

Bombay, A. I. C. K. Dept.,
8 as, 1922, pp. ii+103. V

Appendix contains Provincial
Statements regarding
Khaddar (adapted from the
Report of the Civil Dis-obedience
Committee).

- Annual Report of the A.
I. C. K. Dept., 1924, Sabarmati.

- Khadi Bulletins. Sabarmati,
A. I. C. K. Dept., pp. 98. V

- A Khadi Tour. Sabarmati,
A. I. C. K. Dept., 1924, pp.
208.

ALL INDIA SPINNERS' ASSO-
CIATION - Annual Reports.
Ahmedabad, A. I. S. A.
1925-26. pp. 38, 1927; 1926-
27. pp. 56, 1928; 1927-28.
pp. 42, 1929; 1928-29. pp. 42,
1930; 1929-30. pp. 44, 1931;
1930-31. pp. 26, 1932; 1931-
32. pp. 22, 1933; 1932-33.
pp. 34, 1934; 1934. 8 as,
pp. 46, 1935. V

- For 1940. 8 as, 1941, pp. 47,
Wardha, A. I. S. A.

- Khadi Centres. Ahmedabad,
A. I. S. A., 1936. V

- Khadi Guide - 1930-31. Ahme-
dabad, A. I. S. A., Re. 1/-,
1931, pp. iv+136. V

ALL INDIA SPINNERS' ASSO-
CIATION, Bombay (Pub.)

- Decentralization of Khadi
Work. Bombay, 1944, pp.
16. V

CHAUDHARANI, SARALA-
DEVI - At the Point of the
Spindle. Madras, Ganesh &
Co., 4 as, 1921, pp. 16. V

DASGUPTA, SATISH CHAN-
DRA - Khadi Manual Pts.
I & II. Calcutta, Khadi
Pratisthan. Pt. I. Rs. 2/-,
1924, pp. ii+96; Pt. II. Re.
1/-, 1924, pp. 97 to 145. V

GANDHI, MAGANLAL K.
- Charkha Shashtra. Sabar-
mati, Maganlal K. Gandhi,
Re. 1/-, 1924, pp. 102. V

GANDHI, M. K. (Ed. Ananda
T. Hingorani) - Daridra-
Narayana (Gandhi Series
Brochures, No. 3). Karachi,
A. T. Hingorani, Rs. 3/-,
1946, pp. viii+110. V

- Economics of Khadi.
Ahmedabad, Navajivan, Rs.
4/-, 1941, pp. xxii+627. V

A Comprehensive collec-
tion on the subject.

- Spinning and Khadi. Lahore,
Gandhi Publications League,
6 as, 1943, pp. 24. V

Contains random extracts
from about a dozen articles
and letters of Gandhiji
published at different times.

-(Compiled and Edited by Kanu
Gandhi) - Swaraj Through

- Charkha. Sevagram, A. I. S. A., 4 as, 1945, pp. iv + 25. Foreword by Amrit Kaur. V
- The Wheel of Fortune. Appreciation by Dwijendra Nath Tagore. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1922, pp. xvi + 160. V
- GANDHI, M. P. - How to Compete with Foreign Cloth. Study of the Position of Hand-Spinning, Hand-Weaving & Cotton Mills in the Economics of Cloth-Production in India. Calcutta, The Book Co., Rs. 3/3, 1931, pp. xii + 123. V
- GREGG, RICHARD B. - Economics of Khaddar. Madras, S. Ganesan, 1st ed. 1928; Revd. 2nd ed., published by the Navajivani Press, Ahmedabad, 1946, pp. iv + 212, bibliography and index. V
- KERALA BRANCH OF THE A. I. S. A. - Nine Years of Khadi Work in Kerala. Erannhipalam, Calicut, 1944.
- A Survey of the progress of Khadi work in Kerala from 1935 to 1943.
- KHADI INFORMATION BUREAU - Khadi Guide 1925. Sabarmati, A. I. C. K. Dept., 1925, 7 as, pp. 82. V
- KOTAK, H. M. - Khadi in Kashmir. Bombay.
- MEHROTRA, P. R. - True Takli. Cawnpore, J. P. Tandon, 2 as, pp. 1932. V
- NANDA, GULZARILAL - Some Aspects of Khadi (Congress Golden Jubilee Brochures). Allahabad, A. I. C. C, 1935.
- PUNTAMBEKAR, S. V. AND VARADACHARI, N. S. - Hand Spinning and Hand Weaving - An Essay. Introduction by M. K. Gandhi. Ahmedabad, A. I. S. A., Re. 1/8, 1926, pp. vi + 235 + iii and index. V
- RAJENDRAPRASAD, BABU - Economics of Khadi. Muzaffarpur, Secy. Bihar Charkha Sangh, 3 as, 1927, pp. 41. V
- RAY, ANIL BARAN - Khaddar Under Searchlight. Bombay, Advocate of India Press, 2 as, 1929, pp. 31. V
- "Articles written to disillusion my countrymen in the matter of Khaddar".
- RAY, ANIL BARAN AND YAJNIK, INDULAL K. - Futility of the Khaddar Cult. Bombay, Advocate of India Press, 3 as, 2 ed. 1932, pp. 39.
- SITARAMAYYA, B. PATTABHI - I too Have Spun. Being a Collection of Notes on Spinning. Bombay, Hind Kitabs, Re. 1/8, 1946, pp. 87. V

On Khaddar. - Madras, Natesan
9 as

TALCHERKAR, V. A. - The
Charkha Yarn or The
Superiority of Handspun
Yarn etc. Bombay, Talche-

VI C. VILLAGE INDUSTRIES

ALL INDIA VILLAGE INDUS-
TRIES ASSOCIATION: An-
nual Reports for 1935, 1936,
1937, 1938, 1939, 1940.
Wardha, A. I. V. I. A.
1935, 8 as, 1936, pp. 42;
1936, 8 as, 1937, pp. 31;
1937, 6 as, 1938, pp. 31;
1938, 8 as, 1939, pp. 49;
1939, 10 as, 1940, pp. 63,
1940, 8 as, 1941, pp. 62.
All by Shri J. C. Kumarappa,
Organizer and Secretary of
the Sangh.

The latest annual Report
published is for 1946, pp. 28,
1948.

CHITRE, S. M. - Bee-Keeping.
Wardha, A. I. V. I. A. 1 ed.
1939; 3 ed. 1944, Re 1/8,
pp. iv+67+2. V

DASGUPTA, KSHITISH CHAN-
DRA - The Romance of
Scientific Bee Keeping.
Calcutta, Khadi Pratisthan,
Rs. 7/-. 1945, pp. xvi+461. V

- Soya Bean. Calcutta, Khadi
Pratisthan, 1 ed. 1945; 2 ed.
1946, 4 as, pp. 9.

DASGUPTA, SATISH CHAN-
DRA - Bone Meal Fertilizer.

rkar, 10 as, 1925, pp. xvi
+72. V

VARADACHARI, N. S. AND
PUNTAMBEKAR, S. V.
- Hand-Spinning and Hand-
Weaving. See Puntambekar
and Varadachari

INDUSTRIES

Calcutta, Khadi Pratisthan,
2 as, 1945, pp. 6.

- Chrome Tanning for Cott-
ages. Calcutta, Khadi Pratis-
than, 8 as, 1936, pp. 36 and
plates.

- Dead Animals and Tanned
Leather. Calcutta, Khadi
Pratisthan, 12 as, 1942,
pp. 59.

- Hand-made Paper. Calcutta,
Khadi Pratisthan, Rs. 2/8,
1945, pp. viii+70. V

- Match Manufacture in
Cottages. Calcutta, Khadi
Pratisthan, 4 as, 1938, pp. 32

- Washing Soap and Fountain
Pen Ink. Calcutta, Khadi
Pratisthan, 1 ed. 1945; 2 ed.
1946, 4 as pp. 15.

GANDHI, M. K. & OTHERS
- Cent Per Cent Swadeshi
or The Economics of
Village Industries. Ahmeda-
bad, Navajivan, 1 ed. 1938;
3 enlarged ed. 1948, Rs. 2/-
pp. viii+132. V,

GUPTA, MUNSHILAL - Cot-
tage Industries and Their
Place in National Economy.
Cawnpore, Bureau of Econo-

- mic Research, Re. 1/-, 1946, pp. 23.
- GUPTA, VED PRAKASH - The Ethics of Cottage Industries. Allahabad, University Commerce Dept - Business Bureau, 8 as, pp. 23. V
- HUNTER, DR. DARD - Paper-making by Hand in India. New York. Pynson Printers, 1939, \$ 23.00, pp. 132.
- The book contains 84 illustrations and 27 specimens of hand-made paper attached with notes on both and index. This is in a way a report on hand-made paper-making in India. The author has visited most of the paper-making centres in the country including Wardha A. I. V. I. A. Centre.
- JOSHI, K. B.
- Paper Making (as a Cottage Industry), Wardha A. I. V. I. A., 1 ed. 1939; 4 ed. 1944, Rs. 4/-, pp. 16+226. V
  - Soap Making (as a Cottage Industry). By the use of indigenous raw materials. Wardha, A. I. A. I. A. 12 as, 1 ed. 1939, pp. viii +74+7 Plates. V
- KUMARAPPA, BHARATAN - Village Industries and Reconstruction. (Congress Golden Jubilee Brochures, No. 2). Allahabad, A. I. C. C., pp. iv+36. V
- KUMARAPPA, J. C. (Ed.) Sanivarapu Subba Rao) - The Philosophy of the Village Movement. Being a Collection of Speeches and Articles on the Subject. Kovvur (S. India), Sanivarapu Subba Rao, 8 as, 1935, pp. x+83. Foreword by Rajendraprasad. V
- Thirty Questions on Indian Village Industries. Wardha, A. I. V. I. A.
  - Why the Village Movement (A Plea for a New Economic Order in India). 1 ed. 1936, 8 as, Rajahmundry, pp. iv+91; 4 ed. 1945, Rs. 3/-, Wardha, A. I. V. I. A., pp. xiv+176+4. Reprinted 1946. Foreword by Mahatma Gandhi. V
- MITRA, K. AND LAKSHMAN, P. P. - Cottage Industry and Indian Economy. Allahabad, Eco. and Pol. Research Dept., A. I. C. C., Rs. 2/-, 1947, pp. 104 and bibliography. Foreword by Shanker Rao Deo and Preface by J. C. Kumarappa. V
- NAIK, GAJANAN - Palm Jaggery. Wardha, A. I. V. I. A., 2 as, 1938, pp. ii+15. V
- NANAVATI, SIR MANILAL B. AND ANJARIA, J. J. - The Indian Rural Problem. Bombay, Indian Society of Agricultural Economics, Rs. 8/-, 1944. pp. viii+422. V

PATEL, JHAVERBHAI - Oil Extraction (with the bullock oil press). Wardha, A. I. V. I. A., 1 ed. 1938; revd. ed. 1943, Re. 1/8, pp. 121. V
 - Supplement to Oil Extraction. Wardha, A. I. V. I. A., 8 as, 1939, pp. iv+31. V
 RAO, R. V. - Cottage Indus-

tries and Their Role in National Economy. Bombay, Vora & Co., Re. 1/-, 1944, pp. 56. V

TATAWALA, J. S. - Village Industries in the United Provinces. Allahabad, The U. P. Swadeshi Sangh, 8 as, 1935, pp. ii+41.

VII. EDUCATION

ABBOTT, A. AND WOOD, S. H. - Report on the Vocational Education in India. Delhi, Manager of Publications, Re. 1/4, 1937, pp. 138. V

AGARWAL, S. N. - Constructive Programme for Students. Bombay, Padma Publications, Re. 1/-, 1945, pp. 55. V

- Medium of Instruction. Allahabad, Kitabistan, 12 as, 1942, pp. 55. V

ALL INDIA EDUCATION BOARD (Pub.) - Basic National Education: Syllabus Prepared by the Zakir Hussein Committee. Segaon (Wardha), Secy. of the Board, 6 as, 1938, pp. 65+207. V

ANDREWS, C. F. - To the Students. Madras, S. Ganesan, Re. 1/-, 1921, pp. 75. V

ARMSTRONG, SAMUEL CHAPMAN - Ideas on Education for Life. Hampton, Hampton Normal and Agricultural Institute, 1/-, 1926, pp. 54. V

Indian Ed. Ahmedabad, Navajivan, 1927, 3 as, pp. V

AUDHOLIA, B. S. - Education through the Mother Tongue. Wardha B. S. Audholia, Rs. 2/-, 1946, pp. x+88. V

Introduction by Vinoba Bhawe.

AUNDH PUBLISHING TRUST (Pub.) - Education of Women in Modern India. Aundh, Rs. 2/8, 1946, pp. vi+87. V
 A Symposium. Foreword by Sarojini Naidu.

BASU ANATHNATH - Education in Modern India: A Brief Review. Calcutta, Oriental Book Co., 1 ed. 1946; 2 ed. revd. and enlarged 1947, Rs. 4/-, pp. vii+184. V

Basic Education discussed from pp. 119-134.

BHATIA, H. R. - Craft in Education. A study in Ideals and Methods. Pilani (Jaipur), H. R. Bhatia, Rs. 5/-, 1944, pp. vii+222. V

- BOARD OF NATIONAL EDUCATION - National Education : A Symposium. Adyar, The Commonweal Office, 8 as, 1918, pp. 55. V
- BOMBAY, GOVERNMENT OF - Report on the Public Instruction in the Bombay Province 1937-38, 1938-39, 1939-40 with their Supplements. Bombay, Government Central Press. V
- Report on the Vocational Training in Primary and Secondary Schools and Consequent Reorganization. Bombay, Govt. Central Press, 4 as, 1938, pp. vii+125. V
- CHATTOPADHYAY, K. P. - Our Education. Calcutta, National Council of Education, Bengal, Rs. 3/-, 1948, pp. 156.
- EXPERIENCE - Educational Reformation in India. Calcutta, J. C. Basak, Re 1/8, 1st ed. pp. xii+271.
- FERRIERE, ADOLF (Ed. and Tr. : Saiyidin, K. G.) - The Activity School. Allahabad, Kitabistan, Rs. 6/4, 1938, pp. xvi+272. V
- GANDHI, M. K. - Constructive Programme : Its Meaning and Place. see Section on Sociology
- (Ed. A. T. Hingorani) - To the Students. Karachi, A. T. Hingorani, Rs. 4/8, 3 ed. 1941, pp. xvi+344. V
- GREGG, RICHARD B. - A Preparation for Science. Ahmedabad, Gujarat Vidya-pith, 12 as, 1928, pp. vi+141. Foreword by Kalelkar. V
- GREGG, RICHARD B. AND GANDHI, MAGANLAL K. - The Takli Teacher. Sabarmati, A. I. S. A. Technical Department, 6 as, 1926, pp. 72. V
- GUPTA, BABULAL - An Intelligent Man's Guide to the Wardha Scheme of Education (Containing Gandhiji's Latest Doctrine of Education in Correlation of Studies). Aligarh, The National Literature Publishing Society, Re. 1/12, 1939, pp. xiv+224. Illustrations. V
- HAMPTON, H. V.; SAIYIDIN, K. G.; JHA, AMARNATH & C. - The Educational System (Oxford Pamphlets on Indian Affairs). London, Oxford Univ. Press, 1943, pp. 64. V
- HARTOG, SIR PHILIP - Some Aspects of Indian Education Past and Present (Being Joseph Payne Lectures for 1935-36). London, Oxford Univ. Press for the Institute of Education, University of London, 4/-, 1939, pp. xvi+109. V

HINDUSTAN PUBLISHING HOUSE (Pub.) - Indian Education, Lucknow, Rs. 5/-, 1939, pp. x+319. V

Contains a brief survey of Indian Education, progress of education in the provinces and states of India and the full text of the Report of the Wardha Education Committee and the syllabus prescribed by it, the latter items covering the major part of the book.

HINDUSTANI TALIMI SANGH

- Basic National Education: Syllabus recommended by the Zakir Hussein Committee. Sevagram, 1938. V

- Basic National Education :
- Revised Syllabus for Grades I to V and also Pre-Basic. Sevagram, H. T. Sangh, Re. 1/-, 1946, pp. 56.
- Educational Reconstruction. Sevagram, H. T. Sangh, 2ed. 1939, pp. vii+296. V

Contains Gandhiji's articles, Proceedings of the Wardha Education Conference, Report of the Zakir Hussein Committee and the proposed syllabus.

- One Step Forward : The Report of the First Conference of Basic National Education, Poona, Octo. 1939. Sevagram, H. T. Sangh, Re. 1/8, 1940, pp. xxiv+292. V

- Third Annual Report, 1940-41. Wardha, H. T. Sangh, pp. ii+70.

- Two Years' Work (Report of the Second Basic Education Conference, Jamianagar, Delhi, April, 1941). Sevagram, Rs. 3/-, 1942, pp. 291. V

- Sixth Annual Report of the Hindustani Talimi Sangh-1938-1944. Sevagram, Re. 1/-, 1944, pp. 57. V

JESUDASAN, DR. S. - Ashrams, Ancient and Modern : Their Aims and Ideals. Vellore, Shri Ramachandra Press, pp. vii+58.

Gandhiji's Satyagraha Ashram, pp. 20-33.

KASHI VIDYAPITH (Pub.)

- Recommendations of the National Education Committee, with a Report of Its Proceedings. Benares, 12 as, 1923, pp. 80.

KRIPALANI, J. B. - The Latest Fad : Basic Education. Sevagram, Hindustani Talimi Sangh, 1 ed. 1939; 2 ed. 1946, Re. 1/8, pp. vi + 108. V

Foreword by Mahatma Gandhi.

- The New Education (Method and Aim). Sevagram, H. T. Sangh, 2 as, 1939, pp. 24.

Inaugural Address by Shri Kripalani at the Poona Conference, Octo. 1939.

- KUMARAPPA, J. C.** - Education for Life (Mass Education). Rajahmundry, Hindustan Publishing Co., 2 as, 1937, pp. 47. V
- LEGGE, J. G.** - The Thinking Hand or the Practical Education in the Elementary School. London, Macmillan & Co., 7/6, 1914, pp. x+217. V
- LIMAYE, P. M.** - Education in India Today. Poona. D. D. Karwe, Fergusson College, Rs. 2/-, 1945, pp. vii+140.
Report of an Educational Tour 1940-41. The author is severely critical of basic education.
- MACMILLAN AND Co. (Pub.)** - Fundamental Education: Common Ground for All Peoples. (Report of a Special Committee to the Preparatory Commission of the United Nations Scientific and Cultural Organization Paris, 1946). New York, \$ 2.50, 1947, pp. viii+325. V
- MANAGER OF PUBLICATIONS (Pub.)** - Post-War Educational Development in India. (Report of the Central Advisory Board of Education). Delhi, 12 as, 1944. pp. ii+118. V
- Report of the Second Wardha Educational Committee of the Central Advisory Board of Education 1939, together with the decision of the Board thereon. Delhi, 1940, pp. ii+43. V
- MANSHARDT, DR. CLIFFORD (Chairman)** - Report of the Adult Education Committee 1938. Bombay, Govt. Central Press, 3 as, 1938, pp. iv+86. V
- MAYHEW, ARTHUR** - The Education of India. London, Faber and Gwyer, 10/6, 1926, pp. xii+306. V
- MUKERJEE, S. N.** - Education in India in the XX Century. Baroda, Padmaja Publications, Rs. 2/8, 1945, pp. viii+158.
- MUNSHI, K. M.** - The Creative Art of Life: Studies in Education. Bombay. Padma Publications for the Bharatiya Vidya Bhavan, Rs. 2/8, 1947, pp. 4+92. V
- NAG, D. S. (Ed.)** - Medium of Education; A Symposium. Bombay, National Information and Publications Ltd., Re. 1/8, 1948, pp. x+57. V
. Contains answers to over a dozen questions on the subject from a number of well-known educationists of India including Gandhiji; also Gandhiji's speech at the inauguration of the 'Mother-tongue-as-the-Medium-of-Instruction Conference' held

at the Wardha Sakseria College of Commerce.

NAG KALIDAS - International University of Non-violence: Principles and Planning. Calcutta, Vir Sasana Sangh, 1947, pp. 16. V

NATIONAL PLANNING COMMITTEE - General Education and Technical Education and Developmental Research (Reports of Sub-committees). Bombay, Vora and Co., Rs. 6/-, 1948, pp. 209. V

NIVEDITA, SISTER - Hints on National Education in India. Calcutta, Udbodhan Office, Re. 1/-, 1923; pp. viii+181. V

PREMCHAND LAL - Reconstruction and Education in Rural India. London, George Allen, 10/-, 1938, pp. 262. Introduction by Rabindranath Tagore.

RADHAKRISHNAN, S. - Education, Politics and War. Poona, International Book Service, Rs. 5/-, 1944, pp. iv+208. V

- Freedom and Culture. Madras, G. A. Natesan, Re. 1/-, 1936, pp. viii+158. V

RAJENDRAPRASAD, BABU - Constructive Programme: Some Suggestions. See Sect. on Sociology.

RANGA, N. G. - Adult Education Movement. Kovur, The Andhradesh Adult Edu-

cation Committee, Re. 1/-, 1938; pp. 222+xx. V

REDDY, M. MUNI - The Student Movement in India. Lucknow, New Age Office, Rs. 5/-, 1947, pp x+248+118. V

ROY, KSHITISH (Ed.) - Vishwa Bharati Quarterly. See V. B. Quarterly below.

SARASWATI LIBRARY (Pub.) - Non Cooperation and Students (Swaraj Series No. I). Calcutta, 4 as, 2 ed, 1921. V

Speeches and writings of Gandhi, Das etc.

SINGHA, MADHAVENRA P. N. (Ed.) - Challenge to Youth (A symposium of messages of the great personalities to the Indian Youth.) Allahabad, Kitab Mahal, Rs. 2/-, 1940, pp. 239.

Mahatma Gandhi's message, pp. 71 to 79.

SINHA, LAXMISWARA - Card-board Modelling (Pt. I of Cardboard, Wood, and Metal Work-Series). Sevagram, H. T. Sangh, Re. 1/-, 1939, pp. 108. V

SOCIETY FOR THE PROMOTION OF NATIONAL EDUCATION - Reports of the Society. Adyar.

TAGORE, RABINDRANATH - The Centre of Indian Culture. Adyar, Theosophical

Publishing House, Re. 1/-,
1919, pp. 50. V

TAGORE, RABINDRANATH
AND OTHERS (Ed. Tandon)
- Famous Convocation
Addresses: Messages to
Indian Students. Allahabad,
Students' Friends, Rs. 2/8,
1936, pp. xxx+238. V

VARKY, C. J. - The Wardha
Scheme of Education:
Exposition and Examination.
London, Oxford Univ. Press,
Re. 1/8, 1939, pp. xviii+
175. V

VISHWABHARATI QUAR-
TERLY: Education Number.
(Vol XIII, Pts. I & II, Ed.
Kshitish Roy. Santiniketan,

Santiniketan Press, Rs. 8/-,
1948, pp. iv+215+vii. V

Contains among other things
articles on basic education and
a detailed bibliography of
the writings of Rabindranath
Tagore on education. Edu-
cation at the basic stage has
been dealt with in detail.

VORA AND Co. (Pub.).
- Educational Reconstruc-
tion. Bombay, 1 ed. 1938.

The Second and subse-
quent editions published by
the Hindustani Talimi Sangh,
Sevagram.

ZAKIR HUSSEIN COMMI-
TTEE - Basic National
Education. See All India
Education Board.

VIII. NATIONAL LANGUAGE

AHMED, Z. A. (COMPILER)
- National Language for
India (A Symposium). Allah-
abad, Kitabistan, Rs. 2/8,
1941, pp. 229. V

CHATTERJI, SUNITIKUMAR
- Indo-Aryan and Hindi.
Eight Lectures on the History
of the Aryan Speech in
India and on the Development
of Hindi. Ahmedabad, Gujarat
Vernacular Society, Rs. 3/8,
1942, pp. xiii+158. V

GANDHI, M. K. - The
National Language. Lahore,
Gandhi Publications League,
5 as, 1943, pp. 31. V

The title of the booklet
is misleading. It is simply
the translation of the presi-
dential address delivered (in
Gujarati) at the Second
Gujarat Educational Con-
ference held at Broach on
Octo. 20, 1917.

-(Ed. A. T. Hingorani)
- Our Language Problem.
(Gandhi Series-Brochure No.
2) - Karachi, A. T. Hingorani,
Re. 1/8, 1942, pp. vi+66. V

NEHRU, JAWAHARLAL - The
Question of the National
Language (Congress Political

and Economic Studies - No. 6). Allahabad A. I. C. C., 4 as. 1937, pp. 25. V

Foreword by Mahatma Gandhi.

SHARMA, SWAMINATH - Lingua Indiana. Bombay,

Nalanda Publications, Re. 1/-, 1947, pp. iv+58. V

TARACHAND, Dr. - The Problem of Hindustani. Allahabad, Indian Periodicals Ltd., Rs. 2/8, 1944, pp. 124. V

IX. HEALTH AND DIETETICS

ALL INDIA VILLAGE INDUSTRIES ASSOCIATION

- Rice. Wardha, A. I. V. I. A., 12 as, 1941, pp. vi+82. V

- Table of Indian Food Values and Vitamins. Wardha, A. I. V. I. A., 10 as, 2 ed. 1946, pp. iv+27+iii. V

DASGUPTA, SATISH CHANDRA - Cheap Remedies. Calcutta, Khadi Pratisthan, 1 ed. 1940; 3 ed. 1946, Re. 1/-, pp. 103.

- Home and the Village Doctor. Calcutta, Khadi Pratisthan, 1 ed. 1940, Rs. 5/-, pp. xxiii+1416. V

Foreword by Mahatma Gandhi. Second edition Rs. 10

DASTUR, H. P. - Diet. Wardha, A. I. V. I. A., 4 as, 1938, pp. ii+35. V

GANDHI, M. K. (Tr. A. Rama Iyer) - A Guide to Health. Madras, S. Ganesan; 12 as, 1930, pp. viii+132. V

Translated from the Hindi translation of the original Gujarati.

-(Abridged and edited by Dr.

R. R. Pal) - Guide to Health. Allahabad, Ram Mohanlal, 6 as. 1930, pp. vi+93. V

- Key to Health. Ahmedabad, Navajivan, 10 as, 1948, pp. xxvi+84. V

GO-SEVA SANGH - Nakli Ghée (Hydrogenated Oil). Gopuri (Wardha), Go-seva Sangh, 6 as, 1947.

JAGADISAN, T. N. - The Truth about Leprosy. Madras, British Empire Leprosy Relief Association, 3 as, 1945, pp. 16. V

Reprinted from the Indian Journal of Social Work. Vol. IV No. 2. March, 1944.

JUST, ADOLF - Return to Nature. New York, American Naturopathic Association. Translated from the original German by Benedict Lust.

PATEL, JHAVERBHAI P. - What Shall We Eat? (Being a Handbook of Dietetics). Wardha, A. I. V. I. A., Rs. 3/-. 1947, pp. viii+131. V

Foreword by Mahatma Gandhi.

VEGETARIAN NEWS (Quarterly Journal of the London Vegetarian Society). Mahatma Gandhi Memorial Number

Vol. xxvii No. 260. Re. 1/-, 1948, pp. 48+xvi. V

Contains Gandhiji's address in the Society on 'the Moral Basis of Vegetarianism' delivered on 20th Nov. 1931, and his views on diet.

X. LITERATURE.

A. E. (Ed. Monk Gibbon) - The Living Torch. London, McMillan & Co., 12/6, 1937, pp. xii+382. V

Appreciation and criticism of Gandhiji, pp. 169-171.

ABRAMOWITZ, ISIDORE (Ed.) - The Great Prisoners. The First Anthology of Literature Written in Prison. New York, E. P. Dutton & Co., \$ 4.95, 1946, pp. xxxviii+879. V

"The Terrible Meek: M. K. Gandhi", pp. 810-821; "The Pandit Socialist", pp. 822-834.

ANAND, MULK RAJ-Letters to Gandhi and to Others. Ambala.

ANDREWS, C. F. - Rabindranath Tagore (A Lecture). Cape Town, Cape Times Ltd., 6 d, 1914, pp. 41.

CANDLER, EDMUND - Abdication (a novel). London, Constable, 7/6.

Contains a sympathetic picture of a visit paid by Gandhi to a Punjab city.

CHATTERJEE, RAMANANDA (Ed.) - The Golden Book of

Tagore. Calcutta, The Golden Book Committee, Rs. 20/-, 1931, pp. xx+874. V

CHATTOPADHYAYA, HARINDRANATH-Freedom Come. Bombay, Nalanda Publications, 12, as, 1947, pp. 15. V

DESAI, MAHADEO - The Eclipse of Faith. Lahore, Dewan's Publications, 6 as, 1943, pp. 31. V

Contains two articles of M. D. selected at random.
- Unworthy of Wardha. Lahore, Dewan's Publications, 12 as.

Contains seven articles from the pen of M. D., selected at random.

IQBAL SINGH AND RAJA RAO (Ed.) - Wither India? Baroda, Padmaja Publications, Rs. 6/8, 1947, pp. xii+232.

JAG PARVESH CHANDER (Ed.) - Tagore and Gandhi Argue. Lahore, Indian Printing Works, Rs. 3/-, 1945, pp. 181.

Contains articles by Gandhi, Tagore, Andrews, Mahadev Desai and Pyarelal.

JAPETH, M. D. - Fools' Paradise : The Revolt of a Conscience. Bombay, M. D. Japeth, Rs. 3/-, 1944, pp. x+112.

Among other articles the book contains a chapter on Gandhi and Gandhism, pp. 37 to 50.

KOYAL, B. (Ed.) India Speaks. Calcutta, S. K. Lahiri & Co., Re. 1/4, 1939, pp. vii+106. V

MEHTA, GAGANVIHARI L. - From Wrong Angles. Calcutta, G. L. Mehta, Re. 1/8, 1934, pp. iv+158. V

MUNSHI, K. M. - Gujarat and Its Literature. Bombay, Longmans Green & Co., Rs. 6/-, 1935, pp. xxiv+407. V

Foreword by Mahatma Gandhi. Ch. IV of Pt. III, Mahatma Gandhi and the Triumph of Aryan Culture. pp. 306-323.

RAJA RAO AND IQBAL SINGH - Changing India : An Anthology of Writings from Ram Mohan Roy to Jawaharlal Nehru. London, George Allen, 5/-, 1939, pp. 271. V

RAJGU PALACHARI, C. - The Fatal Cart and Other Stories. New Delhi, The Hindustan Times, Rs. 2/-, 1945, pp. vi+140. V

- Jail Diary. Madras, Swarajya Printing and Publishing Co., Re. 1/-, 1922, pp. iv+137. V

RALLIA RAM, B. L. & NAIR, LAJPAT RAI (Ed.) - Wisdom of Modern India (Being Selections from the writings and speeches of representative Indians of the last fifty years). Lahore, Institute of Current Affairs, Rs. 2/8, 1945, pp. viii+135. V

Gandhiji on 'Non-violence', pp. 45-50.

ROLLAND, ROMAIN - Above the Battle. London, George Allen, 3/6, pp. 193. V

- I Will Not Rest. London, Selwyn & Blount, 1937, 3/6, pp. 320. V

SHASTRI, Rt. Hon. V. S. SHRI-NIWAS (Ed. T. N. Jagadishan) - Letters of the Rt. Hon. V. S. Shrinivas Shastri with Some Letters of E. S. Montague and Gandhi - Shastri Correspondence. Madras, Rochouse & Sons, Rs. 6/-, 1944, pp. x+392. V

- The Other Harmony : A Selection from the Writings and Speeches. Madras, S. Viswanathan, Rs. 2/4, 1945, pp. vi+147. V

SINCLAIR UPTON - Mammon-art. \$ 2.00, pp. vi+390. V

SITARAMAYYA, DR. B. PATTABHI - Feathers and Stones - "My Study Windows". Bombay, Padma Publications, Rs. 7/8, 1946, pp. vi+398. V

TAGORE, RABINDRANATH
-Letters to a Friend. London.
George Allen, 7/6, 1928, pp.
195. V

The letters are addressed
to C. F. Andrews who has
edited them.

THOMPSON, EDWARD-Atone-
ment. A Play of Modern
India in Four Acts. London,
Ernest Benn Ltd., 3/6, 1924.

Among the characters is
'The World-famous Mahatma
Ranade' described as 'The
Spinner of a Nation's Destiny'.

WILLIAMS, L. F. RUSHBROOK
- Famous Letters and Spee-
ches. Bombay, Times of
India (Home Library Club),
Rs. 4/8, 1940, pp. 640. V

Gandhiji's speech on "The
Spirit of the Congress" deli-
vered at the Second R. T. C.
on December 1, 1931, pp.
556 to 567 - "one of the
most brilliant that he ever
delivered"; Shastri's appeal to
the Br. Govt. and Mahatma
Gandhi, pp. 568 to 574. Also
a letter from Gandhiji to Gen.
Smuts, dated. 30-6-'24.

XI. CURRENT HISTORY

ABBAS, K. A. - I Write as I
Feel. Bombay, Hind Kitabs,
Rs. 4/12, 1948, pp. xii+340. V

A chronicle of events from
June 1941 to August 1947.

ABBAS, K. A. and JOG, N. G. - A Report to Gandhiji.
Bombay, Hind Kitabs, Re.
1/8, 1944, pp. 77. V

ACHARYA, G. N. (Ed.) - They
Speak for India: Edgar
Snow, Pearl Buck &c. Bom-
bay, Hamara Hindustan, 8
as, 1943, pp. viii+58. V

**AIYAR, R. P. AND BHAN-
DARI, C. S.** - The Con-
gress Caravan 1885 to 1945.
Bombay, National Youth
Publications, Rs. 3/8.

AIYER, H. R. - The Congress
and the War. Baroda, C.

S. Raja & Co., 5 as, 1941, .
pp. 40. V

- India and the War. Baroda,
C. S. Raja, Re. 1/-, 1942,
pp. 112. V

ALEXANDER, HORACE G.
- Congress Rule in India :
A Study in Social Reform.
London, Victor Gollancz for
New Fabian Research Bureau,
6 d, 1938, pp. 31. V

- India Since Cripps. London,
Penguin Books, 1/-, 1944,
pp. 93. V

- The Indian Ferment. London,
1929.

ALI, MOHAMMED - Freedom
of Faith and Its Price :
The Case of Messrs Shaukat
Ali and Mohammed Ali. Ken-
sington, 2/-, 1919, pp. 151.

ALI, MOHAMMED - Speeches. Madras, Ganesh & Co., 1921.

-(Ed: Afzal Iqbal) - My Life : A Fragment. An Autobiographical Sketch of Maulana Mohammed Ali. Bombay, Shaikh Muhammad Ashraf, Rs. 5/4, 1942, pp. xii+273. V

ALI BROTHERS - For India and Islam : The Karachi Trial. Calcutta, Saraswati Library, Re. 1/12, 1922, pp. 105+120. V

ALL INDIA CONGRESS COMMITTEE - Congress and War Crisis. Allahabad, Re. 1/-, 1940, pp. ii+179. V

- Congress Bulletin. See section on Journals.

- Congress Handbook. Allahabad, Rs. 2/8, 1946, pp. iv+294. V

Besides giving information about the Indian National Congress and its activities, the handbook gives details about other allied institutions like the A. I. S. A., and the constructive activities carried under their auspices.

- The Indian National Congress, 1920-1923 : Collections of Resolutions of the Congress, the A. I. C. C. and the Working Committee. Allahabad, Rs. 2/8. 1924, pp. 351. V

Similar Reports for the succeeding years upto 1940.

- Reports of the Annual and Special Sessions of the Indian National Congress.
- Reports of the General Secretary on the Working of the Congress. From 1936 onwards.

AMERY, L. S - India and Freedom. Bombay, Oxford Univ. Press, Rs. 3/-, 1942, pp. 128. V

ANAND, MULK RAJ - Letters on India. London, The Labour Book Service, 1942, pp. xii+159. V

ANDREWS, C. F. - Akali Struggle.

- The Challenge of the North West Frontier. A Contribution to World Peace., London, George Allen, 3/6, 1937, pp. 208. V

- The Claim for Independence (within or without the British Empire). Madras, Ganesh & Co., 8 as, pp. 68. V

- How India Can Be Free? Madras, Ganesh & Co., 1921.

- India and the Pacific. London, George Allen, 3/6, 1937, pp. 224.

- India and the Simon Report. London, George Allen, 5/- Cheap ed. 3/6, 1930, pp. 191
Mahatma Gandhi, pp. 51-64; Gandhiji's Letters, 167-185.

- The Indian Earthquake. London, George Allen, 2/6 1934, pp. 130. V

Ch. IX Gandhi in Bihar,
pp. 71-92.

- Indian Independence the
Immediate Need. Madras,
Ganesh & Co., 1921.

- The Indian Problem. Madras,
G. A. Natesan, Re. 1/-, 1923
pp. 128. V

- Indians in South Africa.
Madras, Ganesh & Co., 8 as,
pp. 88.

- The True India. A Plea for
Understanding. London, George
Allen, 3/6, 1939, pp. 251. V

- What I Owe to Christ. Lon-
don, Hodder and Stoughton
1932, pp. 311.

ANDREWS, C.F. AND MUKER-
JEE, GIRIJA - The Rise and
Growth of the Congress.
London, George Allen, 7/6,
1938, pp. 304. V

ANUP SINGH - Nehru the
Rising Star of India. London,
George Allen, 3/6.

ARONSON, DR. ALEN - Romain
Rolland: the Story of a Con-
science. Bombay, Padma Pub-
lications, Rs. 5/8, 1944, pp.
iv+215. V

ASHBY, LILLIAN LUKER
(WITH WHATELY ROGER)
- My India. London, Michael
Joseph, 5/-, 1938, pp. 352.

Gandhiji's visit to Jam-
shedpur, pp. 337-342. The
authoress was Gandhiji's host.

ASIAN RELATIONS ORGANI-
ZATION - Asian Relations,

Being Report of the Proceed-
ings, and Documentation of
the First Asian Relations
Conference, New Delhi, 1947.
New Delhi, Rs. 15/., 1948,
pp. viii+314. V

Mahatma Gandhi's add-
ress to the Conference, pp.
242-245.

ASSOCIATED NEWSPAPERS
LTD. (Pub.) - The Indian
Crisis. (The Daily Mail Blue
Book). London, 1 d, 1930,
pp. 48. V

Contributions by O'Dwyer,
Rothermere &c. on the Indian
situation — containing all
kinds of distortions and lies.

ASVATHANARAYAN RAO,
VADIGANAHALLI - What
It Cost Me. (Leaves from a
Diary). Bangalore City,
Swadeshi Bhandar, Re. 1/8,
1942, pp. x+180+4. V

ATHLYE, D. V. - The Life of
Lokamanya Tilak. Poona,
Annasahib Chiplunkar, Rs.
3/8, 1921, pp. xiv+400. V

BAILLIE, ADRIAN & OTHERS
- India from a Back Bench.
London, 1943.

BANERJEE, SIR ALBION - The
Indian Tangle. London, Hut-
chinson, 5/-, pp. 255. V

A loyalist anglicized civi-
lian describes the tangle. Ch.
VII. The Gandhi Cult and
Reaction, pp. 118-133.

- What is Wrong with India. Allahabad, Kitabistan, Rs. 3/-, 1944, pp. 238. V
- BANERJEE, BEJOY - Indian War of Independence with special reference to I. N. A. Calcutta, Oriental Agency, Rs. 4/-, 1946, pp. viii+168. V Congress and Gandhi. pp. 35 to 47.
- BANERJEE, D. N. - The Resurrection of the Congress. Madras, Tagore and Co., 1920, pp. 25.
- BANERJEE, NAKULESHWAR - A New Deal in Indian Politics. Calcutta, D. M. Roy, Re. 1/-, 1944. pp. iv+45. V
- BANERJEE, NRIPENDRA C. - Indianism and Other Essays. 1930.
- The Ideal of Swaraj. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1921, pp. xvi+69.
- BANERJEE, SURENDRANATH - A Nation in the Making. London, Oxford Univ. Press, 21/-, 1 ed. 1925, pp. xvi+420. V
- BARNES, MARGARITA - India Today and Tomorrow. London, George Allen, 7/6, 1937, pp. 304.
- The book deals with the period from 1931 to 1937, especially, 'all the R. T. C.s'. 'With Mr. Gandhi', pp. 75 to 89; 'Mr. Gandhi Again', pp. 138 to 142.
- The Indian Press. A History of the Growth of Public Opinion in India, London, George Allen, 21/-, 1940, pp. xvi+491. Bibliography and index. V
- BASU, MAJOR B. D. - India Under the British Crown. Calcutta, R. Chatterjee, Rs. 10/-, 1 ed., 1933, pp. x+570. Illustrated. V
- BESANT, ANNIE - For India's Uplift: Speeches and Writings on Indian Questions. Madras, G. A. Natesan, Re. 1/8, 2 rev. ed. pp. 326.
- India Bond or Free? A World Problem. London and New York, G. P. Putnam's Sons, 12/6, 1926, pp. iv+216. V
- Gandhi's movement of passive resistance and non-cooperation. pp. 188-195.
- The India That Shall Be. Madras, T. P. House, Re. 1/12, 1940, pp. x+265. V
- Speeches and Writings of Annie Besant. Madras, Ganesh & Co., Rs. 3/-, 3 ed. pp. viii+479.
- BEVAN, EDWYN - Thoughts on Indian Discontents. London, George Allen, 6/-, 1929, pp. 178. V
- BHANDARKAR, D. R. (Ed.) - India. Philadelphia, 1924, pp. 203. V

'Backward and Untouchable Classes' by Mahatma Gandhi, pp. 181-182.

BHATTACHARYA, U. C. AND CHAKRAVARTY, S. S. - Pāndit Motilal Nehru. His Life and Work. Calcutta, 1934.

BHAVANI DAYAL, SANNYASI AND CHATURVEDI, BENARASI DAS - A Report on the Emigrants Repatriated to India, Under the Assisted Emigrated Scheme for South Africa &c., 15-5-31. Khargash, B. D. Sannyasi, 1931, pp. 70+48.

BIRDWOOD, Lt. COL. C. B. - A Continent Experiments. London, Skeffington & Son, 21/-, 1945, pp. 276. Foreword by Lord Halifax. V

BLACKHAM, ROBERT J. - Incomparable India : Tradition, Superstition, Truth. London, Sampson Low, Marston & Co., 12/6, pp. xviii+302. Illustrated profusely. Foreword by Sir William Birdwood.

BOLTON, GLORNEY - Peasant and Prince. Modern India on the Eve of Reforms. London, George Routledge, 12/6, 1937, pp. xii+296. Index and 8 illustrations. V

Half-naked Fakir pp. 37-52.

BOMBAY PROVINCIAL CONGRESS COMMITTEE - March of Events. (Being the Case of the Indian National Congress vis-a-vis the Present World Crisis). Bombay, B. P. C. C., Re. 1/-, 1940, pp. iv+172.

For Pts. II & III see under Lele, Alva &c.

BOSE, SUBHASH CHANDRA - The Indian Struggle 1920-1934. London, Wishart, 14/-, 1935.

Indian ed. Calcutta, Thacker, Spink & Co., Rs. 10/-, 1948.

- Through Congress Eyes. Allahabad, Kitabistan, Rs. 2/8, 1939, pp. viii+243. V

BRAILS福德, H. N. - Rebel India. London, Leonard Stein, 2/6, 1931, pp. 183. V

- Subject India. Bombay, Vora & Co., 1 Ind. ed. 1946, Rs. 4/8, pp. 260. V

BRIGHT, J. S. - Frontier and Its Gandhi. Lahore, Allied Indian Publishers, Rs. 3/-, pp. 144.

- The Great Nehrus. Lahore Tagore Memorial Publications, Rs. 6/-, 1947.

-(Ed.) - Important Speeches of Jawaharlal Nehru. Lahore, 1945.

- President Kripalani and His Ideas. Lahore Indian Printing Works, Rs. 4/4, 1947. pp. 218.

BROCKWAY, A. FENNER - The Indian Crisis. London, Victor Gollancz 2/6, 1930, pp. 208. V

'Mahatma Gandhi', pp. 91-112.

BUCH, M. A. - Rise and Growth of Indian Nationalism-Non-violent Nationalism: Gandhi and his School. Baroda, Atmaram Printing Press, Rs. 5/-, 1939, pp. vi+246+9. References and Select Bibliography. V

BUCHAN, JOHN (Ed.) - India (the Nations of To-day. A New History of the World Series). Boston and New York, Houghton Mifflin, 5.00 1923, pp. xx+295. index.

From the Rowlatt Bills and Jallianwala Tragedy to the imprisonment of Gandhiji in March 1922, pp. 202 to 229. An imperialist conservative approach to the problem of Indian politics and especially to non-co-operation, 'the enemy of Society and Civilization'.

BUTLER, SIR H. - India Insistent. 1931.

CADOGAN - The India We Saw. London, John Murray, 7/6, 1933, pp. viii+310.

The author was a member of the Simon Commission.

CAROLE, JOSEPH - An Open Letter to Mr Gandhi.

Allahabad, 1925.

CARTHILL, AL. - The Lost Dominion. Edinburgh, William Blackwood, 15/-, 2 impr. 1924, pp. viii+351. V

CAVEESAR, SARDUL SINGH - India's Fight for Freedom: A Critical Survey of the Indian National Movement since the advent of Mahatma Gandhi in the field of Indian Politics, Lahore, The National Publications, Rs. 2/14, 2 ed. 1936, pp. ix+480 V

First ed. published under the title "Non-violent Non-Cooperation". Foreword by Kalinath Ray, 8 appendices and 2 indexes.

- Non-violent Non-Cooperation. See 'India's Fight for Freedom' above.

CHAKRAVARTY, D. AND BHATTACHARYA, C. - Congress in Evolution. Pts. I & II. Being a collection of Congress Resolutions from 1885 to 1940 and other important documents. Calcutta, The Book Co., Rs. 4/-, 1940, pp. +viii+232; ii+57. V

CHANDER, JAG PARVESH - India Steps Forward. The Story of The Cabinet Mission in India in Words and Pictures. Lahore, The Indian Printing Works, Rs. 6/8, 1946, pp. 250. Illustrated profusely. V

CHATTERJEE AND MORE-
LAND- A short History of
India. Longmans, 21/-.

CHINTAMANI, C. Y - Indian
Politics since the Mutiny.
Waltair, Andhra University,
Rs. 2/-, 1937, pp. 179+vii.

English edition, London,
George Allen.

CHIROL, SIR VALENTINE
- India (The Modern World:
A Survey of Historical Forces.
Vol. V). London, Ernest Benn,
21/-, 4 impr. 1930, pp. viii+
352. V

Ch. xii. Non-cooperation
Móvement, pp. 200-224.

- India Old and New. London,
McMillan, 10/-, 1921, pp.
x+319. V

CLOSE, UPTON - The Revolt
of Asia: The End of the
White Man's World Domina-
nce. New York, G. P. Put-
nam's Sons, 10/-, 1927, pp.
xiv+325. V

CLUME, FRANK - Song of
India. Bombay, Thacker,
Rs. 12/8, 1 Ind. ed. pp. iv+
405, bibliography and illustra-
tions. V

Gandhi and his entry
into Indian struggle for
freedom, pp. 177-189; Quit
India struggle, pp. 200-203.
An Australian visitor's survey
of the Indian scene.

COATMAN, J. - India in
1925-26. Calcutta, Govern-

ment of India Central Publi-
cation Branch, Rs. 2/6, 1926,
pp. xviii+463. V

- India in 1926-27. Rs. 2/8,
1928, pp. xvi+377. V

- India in 1927-28. Rs. 2/8,
1928, xviii+462. V

- India in 1928-29. Rs. 2/4,
1930, pp. xviii+416. V

See also under Govt.
of India and Rushbrook
Williams.

- India the Road to Self
Government. London, George
Allen, 5/-, 1941, pp. 146.

History of the Indian
Swaraj Movement from the
Morley-Minto Reforms to
1940.

COELHO, M. A. F. - The
Question; Whither India?
Bombay, Thacker, Rs. 5/14,
1946, pp. x+185.

COMMISSIONERS APPOINTED
BY THE PUNJAB SUB
COMMITTEE OF THE INDI-
AN NATIONAL CONGRESS
- Report of the Commi-
ssioners Vols. I & II. La-
hore, K. Santanam, Secy. to
the Commission. Vol. I-
Report. Rs. 2/-, 1920, pp.
160; Vol. II-Evidence. Rs.
5/-, 1920, pp. 946. V

COUPLAND, R. - Britain and
India, 1600-1941. London,
Longmans Green & Co., 1941.

CRADDOCK, SIR REGINALD
- The Dilemma in India.

London, Constable, 15/-, 1929, pp. xx+379.

An imperialist bureaucrat's estimate of Gandhi and non-cooperation, pp. 191-196. Professing 'sympathy for the masses' and bearing bitter hatred 'of 'political agitators'.

- The Indian Problem. 1931.

CROZIER, BRIG. GENERAL F. P. - A Word to Gandhi, The Lesson of Ireland. London, Williams & Norgate, 4/6, 1931, pp. 142. V

CUMMING, SIR John (Ed.) - Political India 1832-1932: A Cooperative Survey of a Century. London, Oxford, 3/6, 1932, pp. viii+324. V

Ch. XI 'M. K. Gandhi as a Factor in Indian Politics' pp. 203-225.

CURIE, EVE - Journey among Warriors. London, William Heinemann, 15/-, 1943, pp. iv+522. Index. V

Ch. xxv. Mr. Gandhi and the Cripps Proposals, pp. 459-487. The author's visit to and talk with Gandhi, pp. 461 to 476.

CURSONS, WILLIAM E. - Joseph Doke The Missionary Hearted. Johannesburg, The Christian Literature Depot, 1929, pp. viii+248.

Life of probably the first biographer of Gandhiji.

DADABHAI NAOROJI - Speeches and Writings of Dadabhai Naoroji. Madras, Natesan & Co., Rs. 3/-, pp. 686+216. V

DASGUPTA, HEMENDRA NATH - The Indian National Congress Vol. 1. Calcutta, J. K. Dasgupta, Rs. 6/-, 1946, pp. x+28+282+vi. Index. V

DEB, J. M. - Blood and Tears. Bombay, Hind Kitabs, Rs. 7/8, 1945, pp. x+294. V

DE MELLO, F. M. - Indian National Congress: A Historical Sketch. Bombay, 1934.

DESAI, BHULABHAI J. - Speeches of Bhulabhai J. Desai. 1934-38. Madras, G. A. Natesan, Rs. 3/8, 1938, pp. 14+615. V

DESAI, MAHADEV - Maulana Abul Kalam Azad, 'the President of the Indian National Congress. London, George Allen, 3/6, 1941, pp. 191. V

DESAI, VALJI GOVINDJI - Haripura Congress Guide. Vithalnagar, Reception Committee of the Congress, 4 as, 1938, pp. viii+168. V

DHARAM YASH DEO - Our Countrymen Abroad: A Brief Survey of the Problems of Indians in Foreign Lands.

Allahabad, A. I. C. C., 8 as,
1940, pp. 99. V

DHARMA TEERTHA, SWAMI
- Enemies of Indian Free-
dom and Other Essays.

Labore, Happy Home Book
Depot, Re. 1/-, pp. iii+56. V

- The Menace of Hindu Impe-
rialism. Lahore, Happy
Home, Rs. 6/8, 2 ed. 1946,
pp. xvi+354+vi+12. V

- The Secret of Hindu Sanga-
than. Lahore, Happy Home,
Re. 1/-, 1946, pp. 50. V

A passionate protest against
the prevailing forms of Hindu
Sangathan.

DISORDERS INQUIRY COM-
MITTEE (HUNTER COM-
MITTEE) REPORT 1919-20.

Calcutta, Supdt. Govt. Prin-
ting, Re. 1/-, 1920, pp. 275. V

Report of the Hunter
Committee. Investigations of
the disturbances in Bombay,
Delhi, Ahmedabad and the
Punjab.

DUFFETT, W. E.; HICKS, A.
R.; AND PARKIN, RALEIGH

- India Today. The Back-
ground of the Indian Nationa-
list Movement. Toronto,
Canadian Institute of Inter-
national Affairs, 1941.

DUMBELL, PERCY H. - Loyal
India: A Survey of 70 years
(1858-1928). Bombay, Oxford
Univ. Press, 12/-, 1930, pp.
243.

DUNCAN, ARTHUR - India in
Crisis. London and New
York, G. P. Putnam, 1931, pp.
xii+271, bibliography and
index. V

Ch. IV is devoted to
Gandhi (pp. 108-118). "With
the tactics of Congress I have
no sympathy" says the author
in his preface.

DURAL, J. CHINNA - The
Choice Before India. London,
Jonathan Cape 8/6, 1941,
pp. 225.

The author chooses to call
himself a liberal and a mode-
rate, but is a bitter, inimical,
critic of the Indian National
Congress, Gandhi and Indian
Nationalism.

DURANT, WILL - The Case
for India. - See Section I
- The Story of Civilization-
Vol. I. Our Oriental Heri-
tage. New York, Simon and
Schuster, \$ 4.00, 1935, pp.
xxxii+1052 V

Mahatma Gandhi, pp. 626-
632.

DUTT, R. PALME - India To-
day. London, Gollancz, 1940.

- India Today. Bombay, Peo-
ples Publishing House, Rs. 7/8
1947, pp. +532+i. V

- Modern India. Bombay, Sun-
shine Publishing House,
Rs. 2/12, 1926, pp. vi+211

EAST INDIA ASSOCIATION
- Journal of the East India

Association. Vol. XXXIV, New Series, No. 31. London, 1/-, 1903, pp. 44.

"Indians in the Transvaal: Their Grievances as British Citizens" by Sir W. Wedderburn.

EDIB, HALIDE - Inside India. London, George Allen, 10/6, 1937, pp. 377. V

ELVIN, VERRIER - Truth about India: Can We Get It? London, George Allen, 1/, 1932, pp. 106. V

- What is Happening in the North West Frontier Province? Delhi, 4 as. 1932, pp. 18. V

ELVIN, VERRIER AND WINSLOW, JACK. - The Dawn of Indian Freedom. London, 1931.

American edition published under the title "Gandhi, the Dawn of Indian Freedom."

EMERSON, GERTRUDE - See Sen, Gertrude Emerson.

FIELDEN, LIONAL - Beggar My Neighbour: The Case for India. Bombay, International Book House, Rs. 3/-, 1944, pp. 99. V

FISHER, LOUIS - Empire. London, Dennis Dobson Ltd., 2/6, 1945, pp. 70. V

- Imperialism Unmasked. Bombay, Hamara Hindustan, 8 as, 1943, pp. 53. V

FRIENDS OF INDIA (Pub.) -

India Calling. London, 6 as, 1931, pp. 26. V

FULLER, J. F. G. - India in Revolt. London, Iyre and Spotiswoode, 7/6, 1931, pp. 212. V

Ch VII. Gandbi - The Indian Complen, pp. 148-157.

FULLOP-MILLER, RENE - Leaders, Dreamers and Rebels. An Account of Great Mass Movements of History and of the Wish Dreams That Inspired Them. New York, The Viking Press, 5.00, 1935, pp. x+464.

GANDHI M. K. (Ed. - A. T. Hingorani) - The Dawn of Freedom. Karachi, A. T. Hingorani, Rs. 1/-, 1947, pp. 32. V

A Small collection of recent utterances addressed to all sorts of interests in India.

- (Comp. and Ed. R. L. Khipple) - Famous Letters of Mahatma Gandhi. Lahore, The Indian Printing Press, Rs. 3/8. 1947, pp. 148.

- Freedom's Battle. Being a Comprehensive Collection of Writings and Speeches on the Present Situation. Introduction by C. Rajagopalachari. Madras, Ganesh, Rs. 2/8, 1921, pp. xx+342+iv. V

- The Future of India (An address given at the Chatham

House on Octo. 20 th, 1931).
 London, Royal Institute of
 International Affairs, 1931,
 pp. 19. V

Reprinted from Interna-
 tional Affairs, Nov. 1931.
 Vol. X No. 6 (pp. 721-739).

- Gandhi's Letters on Indian
 Affairs.

- Historic Correspondence.
 Lahore, Gandhi Pub. League,
 6 as.

- How Can India Become
 Free? Lahore, R. P. Book-
 wala & Co., Re. 1/-.

- I Ask Every Briton. London,
 Lindsay Drummond, 2/6, pp.
 79.

Recent writings and
 statements of M. K. Gandhi
 including his speeches on
 the eve of his arrest and his
 letter to Chiang Kai Shek.

- In Round Table Conference.
 Lahore, G. P. League, 6 as.

- India and the National
 Congress. London, 1931.

- India on Trial. Madras.

- (Ed. Waman P. Kabadi)

- India's Case for Swaraj.

(Being Select Speeches,
 Writings, Interviews etc. of

Mahatma Gandhi in England
 and India (Sept. 1931 to Jan.

1932), Full text of Gandhi-
 Willingdon Correspondence

and Leavens from Mahadeo
 Desai's Diary). Bombay,

Yeshananda & Co., Rs. 3/-,

2 ed. 1932, pp. xii+404.
 Illustrations. V

The book is not quite well
 edited and the numerous
 advertisements in the body
 of the book look ugly and
 prove a veritable nuisance
 to the reader.

- India's Claim for Home-
 Rule. Madras. Ganesh & Co.

- (Ed. A. T. Hingorani) - My
 Appeal to the British.
 Karachi, A. T. Hingorani,
 Re. 1/8, 1942, pp. iv+84. V

This book was banned by
 the British Govt. of India.

- My Appeal to the British.
 London, Longmans Green &
 Co., 1942.

- The National Flag. Lahore,
 Gandhi Pub. League, 6 as.

- Presidential Address: 39th
 Session of the Indian National
 Congress, Belgaum, 1924.
 Belgaum, 4 as, 1924.

- (Ed. R. K. Prabhu & U. R.
 Rao) - Quit India. Bombay,
 Padma Publications, 8 as,
 1942, pp. x+180. V

- The Sound of Swaraj. Lahore,
 Gandhi Publications League,
 6 as, 1 ed. 1943, pp. 23. V

Presidential Address to
 the First Gujarat Political
 Conference held at Godhra
 on Nov. 3, 1917.

- Swaraj in One Year. Madras,
 Ganesh & Co., Rs. 2/-, 2 ed.
 1921, pp. iv+121. V

- GANDHI, M. K. AND M. H. DESAI (Ed. C. Rajagopalachari and J. C. Kumarappa) - The Nation's Voice: Being a Collection of Gandhiji's Speeches in England and M. D.'s Account of the Sojourn. Ahmedabad, Navajivan, 1 ed. 1932; 2 ed. 1947, Rs. 3/-, pp. viii+256. V
- GANESH & CO. (Pub.) - The Pilgrims' March: Their Messages. Madras, Re. 1/8; 1921, pp. xii+136. V
- GANGULEE, DR. N. - India What Now? A Survey of India's Urgent Problems. 7/6.
- GANPATRAI, LALA - Congress Struggle. Lahore, National Publishers and Stationers, Rs. 6/4, 1946, pp. viii+328. Foreword by K. M. Munshi & Introduction by Sardul Singh Caveesar.
- Contains selections from the records of the fateful days from 1939 to the proposals put forth by the Cabinet Mission.
- GARRATT, G. T. - The Indian Commentary. London, Jonathan Cape, 7/6, 1 ed. 1928; 2 impr. 1930, pp. 335.
- GHOSE, AKSHAYA K. - Lord Chelmsford's Viceroyalty. A Critical Survey. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1921, pp. iv+83. V
- GHOSE, DR. PRAFULLA - From Nagpur to Lahore. A Short History of the Congress of the Period. Comilla, Abhay Ashram, Re. 1/-, 1931, pp. xvi+133. V
- GOKHALE, GOPAL KRISHNA - Speeches of G. K. Gokhale. Madras, Natesan & Co., 1 ed. 1908; 2 ed. 1916, Rs. 4/-, pp. viii+1236+xvii. 2 appendices, index and 7 illustrations. V
- GOVT. MONOTYPE PRESS - Report of The Asiatic Inquiry Committee (Union of South Africa). Simla, 12 as, 1921, pp. 79. V
- GOVT. OF INDIA - India in 1929-30. Calcutta, Govt. of India Central Pub. Branch, Rs. 2/4, 1931, pp. xxii+496. V
- India in 1930-31. Calcutta, Rs. 3/14, 1932, pp. xxiv+752. V
- India in 1931-32. Delhi, Manager of Publications, Re. 1/-, 1933, pp. xii+238. V
- India in 1932-33, Delhi, Re. 1/4, 1934, pp. xiv+197. V
- India in 1933-34, Delhi. Re. 1/10. pp. xvi+196. V
- India in 1934-35. Delhi, Re. 1/2, 1937, pp. xiv+145. V
- See also under Coatman, and Rushbrook Williams.
- GRANT, W. J. - The Spirit of India. London, B. T.

Batsford Ltd., 10/6, 1938, pp. viii+120. V

Ch. VIII of the book is devoted to Mr. Gandhi's influence and Gandhism (pp. 87 to 92). The author's theme is that Hinduism is a denial of life and Gandhism crucifies itself to defeat Britain and (being one with Hinduism) to deny life.

GRIFFITHS, P. J. - The British in India. London. Robert Hale, 10/6, 1946, pp. 222. V

Discusses the question of Complete Independence for India. Ch. xv. Mr. Gandhi, pp. 144-158.

GUNTHER, FRANCES - Revolution in India. Allahabad, Central Book Depot, Rs. 3/8, 1946, pp. viii+152. V

Gandhi and the Spinning Wheel, pp. 77 to 91.

GUNTHER, JOHN - Inside Asia. London, Hamish Hamilton, 12/6, 2 ed. 1939, pp. 659. V

GUPTA, NAGENDRANATH - Indian Nationalism. Bombay Hind Kitabs, Rs. 2/8, 1946, pp. iv+136. V

GWYN, J. T. - Indian Politics: A Survey. London, Nisbet & Co., 12/6, 1924, pp. xii+344. V

Letters on Indian affairs from May 1922 to Dec. 1923.

HARDINGE, LORD. - Speeches of H. E. Lord Hardinge of Penhurst 1913-1916. Madras, Ganesh & Co., Rs. 3/- pp. xii+600. V

HAYES, WILL - The Indian Crisis. A Reply to the Daily Mail Blue Book. London, The Free Religious Movement, 3d, pp. 10.

It condemns the "Daily Mail Blue Book on the Indian Crisis, as the biggest penn'orth of lies on the market today".

HEARD, GERALD - These Hurrying Years. An Historical Outline 1900-1933. London, Chatto and Windus, 7/6, 1934, pp. viii+364.

Gandhi and his policy of non-cooperation evaluated and criticized, pp. 227-28.

HOARE, SIR SAMUEL - Speeches of the Rt. Hon. Sir Samuel Hoare. London, Eyre and Spottiswoode, Rs. 2/-, 1935, pp. iv+145. V

HOGG, DOROTHY - Challenge to the East. London, Society for Promoting Christian Knowledge, 3/6, 1938, pp. x+144.

Pt. III. India, pp. 113 to 144.

- India: A Plea for Understanding. Allahabad, Kitab Mahal, Rs. 3/-, 1 Ind. Ed. 1946, pp. 142

- Here an English woman looks at Gandhi the universal man, and pleads with her brothers for an understanding with Indian Nationalism.
- HORNIMAN, B. G. - Amritsar and Our Duty to India. London, T. Fisher. and Unwin, 6/-, 1920, pp. 196. V
- HOUGHTON, BERNARD - Advance India. Madras, Tagore & Co., 1921, pp. 31. V
Ch. III. Non-violent Non-cooperation.
- HOWARD, EDWIN - A Picture of India. Singapore, 1941.
- HOYLAND, JOHN S. - The Case for India. London, J. M. Dent, 3/6, 1929, pp. viii+173 V
- C. F. Andrews, Minister of Reconciliation. London, Allenson & Co. 1940, pp. 175.
- Gopal Krishna Gokhale: His Life and Speeches. Calcutta, Y. M. C. A. Publishing House, Re. 1/8, 1933, pp. x+200. V
- Indian Crisis: The Background. London, George Allen, 1943.
- HULL, WILLIAM J. - India's Political Crisis. Baltimore, John Hopkins Press, \$ 2.90, 1930, pp. xviii+190. V
- HUNTER, LORD (Chairman) - Report of the Committee appointed by the Government of India to investigate the Disturbances in the Punjab etc. London, H. M.'s Stationery Office, 3/-, 1920, pp. 166 and map. V
- HUNTINGDON, LORD - Common Sense about India. London, William Heinemann, 3/6, 1942, pp. iv+76.
- "Plea for winning India's support for the war by granting real power to a National Govt. now."
- HUTCHINSON, LESTER - The Empire of the Nabobs. London, George Allen, 8/6 1ed. 1937, pp. 277.
- Socialist viewpoint. Gandhi and Congress criticized for accepting the 1935 Act - "A Charter of Slavery"
- HUTHEESINGH, KRISHNA - With No Regrets. Bombay Padma Publications, Rs. 6/8, 1944, pp. xviii+198. V
- HYNDMAN, H. M. - The Truth about India, Madras, S. Ganesan, 12 as, pp. 53.
- HYPES, JAMES LOWELL - Spotlights on the Culture of India. Washington D. C., The Daylion Co., \$ 3.00, 1937, pp. 368. ●
- Ch. XXIV. Contemporary Social Movements and Emergent Leadership in India. pp. 333-356.
- INDIA LEAGUE DELEGATION - Condition of India. See Section II A

- INDIAN NATIONAL CONGRESS - Reports of Annual and Special Sessions, especially from the 31st session held at Lucknow in 1916, to the last session held at Meerut in 1946.
- INDIAN PRINTING WORKS (Pub.) - Plain Talks with Britain. Lahore, Rs. 2/4.
- 'Quit India' Re-examined. Lahore, Rs. 2/-.
- IQBAL, SIR MUHAMMAD (Compiler - Shamboo) - Speeches and Statements of Iqbal. Lahore, Al-manar Academy, Rs. 4/8, 1944, pp. xii+220. V
- IRVIN (HALIFAX) LORD - Indian Problems: Speeches of Lord Irvin, London, George Allen, 12/6, 1932, pp. 376. V
- IYENGAR, K. R. SRINIVASA-S. 'Srihivasa Iyengar: The Story of a Decade of Indian Politics. Mangalore, Basal Mission Press, Re. 1/-, 1939, pp. 91. V
- IYER, C. S. RANGA - Father India: A Reply to 'Mother India'. London, Selwyn and Blount, 6/-, 5 impr. 1927, pp. 207. V
- India in the Crucible. London, Selwyn & Blount, 7/6, 192, pp. 336. V
- IYER, S. SUBRAMANIA - Speeches and Writings of Dr. S. S. Iyer. Madras, S. R. Murthy and Co., Rs. 2/8, 1920 (?) , pp. viii+xxiv+424. V
- Mrs. and Mr. Gandhi, pp. 290-91
- JAG PARVESH CHANDER - The Congress Case. Lahore, Free India Publications, Rs. 3/-, 1943, pp. xii+124. V
- JAI PRAKASH NARAYAN - Gandhiji's Leadership and the Congress Socialist Party. 1940.
- Towards Struggle. Selected Manifestoes, Speeches and Writings. Bombay, Padma Publications, Rs. 6/8, 1946, pp. 244. V
- JAIRAMDAS DOULATRAM - Revolution and Counter Revolution. Bombay, Vora & Co., 2 as, 1936, pp. 12. V
- JAPETH, M. D. - What I Owe to Congress and Gandhi. Bombay, Hamara Hindustan, 8 as, 1946, pp. ii+28. Foreword by B. G. Kher. V
- JERE, S. A. - India Drifts Away. Kolhapur, Shri Dnyaneshwar Press, pp. 146.
- JOG, N. G. - Churchill's Blind Spot: India. Bombay, The New Book Co., Rs. 5/-, 1944, pp. xvi+228. V
- Ch. xxii. Gandhi and Churchill, pp. 196-208.

JONES, GEORGE E. - Tumult in India. New York, Dodd, Meed and Company, \$ 3.00, 1948, pp. X+277.

Ch. V. The "Practical" Mahatma, pp. 69-91.

KAILESH CHANDRA - The Tragedy of Jinnah. Lahore, Sharma Publications, Rs. 2/8, 1941, pp. xii+280. V

KAMAL-UD-DIN, KHWAJA - The House Divided: England, India and Islam. Woking, The Islamic Review, 7/6, 1922, pp. 149. V

- India in the Balance: British Rule and the Caliphate. Woking, The Islamic Review, 7/6, 1922, pp. 176. V

KANITKAR, M. J. - World Crisis Under Oriental Searchlight. Nagpur, M. J. K., 12 as, pp. viii+90. V

KARAKA, D. F. - I Have Shed My Tears: A Candid View of Resurgent India. New York & London, D. Appleton Century Co., Rs. 12/-, 1947, pp. vi+280. V

KAUSHIK, B. G. The House That Jinnah Built. Bombay, Padma Publications, Rs. 4/8, 1944, pp. vi+148. V

KELKAR, N. C. - A Passing Phase of Politics. See Sect II. - Pleasures and Privileges of the Pen. Poona, K. N.

Kelkar, Rs. 5/-, 1929, pp. xii+556. V

KENWORTHY, J. M. - India, A Warning. London, 1931.

KHAN, ABDUL MAJID - Leader by Merit. A Study of the Career and Character of Sardar Patel. Lahore, Indian Printing Works, Rs. 5/8, 1946, pp. 312.

KHANNA, B. N. - India in World Politics. New Delhi, Amrit Books, Rs. 2/-, 1939, pp. viii+227. V

The freedom movement under Gandhi dealt with in 'Freedom of India', pp. 148-172.

KHANNA, R. N. (Ed.) - Gandhi Fights for Freedom. Lahore, Allied Indian Publishers, Rs. 2/8, 1944, pp. 90. V

Articles by various notable persons about the 'Quit India' Struggle.

KHANNA, RADHAKRISHNA - India and the New World Order. Lahore Minerva Bookshop, Rs. 5/-, 1942, pp. viii+304. V

The author is apprehensive of the industrial system and large scale industries.

KINNAIRD, EMILY - My Adopted Country. Lucknow, Emily Kinnaird, Re. 1/8, 1944, pp. iv+224. V

- Wardha and its activities described in chapter VIII; Friendship with Mahatma Gandhi, appendix II.
- KOHN, HANS - A History of Nationalism in the East. London, George Routledge, 25/-, 1929, pp. xii+476, an exhaustive bibliography and index. V
- The last two chapters of the book (Chapter XI and XII) are devoted to India. Gandhi and Indian Nationalism, pp. 398 to 429 of Chapter XII
- KOTWAL, JEHANGIR F. - The Indian Charter. Karachi, J. F. Kotwal, Rs. 10/8, 1944, pp. xxxv+459. V
- KRIPALANI, J. B. - The Indian National Congress. Bombay, Vora & Co., Re. 1/-, 1946, pp. 65. V
- Our Struggle for Freedom and Democracy. Bombay, B. P. C. C. Publications, 2 as, 1941; pp. 13. V
- Presidential Address at the 52nd Session of the I. N. Congress held at Meerut, Nov. 1946. Delhi, Delhi Printing Works, pp. 59.
- KRISHNAMURTI, Y. G. - Back to Sanity: A Study in Human Possibilities. Baroda, Y. G. Krishnamurti, Rs. 5/8, pp. xvi+80.
- Gandhi Era in World Politics. Bombay, Popular Book Depot, Rs. 3/12, 1943, pp. ix+72. V
- Independent India and a New World Order. Bombay, Popular Book Depot, Rs. 10/-, 1943, pp. xxxvi+207. V
- Jawaharlal Nehru. The Man and His Ideas. Bombay, Popular Book Depot, Rs. 4/4, 1942, pp. xxx+174. V
- KUMARAPPA, BHARATAN - Indian Struggle for Freedom. Musulipattam, 1938. V
- KUMARAPPA J. C. - Europe Through Gandhian Eyes. Wardha, A. I. V. I. A., 8 as, 1948, pp. iv+29. V
- Nationalism. Rajahmundry, Hindustan Publishing Co., 2 as, 1937, pp. 40. V
- Stone Walls and Iron Bars. Allahabad, New Literature, 14 as, pp. ii+25. V
- LAJPATRAI, LALA - Call to Young India. Madras, Ganesh & Co.
- India's Will to Freedom. Madras, Ganesh & Co., Rs. 2/-, 1921, pp. vi + 188. V
- Unhappy India: A Reply to 'Mother India' Calcutta, Bana Publishing Co., Rs. 7/8, 1928, pp. xxii+536. V
- LAKHANPAL, P. L. - History of the Congress Socialist Party. Lahore, National

- Publishers and Stationers, Rs. 3/8, 1946, pp. viii+158. V
- LANKASUNDARAM, DR. - India and World Politics. A Historical Analysis and Approach. Delhi, Rajkamal Publications, Rs. 10/8.
- LATEEF, S. A. - The Great Leader: A Comparative Study of the Political Careers of Mr. Jinnah and Mr. Gandhi. Lahore, Lion Press, Rs. 3/-.
- LAWRENCE, SIR W. - The India We Served. London, Cassell, 1928.
- LEADERS' CONFERENCE-Proceedings of the Leaders Conference Convened at Delhi. Delhi, Re. 1/8, 1943, pp. 56+54. V
- LELE, P. R. - (Compiler and Editor) - War and India's Freedom. Bombay, Popular Book Depot, Re. 1/8, 1940, pp. ii+230. V
- LELE, P. R.; ALVA, VIOLET; AND DHURANDHAR, M. V. - March of Events (Being the case of the Indian National Congress). Bombay, B. P. C. C., Vol. II. Rs. 5/-, 1945, pp. vi+312; Vol. III. Rs. 2/-, 1946, pp. iv+131. V
- For Vol. I, see under Bombay P. C. C.
- LINLITHGO, THE MARQUESS OF - Speeches and Statements of the Marquess of Linlithgo (1936-1943). New Delhi, Bureau of Public Information, Govt. of India, Rs. 12/8, 1945, pp. xxiii+467. V
- LOHIA, DR. RAM MANOHAR - India's Stand. Allahabad, A. I. C. C., pp. 16. V
- Mystery of Sir Stafford Cripps. Bombay, Padma Publications, 8 as, 1942, pp. iv+71. V
- LOVETT, Sir VERNEY - A History of the Indian Nationalist Movement. London, John Murray, 12/-, 3 ed. 1921, pp. xiv+303. V
- India. London, Hodder and Stoughton, 1923.
- M. R. T. - Nationalism in Conflict in India. Bombay, Home Study Circle, Malbar Hill, Rs. 3/-, 1942, pp. xvi+310. V
- MAHADEV RAO, D. - The India Round Table Conference and After. London, Heath Cranton Ltd., 3/6, 1932, pp. 94. V
- The author is indignant at Lord Irvin's gestures to Gandhi, whom he calls 'The Super Viceroy', and the Congress.
- MAHOMED, SYED - The Khilafat and England. Patna, Mohammed Imtyaz, Re. 1/8, 1921, pp. 88+4. V
- MALIARIK, KNAZ JAN - Three Words: How to Do India

- Free? Re. 1/8, 1935, pp. 110. V
- MARRIOTT, SIR JOHN A. R.
- The English in India: A Problem of Politics. Oxford, Clarendon Press, 12/6, 1932, pp. x+322. V
- An imperialist approach to the problem evinced throughout.
- MASANI, R. P. - Dadabhai Naoroji, The Grand Old Man of India. London, George Allen, 16/-, 1939, pp. 567. V
Foreword by Mahatma Gandhi.
- MATHEWS, BASIL AND WILSON, WINFRED - India Reveals Herself. London, Oxford, 5/-, 1937, pp. viii+192. V
- MAYO, KATHERINE - Mother India. New York, Harcourt Brace & Co., 1 ed. 1927, Rs. 10/-, pp. xiv+440. V
- Mahatma Gandhi calls this 'A Drain Inspector's Report'. Full of misrepresentations and distortions to suit her sinister theme.
- MEHERALLY, YUSUF
- Leaders of India. Bombay, Allied Publishers, 6 as, 1940, pp. 59. V
- Reprinted by Padma Publications as Pt. I of the Leaders of India, 8 as, 1942, pp. 59. V
- Leaders of India. Pt. II, Bombay, Padma, Re. 1/-, 1946, pp. 79. V
- MEHTA, CHITRA - I Fought for My Country. Bombay, Hamara Hindustan, 8 as, 1946, pp. 48. V
- MESTON, LORD, - Nationhood for India. London, Oxford, 5/-, 1931, pp. 112. V
- MITCHELL, KATE L. - India Without Fables: A 1942 Survey. New York, Alfred A. Knoff, \$2.50, 1942, pp. viii+296+xiii. (English ed. John Lane the Bodley Head, 10/6.) V
- "An uptodate analysis of the political, social and economic forces which keep India in ferment today". Includes vivid sketches of Gandhi, Nehru, Jinnah etc.
- MITCHELL, KATE AND GORHEL, KUMAR - Twentieth Century India. St. Louis, Institute of Pacific Relations and Webster Publishing Co., 35 cents, 1944, pp. ii+94. V
- Growth of Indian Nationalism under Gandhi, pp. 69 to 94.
- MITRA, K. (Ed.) - Congress Ministries at Work (April 1946-April 1947). Allahabad, A. I. C. C., Rs. 2/-, 1947, pp. xvi+110. V

- MODAK, CYRIL - India's Challenge to Christians. Lucknow, The Upper India Publishing House, Rs. 2/-, 1941, pp. xii+194. V
- Marching Millions. Allaha-
bad, Kitab Mahal, Rs. 2/8,
1947, pp. viii+202. V
Ramarajya and Lokarajya
compared.
- What Price Freedom? The
Epic of These Five Memo-
rable Years. Allahabad, Kitab
Mahal, Rs. 3/12, 1945, pp.
xii+199. V
- MOHAMMED ALI, Maulana -
The Key to Yeravda.
Madras, Tagore & Co., 8 as,
1924, pp. 131. V
Presidential address deli-
vered at the Cooanada
Session of the Indian National
Congress, 1923. See Ali,
Mohammed
- MONTAGUE, EDWIN S. - An
Indian Diary. London,
William Heinemann, 21/-,
1930, pp. xvi+410. V
- MONTMORENCY, SIR GEOFF-
REY - India Today and
Tomorrow. London, The
Signpost Press, 6d, 1944, pp.
ii+30.
Indian politics from 1919-
1943 dealt with.
- MOON, PENDERELL - The
Future of India. London,
Pilot Press, 5/-.
- Strangers in India. London,
- Faber and Faber, 7/6, 4 impr.
1945, pp. 212.
- MORAES, F. R. - The Story
of India. Bombay, The Noble
Publishing House, 1942, pp.
xii+196+iii. V
- MORAES, F. R. AND STIM-
SON, R. - Introduction to
India. Bombay, Oxford Univ.
Press, Re. 1/8, 1943, pp.
iv+170. V
- MOTA, H. N. - From Bondage
to Freedom. Lucknow, Ganga
Pustakamala, Rs. 2/8, 1948,
pp. 140.
- MUKERJEE, DHAN GOPAL
- Disillusioned India. 1930.
- A Son of Mother India
Answers. New York, E. P.
Dutton, 1928, pp. 112. V
Contains the full text of
Gandhiji's article on Miss
Mayo's "Mother India".
(Young India Sept. 15, 1927.)
pp. 63-80.
- MUKERJEE, HIRENDRANATH
- Indian Struggle for Free-
dom: A History. Bombay,
Kutub Publishers, Rs. 4/-,
6/8, 1946, pp. 223. A note
on suggested reading. V
- MUKERJEE, RADHAKUMUD
- Akhand Bharat. Bombay,
Hind Kitabs, 8 as, 1945, pp.
32. V
- MUNSHI, K. M. - Akhand
Hindustan. Bombay, New
Book Co., Rs. 4/-, 1942, pp-
273. V

- The Changing Shape of Indian Politics. Poona, Deshmukh. & Co., Rs. 5/-, 2nd ed. 1946, pp. vi+227. V

- The Indian Deadlock. Allahabad, Kitab Mahal, Rs. 2/-, 1 ed. 1945, pp. vi+152.

- The New Outlook. Lahore, Indian Book Co., Rs. 5/-, 1947, pp. 161.

NAIDU, C. K. B. (Pub.) - A Nation at Bay, Bombay, Re. 1/-, 1941, pp. xvi+144. V

NAIDU, SAROJINI - Speeches and Writings of Shrimati Sarojini Naidu. Madras, S. Ganesan, Rs. 3/-, 3 ed. 1925, pp. xxxii+448. V

NAIK, VASANT N. - Indian Liberalism : A Study. (Silver Jubilee Volume, 1918-1943). Bombay, Padma Publications for the National Liberal Federation of India, Rs. 5/8, 1945, pp. xii+353 +v. V

- Mr. Jinnah (A Political Study). Bombay, Saraswati Publications, Rs. 4/8, 1947, pp. 85.

NAIR, C. GOPALAN - The Moplah Rebellion 1921. Calicut, C. Gopalan Nair, Rs. 2/-, 1923, pp. vi+127+188. V

NARIMAN, K. F. - Whither Congress? Bombay, D. R. Dewoolkar, 12 as, 1933, pp. 160.

' Criticism of Congress Policy as dictated by Mr. Gandhi '.

NATARAJAN, K. - Miss Mayo's Mother India : A Rejoinder. Madras, Natesan & Co., 12 as, 5 ed. 1930, pp. viii+135. V

The Criticisms of Tagore, Gandhi, Besant etc., are also included.

NATESAN (G. A.) AND CO. (Pub.) - Congress Presidential Addresses, 2 vols. Madras, Rs. 4/-, each. FIRST SERIES, 1885-1911. 1934; SECOND SERIES. 1912-1934, 1935. V

- EMINENT MUSALMANS. Rs. 3/- 1935, pp. 544. V

- Indian Christians. Rs. 3/-, 1936, pp. iv+360. V

NATIONAL LITERATURE PUBLISHING CO. (Pub.) - What Ails India? (A Collection of Speeches and Writings of Eminent Leaders of India on the Outstanding Grievances, etc.). Bombay, Re. 1/-, 1922, pp. 112.

' A text-book for a student of Politics. '

NEHRU, JAWAHARLAL - China, Spain and the War : Essays and Writings. Allahabad, Kitabistan, Rs. 2/8, 1940, pp. 269. V

- The Discovery of India : Calcutta, The Signet Press,

- American and English editions also available at \$ 5.00 and 25/-, respectively
- Eighteen Months in India. Allahabad, Kitabistan, Rs. 2/-, 1936, pp. viii+300. V
  - Glimpses of World History. 1 ed. in 2 vols. Allahabad. Kitabistan, 1935, 1936; Second and further editions - London, Lindsay Drummond, 12/6; American, edition, John Day New York. \$ 5.00. V
  - Important Speeches of J. Nehru, 1922-1945. Lahore, The Indian Printing Works, Rs. 6/8, 1945, pp. viii+243.
  - India and the World and Other Essays. London, George Allen. 5/-, 1936, pp. 262. V
  - Jawaharlal Nehru: An Autobiography. London, John Lane the Bodley Head, Rs. 7/-. 1936, pp. 618. V
- American ed. published by John Day, New York at \$ 5.00. under the title 'Towards Freedom'
- (Ed. R. Dwivedi) - Life and Speeches of Pt. Jawaharlal Nehru. Allahabad, The National Publishing House, Rs. 2/-, 1929, pp. 227. V
  - (Ed. A Student) - Nehru Flings a Challenge. Bombay, Hamara Hindustan, Re. 1/-, 1943, pp. xxviii+153. V
  - (Compiler: D. R. Bose) - New India Speaks. Calcutta, A. Mukherjee and Co., Rs. 3/-, 1947, pp. viii+184. V
- Recent speeches of Pandit Nehru.
- Recent Essays and Writings. Allahabad, Kitabistan, Re. 1/12, 1934, pp. vi+148. V
  - Towards Freedom. See above Jawaharlal Nehru: An Autobiography.
  - The Unity of India (Collected Writings 1937-1940). London, Lindsay Drummond, Rs. 5/-, 1941, pp. 432. V
  - Where are We? Allahabad, 1939.
  - Whither India? Allahabad, Kitabistan, 4 as, 2nd enlarged ed. 1933, pp. 42. V
- NENE, M. G. AND BARDE, S. M. - India in Transition. Barsi, Nene and Barde, Rs. 7/8, 1948, pp. xii+400+xxviii. V
- Ch. III. India under Gandhiji's Leadership (1919-1939), pp. 86 to 178.
- NORMANTON, MISS HELENA - India in England. Madras, S. Ganesan, Rs. 2/-, 1921.
- A Survey of the Indian Situation since the Armistice.
- NUNDY, ALFRED - Political Problems and Hunter Committee Disclosures. 1920.

O'DWYRE, SIR MICHAEL - India As I Knew It. (1885-1925). London, Constable, 18/-, 1925, pp. xii+464. V

O'MALLEY, L. S. S. - (Ed.) - Modern India and the West: A Study of the Interaction of Their Civilizations. London, Oxford Univ. Press, 36/-, 1941, pp. xii+834. V

OSBURN, ARTHUR - Must England Lose India? The Nemesis of Empire. London, Alfred A. Knoff, 7/6, 3 ed. 1930, pp. viii+280. V

OXFORD UNIV. PRESS (Pub.) - India and the Four Freedoms. (B. B. C. Pamphlet No. 1). Bombay, Re. 1/-, 1944, pp. ii+93. V

- Oxford Pamphlets on Indian Affairs.

PAL, BIPIN CHANDRA - Presidential Address, Bengal Provincial Conference, Barisal, 1921. Calcutta, S. C. Deb, pp. 124.

PANDIT, VIJAYALAXMI - So I Became A Minister. Allahabad. Kitabistan Re. 1/8, 1939, pp. 154. V

PARKINS, RELEIGH - India Today: An Introduction to - Indian Politics. London, Longmans; New York, John Day, \$3-75 revd. ed. 1945, pp. xiv+387. Maps, sources, bibliography and index.

PATEL, VIṠṠHALBHAI J. - The Indian View. London, Friends of India, 3d, 1931, pp. 32. V

Presidential Address delivered by Mr. V. J. Patel at the Indian National Conference in Great Britain, June 1931.

PATIL, S. K. - The Indian National Congress. A Case for Its Reorganization. Aundh, Aundh Publishing Trust, Re. 1/-, 1945, pp. iv+71. V

PAYNE, ROBERT - The Revolt of Asia. New York, John Day, \$ 3.50, 1947, pp. viii+305.

Rise of the Congress and Gandhi, pp. 97-109.

PEARSON, W. W. - The Dawn of a New Age and Other Essays. Madras, S. Ganesan, Re. 1/-, 1922, pp. viii+180. V

M. K. Gandhi - A Study pp. 55-73.

POLAK, HENRY S. L. - The Indians of South Africa. Helots within the Empire and How They Are Treated. Pts. I-IV and Addenda. Madras, Natesan, Re. 1/-, 1909, pp. viii+96+47+15+iv. V

POLE, DR. GRAHAM - India in Transition. London, Hogarth Press, 8/6, 1932, pp. xii+395.

India from 1917 to 1932: mainly Gandhi, Non-Cooperation, etc.

POWELL, EDMUND (Chairman). - Report of the Select Committee on Asiatic Grievances. Cape Town, Cape Times Ltd., Govt. Printers, 1908, pp. xvi+121+viii.

PRADHAN R. G. - India's Struggle for Swaraj. Madras, Natesan & Co., 1930, Re. 1/-, pp. xi+311.

PRAVASI BHAVAN (Pub.) - Public Opinion on the Assisted Emigration Scheme under Indo-South African Agreement. Khargarh (Bihar), 1921, pp. 108+920. V

Opinions of distinguished publicists, including Gandhiji, journalists and journals both English and Hindi are given.

RAJAGOPALACHARI, C. - Reconciliation: Why and How? A Plea for Immediate Action. Bombay, Hind Kitabs, 14 as, 1945, pp. 40. V
- The Way Out. London, Oxford Univ. Press, 8 as, 1943, pp. 32. V

RAJPUT, A. B. - The Cabinet Mission. Lahore, Lion Press, Rs. 3/-,

- India's Struggle (Complete History of India's Freedom Struggle from 4000 B. C. to Date). Lahore, Lion Press, Rs. 5/-.

RAMAN, T. A. - India. London, 1 ed 1942; 3 ed. 1944, Oxford Univ. Press, pp. 158, 5/.

- A Report on India. London, Oxford, 1943.

A propaganda book on behalf of the British vilifying Indian Nationalism, Congress and Gandhi.

RANGA, PROF. N. G. - Outlines of A National Revolutionary Path. Bombay, Hind Kitabs, Rs. 2/8, 1945, pp. iv+132. V

RAO, C. V. H. - India's Case for Freedom. Lahore, Lion Press, Rs. 2/7.

RATCLIFFE, S. K. - The Resurgence of Asia (Conway Memorial Lecture). London, Watts & Co., 1/-, 1946, pp. x+32. V

Indian Freedom Movement and Gandhi dealt with from pp. 17 to 31.

RAWLINSON, H. G. - The British Achievement in India: A Survey. London, William Hodge, 15/-, 1948, pp. viii+248. V

Ch. xiii and xiv (pp. 197-230) are pertinent to our purpose.

RAY, KALINATH - Gandhi's Suppressed Letter. Lahore, Allied Indian Publishers, 12 as, pp. 48.

RAY, ACHARYA PRAFULLA CHANDRA - Life and Experiences of a Bengali Chemist - 2 Vols. Calcutta, Chuckravarty Chatterjee &

- Co., Rs. 5/-, Rs. 4, 1932, 1935, pp. x+557, viii+469. V
- RAY, PRITHWISH CHANDRA - Life and Times of C. R. Das. London, Oxford, Rs. 6/-, 1928, pp. xvi+313. V
- RECEPTION COMMITTEE OF THE I. N. CONGRESS - The Congress and the National Movement. Calcutta, 1928, pp. 100.
- "Historical sketch of the Congress upto 1928 from a Bengali standpoint."
- REED, SIR STANLEY AND CADEK, P. R. - India: The New Phase. (The Westminster Library). 1929.
- REYNOLDS, REGINALD - White Sahibs in India. London, The Socialist Book Centre, 1 ed. 1937; 3 ed. 1946, 10/6, pp. xvi+247. V
- ROBERTS, W. H. - Review of the Gandhi Movement in India. New York, Academy of Political Science, 1923.
- RONALDSHAY, EARL OF (Marquis of Zetland) - The Heart of Aryavarta: A Study of the Psychology of Indian Unrest. London, Constable, 14/-.
- Lands of the Thunderbolt: Sikkim, Chumbi and Bhutan. London, Constable, 16/-, 1923, pp. xvi+267.
- Superstitions current about Gandhi pp. 25-31 (Buddha Gandhi analogy).
- * RUTHERFORD, V. H. - Modern India: Its Problems and Their Solution. London, Labour Pub. Co., 1927, pp. xvi+268.
- Ch. 1 devoted to Mahatma Gandhi (pp. 1-54). Author sympathetic towards Indian aspirations.
- SAIYID, MATLUBUL HASAN - Mohammed Ali Jinnah - A Political Study. Lahore, Mohammad Ashraf, Rs. 12/8, 1945, pp. xxii+939. V
- SANDFORD, CHARLES - India, Land of Regrets. London, The Fenland Press Ltd., 8/6, 1934, pp. 301. Foreword by Robert Bernays M. P. (author of the 'Naked Fakir').
- Ch. XIII deals with Mr. Gandhi and 'Passive Resistance' (pp. 212-232.)
- SARASWATI LIBRARY (Pub.) - BEHAVE Like Men (Swaraj Series No. 3). Calcutta 3 as, 1921.
- Some open letters of Tagore, Lalaji, Das, etc.
- SASTRI, RT. HON. V. S. SHRINIVAS - Life of Gopal Krishna Gokhale. Bangalore City, The Bangalore Press, Re. 1/4, 1937, pp. 138. V
- (Ed. T. N. Jagadisan) - My Master Gokhale (A Selection from the Speeches and Writings of Sastri). Madras,

- Model Publications, Rs. 5/-
1946, pp. viii+282. V
- Foreword by M.K. Gandhi.
- SATYPAL AND PRABODH
CHANDRA - Sixty Years of
Congress. India Lost: India
Regained (A Detailed Record
of Its Struggle for Freedom).
Lahore, The Lion Press, Rs.
15/-, 1946, pp. viii+384. V
- SEN, DHIRENDRANATH - Re-
volution by Consent. Cal-
cutta, Saraswati Library, Rs.
10/-, 1947, pp. viii+345
- SEN, GERTRUDE EMERSON
- Voiceless India. New York,
John Day, \$ 3.00, 1 ed. 1930;
Revd. ed. 1944, pp. vi+458. V
Ind. ed. 1946, Benares.
Rs. 7/8. Introductions by
Pearl Buck and Rabindranath
Tagore.
- SETALWAD, SIR CHIMANLAL
- Recollections and Reflec-
tions: An Autobiography.
Bombay, Padma Publications,
Rs. 12/-, 1946, pp. xxxii+530
and 32 illustrations. V
- SEWELL, W. STUART
- Famous Personalities. New
York, The New Home
Library, Rs. 4/8, 1944, pp.
xx+378. V
- Contains short lives of
400 of the world's greatest
and most famous men and
women including a sketch of
Gandhi.
- SHAFAT AHMED KHAN, SIR
- The Indians in South
Africa. Allahabad, Kitabistan,
Rs. 15/-, 1946, pp. xiii+596. V
- SHARMA, DIWAN CHAND
- Our Indian Heritage.
Bombay, Blackie & Son, 1/6,
1942, pp. 144. V
- Chapter XII devoted to
Gandhi.
- SHARMA, SHRIPAD RAMA
- Our Heritage and Its
Significance. Bombay, Hind
Kitabs, Rs. 6/8, 1947, pp.
viii+207. V
- Gandhiji's views on Art,
Civilization and Machinery
cited and evaluated at diffe-
rent places.
- SHELVANKAR, K. S. - The
Problem of India. Harm-
ondsworth, Penguin Books,
6 d, 1940, pp. 254. V
- SHRADDHANANDA, SWAMI
- Inside Congress. Bombay,
K. B. Dhavle, Rs. 4/-, 1946,
pp. iv+208. V
- SHRIDHARANI, KRISHNA-
LAL - My India, My Ame-
rica. New York, Duell
Sloane & Pearce; Ind. ed.
Bombay, International Book
House, Rs. 7/12, 1944, pp.
xvi+458. V
- Warning to the West. New
York, Duell Sloane & Pearce,
\$ 2.50, 1942, pp. xii+274. V
- SHRIPRAKASH - Annie Besant
as Woman and as a

Leader. Adyar, Theosophical
Pub. House, Re. 1/12, 1941,
pp. xxii+255. V

SINGH, MADHAVENDRA P.
N. - Challenge to Youth
(A Symposium of Messages
of the Great Personalities to
Indian Youth). Foreword by
S. Radhakrishnan and Intro-
duction by Pt. Amarnath
Jha. Allahabad, Kitabistan,
Rs. 2/-, 1940, pp. 289. V

Mahatma Gandhi's Con-
tribution, pp. 71 to 80.

SINGH, MUBARAK - Sardar
Vallabhbhai Patel. The Man
of Few Words and Many
Triumphs. Lahore, Sikh Pu-
blishing House, Rs. 2/4,
1945, pp. iv+94. V

SINHA, DR. SACHCHIDA-
NANDA - A Selection from
the Speeches and Wri-
tings of S. Sinha. Calcutta,
Thacker, Spink & Co., Rs.
7/-, 1942, pp. xvi+911.
V

SITARAMAYYA, B. PATTABHI
- The History of the Indian
National Congress (1885-
1935). Allahabad, A. I. C. C.,
Rs. 2/-, 1935, pp. xxiv+1038
+civ. V

Reprinted as Vol. I by
Padma Publications, Bombay,
1947, Rs. 15/-.

Though merely a reprint
of the 1st edition it has

been advertised and sold as
a new revd. edition by the
publishing firm!

- Vol. II, 1935-1947. Rs. 25/-,
1947, pp. xvi+827+ccxxi. V

- Sixty Years of Congress:
Bombay, B. P. C. C. Publi-
cations, 8 as, 1945, pp. iv+
32. V

- Some Fundamentals of the
Indian Problem. Bombay,
Vora & Co., Re. 1/12, 1946,
pp. 104. V

- Why Vote Congress?
Bombay, Hind Kitabs, 12 as,
1945, pp. vi+81. V

SMITH, WILLIAM ROY -
Nationalism and Reform in
India. New Haven, Yale
Univ. Press, 1939.

SNOW, EDGAR - Glory and
Bondage. London, Victor
Gollancz; Ind. ed. Bombay,
Thacker & Co., Rs. 7/8, 1945,
pp. 263. V

Book I (Brown Bondage)
deals with India and Her
Struggle for Independence
and Gandhi.

SORENSEN, REGINALD - My
Impressions of India. London
Meredian Books, 10/6, 1946,
pp. 224. V

SPENDER, J. A. - A Short
History of Our Times:
London, Cassell & Co., 1934,
pp. viii+318.

Gandhi's agitation, pp
255-56.

SRIVASTAVA, GOPINATH -
When Congress Ruled.
Allahabad, 1940.

STAAL, P. - A Foreigner
Looks at India. London,
Jonathan Cape, 7/6. 1933,
pp. 252. V

Hindus vs Moslems, Mar-
tial Races vs Sheltered Races,
Princes vs Modern Govern-
ment - three currents of rivalry
and the Khyber Pass menace
emphasized by the author,
who is an imperialist. Gan-
dhiji and his politics discussed
from pp. 193 to 252. 'Gandhi
has successfully taken the
Indian situation out of rea-
lity', opines the author.

STOKES, S. E. - National Self-
Realization. Madras, S. Gane-
san, Rs. 3/-. 1921, pp. xx+
154+100+56. V

Pt. I. Essays: Political and
National; Pt. II. National Self-
Realization; Pt. III. The Fail-
ure of European Civilization.

- National Self-Realization.
A reprint of pt. II from the
Above. Ganesan, Re. 1/8.

- To Awakening Asia. Madras,
Ganesh & Co., 1922, Re. 1/8.

Foreword by Mahatma
Gandhi and an appreciation
of the author by C. F. An-
drews.

STUDENT OF PUBLIC AFFAI-
RS, A - Has Congress Failed?
A Historical Survey of the

Years 1918-1939. Bombay,
Times of India, 6 as, 1943,
pp. 83. V

SUBRAHMANYAM, M. - Why
Cripps Failed? New Delhi.
Hindustan Times, Re. 1/-,
1942, pp. x+106. V

SUNDAY TIMES OFFICE (Pub.)
- My Motherland Series.
Madras. The Series contains
about 50 pamphlets dealing
with subjects like Indian
Nationalism and Gandhiji's
life and activities.

SUNDERLAND, J. T. - India,
America and World Bro-
therhood. Madras, Ganesh
& Co., Rs. 3/-. 1924, pp.
xvi+295+viii.

Pt. II deals with India's
struggle for Swaraj and a
chapter on 'Gandhi and Non-
Cooperation' (pp. 220-227).

- India in Bondage. Calcutta,
R. Chatterjee, Rs. 5/-. 1929,
pp. 553. V

SYDENHAM, LORD (of Combe)
- Studies of an Imperialist
on War, India and Socialism.
1928.

SYKES, SIR FREDERICK - From
Many Angles: An Autobiog-
raphy. London, George G.
Harrap, 25/-, 1942, pp. 592. V

The author was Governor
of the Bombay Presidency
from 1928 to 1933.

TALEYARKHAN, HOMI J. H.
- I Have It from Gandhiji.

- Bombay, Jame Jamshed, Re. 1/-, 1944, pp. vi+29. V
- They Told Me So. Bombay, Thacker & Co., Rs. 7/14, 1947, pp. xii+222. V
- Ch. I "A Meeting with Gandhi" is a reprint from "I Have It from Gandhiji".
- TANDON, P. D. (Ed.) - Nehru Your Neighbour. Calcutta, The Signet Press, Rs. 7/8, 1946, pp. xiv+178. V
- Introduction by Mahatma Gandhi.
- TENDULKAR, DR. - Nation Betrayed. A Case against the Communists on Their Own Evidence. Bombay, B. P. C. C., 8 as, 1946, pp. iv+26. V
- THOMPSON - The Reconstruction of India. London, Faber and Faber, 1930.
- THOMPSON, EDWARD J. - Enlist India for Freedom. London, Victor Gollancz, 2/6, 1940, 3 impr. pp. 120. V
- THOMPSON, EDWARD J. AND GARRATT, G. T. - Rise and Fulfilment of British Rule in India. London, McMillan, 21/-, 2 ed. 1935, pp. xii+690. V
- TIMES PUBLISHING CO. (Pub.) - India, the Commission and the Conference. A Reprint of Leading Articles in the Times on the Indian Question from the Return of the Statutory Commission from India to the Conclusion of the R. T. C. in London. 6 d, London, 1931, pp. 71. V
- TROTTER, EDITH A. - The Problem of India's Future. New York, 1943.
- UNITED PUBLICATIONS (Pub.) - Indian Studies. Delhi, Rs. 2/8, 1947, pp. 177, index and map.
- VAKEEL, N. H. - Political Insanity of India. Bombay, Thacker & Co., Rs. 4/8, 1943, pp. xii+95. Foreword by Sir Chimanlal Setalwad.
- Author a bitter critic of Congress and Gandhi. Considers Civil Disobedience as pure 'hooliganism!'
- VAN TYNE, CLAUDE M. - India in Ferment. Rs. 6/6, 1923.
- VASWANI, T. L. - Birthright. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1922, pp. xxiii+89. V
- Builders of Tomorrow. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1922, pp. vi+151. V
- Creative Revolution. Madras, 1922.
- The Gospel of Freedom. Madras.
- India Arisen. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1922, pp. xii+114. V
- India in Chains. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1922, pp. xx+144. V

- India's Adventure. Madras, Ganesh & Co., 1923.
- Message of the Birds. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/-, 1922, pp. iv+78. V
- The Great-Souled Gandhi, pp. 11-18
- My Motherland. Madras, Ganesh & Co., Re. 1/8, 1921, pp. viii+168. V
- VENKATARAMANI, K. S.
- Renascent India. 2 ed., Re. 1/-.
- VENQUSWAMY, N. S. - Congress in Office. Bombay, The Bharat Publishing Co., Re. 1/8, 1940, pp. viii+207. V
- VIDYARTHI, RAMSHARAN - British Savagery in India. Agra, Shivalal Agarwal & Co., Rs. 9/8, 1946, pp. x+333+21. V
- WALKER, ERIC A. - The British Empire: Its Structure and Spirit. London, Oxford Univ. Press, 14/-, 1947, pp. vi+250. V
- WASHBURNE, CARLETON WOLSEY - Remakers of Mankind. New York, John Day, \$ 2.00, 1932, pp. 349.
- The book contains reports of interviews Washburne had, in course of a world tour, with leaders in different countries of the world, including Mahatma Gandhi.
- WATSON, SIR ALFRED - If Britain Quit India? London, Indo-Burma Association, 1944.
- WELLOCK, WILFRED - India's Awakening. London, 1922.
- WHITEHEAD, BISHOP - Indian Problems in Religion, Education and Politics. London, Constable, 1924.
- WHYTE, SIR FREDERICK - India: A Bird's Eye View. London, Royal Institute of International Affairs, Rs. 2/-, 1944, pp. 83. V
- Deliberate misrepresentation of Gandhiji's actions and the Congress, and an apology for the British stranglehold of India.
- WILLIAMS, RUSHBROOK L. F. - India in 1919. Calcutta, Supdt., Government Printing, Re. 1/-, 1920, pp. xiv+281. V
- India in 1921. Re. 1/-, 1921, pp. xiv+275. V
- India in 1921-22. Re. 1/8, 1922, pp. xvi+368. V
- India in 1924-25. Re. 1/12, 1925, pp. xviii+435. V
- See also under Coatman and Govt. of India.
- What about India? London, Thomas Nelson & Co., 2/6, 1939, pp. 176. V
- Ch. VII. The New Era in Politics, pp. 125-140.
- WILLINGDON, THE EARL OF - Speeches of the Earl of Willingdon. Simla, Government of India. Vo. I. 18-4-31

to 22-3-34; Vol. II. 29-6-34
to 18-4-36.

WILSON, F. W. - The Indian
Chaos.

- Some Indian Problems.
Allahabad, Ram Mohanlal,
Re. 1/8.

WINSLOW, J. C. AND ELVIN,
V. - Gandhi, The Dawn of
Indian Freedom. See Elvin
and Winslow.

WINT, GUY - The British In
Asia. London, Faber and
Faber, 10/6, 1947, pp. 224. V

WOOD, ERNEST - An English-
man Defends Mother India:
A Complete Constructive
Reply to "Mother India".
Madras, Ganesh & Co., 21/-,
1929, pp. x+468. V

WOOLACOTT - India on Trial.
London, McMillan, 1929.

YOGANANDA, PARAMA-
HANSA - The - Autobiog-
raphy of a Yogi. New
York, The Philosophical
Library, \$ 3.50, 1946, pp. xvi+
498. V

Ch. 44. With Mahatma
Gandhi at Wardha, pp. 434
to 453.

YUNUS, MUHAMMAD -
Frontier Speaks. Lahore,
Minerva Book Shop, Rs. 6/-,
1942, pp. xxiv+248. V

YUSUF ALI, A. - A Cultural
History of India during
the British Period. Bombay,
D. B. Taraporewala, Rs. 10/-,
1940, pp. vi+334.

ZACHARIAS, H. C. E. -
Renascent India: From
Ram Mohan Ray to Mohan-
das Gandhi. London, George
Allen, 10/6, 1933, pp. 304. V
ZETLAND, THE MARQUIS
OF - Steps Towards Indian
Home Rule. London, Hut-
chinson, 5/-, pp. 128. V

A rough sketch of the
plan of Self-Government
(1935 Act) with an account
of the process of its evolution.

ZIMAND, SAVEL - Living
India. London and New
York, Longmans, 1928, pp.
xvi+281. Illustrations and
bibliography. Introduction by
A. E. (George W. Russell). V

Ch. xi. 'The Mahatma
Comes and New India Comes
into Being', pp. 199-213.

XII. COLLECTIONS OF GANDHIJI'S WRITINGS AND SPEECHES.

GANDHI, M. K. - Behind the
Bars. Lahore, Gandhi Publi-
cations League, 6 as.

- Famous Letters and Ulti-
matums to the British

Government. Lahore, Hero
Publications, Rs. 3/14.

-(Compiler: S. R. Tikekar) -
Gandhigrams. Bombay, Hind
Kitabs, Rs 2/-, 1947, pp.

iv+92. Bibliography and index. V

A collection of epigrammatical utterances collected from the writings of Gandhiji.

-(Ed. Dewan, R. P.) - Gandhiji's Beads of Wisdom. Lahore.

-(Ed. Dewan, R. P.) - Gandhi's Wisdom Box. Lahore, Dewan's Publications, Re. 1/8, 2 impr., pp. 111. V

-(Ed. N. P. Gune) - Gandhism in His Own Words. Poona, N. P. Gune, 6 as, 1948, pp. 31. V

-(Ed. M. J. Shahani) - Gems of Mahatma Gandhi's Writings. Ahmedabad, Ahmedabad Publishing House, 4 as, 1947, pp. iv+27. V

- Great Thoughts of Mahatma Gandhi. Madras. Ganesh and Co., Re. 1/- 1922, pp. viii+119. V

-(Compiler: R. K. Prabhu) - India of My Dreams. Bombay, Hind Kitabs, Rs. 2/-, 1947, pp. viii+129. Sources indicated. Foreword by Rajendra Prasad. V

- Mahatma Gandhi: His Life, Writings and Speeches. Ganesh & Co. See Section I

-(Ed. P. R. Sen) - Mahatma Gandhi's Sayings. Calcutta, Orient Book Co., 1 ed. 1931; 2 ed. 1948, 6 as, pp. 31. V

-(Ed. R. K. Prabhu and U. R. Rao) - The Mind of

Mahatma Gandhi. Bombay, Oxford Univ. Press, Rs. 3/-, 1945, pp. xii+191. V

- Sayings of Mahatma Gandhi. Bombay, National Youth Publications, 4 as, 1944, pp. ii+31. V

The Sayings are given under three heads: political, moral, and general.

-(Ed. Nirmal Kumar Bose) - Selections from Mahatma Gandhi. 1 ed. Calcutta, Navavidhan Publication Committee, 1944; 3 ed. Ahmedabad, Navajivan, Rs. 4/-, 1948, pp. viii+232. Index and bibliography. V

Foreword by Gandhiji

- Speeches and Writings of Mahatma Gandhi. With an Introduction by C. F. Andrews, a Tribute by Mr. G. A. Natesan and a Biographical Sketch by Mr. H. S. L. Polak. Madras, Natesan and Co., 1 ed. 1917; 3 ed. revd. and enlarged, 1922; Rs. 3/-; pp. xvi+64+848+47+vi. Illustrations, index, appendices and appreciations by Tolstoy, Gilbert Murray etc. V

4 ed. revd. and enlarged 1934, Rs. 4, pp. 1072.

-(Ed. Jag Parvesh Chander) - Teachings of Mahatma Gandhi. Lahore, The Indian Printing Works, Rs. 10/-, 1945, pp. 620. V

- Foreword by Babu Rajendra Prasad.
- **Third Class in Indian Railways and Other Articles.** Lahore, Gandhi Publications League, 6 as. 2 impr. 1943, pp. 31.
Contains six articles or extracts from articles selected at random.
  - **Thought Currents. Pts. I & II.**
  - **The Voice of the Autumn Leaf.** Bombay, Hamara Hindustan, 4 as, 1943, pp. 28. V
  - (Ed. Mrs. Suraj Harbans Singh Thapar and Mrs. Krishna Hutheesingh) - **The Weaponless Warrior.** Lahore, Civil and Military Gazette, Rs. 6/8, 1946, pp. vi+68. Foreword by J. S. Hoyland. V
  - (Ed. Roy Walker) - **The Wisdom of Gandhi (In His Own Words).** London, Andrew Dakers, 2/6, 1943, pp. 65. V
  - **Young India Vol. I. (1919-1922).** With a Brief Sketch of the Non-Cooperation Movement by Babu Rajendra Prasad. Madras, S. Ganesan, Rs. 4/-, 1922, pp. lxiv+1199. Index and 8 appendices.
2nd enlarged edition 1924, pp. lxvi+1471. With a chronological index by Miss Elizabeth Kite. V
A deluxe edition of this book issued in two parts 1922; and a supplement 1924. Rs. 25/-, for the set.
  - **Young India Vol. II (1924-26).** Madras, S. Ganesan, Rs. 4/-, 1927, pp. xl+1352. V
Introduction by Babu Rajendra Prasad.
  - **Young India Vol. III (1927-28).** Madras, S. Ganesan, Rs. 4/-, 1935, pp. xviii+1104. Preface by Rajendra Prasad. V

XIII. JOURNALS AND PERIODICALS

CONGRESS BULLETIN. Issued from the Central Office of the All India Congress Committee, Allahabad.

Gives reports of the proceedings of the meetings of the Working Committee, of the sessions of the All India Congress Committee, Important Statements on topical subjects, etc.

CURRENT THOUGHT (A Mon-

thly Review). Published by S. Ganesan from Madras. Annual Sub. Rs. 5/-. Now extinct.

DHARMA (A Quarterly Journal). Edited by K. N. Dasgupta and published from New York. First volume published in 1930-31. Now extinct.

GRAMODYOGA PATRIKA (A Monthly). Organ of the All India Village Industries Asso-

ciation, Wardha. Edited by Bharatan and later by J. C. Kumarappa. Started in 1937. Annual Sub. 12 as; now Rs. 2/-

HARIJAN (A Weekly). Edited by Mahadev Desai, later by Pyarelal Nayyar and now by K. G. Mashruwala. Published from Poona, Aryabhushan Press from 1933 to 1941 (from Madras for some time during this period.)

From 1942 and onwards the Navajivan Press, Ahmedabad has been publishing it. Annual Subscription Rs. 6/-.

Though started as an organ of the Servants of the Untouchables Society, it developed into a full-fledged political views-paper of Mahatma Gandhi, after the establishment of Responsible Government in the provinces.

INDIA. Published by the Government of India annually, to 'report on the moral and material progress' of the dependency under the tutelage of England. The first issue published was for 1919; the last was for 1934-35. Calcutta, Supdt., Government Printing, and later the Manager of Publications, Delhi.

INDIAN ANNUAL REGISTER:
An Annual Digest of Public

Affairs of India recording the Nation's Activities each year in matters Political, Industrial, Educational, Social, etc. Issued in two six monthly volumes. Edited by H. N. and later by Nripendranath Mitra. First issue published in 1921. Annual Sub. Rs. 12/-, later 15/-. Published by the Annual Register Office, Calcutta.

Almost an indispensable reference book for the student of Current Indian History.

INDIAN OPINION (A Weekly in English, Gujarati, Hindi, and Tamil Languages). Started in 1904 under the editorship of Shri Nazar and published from the Phoenix, Natal (South Africa). Annual Sub. 12/6.

Right from the start till he left South Africa for India in 1914, it was Gandhiji who was responsible for the policy, finances and the editing of the paper. Gandhiji himself has said that the Satyagraha in South Africa "would probably have been impossible without 'Indian Opinion'."

The Tamil and the Hindi sections of the paper were soon discontinued in the interest of Truth, as they

appeared to be merely a make-believe.

INDIAN RECORDER (A Quarterly Register). Published under the auspices of the Indian Journalists' Association from Calcutta. First issue (for April-June 1932) out in September 1932. Rs. 3/8, pp. vi+324. V

INDIAN REVIEW (A Monthly). Edited and published by G. A. Natesan from Madras. Started in 1900 and still running.

INDIAN YEAR BOOK AND WHO'S WHO. Published by the Times of India, Bombay, annually. Started in 1915 and still running.

MODERN REVIEW (A Monthly). Edited by Ramananda Chatterjee and by K. N. Chatterjee after the former's death. Started in 1907 from Allahabad and later taken to Calcutta and published by the Prabasi Press.

RASHTRA VANI (A Weekly). Edited by Satis Chandra Dasgupta, Sodepur (Bengal). Annual Sub. Rs. 2/-. Vol. I 1939-40; Vol. II 1940-41.

Conducted especially for the propagation of the Gandhian ideology and constructive activities.

RECONCILIATION (A Monthly

Review of the Things Which Belong to Peace). London, Fellowship of Reconciliation. **SOCIAL WELFARE** (A Weekly). Edited by K. M. Munshi and others. Bombay, Vitthal Atmaram Banavalikar. Started in 1940; now turned into the 'New Democrat'.

TOMORROW (A Monthly). Edited by A. T. Gidwani, Ahmedabad. Started in 1923, ran only a year's course and then stopped.

UNITY (A Weekly). Edited by J. H. Holmes, Chicago (U. S. A.). Unity Special India Number issued on 18-8-1930, giving information about the Civil Disobedience Movement of 1930, was banned by the Government.

VISHWA BHARATI QUARTERLY. Founder Editor, Rabindranath Tagore. Started in 1923, and is running still.

YOUNG INDIA (A Bi-Weekly published on Wednesdays and Saturdays). Edited by Jamnadas Dwarkadas Dharamsey, Bombay. Annual Sub. Rs. 8/-. New Series Vol. I No. 1 issued on May 7, 1919. Gandhiji's leading article appeared on 5th June under his signature. The last number of this bi-weekly was issued on Octo. 4, 1911.

YOUNG INDIA (Weekly).
 Edited by M. K. Gandhi.
 Ahmedabad, Navajivan Press.
 Annual Sub. Rs. 5/-. Pages
 annually about 400. Started in

1919. Finally closed in 1932.
 Edited by C. Rajgopala-
 chariar, Kumarappa and
 others during Gandhiji's
 absence in jail or in England.

XIV. REFERENCE AND ALLIED BOOKS

A. E. - The National Being.
 London, Macmillan, 5/-, 1920,
 pp. 176. V

Indian ed. published by
 Ganesh and Co., Madras.

**ALEXANDER, HORACE - Ju-
 stice Among Nations.** Lon-
 don, Hogarth Press, 2/-, 1927
 pp. 59. V

**BEALES, A. C. F. - The His-
 tory of Peace.** London, 1931.

**BORSODI, RALPFH - Flight
 from the City.** New York,
 School of Living, \$ 2.75,
 1947.

CARPENTER, EDWARD
 - Civilization: Its Cause
 and Cure. London, George
 Allen, 1921, 3/6, pp. 229. V
 - The Simplification of Life.
 London, George Allen, 2/-,
 viii+125. V

COOMARSWAMY, ANANDA
 - Art and Swadeshi.
 - Message of the East.

**DICKINSON, G. LOWES - An
 Essay on the Civilization
 of India, China and Japan.**
 London, J. M. Dent, 2/-,
 1915, pp. 86. V

- Letters of John Chinaman.
 London, J. M. Dent, 1/9.
 1928, pp. 63. V

DUTT, ROMESH CHANDRA
 - A History of Civilization
 in Ancient India. Calcutta,
 Thacker, Spink and Co. Vols
 I-III. Rs. 10/-, each, 1889-90,
 pp. xxii+390; xiv+363; viii+
 543. V

English ed. published by
 Kegan Paul in 2 vols. at
 10/6 each.

GARRISON, WILLIAM LLOYD
 - William Lloyd Garrison
 on Non-Resistance. New
 York, 1924.

William Lloyd Garrison: The
 Story of His Life Told by
 His Children, Vols. I-IV.
 London, T. Fisher Unwin,
 42/-, 1885-90, pp. xx+522,
 ii+480, xii+590, x+425. V

**JACKS, L. P. - Constructive
 Citizenship.** London, Hodder
 and Stoughton, 8/6, pp. 335. V

Later editions published
 under the title 'The Art
 of Living Together.'

Education of the Whole
 Man. A Plea for a New Spirit
 in Education. London, Uni-
 versity of London Press, 6/-,
 1931, pp. 255. V

KROPOTKIN, PRINCE - Fields,

Factories and Workshops.

London, T. Nelson, 6/- V

- Mutual Aid: A Factor of Evolution. London, William Heinemann. V

MAINE, SIR HENRY - Village Communities in the EAST AND WEST. London, John Murray, 12/6, 7 ed. 1913, pp. xii+413. V

MAUDE, AYLMER - Family Views of Tolstoy. London, George Allen, 10/6 1926, pp. 220. V

- The Life of Tolstoy - First Fifty Years. London, Constable, 12/6, 1911, pp. xiv+464. V

- The Life of Tolstoy - Later Years. London, Constable, 8/6, 1911, pp. x+712. V

Both these volumes are available in the World's Classics at 3/6 each.

MAX MULLER, F. - India: What Can It Teach Us? London, Longmans, 7/6, 1919, pp. xxiv+315. V

RADHAKRISHNAN, S. - Eastern Religions and Western Thought. London, Oxford Univ. Press, 15/-, 1939, pp. xiv+396. V

RUSKIN, JOHN - The Autobiography of John Ruskin - Praeterita. Vols. I-III. pp. xii+358, xv+362, and viii+328. V

- Fors Clavigera.

- Unto This Last.

All the three books published by George Allen, London,

THOREAU, HENRY DAVID

- Essays and Writings of Thoreau. Various editions available.

TOLSTOY, COUNT LEO - Childhood, Boyhood and Youth. 1930, pp. 412

- A Confession, The Gospel in Brief, and What I Believe. Revd ed. 1940, pp. 402

- The Kingdom of God Is Within You and Peace Essays. 1936, pp. 606.

- On Life and Essays in Religion. 1934, pp. 428.

- Recollections and Essays. 1937, pp. 332.

- What Is Art? and Essays on Art. 1930, pp. 360.

- What Then Must We Do? and A Letter to Engelhardt. Revd. ed. 1935, pp. 432.

All the above books have been translated by Aylmer Maude and published by the Oxford Univ. Press in the Tolstoy Centenary edition and also in the World's Classics.

-(Ed. Stephen Zweig) - The Living Thoughts of Tolstoy. London, Cassell, 2/6, 1936, pp. iv+124. V

-(Ed. G. H. Perris) - The Life and Teachings of Tolstoy. A Book of Extracts with an Introduction by G. H. Perris. London, Grant Richards, 1 ed. 1901, pp. iv+273.

हिंदी पुस्तकें

‘अग्रदूत’ (ठाकुर प्रसादसिंह) - महामानव
[जनजागरणकी महागाथा]. काशी, प्रकाश
मन्दिर, रु. ४-८-०, १९४८, पृ.
१६८. वि

कालेलकर, द. वा. - बापूकी झाँकियाँ.
अहमदाबाद, नवजीवन, १९४८.

१०१ प्रसंगोंका विवरण

काशी विद्यापीठ (प्र.) - गांधीजी :
श्रद्धाञ्जलियाँ - १. (गांधी ग्रंथमाला,
खण्ड १ ला). रु. १-८-०, १९४८,
पृ. १६ + १४४.

भारतीय नेताओंकी श्रद्धाञ्जलियाँ
असि खण्डमें दी हैं।

कुमारप्पा, जे. सी. - कर्मविज्ञान और
अन्य प्रबंध. वर्षा, अ. भा. ग्रा. अ.
संव. १२ आने, १९४८, पृ. ४ + ४६. वि
- ग्रामोंके सुधारकी एक योजना. वर्षा,
अ. भा. ग्रा. अ. संव. रु. १-०-०,
१९४८, पृ. २ + ३३. वि

- पौण्ड पावने अर्थात् हिन्दुस्तान और
अंग्लैंडकी लेनदेन. वर्षा, अ. भा. ग्रा.
अ. संव. ४ आने, १९४७, पृ. २ + १०. वि
गंगा पुस्तकमाला (प्र.) - गांधी गौरव.
लखनऊ, रु. १-८-०, १९४८ पृ.
१००. वि

गांधी, मो. क. - अंग्रेजोंसे मेरी अपील.
[‘हरिजनसेवक’ तथा अन्य पत्रोंमें छपे लेखोंका
संग्रह]. नयी दिल्ली, सस्ता साहित्य,
६ आने, १९४२, पृ. ४ + ८८. वि

- (अनु. सुशीला नय्यर) - आरोग्यकी
कुंजी. अहमदाबाद, नवजीवन, १० आने,
१९४८, पृ. ६४. वि

- (योजक - बालजीभाभी देसाओ) - प्रेम-
पन्थ १. अहमदाबाद, नवजीवन, ४ आने,
१९४८, पृ. ८ + ८८. वि

- (सं. आनंद हिंगोरानी) - रोज़के विचार
(ता. १०-११-४४ से १९-४-४६)
खण्ड १. अिलाहाबाद, आनंद हिंगोरानी,
रु. १०-०-०, पृ. ३२५.

- (अनु. रामनारायण चौधरी) - सत्याग्रह
आश्रमका इतिहास. अहमदाबाद,
नवजीवन, रु. १-४-०, १९४८, पृ.
१६ + ९८. वि

तिवारी, श्रीभोलानाथ - हे बापू, हे
राष्ट्रपिता ! (राष्ट्रपिताके निधनपर काव्य).
लखनऊ, गंगा पुस्तकमाला, ५ आने,
१९४८, पृ. ३६. वि

भटनागर, श्री संपत्तिराय - बापूका
महाप्रयाण. लखनऊ, गंगा पुस्तकमाला,
५ आने, १९४८, पृ. ३२

भार्गव, ल्योतिलाल - बच्चोंके बापू.
पटना, राष्ट्रीय प्रकाशन मंडल, रु. १-८-०,
१९४८, पृ. ११५. वि

- (सं. और अनु.) - श्रद्धाञ्जलियाँ.
पटना, राष्ट्रीय प्रकाशन मंडल, रु. ३-०-०,
१९४८, पृ. १६ + ९ से २१२. वि

रामकृष्ण - नवभारत (गांधीवादका आर्थिक
स्वरूप : सैद्धान्तिक प्रस्तावना). काशी,

प्रकाश मन्दिर, रु. ५-०-०, १९४७,

पृ. १६ + २५०. वि

पूका रामराज्य. काशी, प्रकाश मन्दिर,
२ आने, १९४८, पृ. ५२. वि

न्दू-मुस्लिम-हिन्दुस्तानी (समस्याका
क मात्र रचनात्मक हल). काशी,

काश मन्दिर, रु. २-०-०, १९४७,

. ४ + १९६. वि

गंतर (ज्योति: चित्र महाप्राण वापुके
मराजकी चर्चात्मक अभिव्यक्ति). काशी,

प्रकाश मन्दिर, रु. ३-०-०, १९४८,

पृ. १२ + १४०. वि

वीरगन्धर्वकुमार - प्रकाशकी खोजमें [गांधी-
वाद, साम्यवाद आदि गंभीर विषयोपर
विचार]. वन्धवी, हिन्दू किताबज,
रु. ३-०-०, पृ. १६८

शुक्ल, नरसिंहराम - महात्मा गांधीकी
नयी विचारधारायें. जिलाहावाद,

मनोरंजन पुस्तकमाला, रु. १-८-०,

सं. २००३, पृ. १४८. वि

गुजराती पुस्तकें

री, वि. म. (सं.) - महासभाना
एवो. अमदावाद, गुजरात विद्यापीठ,
. ६-०-०, १९४८. वि

दार, अ. फ. - गांधी बापुनो पवाडो
३ भागमां). दादर (मुंबयी), अ. फ.
वरदार, रु. १-४-०, पृ. ८ + ३५

, मो. फ. - आरोग्यनी चावी.
मदावाद, नवजीवन, १० आना,
९४८, पृ. १६ + ६८. वि

गुजराती राजकीय परिपदना प्रमुख
हात्मा मो० क० गांधीजुं भाषण.
धरा, वामन सी० मुकादम, ३ पाथो,
९१७, पृ. १६.

पूना बाने पत्रो. फीनिक्स (नाताल),
एरनेशनल प्रि. प्रेस, अही शिल्लिंग,
९४८, पृ. १२ + ३५.

डेकर, शं. द. (अनु. पां. ग. देशपांडे)
लोकशाही. अमदावाद, गुजरात
यापीठ, १९४८. वि

ऑडोलफ (अनु. चमनलाल वैष्णव)
कुदरतमय जीवन. पीरवंदर, भारतोदय
इल, १० आना, २ आ. १९३८, पृ.
१ + २६२. वि

, रवीन्द्रनाथ (अनु. वचुभाओ शुक्ल)

- महात्मा गांधी. मुंबयी, विश्वभारती
वती टागोर सोसायटी, रु. १-४-०,
१९४८, पृ. २ + ८६. वि

देसाओ महादेव (सं. न. डा. षरोख)

- महादेवभाओनी डायरी - पुस्तक
१ लुं. अमदावाद, नवजीवन, रु. ४-८-०,
१९४८, पृ. + ४१६. वि

नेहरु, जवाहरलाल (अनु. म. भ. देसायी)
- मारुं हिन्दुजुं दर्शन. अमदावाद,
नवजीवन, १९४८.

‘इस्कवरी ओफ अडिया’नो अनुवाद.
(छपाय छे)

मथुरादास त्रिकमजी - बापुनी प्रसादी.
अमदावाद, नवजीवन, रु. २-०-०,
१९४८, पृ. ८ + २३२. वि

महेता, कपिलराय (सं.) - राष्ट्रपितानां
चरणीमां. अमदावाद, भारती साहित्य
संघ, रु. १-१२-०, १९४८, पृ. १८०. वि

महेता, बचलभाओ - रविशंकर महाराज.
अमदावाद, कमल प्रकाशन, रु. ५-८-०,
१९४८, पृ. ८ + ४४०. वि

लोकजीवन (पाक्षिक) अमदावाद, नवजीवन,
वा. ल. रु. ३-०-०, १९४८, १५मी
आगत्यी शरु.

मराठी पुस्तकें

शिवाजी प्रिन्टिंग वर्क्स (प्र.) - जगाला
आह्वान (ऑगस्ट ८ च्या 'चले जाव')

ठरावावरोळ भाषणें). पुणे, १२ आणे,
१९४८

बांगला पुस्तकें

खां, श्री शशी - बापूजी. कलिकता, प्रफुल्ल

लाबिब्रेरी, रु. १-८-०, १९४८, पृ. ८५

उर्दू पुस्तकें

आजकल (गांधी नंबर) - सं. खुनाय रैना
और ज़ीशचंदर तालिब. देहली, पब्लि-
केशनस डिविजन, मिनिस्ट्री ऑफ
बिन्फरमेशन अँड ब्रॉडकास्टिंग, १२
आने, १९४८, पृ. ८८. वि

गांधी मो. क. - मेरी राय. लाहौर,
पंजाब ग्रामसेवा मण्डल, रु. २-८-०.
- रियास्ती दुनिया. लाहौर, पंजाब ग्राम
सेवा मण्डल, रु. १-८-०.

Supplement

ENGLISH BOOKS

JAYAPRAKASH NARAYAN.
- In the Lahore Fort. Patna,
Sahityalaya, Rs. 4/-, 1948,
pp. viii+199. V

JONES, STANLEY - Mahatma
Gandhi : An Interpretation.
London, Hodder and Stough-
ton, 8/6, 1948.

MADRAS MAHAJAN SABHA
- Diamond Jubilee Souvenir,
1946. Madras, M. M. Sabha,
1946, pp. viii+64. V

MEHERALLY, YUSUF - The

Price of Liberty. Bombay,
National Information, Rs. 6/-,
1948, pp. viii+261. V

SUNDARAM, G. A. - Guru-
Ka Bag Satyagraha. Madras,
Swadeshmitram, 12 as, 1923,
pp. xii+79.

THEOSOPHY CO. (Pub.) - Ref-
lections on Gandhiji's Hind
Swaraj. Bombay, Re. 1/-,
1948.

Reprint of articles in the
Special Hind Swaraj Number
of 'Aryan Path' Sept. 1938.

ग्रंथनाम सूचि

हिन्दी

अकालियोंका आदर्श सत्याग्रह	६	आधुनिक भारत	२१
अकाली दर्शन	२२	✓ आरोग्यकी कुंजी	१८८
अखण्ड भारत	९	आरोग्य-दिग्दर्शन (प्रयाग)	१७
अखिल भारत चरखा संघके		आरोग्य-दिग्दर्शन (बम्बयी)	१७
वार्षिक विवरण	१२	आरोग्य-साधन	१७
अखिल भारत चरखा संघ - मार्गचुचिका	१२	आश्रम भोजनावलि	६
अखिल भारतीय खादी समाचार		आश्रम संगीत	७
विभागकी पत्रिकाएँ, १९२३-२४	१२	अिंग्लैंडमें महात्माजी	२
अखिल भारतीय ग्रामोद्योग संघकी		भितना तो जानो	१६
वार्षिक रिपोर्ट १९३५-३९	१४	✓ अँशु खिस्त	७
अगस्त क्रान्ति और प्रतिक्रान्ति	२१	अेक कदम आगे	१६
अछूतीद्वार और महात्मा गांधी	९	✓ अेक धर्मयुद्ध	५
अंग्रेजी राजमें हमारी आर्थिक दशा	१०	अेक मात्र उद्योग - चर्खा	१२
अंग्रेजोंसे मेरी अपील	१८८	✓ अेक सत्यश्रीकी कथा	५
✓ अनासक्तियोग (कलकत्ता)	६	अेक-माता-व्रत	५
✓ अनासक्तियोग (दिल्ली)	६	✓ ओटना व धुनना	१६
✓ अनीतिकी राहपर	६	✓ कताभी गणित - प्रकरण १, २	१५
✓ अमृतवाणी	१८	कराचीकी कांग्रेस	२२
असहयोग तथा हमारी-परिस्थितिका		कर्मविज्ञान और अन्य प्रबंध	१८८
सुधार	१०	कला : अेक जीवनदर्शन	१८
✓ अहिंसक क्रान्ति	४	कांग्रेसका इतिहास (कृष्णचन्द्र)	२०
अहिंसक स्वराज्यसाधना	११	कांग्रेसका इतिहास (सीतारामैया)	२२
अहिंसाकी शक्ति	४	कांग्रेसका सचित्र इतिहास	
अहिंसाविवेचन	५	(काशी पुस्तक भण्डार)	२२
आगाख़ाँ महलसे गांधीजीका पत्रव्यवहार	१०	कांग्रेसके प्रस्ताव	२०
आजकल	२३	काशी विद्यापीठ रजत-जयन्ती	
आजाद हिंदका-तिरंगा झण्डा	१९	अभिनन्दन ग्रन्थ	१६
आजादोंके रोड़े	२२	काशी विद्यापीठके षष्ठ समावर्तके	
आत्मकथा (गांधीजी)	१	अवसर पर दिया हुआ भाषण	१५
आत्मकथा (राजेन्द्रप्रसाद)	२२		

किसान चरखा

कुत्सित जीवन और दाम्पत्यविमर्श
कुब्जासुंदरी और दूसरी कहानियाँ
कोढ़

क्या करें ?

क्या कांग्रेस नाकाम रही है ?

खण्डित भारत

खतरेकी घड़ी

✓ खदर ही क्यों ?

खदरका संपत्तिशास्त्र

खदर शिक्षक

खादी और गादीकी लड़ाधी

खादी और ग्रामीद्योग प्रदर्शनी
कार्य विवरण

खादी और स्वराज्य

✓ खादीका अर्थशास्त्र

खादीका भित्तिहास

खादीका महत्त्व

खादीके कुछ पहलू

खादीगीत

खादी-जगत् (मासिक)

खादीनिवास, अनन्तपुरकी रिपोर्ट

खादीनिवास क्षेत्रदर्शन

खादीप्रदर्शक १९२३, (१९२९)

खादीमीमांसा

✓ धूनका बदला खुनसे नहीं
खेतीशिक्षा

गणेश शंकर विद्यार्थी

गत्तेका काम

गांधी अभिनन्दन ग्रंथ

गांधी और स्टालिन

गांधी वनाम साम्यवाद

गांधीका मौनो राज्य

वीगाथा

गोगौरव (गंगा पुस्तकमाला)

गोगौरव (वाग्नेल्लाल)

गोगौरव (शमा)

१३ गांधीजी (दवे)

६ गांधीजी (विद्यार्थी)

१९ गांधीजी कौन हैं ?

१७ गांधीजी : श्रद्धाजालियाँ - १

११ गांधीजीका वयान या सत्याग्रह-मीमांसा

९ गांधीजीकी युरोप यात्रा

९ गांधीजीके फोटोग्राफ (आल्बम)

११ गांधीजीके साथ सात दिन

१३ गांधीजीके लेख

१३ गांधीजीके संपर्कमें

१३ गांधीजीको श्रद्धांजलि

१३ गांधी-मार्ग

गांधी-मीमांसा

१४ गांधी-वाणी

१३ गांधीवाद : समाजवाद

१३ गांधीवाद और मार्क्सवाद

१३ गांधीवादकी रूपरेखा

१३ गांधीवादकी शवपरीक्षा

१३ गांधी-विचार-दीहन

१३ गांधी-सिद्धान्त

१२, २३ गांधी सेवासंघका विधान तथा नियम

१२ गांधी सेवा संघके वार्षिक कार्य

विवरण : १९३६-१९४०

१३ गांधी सेवा संघके वार्षिक संमेलन

४ गांधीका आर्थिक सवाल

१६ गीता और कुरान

गीताप्रवचन

२१ गीतावोध

१६ गीतामन्थन

२ गौरक्षा कल्पतरु

५ गौसेवा

५ गौरक्षा

१० ग्राम आन्दोलनकी आवश्यकता

२ ग्रामसंजीवन

१८८ ग्रामसेवा

२ ग्रामोंके सुधारकी एक योजना

३ ग्रामीद्योग पत्रिका (मासिक)

१९२

१४, २३

घरेलू कताबीकी आम गिनतियाँ •	१५	देशकी बात	२१
घरेलू कताबीकी आम बातें	१२	देशी रंगाबी व छपाबी	१५
चम्पारण्यकी जांच अर्थात् चम्पारण्य		देशी राजाओंका दर्जा	१०
कृषोय कमेटीकी रिपोर्ट	५	दो खुदाबी खिदमतगार	२१
चम्पारण्यमें महात्मा गांधी	६	धनुष तक्रुवा	१३
चरखा (नाटक)	१९	धर्मपथ	६
चरखाशास्त्र	१२	धर्मपालन भाग १, २	६
चरखासंघका नवसंस्करण	१२	नबी तालीम (मासिक)	१५, १६, २३
चरखेकी क्षुपयोगिता	१३	नबी तुनाबी	१३
चावल	१४	नकली घी	१४
चीनकी आवाज	१९	नमक - कर	११
छूत अछूतकी माया	८	नया हिन्द	१७, २३
छूत और अछूत	९	नवभारत	१८८
जगमगाते झीरे	३	नियोजित अर्थव्यवस्थाका गांधीवादी मार्ग	११
जड़की बात	१९	निर्भयता	५
जब अंग्रेज आये	१२	नीतिधर्म अथवा धर्मनीति	६
जब अंग्रेज नहीं आये थे	११	नोआखालीमें (काव्य)	१८
जय हिन्द काव्य	१८	पञ्चरत्न	१८
जिन्दा वनो	२०	पण्डित जवाहरलाल नेहरू	२२
जीवनका काव्य	६, १८	पत्र और पत्रकार	१९
जीवनसाहित्य	१८	पाकिस्तान (नाटक)	१९
टॉल्स्टॉय और गांधी	१	पुण्य स्मृतियाँ	२०
ढायरीके कुछ पन्ने	२	पुण्य वापूजीकी प्रार्थना	७
तकली	१६	पूँजीवाद, समाजवाद और ग्रामोद्योग	११
तर्कली-शिक्षक	१५	पूर्व और पश्चिम	१८, १९
तरुण भारत	२२	पैसेकी माया	१२
ताडका गुड	१५	पोंडि पावने अर्थात् हिन्दुस्तान और	
तीन रत्न	१८	बिग्लैंडकी लेनदेन	१८८
तेलवानी	१५	प्रकाशकी खोजमें	१८९
तेलवानीकी पूर्ति	१५	प्रजाद्रोही राजा वेणु	१०
त्यागभूमि	२३	प्रवासी भारतवासी	२२
दक्षिण अफ्रीकाका सत्याग्रह	५	प्रवासीकी कहानी	२२
दक्षिण अफ्रीकाके सत्याग्रहका इतिहास	६	प्रेम	२३
दिमागी गुलामी	१९	प्रेमपंथ - १	१८८
दिल्ली - डायरी	६	फिजीमें भारतीय प्रतिज्ञाबद्ध कुलीप्रथा	२०
दुनियाका रंगमंच	२१	बच्चोंके बापू	१८८

बहनोंसे	८	भारतीय राष्ट्रीय आन्दोलनका इतिहास	२१
बहिष्कृत भारत	८	भारतीय राष्ट्रीय महासभाके	
बापू (बिडलाकृत चरित्र)	२	अधिवेशनोंके कार्यविवरण	२०
बापू (गुप्तकृत काव्य)	९	भारतीय संस्कृति और नागरिक जीवन	१०
बापू और भारत	१, २१	मंगल चरखा	१२
बापू और मानवता	२, २१	मंगल प्रभात	७
बापूका महाप्रयाण	१८८	मध्यम पिजन	१३
बापूका रामराज्य	१८९	मन्दिर-प्रवेश	९
बापूकी झोंकियाँ	१८८	मन्दिर-प्रवेश और अस्पृश्यतानिवारण	८
बापूकी बात	१	मन्दिर-प्रवेश निर्णय	८
बारडोलीका सिंह	२१	मधुमक्खी-पालन (ग्रा. शु. संघ)	१४
बालदर्शन	२	मधुमक्खी-पालन (सस्ता साहित्य)	१४
बिखरे विचार	१९	मनन	१८
बुनियादी तालीमकी पद्धति और आदर्श	१५	महात्मा गांधी (भंडारी)	२
बुनियादी, तालीमके दो साल	१६	महात्मा गांधी (रोली)	३
बुनियादी राष्ट्रीय शिक्षा	१६	महात्मा गांधी (वर्मा)	३
ब्रह्मचर्य	६	महात्मा गांधी अभिनंदन ग्रंथ	२
ब्रह्मचर्य और आत्मसंयम	७	महात्मा गांधी क्या हैं ? क्या कहते हैं ? क्या चाहते हैं ?	९
ब्रह्मचर्य पर महात्मा गांधीजीके अनुभव	७	महात्मा गांधी : विश्वके अद्वितीय पुरुष	३
ब्रह्मचर्यके अनुभव	७	महात्मा गांधीका विश्वव्यापी प्रभाव	२०
ब्रिटिश भारतका आर्थिक इतिहास	११	महात्मा गांधीका व्याख्यान	३
भाबियों और बहिनों	७	महात्मा गांधीका समाजवाद	१२
भारतका आर्थिक शोषण	१२	महात्मा गांधीकी नयी विचारधारायें	१८९
भारतका सरकारी ऋण	१०	महात्मा गांधीकी नोआखाली-यात्रा	२
भारतकी भाषा	१७	महात्मा गांधीजीके कांग्रेससे अलग होनेका कारण	१०
भारतके देहात : युनका अतीत और भविष्य	१५	महात्मा गांधीके निजी पत्र	१८
भारतके प्राण महात्मा गांधीकी जीवनकथा	१	महात्माजीके पत्र	१८
भारतके महापुरुष	३	महान चुनौती	२२
भारतभक्त भण्डूखुज	२२	महापुरुष (काव्य)	१९
भारतमें अंग्रेजी राज	९	महामानव (काव्य)	१८८
भारतवर्षीय अछूतोंद्वारा कमिटीकी रिपोर्ट	८	महाराष्ट्र खादी पत्रिका	१२
भारतीय चिंतन	२०	महिला आश्रम पत्रिका	२३
भारतीय जागृति	२०	मालिक और मजदूर	११
भारतीय नवयुवकोंको राष्ट्रीय सन्देश	१६	मूल बुधोग — कातना	१६
भारतीय राजनीतिके अस्सी वर्ष	२१	मेरा जीवन या अहिंसाकी परीक्षा	१, ५
भारतीय राष्ट्रनिर्माण	२०		

मेरी कहानी	२१	वृषभ-सुधार	११
मेरे गुरुजन	१	विचारपोथी	१९
मेरे जेलके अनुभव	१	विजयी वारडोली	६
यंग बिण्डिया	२३	विद्यार्थियोंसे	१६
यन्त्रोंकी मर्यादा	११	विद्यापीठ (त्रैमासिक)	२४
यरवडा मन्दिरसे	७	विदेशी कपड़ेका मुकाबला कैसे	
युगधर्म	१८	किया जाय ?	१२
युगाधार गांधी	३	विनाश या बिलाज ?	६
युगान्तर	१८९	विनोबा और सुनके विचार भाग १, २	१९
युद्ध और अहिंसा	४	विवाह-समस्या	७
युद्धयात्रामें प्रवचन	२०	विशाल भारत - गांधी अंक	
युद्धसंकट और भारत	२१	अक्तूबर १९३८	३
युरोपीय युद्ध और भारत	१०	विश्व इतिहासकी झलक भा. १-२	२२
रचनात्मक कार्यक्रम (नवजीवन)	८, १६	विश्वकी विभूतियाँ	१
रचनात्मक कार्यक्रम (सस्तासाहित्य)	८	विश्वसंघकी ओर	१०
राजस्व और हमारी दरिद्रता	११	वेदमें चर्खा	१३
राष्ट्रभाषा	२३	शिक्षामें अहिंसक क्रान्ति (वर्षा	
राष्ट्रभाषाकी समस्या और हिन्दुस्तानी		परिषद् रिपोर्ट)	१६
आन्दोलन	१७	शिक्षामें अहिंसक क्रान्ति	
राष्ट्रभाषा हिन्दुस्तानी	१७	(तालीमी संघ)	१७
राष्ट्रमाता कस्तुरबा	३	शैतानकी लकड़ी	८
राष्ट्रवाणी	२१	श्रद्धाञ्जलियाँ (सं. भार्गव)	१८८
राष्ट्रीय आन्दोलन	२२	श्रद्धास्पर्द मोहनदास कर्मचंद	
राष्ट्रीय गायन	१९	गांधीका जीवनचरित्र	३
राष्ट्रीय पंचायत	१०	श्री जमनालालजी	२२
राष्ट्रीय शिक्षाका इतिहास	१५	श्रीमद् राजचंद्र	७
राष्ट्रीय शिक्षाके आदर्शोंका विकास	१५	संक्षिप्त आत्मकथा	१
राष्ट्रीय साहित्य, खण्ड १-४, ५-६	१९	संवर्ष या सहयोग	८
रोजके विचार - १	१८८	सत्यके प्रयोग अथवा आत्मकथा	१
लड़खड़ाती दुनिया	२१	सत्याग्रह आश्रम-अध्योगमन्दिरकी	
लंदनमें लैंगोदेवाला	२	विविध प्रार्थनायें	६
लोकजीवन	८	सत्याग्रह आश्रमका इतिहास	१८८
लोकमान्यकी श्रद्धाञ्जलि	२१	सत्याग्रह आश्रमकी नियमावलि	५
वर्तमान जगत	२०	सत्याग्रह और असहयोग	४
वर्षा गोसेवा कार्यका संक्षिप्त अव्वाल	१४	सत्याग्रह : वर्षों, कब और कैसे ?	४
व्रतविचार	७	सत्याग्रह युद्ध	४

सत्याग्रही प्रह्लाद	१८	स्वराज्य और साम्राज्य	२२
सत्याग्रही महात्मा गांधी (कनैयालाल)	१	स्वराज्य क्या और कैसे ?	१०
सत्याग्रही महात्मा गांधी (भवानीदयाल)	२	स्वराज्यपर गांधीजी	१०
सन वयालीसका विद्रोह	२१	स्वराज्य-भाषा	१७
सप्त महाव्रत	७	स्वामी श्रद्धानन्द	२२
सूचकी बोली	१७, २४	स्वामीजीका बलिदान और हमारा कर्तव्य	९
समग्र ग्रामसेवाकी ओर	८	स्त्रियोंकी समस्यायें	१८
समाजवादका पुनर्विचार	११	हजरत मुहम्मद और अिसलाम	७
संभले कैसे ?	१३	हम कहाँ हैं ?	२२
सयानो कन्यासे	१६	हम कैसे लुटे ?	१३
सरल नागरिक शास्त्र	९	हमारा आहार	१८
सरंजाम-परिचय	१३	हमारा कलंक	८
सर्वोदय (मासिक)	२४	हमारा संवर्ध	२०
सर्वोदय (ग्रंथभंडार, बम्बयी)	११	हमारी वा	२
सर्वोदय (सस्ता साहित्य, दिल्ली)	११	✓ हमारी राजनैतिक समस्यायें	१०
सहजीवनकी समस्या	१५	हमारे राष्ट्रीय समस्यायें	२०
संसारका सर्वश्रेष्ठ पुरुष	२	हमारे किसानोंका स्वाल	११
संसारके चुने हुये रत्न	१	हमारे गाँव और किसान	१४
✓ साधनाके पथ पर	२०	हमारे गाँवका सुधार और संगठन	१४
सावरमतीका संत तथा अन्य गीत	१९	हमारे गाँवोंकी कहानी	१४
सायुज साजी	१५	हमारे राष्ट्र निर्माता	३, २२
सांप्रदायिक विद्वेष पर वापूके विचार	९	हमारे राष्ट्रपति	३, २२
सीमेष्ट धानीकी ओखली बनानेका तरीका	१५	हरिजन सेवक	२४
सेठ जमनालाल बजाज	२१	हरिजन सेवक संघ, दिल्लीकी रिपोर्टें	९
सेवाग्राम	१९	✓ हरिपुरा अधिवेशनका अहवाल	२३
सेवाधर्म	८	हाथ कागज	१५
सोनेकी माया	११	हाथकी कतायी बुनायी	१३
स्वतंत्र भारतके लिये गांधीवादी शासन विधान	९	हिन्द-स्वराज्य	१०
स्वतंत्रताकी ओर	१८	हिन्दी, उर्दू और हिन्दुस्तानी	१७
स्वतंत्रताके संग्रामके ९० वर्ष	२०	हिन्दी नवजीवन (जयंती अंक)	२४
स्वदेशी और ग्रामोद्योग	१४	हिन्दी नवजीवन (साप्ताहिक)	२४
स्वदेशी और वहिष्कार	११	हिन्दुस्तान और ब्रिटनका आर्थिक लेन-देन	११
स्वदेशी धर्म	११	हिन्दुस्तानका राष्ट्रीय झण्डा	२१
स्वदेशोका नाश	११	हिन्दुस्तानकी कहानी	२२
स्वराज्य और मुसलमान	९	हिन्दुस्तानकी समस्यायें (गांधी)	२१
		हिन्दुस्तानकी समस्यायें (नेहरू)	१०

हिन्दुस्तानी	१७	हिन्दू-मुसलमानोंका तनाजा	९
हिन्दुस्तानी खाद्य पदार्थोंका आहार-		हिन्दू-मुस्लिम भेकता	९
तत्त्व और बुनसे प्राप्त जीवनतत्व	१४	हिन्दू-मुस्लिम भेकताका प्रश्न	९
हिन्दुस्तानीकी नीति	१७	हिन्दू-मुस्लिम समस्या और पाकिस्तान	९
हिन्दुस्तानीके प्रचारक गांधीजी	१७	हिन्दू-मुस्लिम, हिन्दुस्तानी	१८९
हिन्दुस्तानी-गुजराती कोश	१७	हृदयमन्थनके पांच दिन	७
हिन्दुस्तानी-प्रचार क्यों ?	१७	हे बापू, हे राष्ट्रपिता !	१८८

गुजराती

अकबरनो यादमां	३७	आपणा आर्थिक प्रश्नो.	४२
अखण्ड. हिन्दुस्तान	५२	आपणां कस्तूरवा	२८
अग्निपरीक्षानो पूर्व भूमिका	३८	आपणा गांधीजी	२८
अंगत विचार	४७	आपणा नेताओ	२८
अनासक्तियोग	३२	आपणी कैंग्रेस	५३
अन्यज साधु नंद	३७	आपणी महासंभा खंड १-२	५१
अन्यजस्तोत्र	३७	आपणी विद्यार्थी हिलचाल	४६
अन्य देशोमां असहकार	३१	आपणु घर	५३
अमारां वा	२७	आपणे पापे	३७
अर्वाचीन गुजरातनु रेखादर्शन, खंड ३जो	२७	आपणो आर्थिक प्रश्न	४१
अर्वाचीन हिन्द	५२	आपणो धर्म	३३
असहकार (गांधी शिक्षण माळा		आवाद, हिन्दुस्तान	४१
भाग १-३)	२९, ३८	आभडहेटनुं भूत	३७
असहकार (युगधर्म कार्यालय)	२९, ३८	आमजनताना संकल्पवळनुं प्रदर्शन	४०
असहकार (राष्ट्रीय साहित्य मंडळ)	२९, ३८	आरोग्य	४६
असहकार शुपर भाषण	३०, ४०	आरोग्य, तननुं, मननुं अने देशनुं	४६
अहिंसा	२९	आरोग्य विषे सामान्य ज्ञान	४६
अहिंसानी तालीम	३०	आरोग्यनो चावी	१८९
अहिंसानी राह	३१	आवती कालना प्रश्नो	३४
आ ते जीवदया ?	२९	आश्रमनो प्राण	५१
आखरी फैसली भाग १थो ४	३८	आश्रमभजनावलि	३२
आचार्य कृपलानीना लेखो	४७	आश्रमवासी प्रत्ये	३२
आज्ञादीनां राष्ट्रगीतो	५०	आहार अने पोषण	४६
आज्ञादीनो यज्ञज्वाळा	४९	आंधळांनुं गाडुं	४९
आटलुं तो जाणजो-१	४५	अिन्डियन ओपीनियन	५४
आरमकथा	२५	अीजिप्तनो बुद्धारक अथवा मुस्तफा	
आत्मरचना अथवा आश्रमनो केळ्वणी	४५	कामेलपाशानुं जीवनचरित्र	
आधुनिक भारत	५१	तथा बीजा लेखो	५०

ઓશુ અને ગાંધી	૨૬	શ્વાદી-નિબંધ	૪૩
ઓશુચરિત	૩૩	શ્વાદીની પ્રસાદી	૪૩
ઓશુનું વલ્લિદાન	૩૩	શ્વાદીનું વ્યાપક અર્થશાસ્ત્ર	૪૩
એક ધર્મયુદ્ધ	૩૧	શ્વાદીવિદ્યાપ્રવેશિકા	૪૫
એક સત્યવીરનો કથા અથવા		શ્વાદીસમાચાર પત્રિકા	૪૨, ૫૪
સોફ્રેદોસનો વચાવ	૩૧	શ્વિસ્તાકોશ	૪૫
એશિયાના મોતરમાં	૫૦	શ્વેડાની લઢત	૩૧
કપાકુસુમાંજલિ	૪૯	શ્વેદૂતનો શિકારી અને મધ્યમસરની ચાલ.	૪૯
કર્મવીર મોહનદાસ ક. ગાંધી	૨૬	શ્વેદૂતપોથી	૪૧
કલ્કી અથવા સંસ્કૃતિનું ભાવિ	૩૬	ગાંધી વાપુ	૨૭
કલ્યાણયાત્રી	૨૮	ગાંધી વાપુનો પવાડો	૧૮૯
કવિવર રવિન્દ્રનાથ ઠાકુર	૫૩	ગાંધી મોહનદાસ કરમચંદ	૨૭
કસ્તૂરવા	૨૫	ગાંધીકાવ્યસંગ્રહ	૪૯
કઝા એટલે શું ?	૪૮	ગાંધીકૃત (આસ્ત્રમ)	૨૭
કાગડાનો નજરો	૪૭	ગાંધીગિરામૃત	૪૭
કાઠિયાવાડના ઘડવૈયા	૫૩	ગાંધીજી (દવે)	૨૬
કાયદાની સામે થવાની ફરજ	૨૯	ગાંધીજી અને કોંગ્રેસ પ્રત્યે મારું ક્રળ	૨૬
કાર્યકર્તાઓ અને મતદારોને		ગાંધીજી: તેમનું જીવન અને કાર્ય	૨૬
અપયોગી	૩૯	ગાંધીજી સાથે એક અઠવાડિયું	૨૭
કાલેલકરના લેખો	૪૭	ગાંધીજીના અગિયાર મુદ્દા : હથિયારવંધીનો	
કાલેલકરના લેખો ભાગ ૨જો	૪૭	કાયદો તથા લશ્કરી સર્વ અને લશ્કર	૪૦
કાંતણપોથી (નંદલાલ)	૪૩	ગાંધીજીના જીવનપ્રસંગ	૨૭
કાંતણપોથી (પુરાતન)	૪૩	ગાંધીજીનાં વચનામૃત	૪૭
કાંતણપ્રવેશિકા	૪૩	ગાંધીજીનાં વિચારરત્નો	૪૭
કાંતવાની કઝા	૪૩	ગાંધીજીના સમાગમમાં	૨૯
કુદરતમય જીવન	૧૮૯	ગાંધીજીના સાન્નિધ્યમાં	૨૮
કેઝ્વણીના પાયા	૪૬	ગાંધીજીની આંખરી હાકલ	૩૮
કેઝ્વણીની પગદંડો	૪૬	ગાંધીજીની જુવાની	૩૦
કેઝ્વણીનો કોયડો	૪૪	ગાંધીજીની દિવ્ય વાણી	૪૭
કોડિયું	૫૪	ગાંધીજીની પ્રવૃત્તિઓ	૨૮, ૩૬
કોંગ્રેસ અને કમ્યુનિસ્ટો	૩૯	ગાંધીજીની યુરોપયાત્રા	૨૯
કોંગ્રેસની કેટલીક અરાનકીય સિદ્ધિઓ	૩૬	ગાંધીજીની લંડનયાત્રા	૨૬
કોંગ્રેસપત્રિકા	૫૪	ગાંધીજીની વિચારપુષ્પમાળા	૪૮
શ્વરી કેઝ્વણી	૪૪	ગાંધીજીની સાધના	૨૭
શ્વાદો પહેરશો ?	૪૩	ગાંધીજીની સ્વરાજસાધના	૪૦
શ્વાદી, સ્વદેશી અને ગ્રામોદ્ધાર		ગાંધીજીનું નવજીવન સંહ ૧ થી ૪	૫૪
વિષયક સંવાદ	૪૩	ગાંધીજીને જગવંદના	૨૮

ગાંધીજીનો અગ્નિપ્રવેશ	૩૭	ગુફાનું કમલ	૨૬
ગાંધીજીનો સરકાર સાથેનો પત્રવહેવાર	૩૮	ગુજરાત વિદ્યાપીઠના મહામાત્રે કરેલાં	
ગાંધો-બાઘીતો	૪૯	વાર્ષિક નિવેદનો	૪૫
ગાંધી-મણિમદ્દોત્સવ અંક	૨૭	ગુજરાત વિદ્યાપીઠ વિજ્ઞાપક	૪૫
ગાંધી-બાઘીસરોય પત્રવહેવાર	૩૮	ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલેનાં વ્યાખ્યાનો	૫
ગાંધીવાદી આર્થિક યોજના	૪૦	ગોરક્ષાકલ્પતરુ	૪૨
ગાંધીવિચારદોહન	૩૦	ગોસેવા	૪૧
ગાંધી-શિક્ષણ ભાગ ૧થી ૧૩	૪૪	ગોઝમેજીમાં ગાંધીજી	૨૬
ગામગોષ્ઠી	૩૦	ગ્રામ આન્દોલન શા માટે ?	૪૩
ગામડામાં જમીને શું કરીશું ?	૩૪	ગ્રામ યુદ્ધોગ અને ગ્રામ પુનર્રચના	૪૩
ગામડાંની વહોરે	૩૪	ગ્રામપંચાયતનો કાયદો	૪૦
ગીતાગીતમંજરી	૩૩	ગ્રામપુનર્રચના	૪૩
ગીતાધર્મ	૩૨	ગ્રામભજનમંડળી	૪૩, ૪૯
ગીતાધ્વનિ	૩૩	ગ્રામરચના	૩૬
ગીતાપદાર્થકોષ	૩૨	ગ્રામસંગઠન	૩૫
ગીતાવોષ	૩૩	ગ્રામોદ્યોગ પ્રવૃત્તિ	૪૩
ગીતામંથન	૩૨	ગ્રામોત્તરિતિ	૩૬
ગીતા સંકલન	૩૩	ચમ્પારણમાં મહાત્મા ગાંધીજી	૩૨
ગીતાસાર	૩૨	ચામડાં કેવલવાની ક્લુમ પદ્ધતિ —	
ગીતાહૃદય	૩૪	ગૃહયુદ્ધોગ તરીકે	૪૩
ગુજરાત	૪૯	ચાલ્યા જાવ	૩૮
ગુજરાત છાદી પ્રચાર મંડળનો		ચિરંજીવ સાહિત્ય	૫૦
પ્રથમ વર્ષનો અહેવાલ	૪૩	ચીનનો અવાજ	૩૫
ગુજરાત હરિજન સેવક સંઘના વાર્ષિક		ચૂપ નહીં રહેવાય	૪૮
અહેવાલો	૩૬	ચોરી કાઢિયાવાડ રાજકીય પરિષદના	
ગુજરાતના ક્રાંતિવીરો	૫૨	સ્ત્રાગત મંડળનો તથા તેના કાર્ય-	
ગુજરાતના સેવકો	૫૩	વાહક મંડળનો અહેવાલ અને હિસાબ,	
ગુજરાતનાં ભાંગતાં ગામડાંમાં	૩૫	રાજકોટના હાસ અધિવેશનનો	
ગુજરાતની અસ્મિતા	૪૯	અહેવાલ અને ભાવનગરનો પરિષદમાં	
ગુજરાતનું નૂર	૫૨	ગાંધીજીએ આપેલું ભાષણ	૩૭
ગુજરાતનો તપસ્વી	૨૫	છાત્રાલય સંહિતા	૪૪
ગુજરાતમાં સંગીતનું પુનરુજ્જીવન	૪૭	જગતના અભિદર્શનનું રેલાદર્શન	૫૧
ગુજરાતી જોડણીકોષ	૪૫	જગતનો મહાન પુરુષ	૨૮
ગુજરાતી સાહિત્ય સંમેલનનું છઠું		જગદંબા કસ્તૂરવા	૨૬
અધિવેશન	૪૮	જપજી	૩૩
ગુજરાતી સાહિત્ય સંમેલનનું ચારું		જમનાલાલજી	૫૨
અધિવેશન	૪૮		

જવાહર અને વિશ્વયુદ્ધ	૫૧	દેશનો આજ્ઞાદો માટે (ગાંધી-જિના)	
જાગ્રત ભારત	૫૩	પરી મઠી	૩૯
જાતે મજૂરી કરનારાઓને	૪૮	દેશી રાજ્યોની લઘુત	૪૦
જીવતા તહેવારો	૩૨	દેશી રાજ્યોનો પ્રશ્ન	૩૯
જીવન અને સાહિત્ય ભાગ ૧લો	૪૯	દ્રૌપદીનાં ચીર	૪૩
જીવનચર્ચા	૨૯	ધરાસળાનો કાઢો કેર	૩૧
જીવનદોરી	૪૮	ધર્મ	૩૨
જીવનનાં સ્પર્શ	૫૧	ધર્મમંથન	૩૨
જીવનનું પરોઢ	૨૫	ધર્મયુદ્ધનું રહસ્ય	૩૦
જીવનનો આનંદ	૪૭	ધર્મસંસ્થાપન	૩૬
જીવનભારતી	૪૭	ધર્મોનું મિલન	૩૪
જીવનવિકાસ	૪૪	ધ્વજારોપણ અથવા ઘાટોલીનો ધનુષ્યટંકાર	૩૧
જીવનશિલ્પીઓ	૫૩	નવજીવન	૫૫
જીવનસંભારણાં	૫૨	નવજીવન અને સત્ય	૫૫
જીવનસંસ્કૃતિ	૩૪	નિર્ભયતા	૩૦
ટોલ્કોય અને શિક્ષણ	૪૪	નીતિધર્મ અથવા ધર્મનીતિ	૩૨
તપસ્વીનાં તાતાં તીર	૪૮	નીતિધર્મ અથવા ધર્મનીતિ અને સર્વોદય	૩૨
તરુણ ભારત	૫૩	નીતિનાશને માગે	૩૪
તારુણહાર	૨૮	નીતિનાં કાવ્ય	૪૭
તારુણ્યમાં પ્રવેશતો કન્યાને પત્રો	૪૫	નેતાજી શ્રી સુભાષચંદ્ર બોઝ	૫૦
તીર્થસલિલ	૨૯	નેત્રમણિભાષીને	૪૭
તેજચિત્રી	૨૬	પંચમહાલ જંગલ સત્યાગ્રહ	૩૧
તેલઘાળી	૪૩	પંજાવમાં થયેલાં રમણાળોની	
તેલઘાળીની પૂર્તિ	૪૪	તપાસનો અઢેવાલ	૫૪
ત્યાગમૂર્તિ અને વીજા લેલો	૩૪	પંજાવ સવ-કમિટી આગઢની જુવાનોઓ	૫૨
ત્યારે કરીશું શું ?	૩૫	પંડ્યાજીને સ્મરણાંજલિ	૫૨
દક્ષિણ આફ્રિકાના સત્યાગ્રહનો		પથિકનાં પુષ્પો ગુચ્છ ૨જો	૪૯
મિતિહાસ, ટુંડ, ૧, ૨	૩૧	પરદેશી કાપડ સામે હરીફાવી	
દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગભૂમિ	૫૧	કેમ કરવી ?	૪૩
દયાધર્મ	૩૨	પરિપદ પ્રમુલોનાં, ભાષણો	૪૮
દારૂનિષેધ અને સ્વરાજ	૩૫	પહેલી ગુજરાત રાજકીય પરિપદના પ્રમુલ	
દારૂનિષેધ શા માટે ?	૩૫	મહાત્મા મો. ક. ગાંધીનું ભાષણ	૧૮૯
દિલ્લી ડાયરી	૩૨	પુણ્યશ્લોક ગાંધીજી	૨૯
દીનવંધુ	૫૨	પૂર્વ અને પશ્ચિમ (ગાંધીજી)	૩૪
દુનિયાની દર્શા	૨૫	પૂર્વ અને પશ્ચિમ (ઠાકુર)	૩૫
દુઃખી હિન્દ	૫૩	પૂર્વ અને પશ્ચિમ (હિકિનસન)	૩૫
		પ્યારા વાપુ	૫૫

પ્રજાવંચારણ	૩૯	બ્રિટિશ રાજ્યતંત્ર અને આપણી મહાસભા	૪૦
પ્રથમ ગુજરાત-કાઠિયાવાડ ગોસેવા		બ્રિટિશ હિન્દનો આર્થિક ઇતિહાસ	
સંમેલનનો અહેવાલ	૪૧	ભાગ ૧-૨	૪૧
પ્રબુદ્ધ જન	૫૫	મગવાનનાં છોલ	૩૭
પ્રશ્નોત્તરી અને પ્રાસંગિક	૫૦	ભારત પુણ્યપ્રવાસ	૨૬
પ્રસ્થાન	૫૫	ભારતની એકતા	૫૧
પ્રહ્લાદ નાટક તથા સહનવીરનાં ગીતો	૪૯	ભારતનું વલ્લભ ભાગ ૨ જો	૩૧
પ્રાણપ્રતિષ્ઠા	૩૯	ભારતનો વારસો	૪૬
પ્રેમપન્થ યોજન ૧	૩૦	ભારતમાં અંગ્રેજી રાજ્ય પુ. ૧, ૨	૫૩
પ્રેમપન્થ યોજન ૨ (નવજીવન)	૨૫	ભારત સેવક ગોખલે	૫૧
પ્રેમપન્થ યોજન ૨ (સસ્તુ સાહિત્ય)	૨૫	ભારતીય રાષ્ટ્રધ્વજ	૫૪
બહેનોને	૩૪	ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વોજા લેખો	૫૦
વા	૨૯	મીંતપત્રો દ્વારા લોકશિક્ષણ	૪૬
વાપુ	૨૮	મગનરેડિયો	૪૨
વાપુ, તારે ચરણે	૨૭	મંગલપ્રભાત	૩૨
વાપુજી અને વોજી વાતો	૨૮	મધપૂહો	૪૯
વાપુનાં પારણાં	૫૦	મધપૂહો (સામયિક - હસ્તલિખિત)	૫૬
વાપુના વાને પત્રો	૧૮૯	મધુકર	૪૯
વાપુની છાયામાં	૨૮	મધ્યમ પીંજણ	૪૩
વાપુની પ્રસાદો	૧૮૯	મન્દિરપ્રવેશ અને શાસ્ત્રો	૩૭
વાપુને	૨૭	મરુકુંજ	૪૭
વારડોલી ગીતસંગ્રહ	૪૯	મહાત્મા	૨૯
વારડોલી સત્યાગ્રહપત્રિકા	૩૧, ૫૫	મહાત્મા ગાંધી (કેન્કર)	૨૫
વારડોલીના સત્યાગ્રહનો ઇતિહાસ	૩૧	મહાત્મા ગાંધી (ઠાકુર)	૧૮૯
વારડોલીની હિજરત	૩૧	મહાત્મા ગાંધી (રાધાકૃષ્ણન)	૨૮
વારડોલીનો સેદૂત	૪૨	મહાત્મા ગાંધી (રમણલાલ શાહ)	૨૯
વાલ્કોના ગાંધીજી	૨૬	મહાત્મા ગાંધી અને શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર	૨૯
વાલ્કોનો પોકાર	૪૨, ૪૬	મહાત્મા ગાંધી અને હિન્દનાં	
વોજી ગુજરાત કેલ્લવળો પરિષદ	૪૫	મહાન નરરત્નો	૨૬
દુજગ યુવાન અવ્વાસ તૈયબજી	૫૨	મહાત્મા ગાંધીજી (ચિત્રલિપિ)	૨૬
દુલ્લંદ વચ્ચાવનામું	૩૯	મહાત્મા ગાંધીજીના જીવનના	
વે સુદામી સિદમતગાર	૫૧	કેટલાક પ્રસંગો	૨૭
વેલગામ મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે		મહાત્મા ગાંધીજીના પંજાવના પત્રો	૩૯
ગાંધીજીએ આપેલું ભાષણ	૩૯	મહાત્મા ગાંધીજીના પત્રો	
વે વિચારધારા	૩૦	(સાકરલાલ બુલાસીદાસ)	૫૦
વોરસદની વીરાંગનાઓ	૩૧	મહાત્મા ગાંધીજીના પત્રો	
વોલ્ગોવિશ્વમ અને વોજી વાતો	૫૦	(સેવક કાર્યાલય)	૪૮

મહાત્મા ગાંધીજીના સહવાસમાં	૨૮	મોહનમાઝા	૪૮
મહાત્મા ગાંધીજીનો ૧૧ શરતો	૪૦	મૌ. અબુલ કલામ આઝાદ	૫૧
મહાત્મા ગાંધીજીનો લંડનયાત્રા	૨૮	ચરવઢા ચક્ર વાપરવાની રીત અને	૪૨
મહાત્મા ગાંધીજીની વિચારસૃષ્ટિ	૩૦	કાંતવાની સમજૂતી	૨૫
મહાત્મા ગાંધીજીનું જીવનરહસ્ય	૨૬	ચરોહાના અનુભવ	૩૬, ૪૨
મહાત્મા ગાંધીજીનું જીવનવૃત્તાંત	૨૮	ચંત્રની મર્યાદા	૩૫
મહાત્મા ગાંધીજીનું મનોમન્દિર	૪૮	ચંત્ર સામે બઢવો	૫૩
મહાત્મા ગોખલેનો વારસો	૫૦	યુગધર્મ	૨૫
મહાત્માજીના સામાજિક લેહો	૩૪	યુગપુરુષ ગાંધી	૨૭
મહાત્માજીની ભીષ્મ તપશ્ચર્યા	૩૬	યુગાવતાર ગાંધી	૫૧
મહાત્માજીનું આઘરી યુદ્ધ ભાગ ૧-૨	૩૯	યુવાનોનો વોજ	૪૬
મહાદેવભાઈનાં વિચારરત્નો	૪૯	યુવાનોની સંસ્કારસાધના	૫૧
મહાદેવભાઈની ઢાયરી-પુસ્તક ૧	૧૮૯	રંગદેશનો ઢુર્ગ.	
મહારાજ થયા પહેલાં	૫૨	રચનાત્મક કાર્યક્રમ : કેટલીક	૩૬
મહારાજની સાથે	૫૨	સચનાઓ	
મહાસભાનાં ગીતો	૪૯	રચનાત્મક કાર્યક્રમ : તેનું રહસ્ય	૩૪
મહાસભાના ઠરાવો	૧૮૯	અને સ્થાન	૫૨
મહાસભાના પ્રસુહો	૨૭	રવિશંકર મહારાજ (પુરાતન બુચ)	૧૮૧
મહાસભાના મહારથીઓ	૨૯, ૫૩	રવિશંકર મહારાજ (બલભાઈ મહેતા)	૪૦
મહાસભાનો આદેશ	૪૦	રાજકથા	૩
મહાસભાનો ળિતિહાસ	૫૩	રાજકોટ-સત્યાગ્રહ	૩
માણસાઓના દીવા	૫૩	રાજનીતિ	
માતર તાલુકાની આર્થિક તપાસ	૪૦	રાજ્ય આવકવેરો અને આપણી દરિદ્રતા	
માનવ અર્થશાસ્ત્ર	૪૨	રાષ્ટ્રગીત	૧
માનવી ળંડિયેરો	૪૭	રાષ્ટ્રપિતાના ચરણોમાં	
મારી જીવનકથા (ગાંધીજી)	૨૫	રાષ્ટ્રભાષા વિષે વિચાર	
મારી જીવનકથા (નેહરુ)	૫૧	રાષ્ટ્રીય મહાસભા અને ત્રિધાર્થી-પ્રવૃત્તિ	
મારું ગામડું	૩૬	રાષ્ટ્રીય વાચનમાઝા	
મારું હિન્દુનું દર્શન	૧૮૯	રેહાચિત્રો	
મારો જેલનો અનુભવ (ગાંધીવ)	૨૫	રૅલિટ વિલ વિષે સમજૂતી	
મારો જેલનો અનુભવ (રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય)	૨૫	રુડત આવે તો ?	
મીઠાવેરો યાને હિન્દની પાયમાલીની	૪૨	લાલાજીનું રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન	
કરુણ કથા		લોકજીવન (કાલેલકર)	
મૂસરરાજ, વાઢિવલ્લરહસ્ય અને		લોકજીવન (પાશ્કિક)	
એક સત્યવીરની કથા	૪૮	લોકપોથી પહેલી	
મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી (લોક)	૨૬	લોકમાન્ય ટિલ્કા: એમની યાદદાર	
મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી (દેસાઝી)	૨૬	અને રવાતિ ળંડ ૧	

લોકમાન્યને શ્રદ્ધાઝલિ	૫૧	સત્યાગ્રહાશ્રમનો ઇતિહાસ	૪૪
લોકશાહી	૧૮૯	સત્યાગ્રહી ગૈરસન	૪૯
ઘણાટશાસ્ત્ર	૪૩	સત્યાગ્રહીના સ્વાતંત્ર્યમંત્રો	૩૦
વર્ણવ્યવસ્થા	૩૪	સંતનાં સ્મરણો	૨૭
વર્ધા કેલ્લવળી પ્રયોગ	૪૬	સવસ્ત	૪૦
વર્ધા શિક્ષણયોજના	૪૫	સમાજમાં સ્ત્રીઓનું સ્થાન	૩૫
વાલ્મીકિનો જય	૫૦	સમાજવાદ શા માટે ?	૪૧
વિદેશી કાપડવહિષ્કાર	૪૧	સમૂહી ક્રાન્તિ	૩૬
વિદ્યાર્થી આલમને	૪૪	સંપત્તિશાસ્ત્ર	૪૧
વિદ્યાર્થી ગ્રીષ્મપ્રવૃત્તિ	૪૫	સંપૂર્ણ દારૂનિષેધ	૩૫
વિશ્વશાન્તિ	૪૮	સંવોષન	૪૭
વીરની હાકલ	૩૧	“ સર્વે શુભોપમાયોગ્ય ” મહાદેવભાષી	૫૩
વીરાંગનાઓનો વીર હાક	૫૦	સર્વોદય (રસ્કિન-ગાંધીજી)	૪૧
વ્યાપક ધર્મભાવના	૩૩	સર્વોદય (માસિક)	૫૬
વ્રતવિચાર	૩૩	સર્વોદયની કેલ્લવળી	૪૪
શિક્ષણ અને સાહિત્ય	૫૬	સર્વોદયની જીવનકલા	૪૫
શિક્ષણ વ્યાખ્યાનમાળા	૪૫	સહાયવૃત્તિ	૩૦
શિવદયાઝની શોધ અથવા સત્ય વિના		સંસાર અને ધર્મ	૩૩
વૌજું કશું નથી	૪૮	સંસારમંથન	૪૭
શેરયાની આર્થિક તપાસ	૪૧	સાચી કેલ્લવળી	૪૪
શ્રી ગીતા સંકલન	૩૩	સાચી મજૂર ચલ્લવળનાં મૂલ્યતરવો	૪૧
શ્રીમદ્ની જીવનયાત્રા	૩૩	સાચી શ્રમજીવી	૪૧
શ્રીમદ્ રાજચન્દ્ર	૩૩	સાવરમતી	૨૫, ૫૬
શ્રીમદ્ રાજચન્દ્ર : જીવનયાત્રા તથા		સામ્યવાદ અને સર્વોદય તથા	
વિચારરત્નો	૩૩	બોજા લેલો	૩૬
શ્રીમદ્ રાજચન્દ્રનાં વિચારરત્નો	૩૩	સાર્થ ગુજરાતી જોડણીકોશ	૪૫
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા	૨૫	સોધાં ચઢાળ	૫૩
સત્યમય જીવન	૩૦	સુવર્ણની માયા	૪૨
સત્યાગ્રહ	૩૦	સેવાદલ પુસ્તિકાઓ અને પત્રિકાઓ	૪૫
સત્યાગ્રહ અને અસહયોગ	૩૦	સો ટકા સ્વદેશી	૪૧
સત્યાગ્રહ : નિષ્ફળ અને નકામું શસ્ત્ર	૩૦	સ્ત્રી અને પુરુષ	૩૫
ભા. ૧-૨	૩૧	સ્ત્રી કેલ્લવળી વિષયક નિવંધ	૪૬
સત્યાગ્રહની મર્યાદા	૩૦	સ્ત્રી-પુરુષ મર્યાદા	૩૬
સત્યાગ્રહની મીમાંસા	૩૦	સ્ત્રીસ્વાતંત્ર્ય	૩૫
સત્યાગ્રહનું રહસ્ય	૩૦	સ્વદેશી	૪૧
સત્યાગ્રહાશ્રમ નિયમાવલિ	૩૦	સ્વદેશી ધર્મ	૪૦
		સ્વદેશી સમાજ	૩૫
		સ્વદેશીનાં સૂત્રો	૪૧

स्वदेशीनो घेरो	४१	हिन्दनो मुस्लिम प्रश्न	७३
स्वर्गस्थ महात्मा गोखलेजीनो जीवनसंदेश	५०	हिन्दनो हुंकार	२८
स्वराज आव्युं	४०	हिन्द-ब्रिटननो नाणांवहेवार	४१
स्वराज्यनां गोतो	४९	हिन्द-स्वराज	३५, ३९
स्वराज्यशास्त्र	४०	हिन्द-स्वराज (गांधीजीना हस्ताक्षरमां)	३९
स्वाध्याय खंड २जो	४७	हिन्द-स्वराज, अक सत्यवीरनी कथा	
स्वामीराव	५१	अने. सर्वोदय	३९
हजरत महम्मद अने बिस्लाम	३४	हिन्द-स्वराजनो दावो	३९
हडधूत हरिजन	३६	हिन्दी राष्ट्रीय काँग्रेसनो इतिहास	५३
हरिजनबन्धु	५६	ग्रंथ २जो	
हरिजन भागवत	३६	हिन्दी राष्ट्रीय महासभानो इतिहास	५२
हरिजन संतो	३७	खंड ३जो.	
हरिपदं	४९	हिन्दी सरकारनी शिक्षण योजना	४४
हळयति-मुक्ति	३५	हिन्दी संस्कृति अने अहिंसा	२९
हाथवणाट खंड १-२	४२	हिन्दु आचार	३३
हिन्द कये रस्ते ?	४०	हिन्दु जीवनदर्शन	३४
हिन्द पायमाल केम थयुं ?	४२	हिन्दु धर्मनी कसोटी	३३, ३६
हिन्दना आर्थिक विकासनी योजना	४२	हिन्दुधर्मनी वाळ्पोयी	३३
हिन्दना इतिहासमां हिंदु-मुस्लिम अकता	३७	हिन्दु-मुसलमान	३७
हिन्दनुं प्रजाकोय अर्थशास्त्र	४१	हिन्दु-मुस्लिम अकदिली	३७
हिन्दनुं भावि बंधारण	३७	हिन्दुस्तानना वेपार बुधोगनो नाश	४२
हिन्दनुं मुस्लिम राजकारण	३७	हिन्दुस्ताननी गरीबायी	४२
हिन्दनो कोमी त्रिकोण	३७	हिन्दुस्तानी व्याकरणप्रवेश	४६
		हूडियामण	४२

मराठी

अकरावा अवतार — महात्मा गांधी	५८	अस्पृश्योद्वार विचार	६५
अखंड भारत	६५	अस्पृष्टांचा प्रश्न	६५
अनासक्तियोग	६२	अहिंसक समाजाचें प्रतीक खादी	६८
अभंग व्रतें	६३	अहिंसाच कां ?	६०
अर्थशास्त्र कीं अनर्थशास्त्र ?	६७	अहिंसादर्शन	६०
अल्पसंख्यांक	६६	अहिंसेचो साधना	६०
असहकारयोग	६०	अहिंसेचें अर्थशास्त्र	६७
अस्पृश्यता व देवालयप्रवेश	६५	आचारधर्म	६३
अस्पृश्यतानिवारण	६५	आचार्य कृपलानी	७०
अस्पृश्यतेचा शास्त्रार्थ	६५	आजकालचा महाराष्ट्र	७३
अस्पृश्यविचार	६५	आत्मचरित्र (नेहरू)	७३

आत्मोद्धार	६९	खेडेगांवविषयक व्याख्यान	६३
आधुनिक गीता	६३	खेड्याकरितां कातडे कमवण्याची	
आधुनिक फटके — गांधीवावसुधा	७०	क्रोम पद्धति	६८
आधुनिक भारत	७२	खेड्यांत जाधून काय करणार ?	६४
आधुनिक भारताचे निमति		खिस्त धर्मीयांस गांधींचें आह्वान	६२
व त्यांचा पार्श्वभूमि	५८	गतगोटी अर्थात् माझी जीवनयात्रा	७१
आधुनिक राज्यमीमांसा १-२	६६	गांधी आणि गांधीवाद	६९
आमच्या वा	५८	गांधी-गीता अथवा विसाव्या शतकांतील	
आर्यावर्तातील तेजस्वी रत्ने	७२	कृष्णार्जुन संवाद	६०
आहार आणि पोषण	६९	गांधो- गोंधळ	६६
आह्वान	७३	गांधींचा अहिंसावाद	६०
ओशावास्य वृत्ति	६३	गांधी-जिना पत्रव्यवहार	६६
ओशावास्योपनिषद्	६३	गांधोजी (दवे; अनु. पाटोल)	५८
शुपनिषदांचा अभ्यास	६३	गांधोजी अेक दर्शन	५८
अेक धर्मयुद्ध	६१	गांधोजीच कां ?	५८
औद्योगिक हितसंबंध कायद्याविषयीं		गांधीजींची देशाला देणगी	७१
आमचा दृष्टिकोन	६७	गांधीजींची धर्मनोति	६२
कर्मवीर महात्मा गांधी यांचा पोवाडा	५७	गांधीजींचीं पत्रें (अनु. पटवर्धन)	६२
कला म्हणजे काय ?	७१	गांधीजींची पत्रें (अनु. सहधर्मी)	६२
कस्तुरबा	५९	गांधीजींची हांक	७०
काशुन्ट टॉल्स्टॉय	७३	गांधीजींचें विद्यार्थ्यांशीं हितगुज	६८
काम आणि कामिनी	७०	गांधीजींचें विविध दर्शन	५९
काळकटें शिवरामपंत परांजपे यांचें		गांधीजींचें खियांशीं हितगुज	६४
जीवनचरित्र	७३	गांधीजींच्या सहवासांत अेक आठवडा	५८
काँग्रेस आणि महासभा	७२	गांधीजींच्या सान्निध्यांत	५८
काँग्रेसकथा	७२	गांधी-जीवनकथा खंड १ ला	५९
काँग्रेसचा इतिहास	७४	गांधीझम्	६९
काँग्रेसचा पोवाडा व खादीचा पोवाडा	७०	गांधीझमचें अंतिम स्वरूप	६०
काँग्रेसची अलीकडील कामगिरी	७२	गांधी-टोपी	७१
काँग्रेसची पुनर्घटना	७३	गांधी-तत्त्वज्ञान	६१
खादी : इतिहास व कार्य	६७	गांधीदर्शन	६०
खादी भारताचा जीवनमंत्र	६७	गांधी-प्रणीत अर्थयोजना	६७
खादीकार्यमीमांसा	६८	गांधी-रणगीता	६१
खादीमीमांसा	६८	गांधीवाद	६०
खादीशास्त्र	६७	गांधी-वादावरील आक्षेप व त्यांचीं शुत्तरें	६०
खान वंधूंचा अल्प परिचय	५३	गांधी-विचार-दीहन	६१
		गीताभी	६३

गीता-प्रवचने	६३	दरिद्रनारायणाचे चरणी - १	६७
गीताबोध	६२	दल-ज्योत	७३
गीता-हृदय	६३	दलितसवक	६५, ७४
गेली पांच वर्षे	७१	दाम्पत्यांचे ब्रह्मचर्य	६४
गोड निबंध भाग १ ते ३	७१	दिखंड हिन्दुस्तान	६६
गोष्टीरूप गांधीजी	५९	नवभारत	७४
गौळव गांधींचे संवर्धन	६८	नवीन शिक्षणाचे अंतरंग	६९
ग्रह आणि तारे	५८	ना खेत ना खेद	७४
ग्रामसफाई	६९	नामदार गोखले चरित्र	७४
ग्रामसेवावृत्त	७४	नारायण गणेश चंदावरकर	७४
ग्रामोद्योग व ग्रामसंजोवन	६८	नाशिकची द्राक्षे	७०
ग्रामोद्योगाचे अर्थशास्त्र	६८	निःशस्त्रांचे राजकारण	६६
घटना परिपद	६६	नीतिधर्म	६२
चौफुल	७१	नीतिधर्मातील श्रेष्ठ त्रैते	६२
जगद्वय महात्मा	५९	पंजाब प्रकरण अर्थात् काँग्रेस	
जगाला आह्वान	१९०	• स्वकमिदीने तयार केलेला रिपोर्ट	७२
जिवंत व्रतोत्सव	६२	पाकिस्तान	६६
जीवन आणि साहित्य	७१	पाकिस्तानचे संकट	६५
जीवनदृष्टि	७१	पुंजीवाद, समाजवाद की ग्रामवाद	६४
जीवनप्रकाशन	६०	पुढारी व अनुयायी	५७
जीवनयोग	७०	पुण्यदलोक गांधीजी	५९
जीवनशिक्षण अथवा वर्षाशिक्षण योजना	६९	पौरुषपदीप	६८
जीवनसंस्कृति	६३	प्रकाशांतील व्यक्ति	५८
जीवनांतील आनंद	७०	वंडखोर महात्मा	६५
टिक्क महाराष्ट्र विद्यापीठ त्रयोदश		वापू	५९
वार्षिक पदवीदान समारंभ प्रसंगी		वापूजी अर्थात् मुलांचे महात्मा गांधी	५७
कालेलकर यांचे भाषण	६८	वारडोलीची शिक्षण अर्थात्	
टिक्क महाराष्ट्र विद्यापीठ - वार्षिक		वारडोलीचा यशस्वी सत्याग्रह	६१
वृत्तांत व पदवीदान प्रसंगी		वारडोली-सत्याग्रह इतिहास	६२
केलेली भाषणे	६९	वेकारी व तोवर शुपाय	६७
टॉल्टॉयचे तत्त्वज्ञान	६१	वेडेंट चरित्र	७३
तांदूळ	६८	वॅरिस्टर गांधी यांचे चरित्र	५९
तेजस्वी तरुणी	६४	भगिनींचा सेवामंत्र	६४
तेरा दिवस	५९	भगवान दरिद्रनारायण	५७
दक्षिण आफ्रिकेतील करारी देशभक्त		भारत-नेते	७३
मो. क. गांधी यांचे चरित्र	५८	भारत-मातेची श्रेष्ठता अर्थात् मेयोच्या	
		अस्त्य विधानांचे खंडन	७४

भारतीय अर्वाचीन चरित्रकोश	७२	महात्मा गांधींचे सत्याचे प्रयोग	
भारतीय अस्पृश्यतेचा प्रश्न	६५	अथवा आत्मकथा	५७
भारतीय क्रान्ति आणि राष्ट्रीय महासभा	५२	महात्मा गांधींचे स्वातंत्र्यप्रेरक विचार	७०
भारतीय संस्कृति	६४	महात्मा गांधींच्या ११ मागण्या	६६
मिर्ल साधु आपशी गुलामहाराज		महात्माजींची अुत्तररीता	६०
यांचे चरित्र	५२	महात्माजींची विलायतची यात्रा	५८
मंगळधाम अथवा मुलम गांधीवाद	६०	महायुद्ध आणि राष्ट्रसभा	७२
मंगळप्रभात (अनु. परळकर)	६२	महाराष्ट्र खादी पत्रिका	७४
मंगळप्रभात (अनु. सहधर्मी)	६२	महाराष्ट्र खांदी पत्रिकेंतील १९३३ ते	
मधुकर	७१	१९३८ पर्यंतच्या निवडक	
मराठी इरिजन	७४	लेखांचा संग्रह	६७
महात्मा (गांवकर)	५७	महाराष्ट्र धर्म (मासिक)	७४
महात्मा (मासिक)	७४	महाराष्ट्र धर्म (साप्ताहिक)	७४
महात्मा गांधी (केळकर)	५७	महाराष्ट्र राष्ट्रीय शिक्षण परिषद-संमेलनांचे	
महात्मा गांधी (दिल्ल)	५८	अहवाल व अध्यक्षीय भाषणे	६९
महात्मा गांधी (दामले)	५८	महाराष्ट्र व हिन्दी राजकारण	७२
महात्मा गांधी (फाटक)	५८	महाराष्ट्रांतील कायदेभंगाचा इतिहास	६२
महात्मा गांधी (राष्ट्रसेवक)	५९	महाराष्ट्रांतील शिक्षण शिविर	६९
महात्मा गांधी (छोटें चरित्र-सीताकान्त)	६०	महारोग	६९
महात्मा गांधी (मोठें चरित्र-सीताकान्त)	६०	माझा कारागृहवास	५९
महात्मा गांधी यांचा कारागृहवास	५७	माझे व्यापक शिक्षण	६९
महात्मा गांधी यांची पत्रकें	६५	मार्ग व मार्गदर्शक	६१
महात्मा गांधी यांचे आत्मवृत्त		मिरज संस्थानांतील सारावाड आणि	
भाग १ ला	५७	रयतांचा सत्याग्रह	६२
महात्मा गांधी यांचे चरित्र (शिखरे)	५९	मूळ शुधोग कांतणें	६९
महात्मा गांधी यांचे चरित्र, बिलादि		रचनात्मक कार्यक्रम	६४
(अवस्तिकावाची गोखले)	५७	राष्ट्रमाता कस्तुरबा	५९
महात्मा गांधी यांचे जीवनवृत्त	५९	राष्ट्रसंवर्धक कार्यक्रम	६४
महात्मा गांधी यांचे सामर्थ्यवान विचार	७०	राष्ट्रीय शिक्षण	६९
महात्मा गांधी यांनी लिहिलेला		राजपतराय यांचे आत्मचरित्र व चरित्र	७३
स्वतः चा कारागृहवास	५७	लोकमान्य टिळक यांच्या आठवणी व	
महात्मा गांधी व हिन्दुस्तान सरकार		आख्यायिका १-३	७३
यांजमधील समग्र पत्रव्यवहार	६६	लोकमान्य टिळक व महात्मा गांधी	५७
महात्मा गांधींची पत्रें (अनु. वसंतमित्र)	७०	लोकमान्य टिळकांचे चरित्र भाग ३ रा	७२
महात्मा गांधींची भोष्मप्रतिज्ञा	६५	लोकशाही	६६
महात्मा गांधींचे ओझरतें दर्शन	५७	लोकशिक्षण	७४
महात्मा गांधींचे नेतृत्व	५८		

वयांत येणाऱ्या मुलीस	६९	सावली चरखा	६७
वर्षा शिक्षण (मासिक)	६९, ७४	साहित्याची कामगिरी	७०
वस्त्रपूर्णा	६९	सुलभ पेडू	६८
वस्त्रस्वावलंबन मार्गदर्शिका	६७	सुवर्णतुला	७०
वात्सल्याची प्रसाददीक्षा	७०	सेवक	७४
वाल्मीकि आश्रमांतील प्रवचने	७०	सेवाधर्म	६४
वासुकाका जोशी व त्यांचा काळ	७२	सॉक्रेटीसचें अमर जीवन	६१
विचारपोथी	७१	स्थितप्रज्ञदर्शन	६३
विजयी भारत	७१	स्वदेशी व महात्मा गांधींचा चरखा	६८
विद्यार्थी १. संघटनात्मक कार्यक्रम	६८	स्वदेशीचो मीमांसा	६७
विद्यार्थ्यांसाठी विधायक कार्यक्रम	६३, ६८	स्वयंसेवक चळवळी	७२
विनीवाजी भावे	७४	स्वराज्यतपस्या अथवा सत्याग्रह	६०
विभा-सुदर्शन	७१	स्वराज्यशास्त्र	६६
विधायक कार्यक्रम-त्याचें रहस्य व स्थान	६४	स्वराज्यशिष्टाधी	७२
वैभवशाली हिन्दुस्थान	६७	स्वराज्यसोपान	६०
शेजवलकरांचे लेख - १	५१	स्वराज्याचा शत्रु	६५, ७३
शेतीशिक्षण भाग १ ला	६९	स्वातंत्र्यदीप अथवा जगांतील असहकारिता	७३
सत्यशोधकांना जिपारा अथवा नव्या पिढीचें राजकारण	६६	स्वावलंबी ग्रामसंघटना	६३
सत्याग्रह	६०	स्वास्थ्यसंरक्षण	६९
सत्याग्रह व स्वराज्य	६१	हरिजन संत	६५
सत्याग्रही अर्थात जगद्वंद्व महात्मा गांधी	५९	हरिजनसेवक संघ - वार्षिक अहवाल	६५
सत्याग्रही महाराष्ट्र	७१	हिंडलग्याचा प्रसाद	६३
सत्याचे पुजारी	५८	हिन्दुस्वराज्य (अनु. ताम्हणकर)	६४
समग्र केळकर - असहकारिता खंड	६६	हिन्दुस्वराज्य (अनु. देशपांडे)	६४
समग्र केळकर - राजकारण खंड	६६	हिन्दी राजकारणाचें स्वरूप	७२
समाभीक सहकारी स्वराज्य	६६	हिन्दी संस्कृति आणि अहिंसा	६०
समाजवादाचा फेरविचार	६७	हिन्दी स्त्रियांचें जीवन	६३
संपूर्ण स्वदेशी	६७	हिन्दी स्वातंत्र्याच्या योजना	६६
संयम कीं स्वैराचार भाग १-२	६४	हिन्दु धर्माची मूलतत्वे आणि पुनर्घटना	६३
सरंजाम परिचय	६७	हिन्दुधर्मावरील कलंक	६५
संस्कृतीचें भवितव्य	६४	हिन्दुत्ववाद	६२
सातवी महाराष्ट्र राष्ट्रीय शिक्षण परिषद् - अध्यक्षीय भाषण	६८	हिन्दु-मुसलमान	६६
साधना	७२	हिन्दु-मुसलमान अन्वय	६५
ज्ञाने गुरुजी	७१	हिन्दूचें समाजकारण	६३
सावली कीं माउली ?	६७	हुतात्मा महात्मा	७०

बंगाली

अस्पृश्येर मुक्ति	७५	चरकार विप्लव	७८
अहिंसक विप्लव	७५	चरकार व्यवहार	७७
अंतिमे गांधीजी	७७	छात्रदेर गठनमूलक कार्यक्रम	७५
आत्मकथा अथवा सत्येर प्रयोग		जागतिक परिदेश ओ गांधीजीर अर्थनीति	७९
खण्ड १-२	७५	जातीयतार पथे	७९
आमादेर बापूजी	७८	जातीये वरणीर	७८
आमादेर शिक्षणव्यवस्था	७८	जीवनव्रत वा गांधीवाद	७५
आरोग्यदर्शन	७५	तोर्थकर	७९
आश्रमभजनावली	७५	तुमि महात्मा	७८
ऐतिहासिक सत्याग्रह	७८	तुलसीदासेर रामायण	७७
कलिकाता - नोआखली - बिहार	७९	दक्षिण आफ्रिकार सत्याग्रहेर इतिहास	७६
कलिर दर्धीचि	७६	नया भारतेर भित्ति	७९
कार्पास	७९	नोतिधर्म या गांधीजीर शुपदेश	७६
कार्पास शिल्प	७७	नेताजीर पथ ओ गांधीजीर मत	७९
काँग्रेस	७८	नोआखलीते गांधीजी	७६
काँग्रेसपथ	७६	पंडित जवाहरलाल नेहरू-आत्मचरित्र	७८
खण्डित भारत	७९	पाकिस्तानेर विचार	७९
खेलाफत प्रसंग	७९	बंदीर डायेरी	७९
गांधीकथा	७९	बस्तिर गल्प	७७
गांधो-कोर्तन	७७	बापूजी	१९०
गांधी गवर्मेट पत्रालाप-१९४२-४५	७५	बारडोली सत्याग्रह	७७
गांधीजी की चान	७८	बांसेर चरखा	७७
गांधीजीके जानते हले	७७	बिलाते गांधीजी	७७
गांधीजीर अग्निपरीक्षा	७७	बिलाते भारतेर दावो	७६
गांधीजीर गल्प	७८	बुनियादी शिक्षार कथा	७५
गांधीजीर जीवनप्रभात	७८	भारतपथिक	७८
गांधीजीर परिकल्पना	७५	भारतपरिचय	७८
गांधीजीर राष्ट्रपरिकल्पना	७५	भारतमुक्तिसाधक रामानंद चट्टोपाध्याय	
गांधीजीर बाणी	७५	ओ अर्धशताब्दीर बांगला	७९
गांधीजीर सहित ओक सप्ताह	७८	भारतवर्षीय सन्ध्यता ओ सांप्रदायिक	
गांधीजीवनेर घटनापञ्जी	७५	समस्या	७८
गांधीवादेर पुनर्विचार	७७	भारतवर्षेर स्वाधीनता ओ	
गांधीवीणा	७८	अन्यान्य प्रसंग	७८
गोताबोध	७५	भारते जातीय आन्दोलन वा जातीय	
चम्पारन सत्याग्रह	७९	अभिव्यक्ति	७९
चरका ओ मिल	७७	भारतेर मुक्तिसंग्राम	७८

भारतेर मुक्तिसाधक	७८
भारतेर राजकीय ऋण	७७
भारतेर सम्यता	७७
भारतेर साम्यवाद	७७
मनीषी अबुल कलाम आझाद	७८
महाजिज्ञासा	७८
महात्मा गांधी (चौधरी, मणीन्द्रभूषण)	७१
महात्मा गांधी (ठाकुर, रवीन्द्रनाथ)	७२
महात्मा गांधी (मित्र, खगेन्द्र)	७३
महात्मा गांधी (मुखोपाध्याय योगेशचंद्र)	७४
महात्मा गांधी (मुखोपाध्याय वैद्यनाथ)	७५
महात्मा गांधी (नाटक)	७५
(राय सुबोधकुमार)	७७
महात्मा गांधी (रायचौधरी)	७८
महात्मा गांधी (रोमे रोल)	७५
महात्मा गांधीजीर संगे सात मास	७६
महात्मा गांधीर काराकाहिनी	७९
महात्मा गांधीर शान्ति अभियान	७७
महामानव महात्मा	७८
महामानव महात्मा गांधी	७५
मृत्युञ्जय गांधीजी	७६
यरोडा जेलर अभिज्ञता	७७
राष्ट्रवाणी	७९
रिक्त भारत	७८
वर्तमान भारते महात्मार भावधारा	७६
विद्रोही भारत	

विप्लवेर पथे काँग्रेस	
शिक्षा	
शिक्षा ओ सेवा	
शिक्षार वाहन	
श्रीमद् भगवद्गीता - गांधीभाष्य	
सत्याग्रह ओ पाजावकाहिनी	
सत्येर संधाने	
सम्यतार संकट	
समाज	
सहयोगितावर्ज्जन प्रस्ताव	
संयम बनाम स्वेच्छाचार	
सिंहले गांधीजी	
सूत्रविज्ञान	
स्वदेश	
स्वराज संगठन	
स्वराज्य ओ गांधीवाद	
स्वराज्यसाधना	
स्वाधीनतार अंजलि	
स्वाधीनतार संग्राम	
स्वास्थ्य शुपाय	
स्वास्थ्यरक्षा	
हरिजन पत्रिका	
हिन्दु स्वराज्य	
हिन्दुधर्म ओ अस्पृश्यता	
हिन्दु-मुसलमानेर विरोध	
हिंसा ओ गांधी	

उद्

अठारा महीने हिन्दुस्तानमें	८१
अंदरूनी हिन्द	८२
आजकल	१२०
आजाद हिन्द	८०
आजादीके मंजिल तक	८१
आपवीती	८०
सुधले जन्त या अनीतिकी राहपर	८०
ओटना व धुनना	८१

औरतोंसे	
कतामीका हिसाब हिस्सा १	
कस्तूरबा गांधी	
क्रौमकी आवाज	
क्या हिंदु जाति महात्मा गांधीके	
अपना हाथ रोगी ?	
खिलाफत और हिन्दुस्तान	
खुतबाये आजाद	

सुतवाधे सदारत (अजमलखान)	८०	दुनिया-अ-असलाम और मस्ले खिलफत	८२
सुतवाधे सदारत (आजाद, रानगढ़)	८०	दुःखी दुनिया	८२
सुतवाधे सदारत (पं. नेहरू)	८१	नओ तालीम (मासिक परचा)	८१
सुतवाधे सदारत (बोस, सुभासचंद्र)	८१	पंजाब हमें क्या सिखाता है	८२
सुराक और सिंहत पर में तजरुवात	८०	दुनियादो क्रौमी तालीम (जाकिर हुसैन	
ग्यालते महात्मा गांधी	८०	कमेटीको रिपोर्ट)	८१
गांधी	८१	महाचर्य	८१
गांधीजीकी बातें	८०	मजामीने अहुल कलाम आजाद	८०
गांधोइम	८१	मंगलप्रभात	८१
गांधीनामा हिस्सा-१	८१	मुसलमान और काँग्रेस	८०
गीता और कुरान	८१	मुसलमानोंका रोशन मुस्तकविल	८१
जगदीती	८१	मेरी कहानी	८१
जयते नफुस और नफुसपरस्ती	८०	मेरी राय	१९०
तकली	८१	रियास्ती दुनिया	१९०
तलाशे हक	८१	शाहरा-अ-तन्दुरस्ती	८१
तामीरी प्रोघाम	८१	हजरत मुहम्मद और असलाम	८२
तामीर जिन्दगी	८१	हमारी क्रौमी जवान	८१
तीक व कंजोर	८१	हरिजन (साप्ताहिक)	८२
दस्तेर अतासी	८०	हरिजनसेवक	८२
		हिन्दु-मुस्लिम अकता	८२

कनड

असहकारद मोमांसे	८३	गांधीजियवर आत्मकये	८३
अस्पृश्यते याके अखियवेकु ?	८३	गांधीजीय हात्य प्रकृति	८३
अस्पृश्यतेय कलंक	८३	गांधी दर्शन	८४
अहिंसाधर्मद परमावधि	८४	गांधीवाद	८४
आदिजनसुधारणे	८४	गांधीविचार दोहन	८४
अतर सनातनी गळीगे केलवु प्रश्नेगळु	८४	गांधीसाहित्य भाग १, २	८३
कर्नाटकद बलिदान	८४	गोरक्षणे	८४
कर्मवीर	८३	ग्रामोद्योग आंदोलन	८४
काँग्रेस चुनावणेय जाहिर पत्रिका	८४	दक्षिण आफ्रिकदल्लि सत्याग्रह	८३
काँग्रेस भारत	८४	निर्भागीय वीरे गौड	८३
काँग्रेसिन संक्षिप्त इतिहास	८३	नीतिधर्म	८३
खादिय अर्थशास्त्र	८४	पर्णकुटी	८३
खादी-दर्शन	८४	प्रान्तभाषे राष्ट्रभाषे	८४
खादीशास्त्र	८४	बडवर भाग्य	८४
गांधीयवर चरित्रे	८३	बापू	८४

TITLE-INDEX

ENGLISH BOOKS

Abdication	149	Annual Report of the	
Above the Battle	150	A. I. C. K. Dept., 1924	138
Activity School	143	Annual Reports of the	
Addendum to the first edi-		A. I. S. A.	138
tion of India Divided	125	Annual Reports of the	
Adult Education Movement	146	A. I. V. I. A.	140
Advance India	164	Annual Reports of the	
Agrarian Distress in the		Harijan Sevak Sangh	120
United Provinces	137	Annual Reports of the Textile	
Ahimsa and World Peace	108	Labour Association	137
Akali Struggle	152	Appeal to Gandhiji	120
Akhand Bharat	170	Are We Two Nations?	126
Akhand Hindustan	170	Art and Swadeshi	186
All about the Khilafat	122	As an Untouchable Feels	
All Parties' Conference		Untouchability	120
1928	126	Ashrams—Ancient and	
All Parties' National		Modern	144
Convention	127	Asian Relations	153
Along the Indian Road	112	Asianism and Other Essays	154
Alternative to Pakistan	122	Assam Congress Opium	
Ambedkar Refuted	120	Enquiry Committee	
Ambedkar's Attack	121	Report, 1925	114
Among the Great	98	At the Feet of the	
Amritsar and Our Duty		Mahatma or the Joys of	
to India	164	Renunciation	105
Annexure to the Report		At the Point of the Spindle	138
on the Financial Obliga-		Atonement	151
tions between Great		Atonement and Non-	
Britain and India	136	Resistance	108
Annie Besant as Woman		Autobiography	
and as Leader	176-77	(M. K. Gandhi)	90
Annihilation of Caste and		Autobiography (Pt. Nehru)	172
a Reply to Mahatma		Autobiography of a Yogi	181
Gandhi	116, 119	Autobiography of John	
		Ruskin - Praeterita	187

Awakening Asia	178	Cabinet Mission	174
Back to Sanity	167	Cabinet Mission and After	127
Bapu Gandhi	96	Cabinet Mission in India	127
Basic National Education:		Call to Young India	167
Revised Syllabus for		Capitalism, Socialism and	
Grades 1—IV and also	144	Villagism	117
Pre-Basic		Card-board Modelling	146
Basic National Education:		Case for India (Durant)	90, 159
Syllabus Recommended		Case for India (Hoyland)	164
by the Zakir Hussein		Case for Mulshi Peta	
Committee	142, 144, 147	Satyagraha	110
Bee-Keeping	140	Caste and Outcaste	121
Beggar My Neighbour	160	Cent Per Cent Swadeshi	140
Behave Like Men	175	Centre of Indian Culture	146
Behind the Bars	181	Challenge of the North West	
Bengali-Bihari Question	126	Frontier	152
Birthright	179	Challenge to the East	163
Black Regime at Dharasana	109	Challenge to Women	116
Bleeding Wound	119	Challenge to Youth	146, 177
Blood and Tears	158	Changing India	15
Blood Money	134	Changing Shape of Indian	
Bone Meal Fertilizer	140	Politics	
Britain and India, 1600-1941	157	Charkha Marxism and Indian	
British Achievement in India	174	Socialism	
British Empire	180	Charkha Shastra	
British in Asia	181	Charkha Yarn or the Superiority of Handspun Yarn etc.	
British in India	163	Cheap Remedies	
British Propaganda in		Childhood, Boyhood and	
America	127	Youth	
British Savagery in India	180	Children's Gandhiji	
Brotherhood of Religions	114	China, Spain and War	
Builders of Tomorrow	179	Chirala Perala Tragedy	
Burden of Swaraj	131	Choice before India	
C. F. Andrews: Minister of		Christ and Labour	
Reconciliation	164	Christ and Satyagraha	
C. P. Ministerial Crisis		Christ of Today	
(A. I. C. C.)	126	Christian Missions and	
C. P. Ministerial Crisis		Their Place in India	
(S. C. Bose)	127		

Christian Proselytism in India	113	Congress Golden Jubilee Brochures Nos. 1 - 11	116
Christianity: Its Economy and Way of Life	112, 113	Congress Handbook	152
Chrome Tanning for Cottages	140	Congress in Evolution Pts. I-II	156
Churchill's Blind Spot: India	165	Congress in Office	180
Civil Dis-obedience Movements in India or the Indian Struggle for Freedom	110	Congress in Power	127
Civilization at Bay	118	Congress Ministries at Work	126, 169
Civilization: Its Cause and Cure	134, 186	Congress Political and Economic Studies	116
Claim for Independence	152	Congress Presidential Addresses	171
Clive to Keynes	134	Congress Responsibility for the Disturbances 1942-43	130
Commonsense about India	164	Congress Rule in India	151
Communal Settlement	122	Congress Struggle	162
Communal Triangle in India	124	Conquest of 'Self'	114, 115
Communal Unity	123	Conquest of Violence	102
Communalism in India	122	Conscience of a Nation or Studies in Gandhism	105
Complete Record of the Unity Talks	123	Constituent Assembly of India	127
Condition of India	109, 164	Constitution and Bye-laws of the Gandhi Seva Sangh	103
Confession, The Gospel in Brief and What I Believe	187	Constitutional History of India 1600-1935	130
Congress and the Labour Movement in India	135	Constitutional Proposals of the Sapru Committee	131
Congress and the Masses	118	Constructive Citizenship	186
Congress and the National Movement	175	Constructive Non-Cooperation	101
Congress and the War	151	Constructive Programme for Students	142
Congress and War Crisis	152	Constructive Programme: Its Meaning and Place	117, 143
Congress at a Deadlock and the Way Out	129	Constructive Programme: Its Perspectives and Dynamics	117
Congress Bulletin	152, 183		
Congress Caravan 1885-1945	151		
Congress Case	165		

Constructive Programme :		Currency and Exchange	136
Some Suggestions	146	Currency Inflation : Its	
Contemporary Immortals	92	Cause and Cure	134
Contemporary Indian		Current Thought (Monthly)	183
Philosophy	107	Cutting Ice	101
Continent Experiments	155	Dadabhai Naoroji	169
Controlling Minds of Asia	93	Dangers of Obedience	
Correspondence between		and Other Essays	105
Mahatma Gandhi and		Dare You Face Facts ?	105
P. C. Joshi	131	Daridranarayana	138
Correspondence between		Daridranarayana or	
Mahatma Gandhi, the		Gandhian Economics	136
Bomby Government and		Dawn of a New Age and	
the Govt. of India	129	Other Essays	173
Correspondence on the		Dawn of Freedom	160
Temple Entry Question	120	Dawn of Indian Freedom	160
Correspondence with Mr.		Dead Animals and	
Gandhi	130	Tanned Leather	140
Cottage Industries and		Decentralization of	
Their Place in National		Khadi Work	138
Economy	140	Delhi Diary	111
Cottage Industries and		Dharma (Journal)	183
Their Role in National		Diamand Jubilee Souvenir	
Economy	140	of the Madras Mahajana	
Cottage Industry and Indian		Sabha	190
Economy	141	Diet	148
Cow in India Vols I-II	133	Dilemma in India	157
Cow Protection	133	Direct Action	105
Cow Protection in India	133	Discipline for Non-violence	103
Craft in Education	142	Discovery of India	171
Creative Art of Life	145	Disillusioned India	170
Creative Revolution	108, 179	Disorders Inquiry Com-	
Cripps Mission	128	mittee (Hunter Commi-	
Critical Note on Hindu		ttee) Report 1919-20	159
Temple Entry Bill	120	Divine Music before	
Cross Moves East	112	Divine Mosques	126
Cult of Ahimsa	107	Drink and Drug Evil in	
Cult of Violence	106	India	114
Cultural History of India	181	Early History of Satyagraha	103

Eastern Religions and Western Thought	187	Education, Politics and War	146
Eclipse of Faith	149	Education through the Mother Tongue	142
Economic Background	136	Educational Reconstruction	144, 147
Economic Conquest of India	136	Educational Reformation in India	143
Economic Freedom and Economic Planning	136	Educational System	143
Economic History of India	133	Eighteen Months in India	172
Economic Results of Prohibition in the Salem District	115	Elements of Village Administration and Law	131
Economic Structure of Free India	133	Eleven Points of Mahatma Gandhi	131
Economic Survey and Planning	134	Eminent Asians	92
Economics of Khaddar	139	Eminent Indians (Brown)	88
Economics of Khadi (Gandhiji)	138	Eminent Indians (Dhangopal)	89
Economics of Khadi (Rajendraprasad)	139	Eminent Musalmans	171
Economics of Non-violence	135-36	Empire	160
Economics of Permanence (Article)	134	Empire of the Nabobs	164
Economics of Permanence Pts. I-II	134	Encyclopædia of Pacifism	104
Economics of Shipping	134	Ends and Means	104
Education for Life	145	Ends are Means	107
Education in India in the XXth Century	145	Enemies of Indian Freedom and Other Essays	159
Education in India Today	145	English in India	169
Education in Modern India	142	Englishman Defends Mother India	181
Education Number (Vishwabharati)	147	Enlist India for Freedom	179
Education of India	145	Entertaining Gandhi	94
Education of the Whole Man	186	Epic Fast	120
Education of Women in Modern India	142	Epic of Travancore	119
		Essay on Gandhian Economics	132
		Essay on the Civilization of India, China and Japan	186
		Essays and Writings of Thoreau	187
		Essentials of Gandhism	107

Ethical Ideals in India		For India and Islam	
Today	114	(Reza ul Karim)	125
Ethical Religion	111	Foreigner Looks at India	178
Ethics of Cottage Industries	141	For India's Uplift	154
Ethics of Destruction	108	Fors Clavegira	187
Ethics of Fasting	111	Foundations of Indian	
Ethics of Passive		Swaraj	132
Resistance	103, 105	Four Crore Artisans Hail	
Europe through		the Gandhian Plan	136
Gandhian Eyes	167	Freedom and Culture	146
Faith That Matters	114	Freedom Come	149
Family Views of Tolstoy	187	Freedom of Faith and Its	
Famous and Historical		Price	151
Trials	91	Freedom's Battle	160
Famous Convocation		From Bondage to Freedom	170
Addresses	147	From Many Angles	178
Famous Letters and		From Nagpur to Lahore	162
Speeches	151	From the Yeravda Mandir	112
Famous Letters and Ulti-		From Wrong Angles	150
matums to the British		Frontier and Its Gandhi	155
Government	181	Frontier Speaks	181
Famous Letters of Mahatma		Fundamental Education	145
Gandhi	160	Futility of the Khaddar	
Famous Personalities	176	Cult	139
Fatal Cart and Other		Future of India (Gandhi)	160
Stories	150	Future of India (Moon)	170
Father India	165	Gandhi (Carl Heath, Onslow)	92
Feathers and Stones	150	Gandhi (Carl Heath, George	
Fields, Factories and		Allen)	92
Workshops	186-87	Gandhi (Sharga)	99
Fifth Annual Report		Gandhi (Weber)	100
— Harijan Sevak Sangh	120	Gandhi : A Biographical	
First Annual Report		Study	98
— Harijan Sevak Sangh	120	Gandhi : A Portrait from Life	89
Flight from the City	186	Gandhi Against Fascism	128
Fool's Paradise	150	Gandhi-Album Pts. I-III	97
For Every Thinking Indian	124	Gandhi and Anarchy	95
For India and Islam		Gandhi and Gandhism	
(Karachi Trial)	152	(Gupta)	92

Gandhi and Gandhism (Sitaramaiyya)	107	Gandhi or Ambedkar	120
Gandhi and Indian Regeneration	94	Gandhi or Aurobindo	89
Gandhi and Kasturba	91	Gandhi or Cæsar ?	93
Gandhi and Labour	137	Gandhi Seva Sangh	102
Gandhi and Non-violent Resistance	100, 108	Gandhi Sutras	85, 107
Gandhi and Stalin	90	Gandhi the Apostle	95
Gandhi and Tagore	99	Gandhi, the Dawn of Indian Freedom	181.
Gandhi and the Anglican Bishops	112	Gandhi—the Greatest Man of the World Vols. I-III	97
Gandhi and the Indian Problem	92	Gandhi the Holy Man	90
Gandhi and the Indianization of the Empire	88	Gandhi the Internationalist	93
Gandhi and the Youth	97	Gandhi the Mahatma (J. C. Rowe)	98
Gandhi as I Know Him Pts. I-II	100	Gandhi the Master	95
Gandhi as We Know Him	99	Gandhi: The Saint as Statesman	93
Gandhi before Pilate	92	Gandhi the Saviour	87
Gandhi: Champion of the Proletariat	89	Gandhi Triumphant	95, 110
Gandhi Diamond Jubilee Number (S. Ganesan)	91	Gandhi Versus Lenin	89
Gandhi Diamond Jubilee Number (Janmabbumi)	93	Gandhi Versus the Empire	95
Gandhi Era in World Politics	167	Gandhi: World Citizen	94
Gandhi Fights for Freedom	166	Gandhian Constitution for Free India	126
Gandhi Greetings	99	Gandhian Economics	136
Gandhi in Arms	92	Gandhian Economy and Other Essays	134
Gandhi Is India (J. S. Bright)	88	Gandhian Institutions of Wardha	119
Gandhi Is India (V. V. M.)	100	Gandhian Non-Cooperation or Shall India Commit Suicide ?	106
Gandhi-Jinnah Talks	123	Gandhian Plan	132
Gandhi-Mahatmya Vol. I	91	Gandhian Plan Re- affirmed	132
Gandhi-Muslim Conspiracy	123	Gandhian Rambles in the Realm of the New Testament	113
Gandhi: Nationalist or Internationalist	99	Gandhian Way	105

Gandhigrams	181	Gandhism: An Analysis	107
Gandhiji after Release	94	Gandhism and Socialism	103
Gandhiji in England	96	Gandhism: A Review	101
Gandhiji in Indian Villages	89	Gandhism: A Socialist	
Gandhiji in the Battlefield	99	Approach	101
Gandhiji on Communal Disorders	123	Gandhism as I Understand It	108
Gandhiji on Hinduism or Varnashramadharma	114	Gandhism in His Own Words	182
Gandhiji the Master	95	Gandhism in Theory and Practice	101
Gandhiji Through Foreign Eyes	94	Gandhism or Socialism	108
Gandhiji Through Indian Eyes	94	Gandhism or the Royal Road to Happiness	106
Gandhiji's Beads of Wisdom	182	Gandhism Reconsidered	133
Gandhiji's Birth Control	114	Gandhism vs. Socialism	103
Gandhiji's Correspondence with the Government 1942-44	129	Gems of Mahatma Gandhi's Writings	182
Gandhiji's Do or Die Mission	123	General Education and Technical Education and Developmental Research	146
Gandhiji's Fast Diary	88	Gita the Mother	112
Gandhiji's Great Fast-1932	119	Glances at Islam	111
Gandhiji's Leadership and the Congress Socialist Party	165	Glimpses of World History	172
Gandhiji's Reasons for His Proposed Retirement from the Congress	128	Glory and Bondage	177
Gandhiji's Satyagraha or Non-Violent Resistance	103	God's Lenses	115
Gandhi's Challenge to Christianity	112	Golden Book of Tagore	149
Gandhi's Great Fast	88	Golden Number of 'Indian Opinion'	93
Gandhi's Letters on Indian Affairs	161	Good Life	112
Gandhi's Non-Violence	103	Gopal Krishna Gokhale: His Life and Speeches	164
Gandhi's Suppressed Letter	174	Gospel of Freedom	108, 179
Gandhi's Wisdom Box	182	Gospel of Gandhi	105
		Gospel of Selfless Action or the Gita according to Gandhi	102
		Gospel of Swadeshi	134
		Government of India's Despatch on the	

Proposals for Constitutional Reforms	129
Gramodyoga Patrika	183
Great Challenge (Fischer)	128
Great Challenge (Sitharam)	132
Great Contemporaries	88
Great Leader	168
Great Men of India (Home Library Club)	100
Great Nehrus	155
Great Prisoners	149
Great Thoughts of Mahatma Gandhi	182
Great Trial of Mahatma Gandhi and Mr. Shankarlal Banker	95
Guide to Health	148
Guide to the Communal Problem in India	124
Gujarat and Its Literature	150
Guru-Ka Bag	110
Guru-Ka Bag Satyagraha	190
Hand-made Paper	140
Hand-Spinning and Hand-Weaving	139, 140
Harijan (Weekly)	184
Harijans Through the Ages	121
Haripura Congress Guide	158
Has Congress Failed?	178
Heart of Aryavarta	175
Heart of Hindustan	113
He Followed Christ	92
Heritage of Asia	98
Heroes of the Hour	91
Hind Swaraj or Indian Home Rule	117
Hindu-Muslim Problem	122
Hindu-Muslim Questions	122
Hindu-Muslim Tension	123

Hindu-Muslim Unity (Alivi and Jaisinghani)	122
Hindu-Muslim Unity (Bapat)	122
Hindus and Musalmans of India	122
Hints on National Education in India	146
Historic Correspondence	161
Historical Trial of the Ali Brothers and Five Others	126
History of Civilization in Ancient India	186
History of Nationalism in the East	167
History of Peace	186
History of the Congress Socialist Party	167
History of the Indian National Congress vols I-II	177
History of the Indian Nationalist Movement	168
History of Wage Adjustment in the Ahmedabad Industry Vols III & IV	137
Homage to Gandhi	95
Home and Village Doctor	148
House Divided	166
House That Jinnah Built	166
How Can India Become Free?	161
How Christ Met Aggression?	104
How Does Mahatma Gandhi Live at Sevagram?	89
How India Can Be Free?	152
How to Compete with Foreign Cloth?	139

I Ask Every Briton	161	India, America and World	
I Follow the Mahatma	95	Brotherhood	178
I Fought for My Country	169	India and Democracy	132
I Have It from Gandhiji	178	India and Freedom	152
I Have Shed My Tears	166	India and Its Government	127
I Lived with Gandhi	90	India and the Four	
I Meet Gandhi	92	Freedoms	173
I too Have Spun	139	India and the National	
I Will Not Rest	150	Congress	161
I Write as I feel	151	India and the New World	
Ideal Swaraj	154	Order	166
Ideals of Non-Cooperation	105	India and the Pacific	152
Ideas on Education		India and the Simon Report	152
for Life	142	India and the War	151
If Britain Quit India?	180	India and the World and	
Impending Fast of		Other Essays	172
Mahatma Gandhi	121	India and World Politics	168
Imperialism Unmasked	160	India: A Re-Statement	128
Important Speeches of		India Arisen	179
Jawaharlal Nehru	155, 172	India as I Knew it	173
In Round Table Conference	161	India at War	128
In Search of Truth	94	India: A Warning	166
In the Lahore Fort	190	India Bond or Free?	154
In the Path of Mahatma		India Calling	160
Gandhi	88	India Divided	125
Incomparable India	155	India Drifts Away	165
Indentured Labour	136	India from a Back Bench	153
Independent India and a		India, Gandhi and World	
New World Order	167	Peace	97
India (Ed. Bhandarkar)	154	India in Bondage	178
India (Buchan)	156	India in Chains	179
India (Chirol)	157	India in Crisis (Brockway)	156
India (Coatman)	184	India in Crisis (Duncan)	159
India (Hodder and		India in England	172
Stoughton)	168	India in Ferment	179
India (Raman, T. A.)	174	India in 1919	180
India—A Bird's Eye View	180	India in 1921	180
India—A Plea for Under-		India in 1921-22	180
standing	167	India in 1924-25	180

India in 1925-26	157	India Today (Gollancz)	159
India in 1926-27	157	India Today (Parkins)	173
India in 1927-28	157	India Today (Sunshine)	159
India in 1928-29	157	India Today and Tomorrow	
India in 1929-30	162	(Barnes)	154
India in 1930-31	162	India Today and Tomorrow	
India in 1931-32	162	(Montmorency)	170
India in 1932-33	162	India Under the British	
India in 1933-34	162	Crown	154
India in 1934-35	162	India Unreconciled	129
India in Revolt	160	India We Saw	156
India in the Balance	166	India We Served	168
India in the Crucible	165	India: What Can It	
India in Transition	173	Teach Us ?	187
India in World Politics	166	India, What Now	162
India Insistent	156	India Without Fables	169
India Land of Regrets	175	Indian Annual Register	184
India of My Dreams	182	Indian Chaos	181
India Old and New	157	Indian Charter	167
India on the Brink	94	Indian Christians	171
India on Trial	161	Indian Commentary	162
(Gandhiji)		Indian Commercial and	
India on Trial	181	Press Opinions on the	
(Woolscott)		Bill for Reservation of	
India Reveals Herself	169	Coastal Traffic of India	134
India Round Table Con-		Indian Constitutional	
ference and After	168	Documents	127
India Since Cripps	151	Indian Crisis (Hayes)	163
India Speaking	118	Indian Crisis (The Daily	
India Speaks	150	Mail Blue Book)	153
India Steps Forward	156	Indian Crisis: The Back-	
India That Shall Be	154	ground	164
India, the Commission		Indian Culture, Its Strands	
and the Conference	179	and Trends	116
India: The New Phase	175	Indian Deadlock	171
India the Road to		Indian Diary	170
Self-Government	157	Indian Earthquake	152
India Today (Dufett and		Indian Education	144
Others)	159	Indian Ferment	151

Indian Foreign Policy	130	Indian Shipping	135
Indian Home Rule	117	Indian Shipping Pamphlets	136
Indian Independence the Immediate Need	153	Indian Socialism	133
Indian Liberalism: A Study	171	Indian States' Problem	128
Indian Nation Builders		Indian Struggle 1920-1934	155
Pt. III	91	Indian Struggle for Freedom	167
Indian National Congress (De Mello)	158	Indian Struggle for Freedom: A History	170
Indian National Congress (Kripalani)	167	Indian Studies	179
Indian National Congress (Patil)	173	Indian Tangle	153
Indian National Congress (Dasgupta)	158	Indians in Foreign Lands	130
Indian National Congress 1920-1923 (A. I. C. C.)	152	Indians in South Africa (Andrews, C. F.)	153
Indian National Trade Union Congress — Constitution	137	Indians in South Africa (Shafaat Ahmed Khan)	176
Indian Nationalism	163	Indians of South Africa	173
Indian Opinion	184	Indian View	173
Indian Parties and Politics	131	Indian War of Independence	154
Indian Politics	129	Indian White Paper	130
Indian Politics: A Survey	163	Indian Womanhood Today	116
Indian Politics since the Mutiny	157	Indian Year Book and Who's Who	185
Indian Press	154	India's Adventure	180
Indian Problem (Andrews)	158	India's Awakening	180
Indian Problem (Craddock)	158	India's Case for Freedom	174
Indian Problems	165	India's Case for Swaraj	161
Indian Problems in Religion, Education and Politics	180	India's Challenge to Christians	118, 170
Indian Prohibition Manual	115	India's Challenge to Civilization	117
Indian Recorder	185	India's Charter of Freedom	127
Indian Review	185	India's Claim for Home Rule	161
Indian Revolution and the Constructive Programme	116	India's Constitution at Work	127
Indian Rural Problem	141	India's Fight for Freedom	156
		India's Outcastes: A New Era	120
		India's Political Crisis	164
		India's Problem Can Be Solved	130

India's Problem of Her		Journal of the East India	
Future Constitution	125	Association	159
India's Social Heritage	118	Journey Among Warriors	159
India's Stand	168	Justice Among Nations	186
India's Struggle	174	Justice in War Time	107
India's Struggle for Swaraj	174	Kalki or the Future of	
India's Will to Freedom	167	Civilization	119
Indo-Aryan and Hindi	147	Kasturba Gandhi (Miss	
Indo-Muslim Culture	125	Dhanachandra)	90
Inequality of Man	117	Kasturba Gandhi (Thomas)	99
Inside Asia	163	Kasturba Gandhi's Last	
Inside Congress	176	Hours	94
Inside India	160	Key to Health	148
Inside Pakistan	123	Key to Yeravda	170
Intelligent Man's		Khaddar Under Searchlight	139
Guide to the Wardha		Khaddar Work in India	138
Scheme of Education	143	Khadi Bulletins	138
Intelligent Man's Way to		Khadi Centres	138
Prevent War	101	Khadi Guide 1930-31	
International University of		(A. I. S. A.)	138
Non-violence: Principles		Khadi Guide 1925 (Khadi	
and Planning	146	Information Bureau)	139
Introduction to India	170	Khadi in Kashmir	139
Introduction to Pacifism	106	Khadi Manual Pts. I & II	138
Is India Different?	102	Khadi Tour	138
Is Mahatma Gandhi the		Khaksar Movement Under	
Greatest Man of the Age?	96	Searchlight	125
Is Pakistan Necessary?	124	Khilafat and England	168
Is This Peace?	107	Kill or Cure?	105
Islamic Culture	111	Kingdom of God Is Within	
Jai Hind Pamphlets 1-10	130	You and Peace Essays	187
Jail Diary	150	Labour in India	137
Jawaharlal Nehru	167	Lands of the Thunderbolt	175
Jesus Christ and the Present		Latest Fad	144
Situation in India	112	Law and Order in Midnapur	110
Jinnah Sahib, 'Please!'	123	Leader by Merit	166
Joseph Doke the Missionary-		Leaders' Correspondence	
Hearted	158	with Mr. Jinnah	124

Leaders, Dreamers and Rebels	160	Living India	181
Leaders of India (Alva)	87	Living Thoughts of Tolstoy	187
Leaders of India (Meherally)	95, 169	Living Torch	149
Leading Political Parties in India	128	Loin Cloth Laid Bare	115
League Demand	125	Lord Chelmsford's Vice-Royalty	162
Left Wing and Right Wing	105	Lost Dominion	156
Lenin and Gandhi	90	Loyal India	159
Letters of Iqbal to Jinnah	123	M. K. Gandhi (Oxford)	96
Letters of the Rt. Hon. V. S. Shrinivas Shastri	150	M. K. Gandhi (Ram Mohanlal)	97
Letters of John Chinaman	186	M. K. Gandhi and the South African Indian Problem	95
Letters on Imperial Rela- tions, Indian Reforms, Constitutional Law	130	M. K. Gandhi: The Man of the Moment	90
Letters on India	152	Mahatma and the World	99
Letters to a Friend	151	Mahatma Gandhi (Aiyer)	87
Letters to Gandhi and to Others	149	Mahatma Gandhi (Akkad)	87
Life and Experiences of a Bengali Chemist Vols I-II	174	Mahatma Gandhi (Baros)	87
Life and Speeches of Pt. Jawaharlal Nehru	172	Mahatma Gandhi (Bookwala)	88
Life and Teachings of Tolstoy	188	Mahatma Gandhi (Dara)	89
Life and Times of C. R. Das	175	Mahatma Gandhi (Holmes and Herrington)	93
Life of Gopal Krishna Gokhale	175	Mahatma Gandhi (Natarajan)	96
Life of Lokamanya Tilak	153	Mahatma Gandhi (National Literature Publishing Co.)	96
Life of Mahatma Gandhi	87	Mahatma Gandhi (Polak)	96
Life of Tolstoy : First Fifty Years	187	Mahatma Gandhi (Ed. Radhakrishnan)	97
Life of Tolstoy : Later Years	187	Mahatma Gandhi (Ramulu)	97
Lingua Indiana	148	Mahatma Gandhi (Veillier)	100
Little Known Facts about Well-Known People	88	Mahatma Gandhi (Wadia)	100
		Mahatma Gandhi : A Study (Jaisinghani)	93
		Mahatma Gandhi : A Study (Kaila)	93

Mahatma Gandhi : An Essay in Appreciation	91	Mahatma Gandhi's Reply (with appendices) to "Congress Responsibility for the Disturbances, 1942-43"	128
Mahatma Gandhi : An Interpretation	190	Mahatma Gandhi's Sayings	182
Mahatma Gandhi and His Significance	96	Mahatma Gandhi's Warning and Flashes in Harijan Tour	120
Mahatma Gandhi and India's Struggle for Swaraj	99	Mahatmaji and the Depressed Humanity	121
Mahatma Gandhi and the Modern World	89	Makers of India	97
Mahatma Gandhis Viewed by Eminent Men	88	Making of the Indian Constitution	127
Mahatma Gandhi at Work	87	Mammonart	150
Mahatma Gandhi : Builder and Liberator	91	Man Gandhi	97
Mahatma Gandhi : His Life, Work and Influence	89	March of Events Pt. I	155
Mahatma Gandhi : His Life, Writings and Speeches	92, 182	March of Events Pts. II & III	168
Mahatma Gandhi : His Own Story	87	Marching Millions	170
Mahatma Gandhi Memorial Number (Vegetarian News XXVII)	149	Match Manufacture in Cottages	140
Mahatma Gandhi : Sketches in Pen and Pencil	89	Maulana Abul Kalam Azad	158
Mahatma Gandhi : Superman of the Age	99	Meaning of Life	102
Mahatma Gandhi : the Grea- test Rogue of India	89	Meaning of Non-Co- operation	101
Mahatma Gandhi : The Man and His Mission	96	Meaning of Pakistan	123
Mahatma Gandhi : The Man Who Became One with the Universal Being	98	Medium of Education : A Symposium	145
Mahatma Gandhi's Arrest	96	Medium of Instruction	142
Mahatma Gandhi's Confessions	91	Memorandum Submitted to the Rent Inquiry Committee in August 1938 and to the Textile Labour Inquiry Committee 1939	137
Mahatma Gandhi's Ideas	101	Memories of Bapu	92
		Men and Machines	116
		Menace of Hindu Imperialism	159

Men and Supermen of India	87	Must England Lose India ?	173
Message of the Birds	180	Mutual Aid	187
Message of the East	186	My Adopted Country	166
Mind of Mahatma Gandhi	182	My Appeal to the British (Pub. Hingorani)	161
Miss Mayo's Mother India — A Rejoinder	171	My Appeal to the British (Pub. Longmans)	161
Modern India (Dutt)	159	My Early Life	91
Modern India (Rutherford)	175	My Host the Hindu	94
Modern India and the West	173	My Impressions of India	177
Modern Islam in India	125	My India	153
Modern Review	185	My India, My America	176
Mohammed Ali Jinnah	175	My Jail Experiences	91
Monograph on Common Salt	134	My Life : A Fragment	152
Moplah Rebellion, 1921	171	My Master Gokhale	175
Moral Challenge of Gandhi	92	My Motherland	180
Moral Equivalent of War	104	My Motherland Series	178
Moral Man and Immoral Society	106	My Religion	112
Moral Rearmament	101	My Soul's Agony	119
Mother India	169	Mystery of Sir Stafford Cripps	186
Mother Kasturba Gandhi	98	Naked Fakir	88
Mr. Gandhi (Satyendra Ray)	97	Nakli Ghee	148
Mr. Gandhi : An Indian Patriot in South Africa	90	Nation at Bay	171
Mr. Gandhi and the Emancipation of the Untouchables	119	Nation Betrayed	179
Mr. Gandhi as I Know Him (Part I)	100	Nation in the Making	154
Mr. Gandhi : The Man	96	National Being	186
Mr. Jinnah	171	National Education : A Symposium	143
Muslim Demand for Pakistan	123	National Flag (M. K. Gandhi)	161
Muslim Problem of India	124	National Flag (Rajagopalachariar)	110
Muslim Politics	124	National Language	147
Muslims and the Congress	125	National Language for India	147
		National Self-Realization	178
		Nationalism	167
		Nationalism and Reform in India	177

Nationalism in Conflict in India	168	Non-Violent Coercion	102
Nationalists vs. Moderates	132	Non-Violent Non-Cooperation	156
Nationhood for India	169	Non-Violent Revolution	105
Nation's Voice	162	Of Use to Workers and Voters	128
Necessity of Pacifism	106	Oil Extraction	142
Nehru Flings a Challenge	172	On Khaddar	140
Nehru on Gandhi	96	On Life and Essays in Religion	187
Nehru the Rising Star of India	153	On Tour with Gandhiji	94
Nehru Your Neighbour	179	One Hundred Great Lives	100
Neo-Gandhism or Heaven on Earth	106	One Step Forward	144
New Approach to the Communal Problem	124	Open Letter to Mr. Gandhi	156
New Deal in Indian Politics	154	Open Letter to the Moslem League	124
New Economic Menace to India	136	Oppression of the Poor	116, 137
New Education	144	Ordeal Begins	129
New India Speaks	172	Other Harmony	150
New Outlook	171	Our Countrymen Abroad	158
Nine Years of Khadi Work in Kerala	139	Our Economic Problem	137
Non-Cooperation and National Idealism	108	Our Education	143
Non-Cooperation and Other Writings	101	Our Fault	118
Non-Cooperation and Students	146	Our Heritage and Its Significance	176
Non-Cooperation in Congress Week	106	Our Indian Heritage	176
Non-Cooperation in Egypt	110	Our Language Problem	147
Non-Cooperation in Other Lands	109	Our Struggle for Freedom and Democracy	167
Non-Violence in an Aggressive World	106	Out of Dust	94
Non-Violence in Peace and War	103	Outlines of a National Revolutionary Path	174
Non-Violence the Invisible Power	102	Overall Plan for Rural Development	134
		Oxford Pamphlets on Indian Affairs	173
		Pacifism as a Principle and Pacifism as a Dogma	105
		Pacifism in the Modern World	101

Pacifism Today and Tomorrow	103,108	Planned Economy — A Gandhian Approach	134
Pacifist Programme in Time of War, Threatened		Pleasures and Privileges of the Pen	166
War and Fascism	103	Pledge of Peace	106
Pakistan (Allied Publishers)	125	Plighted Word	121
Pakistan: A Hindu View	124	Political Gita	132
Pakistan: A Nation	123	Political India	158
Pakistan and National Unity	122	Political Insanity of India	179
Pakistan Examined	125	Political Philosophies since 1905	131
Pakistan Issue	124	Political Philosophy of Mahatma Gandhi	102
Pakistan the Problem of India	122	Political Philosophy of Mr. Gandhi	107
Palm Jaggery	141	Political Problems and Hunter Committee Disclosures	172
Pandit Motilal Nehru	155	Politics of the Charkha	130
Paper Making (Joshi)	141	Poona Statements	126
Paper Making by Hand in India (Hunter)	141	Portraits and Personalities	89
Parliamentary Government in India	132	Post-War Educational Development in India	145
Passing Phase of Politics	104,166	Poverty and Un-British Rule in India	133
Peace and Prosperity	118	Power of Non-Violence (Gandhiji)	103
Peasant and Prince	155	Power of Non-Violence (Gregg, Navajivan)	103
Peshawar: Men vs. Machine Guns	110	Power of Non-Violence (Gregg, Revd. American ed. 1944)	104
Philosophy of Non-Cooperation	101	Practical Non-Violence	105
Philosophy of the Village Movement	141	Practice and Precepts of Jesus	113
Philosophy of Work and Other Essays	118	Prayer and Other Sketches of Mahatma Gandhi and the Moods of the Mahatma	90
Pictorial Life Sketch of Gandhiji, the Living Saint of India	95	Prayers, Praises and Psalms	113
Picture of India	164	Preparation for Science	143
Pilgrim's March	162		
Plain Talk with Britain	165		
Plan for the Economic Development of the North West Frontier Province	134		

President Kripalani and His Ideas	155	Pros and Cons of Council Controversy	131
Presidential Address of Gandhiji, Belgaum Congress	161	Prosperous British India	133
Presidential Address of Kripalani, Meerut Congress	167	Psychology and Strategy of Gandhi's Non-Violent Resistance	104
Presidential Address of B. C. Pal, Bengal Provincial Conference 1921	173	Psychology of Gandhi	91
Price for Liberty	190	Public Finance and our Poverty	135
Problem of Aborigines in India	121	Public Opinion on the Assisted Emigration Scheme Under Indo- South African Agreement	174
Problem of Democracy in India	132	Question of the National Language	147
Problem of Hindustani	148	Question : Whither India	157
Problem of India (Shelvankar)	176	Questionnaire for the Survey of Village Industries	135
Problem of India's Future	179	Quintessence of Gandhism	108
Problem of the Minorities or Communal Represen- tation in India	124	Quit India	161
Proceedings of the Federal Structure Committee	129	Rabindranath Tagore	149
Proceedings of the Indian Round Table Conference 1st. Session	130	Ramanama the Infallible Remedy	112
Proceedings of the Indian Round Table Conference 2nd. Session	129	Ranade, Gandhi and Jinnah	87
Proceedings of the Leaders' Conference convened at Delhi	168	Rashtra Vani	185
Prohibition: The Dawn of a New Era	115	Rational Life and Non- Cooperation	104
Property or Peace ?	101	Rationale of Untouchability	121
Prophets and Patriots	87	Rebel India	155
Proposals for Indian Consti- tutional Reforms	130-131	Recent Essays and Writings	172
		Recollections and Essays	187
		Recollections and Reflections	176
		Recommendations of the National Education Committee	144

Reconciliation	185	Committee of the	
Reconciliation : Why		Congress	157
and How?	174	Report of the Committee	
Reconstruction and Rural		Appointed by the	
Education in India	146	Cawnpore Harijan Sevak	
Reconstruction of India	179	Sangh in May 1933	120
Reflections on Gandhiji's		Report of the Committee	
Hind Swaraj	190	Appointed by the	
Reflections on the Gandhian		Government of India to	
Revolution	105	Investigate the Distur-	
Religion and Society	113	bances in the Punjab	
Religion of Jesus	113	etc.	164
Religion of Man	114	Report of the Disorders	
Remakers of Mankind	180	Inquiry Committee	
Renascent India (Venkata-		(Hunter Committee)	
ramani)	180	1919-20	159
Renascent India		Report of the Economic	
(Zacharias)	181	Programme Committee	132
Replies to the Question-		Report of the Enquiry	
naire of the Textile		into the Alleged Police	
Labour Inquiry		Oppressions at	
Committee	137	Char Minar	109
Report of the Administra-		Report of the Financial	
tion of the Excise		Obligations between	
Department of the		Great Britain and India	133
Government of Bombay	114	Report of the Fundamental	
Report of the Adult		Rights Committee	128
Education Committee		Report of the Guruka Bag	
1938	145	Congress Inquiry	
Report of the All Parties		Committee	109
Conference 1928	131	Report of the Indian	
Report of the Asiatic		Statutory Commission	
Inquiry Committee	162	Vols. I-II (His Majesty's	
Report of the Civil		Stationery Office)	129
Disobedience Inquiry		Report of the Indian	
Committee	108	Statutory Commission	
Report of the Commis-		Vols. I-II (Govt. of	
sioners Appointed by		India)	129
the Punjab Sub-			

Report of the Industrial Survey Committee, Government of C. P. and Berar	135	Report on the Emigrants Repatriated to India	155
Report of the Joint Committee on Indian Constitutional Reform : Session 1933-34. Vol. I, Pt. I	131	Report on the Public Instruction in the Bombay Province 1937-38, 1938-39, 1939-40	143
Report of the Non-Official Public Inquiry on Police Excesses in Madras	110	Report on the Vocational Training in Primary and Secondary Schools and Consequent Re-organization	143
Report of the Peasant Enquiry Committee of the Maharashtra P. C. C.	135	Report on the Working of Prohibition in the Salem District	151
Report of the Peshawar Enquiry Committee	110	Report to Gandhiji	151
Report of the Royal Commission on Agriculture in India	135	Reports of Annual and Special Sessions of the I. N. Congress	165
Report of the Royal Commission on Labour in India	137	Reports of the General Secretary on the Working of the I. N. Congress	152
Report of the Second Wardha Educational Committee of the Central Advisory Board of Education 1939	145	Reports of the Society for the Promotion of National Education	146
Report of the Select Committee on Asiatic Grievances	174	Representative Indians	89
Report of the Special Enquiry into the Second Revision Settlement of the Bardoli and Chorasi Talukas	133	Resurgence of Asia	174
Report of the Temple Entry Committee	121	Resurrection of the Congress	154
Report of the Vocational Education in India	142	Return to Nature	148
Report of What Happened at Borsad	109	Review of the Gandhi Movement in India	175
Report on India	174	Revolt of Asia (Close, Upton)	157
		Revolt of Asia (Payne, Robert)	173
		Revolt of the East	117
		Revolution and Counter Revolution	165
		Revolution and Evolution	106
		Revolution in India	163
		Rice	48

Rise and Fulfilment of British Rule in India	179	Satyagraha in South Africa	109
Rise and Growth of the All- India Muslim League	124	Satyagraha : Its Technique and History	102
Rise and Growth of the Congress	153	Sayings of Mahatma Gandhi	182
Rise and Growth of Indian Nationalism—Nonviolent Nationalism : Gandhi and His School	102, 156	Sayings of Muhammad	113
Road to Peace and Pakistan	126	Science and Progress	118
Romain Rolland : The Story of a Conscience	153	Science, Liberty and Peace	104
Romance of Scientific Bee Keeping	140	Searchlight on Gandhi	93
Round Table Conference	131	Secret of Hindu Sangathan	159
Round Table Conference : India's Demand for Dominion Status	131	Secular State for India	130
Rowlatt Bills and Satyagraha	103	Selections from Mahatma Gandhi	182
Ruin of Indian Trade and Industries	133	Selections from the Speeches and writings of S. Sinha	177
Ruin That Britain Wrought	118	Self-Restraint vs. Self- Indulgence	115
S. Srinivasa Iyengar	165	Sermon on the Mount	111
Sabarmati 1928	111	Sermon on the Sea	117
Salute the Mahatma	94	Seven Months with Mahatma Gandhi Vols. I-II	94
Santiniketan Pilgrimage	97	Sex and Culture	115
Sardar Vallabhbhai Patel	177	Sex Sermons from the Loin Cloth	115
Sati Kasturba	96	Shastras on Untouchability	119
Satyagraha (Home Rule Series)	103	Sheaf of Gandhi Anecdotes	97
Satyagraha 1910-35 (Gandhiji)	103	Short History of India	157
Satyagraha and the Potentialities of the Congress	107	Short History of Our Times	177
Satyagraha Ashram (Rules and Regulations)	106	Simla Triangle	124
Satyagraha in Champaran	110	Simplification of Life	186
		Sixth Annual Report of the Hindustani Talimi Sangh	144
		Sixty Years of Congress (Satyapal and Probodh- chandra)	176
		Sixty Years of Congress (Sitaramayya)	177

Smuts-Gandhi Agreement of 1914	109	Speeches and Statements of the Marquess of Linlithgo (1936-43)	168
So I Became a Minister	173	Speeches and Writings of Annie Besant	154
Soap Making	141	Speeches and Writings of Dadabhai Naoroji	158
Social Back-ground of Indian Nationalism	116	Speeches and Writings of Dr. S. S. Iyer	165
Social Problem	118	Speeches and Writings of Mahatma Gandhi	182
Social Welfare	185	Speeches and Writings of Shrimati Sarojini Naidu	171
Socialism and 'Gandhism' (Mehta, Ashok)	105	Speeches of Bhulabhai J. Desai	158
Socialism and Gandhism (Sitaramayya)	107	Speeches of G. K. Gokhale	162
Socialism in India	136	Speeches of H. E. Lord Hardinge of Penhurst 1913-1916	163
Socialism Reconsidered	135	Speeches of the Earl of Willingdon	180
Some Aspects of Indian Education — Past and Present	143	Speeches of the Rt. Hon. Sir Samuel Hoare	163
Some Aspects of Khadi	139	Spinning and Khadi	138
Some Fundamentals of the Indian Problem	177	Spirit and Struggle of Islam	126
Some Indian Leaders	99	Spirit of India	162
Some Indian Problems	181	Spiritual Basis of Social Service	119
Some Non-Political Achievements of the Congress	118	Spiritual Swadeshi and Humanitarian Nationalism	134
Son of Mother India Answers	170	Spiritual Triumph of Gandhi Maharaj	88
Song of India	157	Spotlights on the Culture of India	164
Songs from Prison	112	Status of Indian Princes	131
Sound of Swaraj	161	Steps Towards Indian Home Rule	181
Soya Bean	140	Sterling Securities	135
Special Hind Swaraj Number of the 'Aryan Path', Sept. 1938	101		
Speeches of Maulana Mohammed Ali	152		
Speeches and Statements of Iqbal	165		

Stone Walls and Iron Bars	167	Sword of Gold: A Life of	
Story of a Satyagraha in a		M. K. Gandhi	100
South Indian Village	110	Table of Indian Food	
Story of Bardoli	109	Values and Vitamins	148
Story of Civilization Vol. I.		Tagore and Gandhi Argue	149
— Our Oriental Heritage	159	Tagore, Gandhi and Nehru	94
Story of India	170	Takli Teacher	143
Story of Peace Negotiations	131	Teachings of Mahatma	
Story of Simla	128	Gandhi	182
Story of the Human Race	99	Telegraphic Correspondence	
Strange Little Brown Man,		Regarding the Situation	
Gandhi	90	in India	132
Strangers in India	170	Testament of India	98, 176
Struggle for Freedom of		Textile Policy of the Madras	
Religious Worship in		Government	331
Jaito	110	Theosophy and Untoucha-	
Student Movement In India	146	bility	121
Studies in Gandhism	101	These Hurrying Years	163
Studies in the Renaissance		They Speak for India	157
of Hinduism in the Nine-		They Told Me So	179
teenth and Twentieth		Thinking Hand	145
Centuries	98, 113	Third Annual Report of the	
Studies of an Imperialist		Hindustani Talimi Sangh	144
on War, India and		Third Class in Indian Rail-	
Socialism	178	ways and Other Articles	183
Subject India	155	Thirty Questions on Indian	
Suggestion No. 4 to		Village Industries	141
Mahatma Gandhi	113	Thought Currents Pts. I-II	183
Supplement to Oil		Thoughts on Indian	
Extraction	142	Discontents	154
Survey of the Matar		Thoughts on Pakistan	122
Taluka	135	Thoughts on the War,	
Swadeshi Movement	136	Peace and Prison	106
Swadeshi True and False	134	Three Trumpets Sound:	
Swaraj in One Year	161	Kagawa, Gandhi and	
Swaraj Shashtra	127	Schweitzer	93
Swaraj Through		Three Wise Men of the	
Charkha	138, 139	East and Other Lectures	100

Three Words: How to do	Truth and the War	106
India Free	Tumult in India	166
168	Twentieth Century India	169
Three Years' Report of the	Two Lectures on Mahatma	
Harijan Sevak Sangh	Gandhi	99
120	Two Years' Work	144
Through Congress Eyes	Unemployment	135
155	Unhappy India	167
Through Pakistan to	Unique Christ and the	
Freedom	Mystic Gandhi	91
122	Unity	185
Thumbnail Sketches	Unity of India	172
98	Unseen Power	112
Thurston's Philosophy of	Unto This Last	136, 187
Marriage	Untouchability	119
115	Untouchables and the	
Tilak and Gandhi	Indian Constitution	119
94	Unworthy of Wardha	149
To the Hindus and Muslims	Victories Without	
123	Violence	109
To the Princes and Their	Village Communities In	
People	the East and West	187
129	Village Industries and	
To the Protagonists of	Reconstruction	141
Pakistan	Village Industries in the	
123	United Provinces	142
To the Students (Andrews)	Village Republics	132
142	Vishva-Bharati	
To the Students (Gandhiji)	Quarterly	146, 185
143	Voice of the Autumn	
To the Women (Gandhiji)	Leaf	183
117	Voiceless India	176
To Women (Amrit Kaur)	War a Factor of	
116	Production	135
Tomorrow	War and India's Freedom	168
185	War and the Psychological	
Towards Dry India	Condition of Peace	101
114		
Towards Freedom		
172		
Towards Moral Bankruptcy		
114		
Towards Struggle		
165		
Tragedy of Gandhi		
88		
Tragedy of Jinnah		
166		
Training for Peace		
104		
Trial of Mahatma Gandhi		
92		
Tribunes of the People		
97		
Tributes to Gandhiji		
95		
True India		
153		
True Takli		
139		
Truth About Gandhi		
93		
Truth About India (Elvin)		
160		
Truth About India		
(Hyndman)		
164		
Truth About Leprosy		
148		

War Its Causes, Consequences and Cure .	106	What Then Must We Do ?	
War or Peace ?	107	and a Letter to Engelhardt	187
War Without Violence	107	Wheel of Fortune	139
Wardha Scheme of Education	147	When Congress Ruled	178
Warning to the West	176	Where Are We ?	172
Washing Soap and Fountain Pen Ink	140	Where We Differ	130
Way out	174	Which Way to Peace ?	107
We say "No"	107	White Sahibs in India	175
Weaponless Warrior	183	Whither Asia ?	98
Week with Gandhi	90	Whither Congress ?	171
What About India ?	180	Whither India ?	172
What Ails India ?	171	Whither Minorities ?	
What are you going to do About It ?	104	Who Is the Greatest Man in the World To-day ?	93
What Congress and Gandhi Have Done to the Untouchables	119	Why Cripps Failed ?	178
What Congress Fights for ?	130	Why Musalmans Should Oppose Pakistan ?	126
What Does Gandhi Want ?	97	Why Pakistan and Why Not ?	125
What Gandhi Has Done For India	93	Why Socialism ? (Jayaprakash)	134
What Gandhi Might Do For America	93	Why Socialism ? (Satyanarayan)	136
What I Owe to Christ	153	Why the Village Movement ?	141
What I Owe to Congress and Gandhi	165	Why Vote Congress ?	177
What Is Art ? and Essays on Art	187	Why War ?	104
What is Happening in the North West Frontier Province ?	160	William Lloyed Garrison on Non-Resistance	186
What is Wrong with India ?	154	William Lloyed Garrison : The Story of His Life	186
What It Cost Me	153	Wisdom of Gandhi	183
What Price Freedom ?	170	Wisdom of Modern India	150
What Shall We Eat ?	148	With Gandhiji in Ceylon	89
		With No Regrets	164
		With Romain Rolland on Gandhism	108
		Whither India ?	149
		Wives of Famous Men	99

Woman behind Gandhiji	88	Yogi and the Commissar	
Women and Social	117	and Other Essays	104
Injustice	158	Young India (Collections	
Word to Gandhi		of Writings) Vol. I—III	183
World Crisis under		Young India (Bi-Weekly)	185
Oriental Searchlight	166	Young India (Weekly)	186

हमारे हिन्दुस्तानी प्रकाशन

	कीमत
दिल्ली-बायरी	३-०-०
भीष्ट खिस्त	०-१४-०
मेक धर्मयुद्ध	०-८-०
गोसेवा	१-८-०
मरकुंज	१-४-०
हमारी वा	२-०-०
रत्ननात्मक कार्यक्रम	०-६-०
हिन्द और ब्रिटेनका आर्थिक ऐन-देन	०-८-०
जीवनका काव्य	२-०-०
राष्ट्रभाषा हिन्दुस्तानी	१-८-०
गांधीजी	०-१२-०
हिमालयकी यात्रा	२-०-०
आरोग्यकी कुंजी	०-१०-०
वर्णव्यवस्था	१-८-०
प्रेमपन्थ-१	०-४-०
हिन्दुस्तानी बालपाठावलि	०-५-०
हिन्दुस्तानी पाठावलि (नागरी)	०-६-०
हिन्दुस्तानी पाठावलि (अर्द्ध)	०-११-०
हिन्दुस्तानी कहानी-संग्रह (नागरी)	०-४-०
हिन्दुस्तानी कहानी-संग्रह (अर्द्ध)	०-५-०
बापूकी झाँकियाँ	१-०-०
सयानी कन्यासे	छपता है
निर्भयता	„

नवजीवन प्रकाशन मन्दिर
अहमदाबाद

